

รายงานการวิจัยเรื่อง

การเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่นักเรียน
ในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขตการสู้รบ

Increasing Educational Motivation and Self-Development
for Rural Students in the Border Area Near the War Zone

หัวหน้าโครงการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร
รองหัวหน้าโครงการ	อาจารย์ ประพันธ์ ปลื้มพลอดภัย
ผู้ช่วยนักวิจัย	อาจารย์ วิบูลลักษณ์ สารวิจิตร

24 พ.ธ. 2535

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พิมพ์ประมาณ 2533

h145647
182476

สารบัญ

หน้า

คำขอบคุณ	น.5
คำนำ	น.10
บทคัดย่อ	น.11

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาของโครงการ	1
2	การดำเนินการวิจัย	6
	การเตรียมความพร้อมในการวิจัย	6
	1. การเตรียมแนวคิด วิธีการพัฒนาตนเอง	6
	2. การเตรียมตนเองในฐานะนักวิจัยชนบท	6
	และนักพัฒนาชนบท	6
	3. การเตรียมประชาชนและความพร้อม	7
	ในพื้นที่	7
	4. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์	7
	นิยามคำ	7
	1. แรงจูงใจ	7
	2. การพัฒนาตนเอง	7
	3. การศึกษา	7
	ความสำคัญของการวิจัย	8
	จุดมุ่งหมายของการวิจัย	8
	แนวทางการวิจัย	9
	สิ่งที่คาดหวังจากการวิจัย	9
	ขอบเขตของการวิจัย	9

กลุ่มเป้าหมาย	10
1. โรงเรียนหลัก	10
2. โรงเรียนเสริม	10
3. กลุ่มสนใจ	11
ลำดับขั้นตอนของการวิจัย	11
เครื่องมือในการวิจัย	11
1. เครื่องมือในการฝึกอบรมวิสาหกิจพัฒนาตนเอง	11
2. เครื่องมือที่เป็นอุปกรณ์การสอน	12
3. เครื่องมืออื่น ๆ ในพื้นที่	12
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกิจกรรมในพื้นที่ ...	13
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	15
วิธีการจัดกิจกรรมในพื้นที่	15
3 การจัดการกระทำกับข้อมูล	16
ตอนที่ 1 ข้อมูลจากแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเอง ...	16
1.1 การให้คะแนนการพัฒนาตนเอง ...	17
1.2 การวาดภาพจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต	18
1.3 ความเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม	
การพัฒนาตนเอง	21
ตอนที่ 2 ข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์และภาพถ่าย	25
เหตุการณ์ก่อการร้ายและสงครามบ้าน	
ร่มเกล้า	25
โรงเรียนนาแก้ววิทยา	29
โรงเรียนบ้านแสงภา	29
โรงเรียนบ้านเหมืองแพร่	31
ข้อสังเกตเกี่ยวกับกลุ่มสนใจ	32
การวิเคราะห์ภาพวาดจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต	35

		น.3
บทที่		หน้า
๕	ตอนที่ 3 ข้อมูลจากผลของกิจกรรมต่าง ๆ	37
๕.๑	1. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัวพื้นเมือง	39
	ผลของกิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัว	
	พื้นเมือง	40
	2. กิจกรรมการร่วมพัฒนาโครงการมหาวิทยาลัย	
	ในอำเภอนาแห้ว	42
	3. กิจกรรมรางวัลการศึกษาและทุนการศึกษา	57
	สำหรับปีการศึกษา 2532	59
	สำหรับปีการศึกษา 2533	61
	สำหรับปีการศึกษา 2534	64
	4. กิจกรรมเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ.2533	
	การติดตั้งป้ายมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
	พื้นที่แรก ณ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย	68
4	สรุปและประเมินผล	79
	4.1 โครงการวิจัย	79
	4.1.1 ความมุ่งหมายในการวิจัย	79
	4.1.2 แนวทางการวิจัย	80
	4.1.3 สิ่งที่คาดหวังจากการวิจัย	80
	4.1.4 ขอบเขตของการวิจัย	80
	4.1.5 กลุ่มเป้าหมาย	81
	4.1.6 เครื่องมือในการวิจัย	81
	4.1.7 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกิจกรรม	
	ในพื้นที่	82
	4.1.8 การจัดกระทำกับข้อมูล	82
	4.1.9 การเขียนรายงาน	83

4.2	ผลของการวิจัย	83
4.2.1	การฝึกอบรมวิชาการศึกษาตนเอง เพื่อความรู้โรจน์	83
4.2.2	ข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และภาพถ่าย	84
4.2.3	ข้อมูลจากผลของกิจกรรมต่าง ๆ	85
	ความไม่แน่นอนของผู้วิจัย	87

ภาคผนวก

โครงการฝึกอบรมการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษา และการพัฒนาตนเองให้แก่ักเรียนในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขต การสู้รบ	ผนวก 1
ทฤษฎีการพัฒนาตนเองของ ดร.ฟิลิปป์ สารวิจิตร	ผนวก 6
การศึกษา	ผนวก 7
แบบฝึกหัดวิธีการพัฒนาตนเอง	ผนวก 9
แบบฝึกหัดการพัฒนาตนเอง	ผนวก 11
กิจกรรมการสำรวจและปรับปรุงตนเอง	ผนวก 12
แบบประเมินความพอใจในการพัฒนาตนเอง	ผนวก 14
หลักสูตรวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาตนเองเพื่อความรู้โรจน์	ผนวก 15
แนวทางการพัฒนาเพื่อการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ การศึกษา การรักษาสุขภาพ อนามัยและความมั่นคงปลอดภัยของสังคม	ผนวก 43
แผนการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรู้โรจน์ของชุมชนและประเทศชาติผนวก	44
โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอนาแก้ว	ผนวก 64

คำขอขอบคุณ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณหน่วยงานและบุคคลผู้มีส่วนช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ ให้ความสนับสนุน ให้ความสะดวกและเกื้อกูลในด้านต่าง ๆ ในการดำเนินการวิจัย การพัฒนาชุมชน การปฏิบัติงานภาคสนามและอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

หลวงปู่ศรีจันทร์ วัดผากเอระ(พระเทพวราลังการ) วัดศรีสุทธาวาส ตำบลลูกบ่อ อำเภอมืองเลย จังหวัดเลย หลวงปู่ศรี มหาวิโร วัดป่ากง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดร้อยเอ็ด

พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ นายวัชรินทร์ เกตะวันดี นายประสพ บุษราคัม

ศูนย์อำนวยการโครงการช่วยเหลือประชาชนตามแนวพระราชดำริเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงานงบประมาณ กองทัพอากาศที่ 2 กรมป่าไม้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จังหวัดเลย

กองอำนวยการโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอนาแห้ว อำเภอนาแห้ว โรงเรียนนาแห้ววิทยา โรงเรียนบ้านแสงภา โรงเรียนบ้านเหมืองแร่ ตำบลนาแห้ว ตำบลแสงภา บ้านนาโพธิ์ บ้านปากอ

พลเอกสุจินดา คราประยูร	รศ.ดร.ชาตรี	เมืองนาโพธิ์	ศ.ดร.วิจิตร	ศรีสอาน
พลเอกอิสระพงศ์ หนุนภักดี	รศ.ดร.ณัฐพงษ์	เจริญพิทย์	ศ.ดร.สาโรช	บัวศรี
พลโทไพบูลย์ ห่องสินหลาก	รศ.ดร.สมบุรณ์	ชิดพงศ์	ศ.ดร.สมพร	บัวทอง
พลโทอารียะ อุโฆษกิจ	รศ.ดร.โชติ	เพชรอิน	ศ.ดร.พจน์	สะเพียรชัย
พันเอกวินัย ไตรรักษา	รศ.ดร.วิทยา	จีระเกษากุล	ศ.ดร.สำเริง	บุญเรืองรัตน์
พันเอกมนตรี ศุภาพร	นายแพทย์ปราโมทย์ วีรานวัตร		ศ.ดร.ประเสริฐ	วิทยารัฐ
พันเอกเกรียงไกร กำแหงฤทธิรงค์	ผศ.ดร.สมคิด	บุญเรือง	ศ.ดร.เสริมศักดิ์	วิศาลาภรณ์
พันเอกบุญเลิศ เมฆขาว	ผศ.ดร.ศักดิ์ชัย	นิรัญทวี	ศ.ดร.ทองอินทร์	วงศ์โสธร
พันเอกประดิษฐ์ ดวงจรัส	ผศ.ดร.พิชัย	แก้วลำภู	ศ.ดร.สมหวัง	พิชยานุวัฒน์
พันเอกวิโรจน์ ศิริวัฒนา	ผศ.ดร.อรุณธรรม	ตัณห์เจริญรัตน์	ศ.ดร.เฉลียว	บุรีภักดี
พันตรีปรียาภรณ์ หับทอง	ผศ.ดร.นภาพร	หะวานนท์	รศ.ดร.เสนาะ	บุญมี
พันตรีสุทธิ จันทรสมบุรณ์	ผศ.จรรณ	โกมลบุญย์	รศ.สมพงษ์	องอาจยุทธ
พันตรีเภา โพธิ์เงิน	ผศ.กวี	วรกวิน	รศ.พญ.ลิษา	องอาจยุทธ
พันตรีอรุณพร โบสุวรรณ	ผศ.สุรจิต	วรณจันทร	รศ.ดร.พัฒน์	น้อยแสงศิริ
ร้อยเอกพิเศษ ศิริเกษม	ผศ.นอม	งามนิสัย	รศ.ดร.ฉลอง	บุญญานันต์
ร้อยเอกอิทธิพล ดวงลาพิมพ์	อจ.สุชาติ	เมืองแก้ว	อจ. - กว้าง	รอมคอบ
อจ. สีน	โสรัจจะ	อจ.สกล	ไชยธิดา	อจ. บุญธรรม
อจ. จิตติมา	เหมภักดีวัฒน์	ผศ.พงษ์พันธ์	พงษ์โสภา	รศ. ชาญวิทย์ เทียมบุญประเสริฐ

ร้อยเอกศรีรัตน์	หริรักษ์	นายไพโรจน์	สุวรรณกร	ดร.สาร	สารพัฒนานันท์
นายมานิต	ศิลปอาษา	นายสมเทพ	ราชโรจน์	ดร.พา	อักษรเสื่อ
พันเอกเฉลิมชัย	โยธาสัมบัติ	นายฉัตรชัย	รัตนโนภาส	ดร.นงลักษณ์	วิรัชชัย
นายศิริ	เกศอินทร์	นายศิริเรก	อนุโยธา	ดร.ศิริยุภา	พลสุวรรณ
นายสมยศ	คันธยาภรณ์	อจ. เรณู	สุวรรณรัตน์	ดร.ประสพ	แสนกำเดรีอ
นายสมชาย	ไขว้พันธุ์	นายนิวัติ	เหลืองบริสุทธิ์	ดร.ชุติมา	เจียมศิริ
พันตำรวจโทชำนาญ บำรุงรส		นายวัลลภ	หอมสุวรรณ	ดร.อรรรณพ	โพธิสุข
นายอุทิศ	ศิริโกก	นายสนั่น	ศิริวัฒนกาญจน์	อจ. กาจ	ดวงอุปะ
นายชูศักดิ์	จำนงค์วัฒน์	นายธีระพงษ์	ธรรมารักษ์	อจ. แพง	ทองปลิว
นายสุธน	สร้อยแสงจันทร์	นายสมาน	กฤษแสน	อจ.บุญมา	เชื้อบุญมี
นายประมูล	ขาวจำนง	นายพีระพล	เทกมล	อจ. ทวี	ยศปัญญา
นายวัฒนธรรม	ยุทธยงค์	นายพลอย	นันทพรหม	อจ. กันโท	พรหมรักษา
นายกอ เกียรติ	เพชรรักษ์	นายอำนาจ	สีหะวงษ์	อจ. จวน	กมลรัตน์
นายมงคล	สัมฤทธิ์วิฑูร	นายเพ็ช	สิทธิศักดิ์	นายไพจิตร	จนฉลาด
อจ. จันทรแจ่ม	ดวงอุปะ	อจ. สุเทพ	โลไทยสงค์	นายประกาศิต	ทิพย์อุดม
นายบุญทรง	สีหะวงษ์	นายสมบัติ	ทิดชิด	นายพร้อม	สารวิจิตร
นายฤทธิ์	เฉลิมรัตน์	นายชวน	สีหะวงษ์	นายกองมี	ราชพรหมา
นายประคิษฐ์	สุพรหม	นายสายทอง	สารแสง	นายระเบียบ	จินดาหาร
นายอำนาจ	กุลลา	นายหล้า	แสงรัตน์	นายเมฆ	ดวงอุปะ
นายบุญเกื้อ	สารวิจิตร	นายกำผูก	จันทะคุณ	นายสายแดน	ไพโรภบาล
นายบัน	แสงคำ	นายกอน	ศรีฟอง	นายน้อย	วันทองสังข์
นายพจน์	เฉลิมรัตน์	นายจำรัส	สีหะวงษ์	นายกำหมวด	อุ่นแก้ว
นายหล่อ	ดวงอุปะ	นายคุณ	จันทะวงค์	นายลาน	จันทะคุณ
นายเพียร	ทิพย์อุดม	นายชู	แสงคำ	นายชู	สารแสง
นายอวด	แสงรัตน์	นายอาน	ศรีเพชร	นายวิจิตร	สารแสง
นายอุดม	พรหมผาบ	นายนิยม	จันทะคุณ	นายสาร	จันทะคุณ
นายอุดม	สนธิ	นายลิ	เนตรแสงศรี	นายถิต	สารมโน
นายผ่อง	ฤทธิศักดิ์	นายสมหวัง	แสงคำ	นายวิมล	วุฒิชัย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์วัฒนา พลากรกุล	นายประชา มุณยเนตร	นายกุล	แสงคำ
คุณพะเยีย พลากรกุล	นายพนิจ สิริทธิไพ	นายถาด	ศรีเพชร
นายวิสุทธิ์ สิงห์จรรวรกุล	นายทศพล สังขทรัพย์	นายทอง	สนธิ
รศ.ดร. วีระ มุณยะกาญจน	คุณอนงค์ กฤษณรังค์กุล	นายพูล	คงสุข
ศ.ดร. จวีลักษ์ มุณยะกาญจน	นายชลชาญ ยศปัญญา	นายเลียบ	สุขเจริญ
ดร.อุษา กลิ่นหอม	นายประยุทธ ชื่นจิตต์	นายลา	สุทธิ
ผศ. วิภา วิสัณเฑ	คุณเบญจมาศ เขียววิชัย	นายพัก	ราชพรหมา
อจ. ประจักษ์ กือเจริญ	คุณระพีพรรณ วงศ์รัฐนา	นายแดง	พรหมรัตน์
อจ. สาคร กือเจริญ	คุณอุบลีย ศรีบุญฤทธิ์	นายชู	ศรีฟอง
อจ. สาสนี ภูติกนิษฐ์	สิ่งชูวงศ์	นางเพ็ญสิริ	ศรีฟอง
อจ. สุจินดา ยจรรุ่งศิลป์	คุณวิจิตร ศิริชัยรัตน์	นายวรดิษฐ์	ทองปลิว
อจ. เกษร คำหอ	คุณพูลศรี ปลิกปลอกภัย	นายที	ชัยชนะ
นายวิเนตร นนทะไธธร	คุณชูศรี	เกิดพงษ์บุญโชติ	นายแสง อดคำเที่ยง
นายอภิพันธ์ จันทร	นางสาวมณี	ศิริชัยรัตน์	นายเพ็ง เนตรแสงศรี
นายสุพจน์ ยะหล่อม	นายมงคล	นาคนาวา	นายทองสี แสงคำ
นางรัตนา สัจจะมโน	คุณดารณี	น้อยพาสี	นายไหล ทองมา
นายจำลอง ศรีฟอง	คุณอรุณ	กิจเพิ่มพูล	นายคำ สิงห์รักษ์
นางสุพัตรา มนตรีศรี	นายชนิต	ภูกาญจน์	นายโชติ จันทะคุณ
นางประทีป ชุคชนบท	นายชำนะ	บุชาสุข	นายแบ่น สารมโน
นายวันทา ยศปัญญา	นายเอียร	ภูกัญญไถ้อยิ่ง	นายน้อย ศรีเพชร
นายสถิตย์ แสงรัตน์	นางกนิ	ดวงอุปะ	นายแดง ศรีเพชร
นายวิลาศ ยศปัญญา	นางแอ	สนธิ	นางชวน ศรีเพชร
นายสนอง พรหมใจ	นางคำเหมียต	กัณฑ์ศรี	นางจันทร์เพ็ญ ดวงอุปะ
นายพงษ์พิเชษฐ์ พรหมพาบ	นางสวัสดิ์	สารวิจิตร	นางบุญทอง สารวิจิตร
นางแก้ว ทองปลิว	นางบุญไค	ไพโรภบาล	นางบุญยัง แสงคำ
นายม้วน ฤทธิศักดิ์	นางแก่น	สารแสง	นางอิน จันทะคุณ
นายสงวน ฤทธิศักดิ์	นางแดง	ศรีฟอง	นางแดง แสนกุ่ม
นายจุน คำภา	นางพิศม	อุ้นแก้ว	นางคำภู ดวงอุปะ

ปลัดอาวุโสอำเภอหนองบัว	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอำเภอหนองบัว	ที่ดินอำเภอหนองบัว
ศึกษานิเทศก์อำเภอหนองบัว	สาธารณสุขอำเภอหนองบัว	นายชุม ศรีมงคล
พัฒนาการตำบลหนองบัว	ผู้อำนวยการประถมศึกษาอำเภอหนองบัว	นายสำรวย จันทาหาร
นายวิชชัย ผดุงตาล	อจ. ร. ท. เพ็ญทิศา นรินทร์รางกูร	นายนิยม สุวรรณชาติ
นางสาวดวงดาว พันธิตพงษ์	อจ. ทนง อัคริพานนท์	นายสุพรีร์ แสงรัตน์
นางปราณี เจริญพานิชย์	อจ. พวงร้อย กล่อมเอี้ยง	นายสว่าง แสงรัตน์
นางสาวภาวดี เข้าวรสิทธิ์	อจ. วิไล ชมวงค์	นายกำน นันตะวงค์
นางสาววรรณี จันทระฉาย	อจ. มานะ อินทรเจริญศักดิ์	นางฝน บุญพรหม
นายทศพล ขำจิตรสุทธิ	อจ. เสรีวัฒน์ สมิทรปัญญา	นายธวัช สีหะวงษ์
นายเกียรติวงศ์ คำนพศกร	คุณสามารด กิริติเกษม	นายสุพรม ศรีฟอง
นายสมพงษ์ สุชัยเกตุ	คุณวิจิตรรา กิริติเกษม	นางทองใบ วรรณา
นายกรวิทย์ ตันตยานนท์กุล	อจ. เจริญชัย เมืองงาม	นายกิตติ สีหะวงษ์
นายราชัน พึ่งประภา	นางกริสณา นกสกุล	นายบุญพันธ์ สีหะวงษ์
นางสาวพรประภา ธารำศักดิ์	นางเจริ่ง ปิ่นทอง	นางเจริญ ภูส้มศรี
นางสาวอมรรัตน์ สุวรรณโษณ	นายศุภพงษ์ ประภาศิริ	นายชั้น ผสม
นางสาวปัทมา วงศาโรจน์	นางอารีรัตน์ ณ เชียงใหม่	นายสิงห์ทอง ผสม
นายสนธิ ศรีแก้ว	นางรังรอง สีทองดี	นายบุญมี เนตรแสงศรี
นายบุญเยี่ยม วิจิวงค์	นางนวลละออ วรชีนา	นายสงกรานต์ ศรีเพชร
นายไพฑูรย์ รัตนศิริ	นางจินตนา รอดกร	นายบรรลือ เนตรแสงศรี
นายสมรักษ์ ชนะกาล	นางสมใจ บินชูชัย	นายคำภา แสงรัตน์
นายบุญส่ง ชลศิริ	นางยุพิน ขุนรามวงษ์	นายสุริยา สारัมโน
นายทวีศักดิ์ พิพัฒน์ไชยพงษ์	นางประเทือง ประสพสันต์	นายทัศน สारัมโน
นายพนพล กริทธิชัย	นางธีรา มูลทอง	นายคำภา จันทะคุณ
นายสุบรรณ กิตติศิริ	นางสาวดวงเดือน เตชะกิลก	นายสายันท์ แสนคุ้ม
นายชม สุขแสง	นางปองจิตต์ พิตยาพล	นายสุทธิพงษ์ วงศ์สิงห์
นายสมศักดิ์ อินทรฤทธิ์	นางสาวมาลี สอนดา	นายอุ้น สารมโน
นายเสง แก้วมณี	นายระเบียบ แสงรัตน์	นายลับ สีหะวงษ์
นางสมหมาย วงศ์คำจันทร์	นางชำเนียม แสงรัตน์	นายบุญถม สีกุม
นางหัด พลธรรม	นางเพียร บรรหาร	นายจำเนียร สีหะวงษ์

หม่อมคุณหญิง บริพัตร ณ อยุธยา		รศ.ดร.จำนง	วิบูลย์ศรี	รศ.ดร.ประพาศน์	พฤทธิประภา
ดร.วิจิตร	จินทรากุล	รศ. ช่ม ภูมิภาด		ผศ.เยาวลักษณ์	บรรจงปรุ
ดร.บุญย์	นิลเกษ	รศ.ดร.ธำรงค์	อุดมไพจิตรกุลอจ.บุญใจ		ศรีสถิตยน์รากร
ดร.เกษม	สุขสถาน	รศ.ดร.กิตติ	จรัญยานนท์	อจ.มนตรี	ชอรัตน์
อจ.บุรณ	เกตุพิสสา	รศ.ดร.สุนทร	โกศลบรรเทา	อจ.ประพันธ์	พรหมเทศ
อจ.ไพยม	วรรณศิริ	ผศ.ไพโรจน์	เบาใจ	ปนัดดา	ดวงอุปะ
อจ.ปาน	พึ้งสุจริต	ผศ.บุญธรรม	อินทร์จันทร์	อุบลรัตน์	ดวงอุปะ
นางฉวีชัย	ไพลาวัฒน	นายสถิตย์	แสงรัตน์	พัฒนจักร	ดวงอุปะ
นายพงษ์ศักดิ์	ศิริวิชัย	นางจินตนา	นัการรอง	วงรัก	ดวงอุปะ
นายสรเพชญ	กลิ่นหอม	นายบัณฑิต	พุทธรักษ์	สุกัญญา	สารวิจิตร
นางสาวพัฒนา	สงวนกล่ำจิตต์	นายพิชัย	วิทย์อุดม	วราวุธ	สารวิจิตร
นายถ้วน	จุฬาราช	นางสาวจุตามาศ	สนธิ	มฤดี	สารวิจิตร
นายสุพรรณ	สารแสง	นายเจริญ	บุตรเวียงพัน	บุญแทน	ไพโรภบาล
นายแพง	แสงรัตน์	สรายุทธ	สีหะวงษ์	แผ่นทอง	ไพโรภบาล
นางเสวียน	นันทะวงศ์	ปิ่นแก้ว	อุ่นแก้ว	รุ่งเรือง	สารวิจิตร
นางบัวเรียน	สีหะวงษ์	ร่ำพรรณ	จันทะคุณ	รัชนีวรรณ	สารวิจิตร
นางออน	แสนคุ้ม	จิตติมา	พรหมผาบ	พัชร์น	สารวิจิตร
สาลินี	จันทะคุณ	วิไลพร	แสงรัตน์	จันทิมา	สนธิ

ผู้ให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนโครงการในรูปแบบต่าง ๆ มีหลายท่าน โดยเฉพาะ
ข้าราชการ ผู้นำท้องถิ่นในอำเภอนาหว้า ประชาชนและเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารที่ปฏิบัติงานอยู่ที่ศูนย์
ประสานงานไทย-ลาว บ้านเหมืองแร่ กองอำนวยการโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่
อำเภอนาหว้า บ้านนาทอน ตำบลนาผึ้ง คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง

9999999999999999999999999999999999999999999999999999999

รวมสร้างมหาวิทยาลัย คือ รวมใจรักชาติ

โครงการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

9999999999999999999999999999999999999999999999999999999

คำนำ

การวิจัยเรื่องการเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่นักเรียน
ในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขตการสู้รบเป็นความพยายามแก้ปัญหาค่าความหวังทางการศึกษา
และชีวิตของนักเรียนและประชาชนอันเป็นผลมาจากสงครามบ้านร่มเกล้าระหว่างไทยและลาว
ความพยายามได้แสดงออกโดยการปฏิบัติงานภาคสนามอย่างต่อเนื่องจริงจังกเป็นเวลา 1 ปีเศษ
คณะผู้วิจัยขอเรียนให้ผู้อ่านและผู้สนใจทราบว่า การปฏิบัติงานวิจัยประสบผลสำเร็จ และบรรลุ
ความคาดหวังทุกประการ

ด้วยความปรารถนาดี

คณะผู้วิจัย

4 พฤศจิกายน 2534

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่นักเรียนในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขตการสู้รบ (โครงการนำพระทัยจากในหลวงปีงบประมาณ 2533)

ผู้วิจัย ผศ.ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร อจ.ประพันธ์ ปลิตพลอดภัย อจ.วิบูลลักษณ์ สารวิจิตร

ความมุ่งหมายในการวิจัยเรื่องนี้เพื่อฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ให้แก่นักเรียน ครู อาจารย์ นักการภารโรงในโรงเรียนนาแห้ววิทยา อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย เพื่อจัดกิจกรรมร่วมกับนักเรียน ครู อาจารย์ นักการภารโรงส่งเสริมการพัฒนาชุมชนและคุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างผู้นำและผู้สร้างสรรค์ในโรงเรียนและชุมชน กิจกรรมการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ได้จัดให้กลุ่มเป้าหมายที่โรงเรียนนาแห้ววิทยาเป็นโรงเรียนหลัก โรงเรียนบ้านแสงภา เป็นโรงเรียนเสริมและกลุ่มสนใจบ้านนาโพธิ์ (นักเรียนมาจากโรงเรียนบ้านเหมืองแพร่) นอกจากการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์แล้วได้จัดกิจกรรมร่วมกับประชาชนในตำบลนาแห้ว เช่น การส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัวพื้นเมือง การให้ทุนและรางวัล การศึกษา การร่วมมือกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพัฒนาการศึกษาในอำเภอนาแห้ว และการจัดตั้งแวตล้อมทางการศึกษาในหมู่บ้าน การเก็บข้อมูลใช้แบบฝึกหัดการพัฒนาตนเอง การสังเกต การสัมภาษณ์ การถ่ายภาพเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยและร้อยละ และถาบรรยาย ผลการวิจัยบรรลุความมุ่งหมายและความคาดหวังทุกประการคือ จำนวนนักเรียนชั้น ป.6 เรียนค่ออื่น ม.1 ที่โรงเรียนนาแห้ววิทยามีปริมาณมากกว่าแต่ก่อน จำนวนนักเรียนในโรงเรียนนาแห้ววิทยาเพิ่มจาก 113 คน เป็น 219 คน จำนวนห้องเรียนเพิ่มจาก 4 ห้องเป็น 7 ห้องในเวลา 2 ปี ความสนใจทางการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครองมีมากขึ้น นักเรียนมีพฤติกรรมในทางที่ดีเพิ่มขึ้น เช่น อ่านหนังสือเพิ่มขึ้น ช่วยงานพ่อแม่อยู่เสมอ ขยันในการทำงาน มีจุดมุ่งหมายในชีวิต ประหยัดค่าใช้จ่าย ตั้งใจเล่าเรียน ช่วยเหลือส่วนรวม คนอื่น พึ่งตนเอง ปฏิบัติตนเป็นคนดีต่อสังคม และเป็นคนดีของพ่อแม่ เชื่อฟังคำสั่งสอน เกิดความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ทางการศึกษาในอำเภอนาแห้ว เช่น โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย โครงการอาชีพอิสระในโรงเรียนนาแห้ววิทยา และมีผู้ให้ความสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาในอำเภอนาแห้วเพิ่มขึ้น เช่น มีผู้ให้รางวัลการพัฒนาตนเองดีเด่นแก่นักเรียนโรงเรียนนาแห้ววิทยาและโรงเรียนบ้านเหมืองแพร่ ปีละ 10 รางวัล เป็นเงิน 2,000 บาท

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของโครงการ

อำเภอนาหว้าเป็นท้องถิ่นชนบทชายแดน สภาพของบ้านที่ประกอบเป็นอำเภอยังคงสภาพชุมชนชนบทไว้ชัดเจนคือ บ้านเป็นกลุ่มครัวเรือนที่รวมกันอยู่ในเนื้อที่ประมาณ 1-3 ตารางกิโลเมตร มีบริเวณเป็นบ้านพักอาศัย ที่ทำนา ทำสวน พื้นที่ทำไร่ และบริเวณป่าที่อยู่รอบหมู่บ้าน สภาพป่าเป็นป่าสมบูรณ์ ประชาชนยังอยู่ในสภาพยากจนแร้นแค้น พื้นความรู้ตามมียังอยู่ในระดับต่ำ ความรู้เกิดจากประสบการณ์ชีวิตตามภูมิปัญญาท้องถิ่น หลักธรรมของพระพุทธศาสนา และการเรียนรู้จากครอบครัว พื้นที่ของอำเภอนาหว้าด้านหนึ่งจดแม่น้ำเหืองซึ่งเป็นเส้นกั้นเขตชายแดน ไทย-ลาว มีความยาวประมาณ 60 กิโลเมตร อีกสามด้านติดเขตป่าและท้องที่อำเภออื่นๆ เส้นทางคมนาคมมีถนนลาดยางผ่านเกือบทุกบ้าน การทำมาหากินอยู่ในสภาพพอเลี้ยงตัวเองได้ สินค้าพื้นเมืองได้แก่ ข้าวโพด ถั่ว ชিং ไหม สัตว์เลี้ยง มีวัว ควาย เป็ด ไก่ หมู เป็นต้น

เนื่องจากอำเภอนาหว้าเป็นดินแดนที่ถูกทอดทิ้งมานานที่จะได้รับการพัฒนา และเอาใจใส่จากทางราชการเมื่อประมาณ พ.ศ.2507 เป็นต้นมา การพัฒนาต่าง ๆ จึงมีลักษณะเร่งรัด รีบร้อนสิ้นความรู้สึกและชีวิตจิตใจของชาวบ้าน เมื่อความเปลี่ยนแปลงหลายสิ่งหลายอย่างไม่เป็นไปตามธรรมชาติ ประชาชนต้องปรับตัวต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างฉับพลันทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตและความไม่สบายใจต่าง ๆ อยู่เสมอ

สรุปเหตุการณ์สำคัญในอำเภอหนองบัว

<u>ช่วง พ.ศ.</u>	<u>เหตุการณ์</u>
2450 - 2483	ความสงบร่มเย็น
2484 - 2488	สงครามโลกครั้งที่ 2
2489 - 2505	การอพยพใหญ่
2506 - 2509	การแก้ปัญหาการอพยพ
2510 - 2513	ความสงบสุข
2514 - 2525	เหตุการณ์ก่อการร้าย
2526 - 2529	ความสงบสุข
2530 - 2531	สงครามบ้านร่มเกล้า
2532 - 2534	การปรับตัว

ระหว่าง พ.ศ. 2526 - 2530 อำเภอหนองบัวได้พบกับความสงบร่มเย็นอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่ได้รับความสะดวกอันยุ่งยากอย่างที่สุดจากสภาพการก่อการร้าย ช่วง พ.ศ. 2514 - 2525 ในช่วง พ.ศ. 2526 - 2530 นั้น ราษฎรในอำเภอหนองบัวได้เริ่มต้นชีวิตปรกติคือ ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย และทำบุญตามประเพณีของท้องถิ่น ความเคร่งเครียดผ่อนคลายลง เศรษฐกิจดีขึ้นทำให้ชาวบ้านมีวิทยุ โทรทัศน์ ตู้เย็น พัดลม มีการซื้อสินค้า เสื้อผ้า เครื่องใช้ แปลก ๆ จากพ่อค้าเร่ ซึ่งมาขายของทุกวันพระ เศรษฐกิจการค้าขายพืชผลทางเกษตรมีมากขึ้นกว่าเดิม การทำลายป่า ทำกันอย่างกว้างขวาง โดยอาศัยรถไถไว้เป็นเครื่องมือแผ้วถางป่า ป่าไม้ถูกทำลายอย่างรวดเร็ว นายทุนทำไม้ขอสัมปทานป่าไม้ และเริ่มตัดไม้ หนองน้ำออกจากป่าจำนวนมาก จนเกิดความวิตกโดยทั่วไปว่า แผ่นดินจะแห้งแล้งฝนจะไม่ตกตามฤดูกาล ข้าวปลาอาหาร ต่าง ๆ จะขาดแคลน จึงมีการรวมตัวของชาวบ้านคัดค้านการตัดไม้ทำลายป่า และต่อมาเกิดสงครามบ้านร่มเกล้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทำให้สูญเสียทรัพยากรบุคคลและทรัพย์สิน อาวุธ จำนวนมหาศาลทั้งสองฝ่าย ความสงบสุขและ

ความยุ่งยาก เตือดร้อนในท่าเภาณาหัวจึงมีสลักกันอยู่เสมอ

ใน พ.ศ.2530 ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมสำคัญยิ่งในอำเภอณาหัว คือ พิธีปลุกมะขามฤกษ์ สร้างมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาในวันที่ 15 เมษายน พ.ศ.2530 โดยเชิญ พณฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายวัชรินทร์ เกดะวันดี - ส.ส.เลย) มาเป็น ประธานในพิธี มีญาติพี่น้องประชาชน ข้าราชการ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ผู้นำท้องถิ่น มาร่วมกิจกรรม ที่โรงเรียนอำเภอณาหัววิทยาระมาณ 200 คน เป็นช่วงที่อำเภอณาหัวมีความสงบสุข มีความหวัง และมีความเบิกบานเต็มที่ นิมนต์พระสงฆ์ 9 รูป มาทำพิธีทางศาสนาประกอบด้วย เจ้าคณะอำเภอ ด้านซ้าย เจ้าคณะอำเภอณาหัว เจ้าคณะตำบลนาพึง พระวัดบ้านเหมืองแพ้ว และพระจากฝั่ง ประเทศลาว พิธีกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและดีงาม พอเสร็จพิธีก็มีฝนตกหนักใน ตำบลนาหัว ทั้ง ๆ ที่ตลอดเวลากว่าสองเดือนก่อนหน้านี้ไม่มีฝนตกเลย นับว่าเป็นเหตุการณ์พิเศษ นำอสังขรย์ชาวบ้านมีความชื่นชมยินดีในกิจกรรมนั้นเป็นอย่างยิ่ง

ในเดือนสิงหาคม พ.ศ.2530 เกิดเหตุการณ์คือทหารลาวมาจับคนไทยที่ไปทำไร่ เอาไปกักขังไว้ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ต่อมาก็เกิดการปะทะกัน ระหว่างทหารไทยและทหารลาว จนถึงขั้นมีการรบหนักที่บ้านร่มเกล้า กลายเป็นสงครามยืดเยื้อ จนถึงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2531 สงครามบ้านร่มเกล้าจึงยุติ ในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2531 ผู้วิจัยได้เดินทางกลับบ้านเกิดคือตำบลนาหัว และถือโอกาสไปถ่ายภาพที่วัดโพธิ์ศรี บ้านปากน้ำ ฝั่งลาว ที่ผู้วิจัยเคยไปเห็นบ่อย ๆ ตอนเป็นเด็ก และไม่ได้ข้ามไปตีกีตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม พ.ศ.2515 จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2531 เพราะข้ามไปไม่สะดวกเหมือน แต่ก่อน และเกรงว่าจะได้รับภัยอันตรายจึงไม่ข้ามไป ในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2531 จึง ข้ามไปตีกีเมื่อทางราชการไทยและลาวอนุญาตให้ข้ามไปได้

เพื่อสร้างบรรยากาศสันติภาพ ทางราชการไทยและลาวได้จัดงานสงกรานต์ไทย - ลาว ขึ้นที่ตำบลนาหัว ณ โรงเรียนบ้านเหมืองแพ้ว ในเดือนเมษายน พ.ศ.2532 ผู้วิจัยได้กลับไป เยี่ยมบ้านเกิดเพื่อถ่ายภาพเหตุการณ์พิเศษคือสงกรานต์ไทย - ลาว ไว้ และไปศึกษาสภาพ ความเปลี่ยนแปลงของตำบลนาหัว เพราะผู้วิจัยได้เฝ้าติดตามศึกษาความเป็นไปต่าง ๆ ใน

ตำบลนาแก้วติดต่อกันมาตั้งแต่ พ.ศ.2521 โดยทำโครงการวิจัยเสริมการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง เมื่อ พ.ศ.2521 - 2527 ในวันสงกรานต์ไทย - ลาว วันที่ 13 เมษายน 2532 นั้นเอง ขณะที่ผู้วิจัยนั่งสังเกตการณ์อยู่ที่หน้าห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์หมู่บ้าน "สารวิจิตร" 65 บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแก้ว อำเภอโนนสะอาด จังหวัดเลย อาจารย์ใหญ่โรงเรียนนาแก้ววิทยา (นายสิน ใสวิจจะ) และครูโรงเรียนนาแก้ววิทยา (นายจำลอง ศรีทอง) ได้ไปพบผู้วิจัย และขอให้ช่วยมาพูดชักชวนให้นักเรียนเรียนต่อชั้นมัธยม (โรงเรียนนาแก้ววิทยา) ให้มากขึ้น เพราะช่วงนี้นักเรียนไม่นิยมศึกษาต่อ และผู้ปกครอง บิดา มารดา ก็ไม่อยากจะให้ลูกเรียนต่อ เนื่องจากเรียนไปก็ไม่มีงานทำ จบมาแล้วก็กลับมามีงานอยู่บ้านเฉย ๆ ไปสอบเข้าทำงานที่ไหนก็ไม่ได้ เพราะมีคนเรียนจบจำนวนมากและงานตำแหน่งต่าง ๆ มีน้อย ชาวบ้านทั่วไปจึงเห็นว่าการส่งลูกเรียนเป็นการสูญเปล่า ผู้ซื้อข้าวต้มเมียมาเลี้ยงยังไม่ได้เพราะเลี้ยงวัวพอมีกาไร วัวให้ลูกทุกปี เวลาเจ็บป่วยก็พึ่งได้ แต่ส่งลูกเรียน เปลืองเงิน เมื่อเรียนจบแล้วก็ช่วยพ่อแม่ ไม่ได้เลี้ยงตนเองก็ไม่ได้ ยิ่งไปกว่านั้นยังกลับมามีอาชีพพ่อแม่กินอีก และมักเป็นคนเกะกะ การงานบ้านไม่ช่วย มักชอบรวมกลุ่มกันดื่มสุรา และติดกิด้า ร้องรำทำเพลงเป็นที่น่ารำคาญแก่ผู้พบเห็นและพ่อแม่

ผู้วิจัยได้ฟังเรื่องราวและแลเห็นสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคม แล้วก็คิดว่า ควรช่วยเหลืออาจารย์ใหญ่โรงเรียนนาแก้ววิทยาเต็มที่ จึงรับปากจะมาช่วยงานโรงเรียนในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2532 เป็นเวลา 1 สัปดาห์

วันที่ 8 - 12 พฤษภาคม พ.ศ.2532 ผู้วิจัยได้ไปปฏิบัติงานสนับสนุนโรงเรียนนาแก้ววิทยา คือ ผูกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองให้แก่คณะครูอาจารย์ คนงาน ภารโรง และนักเรียน รวม 123 คน เพื่อกระตุ้นการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านส่วนตัวและส่วนรวม ในวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ.2532 มีกิจกรรมพิเศษ คือ คณะครู อาจารย์ คนงาน ภารโรง และนักเรียน รวม 123 คน ทำพิธีสมัคเป็นนักศึกษารุ่นแรกของมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (มกพ) ซึ่งเป็นโครงการสร้างมหาวิทยาลัยที่ตำบลนาแก้วของชาวบ้าน ลูกหลานของชาวบ้าน และได้ดำเนินงานมาตั้งแต่วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2506 โครงการนี้เป็นโครงการสำคัญที่กระตุ้น

ส่งเสริมการพัฒนาต่าง ๆ ในตำบลนาหว้า ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

การฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองที่โรงเรียนนาหว้าวิทยาสืบผลดีและอาจารย์ใหญ่ คือ นายสิน ไสริ่งจะ ต้องการให้กระทำทุกปี ผู้วิจัยก็เห็นคุณค่าของวิชาการพัฒนาตนเองมานานแล้ว เพราะได้พยายามศึกษาค้นคว้าหาวิชานี้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2498 และได้ทดลองสอนวิชานี้มาตั้งแต่ พ.ศ. 2507 เมื่อทางอาจารย์ใหญ่และนักเรียนสนใจ ผู้วิจัยจึงคิดว่าน่าจะเผยแพร่วิชานี้แก่เด็ก ๆ และคนทั่วไปที่อยู่ชนบทชายแดนที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากสงครามบ้านร่มเกล้า เป็นการสร้างขวัญกำลังใจ และความหวังแก่นักเรียน ครู อาจารย์ บิดา มารดา ผู้ปกครอง และญาติพี่น้องของนักเรียน ซึ่งถือได้ว่าเป็นการเสริมสร้างความสงบสุข ความเจริญก้าวหน้า และความมั่นคงให้แก่ท้องถิ่นชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขตการสู้รบด้วยประการหนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้เขียนโครงการวิจัย เรื่องการเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษา และการพัฒนาตนเองให้แก่นักเรียนในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขตการสู้รบ โดยของบประมาณสนับสนุน 75,000 บาท ทางโครงการนำพระทัยจากในหลวงพิจารณาแล้วได้เพิ่มเงินอุดหนุนการวิจัยให้เป็น 82,500 (แปดหมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน) ซึ่งนับว่าเป็นพระคุณแก่ผู้วิจัย นักเรียน ครู อาจารย์ และประชาชนในพื้นที่อำเภอนาหว้า จังหวัดเลย เป็นอย่างยิ่ง

บทที่ 2

การดำเนินการวิจัย

การเตรียมความพร้อมในการวิจัย

สำหรับการเตรียมความพร้อมในการวิจัยเรื่องการเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การเตรียมแนวคิด วิธีการพัฒนาตนเอง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า หาแนวคิด วิธีการพัฒนาตนเองมาตั้งแต่ พ.ศ.2498 เพื่อแก้ปัญหาความยากจน ความคับแค้น ความทุกข์ต่าง ๆ ของตนเอง บำบัดมาตุภูมิของตนเอง ได้แนวคิดและวิธีการพัฒนาตนเองถึงระดับที่สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตนเองและของญาติพี่น้อง ชุมชนได้เป็นที่พอใจ และได้ทดลองสอน ฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา จากระดับอนุบาลถึงปริญญาเอก ได้ผลดีและได้ทำหลักสูตร ท้าบทเรียนต่าง ๆ ไว้ตามที่ปรากฏในภาคผนวกแล้ว

2. การเตรียมตนเองในฐานะนักวิจัยชนบทและนักพัฒนาชนบท ผู้วิจัยเกิดในชนบทที่บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ได้ใช้ชีวิตอยู่ที่ตำบลนาแห้ว ตั้งแต่เกิดใน พ.ศ.2481 ถึง พ.ศ.2492 (อายุ 11 ปี) ตั้งแต่ พ.ศ.2492 ถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ออกจากบ้านเดิมไปศึกษาในระดับมัธยมศึกษา อุดมศึกษา แล้วรับราชการเป็นอาจารย์ที่กรุงเทพมหานคร จึงได้อยู่ประจำที่ตำบลนาแห้วไม่มากนักแต่ก็ไปเยี่ยมเยียนตำบลนาแห้วอยู่เสมอ เพราะรักและห่วงใยบ้านเกิดของตนเองมาก จึงพยายามแวะเวียนไป และทำโครงการพัฒนาตำบลนาแห้วอยู่เสมอ เริ่มต้นด้วยโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนากาเพื่อพัฒนาตำบลนาแห้วให้เจริญรุ่งเรือง (พ.ศ.2506 - 2534) โครงการวิจัยเสริมการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ทำการวิจัย 4 เรื่อง (พ.ศ.2521 - 2527) และโครงการทุนและรางวัลการศึกษา (พ.ศ.2503 - 2534) เป็นต้น จากประสบการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ได้ละเอียดลึกซึ้ง และพิจารณาแนวทางแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ครอบคลุมเป็นพิเศษ จากความเชื่อมั่นนี้ผู้วิจัยจึงได้เสนอโครงการไปปฏิบัติงานในอำเภอนาแห้วเรื่อย ๆ

3. การเตรียมประชาชน และความพร้อมในพื้นที่ จากการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของผู้วิจัยตามข้อ 2 การเตรียมตัวเองในฐานะนักวิจัยชนบท และนักพัฒนาชนบท ทำให้ผู้วิจัยมีความคุ้นเคยกับประชาชนในอำเภอนาแห้วเป็นอย่างดี ได้ติดต่oprะสานงานกับครู อาจารย์ และนักเรียนอยู่เสมอ จึงมั่นใจว่าสามารถปฏิบัติงานวิจัยต่าง ๆ ในอำเภอนาแห้วได้ตามความมุ่งหมายของโครงการ

4. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ต้องใช้ของจริง สถานการณ์จริง เป็นแรงจูงใจ ผู้วิจัยได้เตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ก่อนแล้ว โดยนำมาสะสม เก็บไว้ที่ห้องสมุด - พิพิธภัณฑ์หมู่บ้าน "สารวิจิตร" บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย เช่น เอกสาร ตำรา ก้อนหิน ห่อนไม้ รางไม้ ฯลฯ

นิยามคำ

1. แรงจูงใจ หมายถึง หลังที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำงานหรือสิ่งที่ต้องการโดยอาศัยสิ่งภายนอก เช่น คำจ้ำจ้วง รางวัล ยศ ตำแหน่ง โอกาส หรือพลังกระตุ้นจากภายใน โดยอาศัยความต้องการ ความสนใจ และแรงขับของตัวบุคคลเองเป็นเครื่องกระตุ้น ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะกระตุ้นทั้งอาศัยสิ่งภายนอกและพลังภายในของนักเรียนเองในการส่งเสริมให้นักเรียนและประชาชนในชนบทชายแดน อำเภอนาแห้ว ใช้ความพยายามและความสามารถของตนเอง ผักใฝ่ ทุ่มเตนการศึกษา และการพัฒนาตนเองให้มากกว่าเดิม

2. การพัฒนาตนเอง หมายถึง การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขตนเองให้มีความก้าวหน้ามีความสุข มีความดีเด่นขึ้นกว่าเดิม ในการวิจัยนี้จะเน้นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขสิ่งแวดล้อมของตัวบุคคล และการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไขความประพฤติ การปฏิบัติ และนิสัยของตนเองทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมของตนให้ดีขึ้นคือ มีคุณภาพมากขึ้น มีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเดิม

3. การศึกษา หมายถึง การขยายความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ความชำนาญ และประสบการณ์ทางอาชีพ สังคมและชีวิตให้กว้างขวางขึ้น เพื่อเสริมสร้างการดำรงชีวิตในสังคมให้มีความสุข ความเจริญ และมีความสำเร็จมากกว่าเดิม

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยนี้เชื่อว่ามีสำคัญดังนี้

1. เป็นการเพิ่มความหวัง โอกาส และศักยภาพให้แก่นักเรียน และประชาชนที่อยู่ตามชนบทชายแดน
2. เป็นการริเริ่มกิจกรรมการพัฒนาตนเองและท้องถิ่นของตนเองที่เป็นรูปธรรม และมีผลยืนยาวต่อไปในอนาคต
3. เป็นการแก้ปัญหาด้านความมั่นคงของชนบทชายแดนที่ลงลึกไปถึงฐานรากของปัญหา คืออุดมการณ์แห่งชีวิตของชาวชนบทชายแดน
4. เป็นการเผชิญปัญหาทางการศึกษาที่ยากแก่การแก้ไข และพัฒนาอย่างตรงไปตรงมา โดยใช้หลักวิชา และประสบการณ์อันยาวนานช่วย

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์แก่นักเรียน ครู อาจารย์ หน่วยงาน ภาวโรง ในโรงเรียนนาแห้ววิทยา อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
2. เพื่อจัดกิจกรรมการพัฒนาร่วมกับนักเรียน ครู อาจารย์ หน่วยงานภาวโรงในโรงเรียนนาแห้ววิทยา
3. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและนิสัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การมีชีวิตที่สุขสมบูรณ์ และการสร้างควมสามัคคีในโรงเรียนและชุมชน
4. เพื่อพัฒนาผู้นำและผู้สร้างสรรค์ในโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน สนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นและความมั่นคงของชุมชนหมู่บ้านชายแดนไทย - ลาว

การวิจัยนี้มุ่งนำผลการศึกษาค้นคว้าวิจัยที่ทำมาจนแน่ใจแล้วว่าถูกต้องมีประสิทธิภาพสูงไปเผยแพร่ ถ่ายทอดแก่เยาวชน นักเรียนในชนบท เพื่อสร้างฐานความเจริญรุ่งโรจน์ให้แก่ท้องถิ่นชนบทในปัจจุบันและอนาคต

แนวทางการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยประยุกต์และมุ่งให้เกิดความเปลี่ยนแปลงแก่การดำรงชีวิตและการศึกษาของคนในชนบทชายแดน ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวทางการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เ็นปรกตวิสัยเพื่อการพัฒนาในชุมชนชนบท โดยสอดคล้องกับวิชาการพัฒนาตนเองเข้าไปในกิจกรรมเหล่านั้น
2. ฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองให้แก่เยาวชน นักเรียน ครู อาจารย์ และประชาชนตามสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ตามปรกติให้มากที่สุด
3. การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นเพียงกิจกรรมเสริมการพัฒนาชุมชนชนบทเท่านั้น

สิ่งที่คาดหวังจากการวิจัย

1. จำนวนนักเรียนที่จบชั้น ป.6 เรียนต่อชั้น ม.1 ที่โรงเรียนนาแห้ววิทยา มีปริมาณมากกว่าแต่ก่อน
2. ความสนใจในการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครองมีมากขึ้น
3. เกิดความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ทางการศึกษาในอำเภอนาแห้ว
4. มีผู้ให้ความสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาในอำเภอนาแห้วเพิ่มขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยมีการกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ทำการวิจัยในพื้นที่ 2 ตำบล คือ ตำบลนาแห้ว และตำบลแสงภา ในอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
2. ทำการวิจัยในโรงเรียน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนนาแห้ววิทยา ตำบลนาแห้ว (โรงเรียนมัธยมศึกษา) เป็นโรงเรียนหลัก และโรงเรียนบ้านแสงภา ตำบลแสงภา (โรงเรียนประถมศึกษา) เป็นโรงเรียนเสริม

3. ทำกิจกรรมเสริมให้เด็ก ๆ อนุชน และประชาชนที่บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว เป็นกิจกรรมนอกโรงเรียน

4. จัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาโดยอาศัยกิจกรรมของท้องถิ่นและกิจกรรมที่ผู้วิจัยมีส่วนเกี่ยวข้องสะดวกเป็นหลัก

5. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดเองเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนา อำเภอนาแห้ว

กลุ่มเป้าหมาย

1. โรงเรียนหลัก คือโรงเรียนนาแห้ววิทยา เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาของอำเภอนาแห้ว มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวน 134 คน นักเรียนมาจากทุกตำบลในอำเภอนาแห้ว คือตำบลนาแห้ว ตำบลแสงภา ตำบลเหล้ากอหก ตำบลนาพึง และตำบลนามาลา นักเรียน ครูอาจารย์ คณาธิการโรงเรียน ส่วนใหญ่ได้ร่วมฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองเมื่อ 8 - 12 พฤษภาคม 2532 ในสมัยที่อาจารย์สิน ใสรัจจะ เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนนาแห้ววิทยา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้เลือกนักเรียนโรงเรียนนาแห้ววิทยาเป็นกลุ่มเป้าหมาย และถือว่าโรงเรียนนาแห้ววิทยาเป็นโรงเรียนหลักในการจัดกิจกรรมการพัฒนาตนเองและกิจกรรมเสริมต่าง ๆ ทั้งนี้โดยคาดหวังว่าความรู้และประสบการณ์ที่นักเรียน ครู อาจารย์ คณาธิการโรงเรียนจะได้รับจะเผยแพร่กระจายไปสู่นักเรียน ครู อาจารย์ คณาธิการโรงเรียนอื่น ๆ ตำบลอื่น ๆ ในอำเภอนาแห้ว อย่างกว้างขวางเป็นการปูฐานความเจริญก้าวหน้าทางด้านความคิดและจิตใจแก่อำเภอนาแห้วอย่างแท้จริงต่อไป

2. โรงเรียนเสริม คือโรงเรียนบ้านแสงภา ในตำบลแสงภา โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนประถมศึกษา มี ครู อาจารย์ 8 คน มีนักเรียนจำนวน 136 คน ทั้งครู อาจารย์ และนักเรียนยังไม่ได้รับการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองมาก่อน นักเรียนโรงเรียนบ้านแสงภาที่เข้ารับการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเอง เป็นนักเรียนชั้น ป.2 - ป.6 จำนวน 102 คน โดยได้มารับการฝึกอบรมจากผู้วิจัยเพียง 3 ครั้ง

3. กลุ่มสนใจ เป็นกิจกรรมนอกโรงเรียน ได้แก่ เด็ก ๆ หมู่บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาหว้า ที่กำลังเรียนอยู่ชั้นเด็กเล็ก ถึง ป.6 โรงเรียนบ้านเหมืองแพร่ มีจำนวน 10 คน ผู้วิจัยฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองให้ที่ห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์หมู่บ้าน "สารวิจิตร" 65 บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาหว้า อำเภอวานรนิวาส จังหวัดเลย โดยอาจจะฝึกอบรมตามเช้า ตอนกลางวัน ตอนเย็น หรือตอนเย็น แล้วแต่เด็ก ๆ ที่มาร่วมกลุ่มกัน และผู้วิจัยว่างจากงานด้านอื่น ๆ จึงสอนและสอนเด็ก ๆ เหล่านั้นแบบเล่าให้หลาน ๆ ฟัง

ลำดับขั้นของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่เด็กเรียนในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขตการสู้รบ ในอำเภอนาหว้า จังหวัดเลย มีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การกำหนดกรอบพื้นที่ในการวิจัย และจัดกิจกรรม
2. การตรวจสอบความเป็นไปได้และแนวทางจัดกิจกรรม
3. การเตรียมเครื่องมือ การประสานงานและการจัดหาทุนอุดหนุนการวิจัย
4. การรวบรวมข้อมูลและการจัดกิจกรรมในพื้นที่
5. การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. การติดตามผลและการประเมินผลการศึกษาวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย

1. เครื่องมือในการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเอง เป็นคำราและแบบฝึกหัดต่าง ๆ ได้แก่

1.1 คำราวิชาพุทธศาสตร์การพัฒนาตนเองและบุคลิกภาพจากระดับอนุบาลถึงปริญญาเอก ซึ่งผู้วิจัยเรียบเรียงเอง และพิมพ์เผยแพร่ตั้งแต่ พ.ศ.2525

1.2 บทเรียนวิชาการพัฒนาตนเองจำนวน 10 เรื่อง ซึ่งผู้วิจัยเรียบเรียงเอง และได้ทดลองใช้ได้ผลดีมาแล้ว

1.3 แบบฝึกหัดการพัฒนาตนเองที่ได้ทดลองใช้ในการฝึกอบรมได้ผลดีมาแล้ว

2. เครื่องมือที่เป็นอุปกรณ์การสอน

2.1. สไลด์ชุดการพัฒนาตนเอง 80 ภาพ

2.2. สไลด์ชุดการสร้างอุดมการณ์ 80 ภาพ

2.3. วิดีทัศน์ชุด "ศาลาสดับ" 12 นาที

2.4. กระดาษพรวัวขีด 15 ชิ้น ขนาดต่าง ๆ กัน

2.5. ก้อนหินสลักและขีด 15 ชิ้น ขนาดต่าง ๆ กัน

3. เครื่องมืออื่น ๆ ในพื้นที่

3.1. ห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์ หมู่บ้าน "สารวิจิตร" บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว เป็นตัวอย่างการจัดสิ่งแวดล้อมในบ้านเพื่อพัฒนาความคิด อุดมการณ์ และ ค่านิยมทางการศึกษาที่พึงประสงค์แก่นักเรียนและอนุชน

3.2. กิจกรรมที่จัดเป็นพิเศษในท้องถิ่นอำเภอนาแห้ว เช่น งานสงกรานต์ ไทย-ลาว ของอำเภอนาแห้ว เริ่มจัดเมื่อปี พ.ศ.2532 เป็นงานใหญ่ที่สุดของอำเภอนาแห้ว

3.3. อาชีพหลักของท้องถิ่น เช่น การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์

3.4. โครงการมหาวิทยาลัยแห่งการทำงานและพัฒนาการที่ดำเนินมาตั้งแต่ พ.ศ.2506 ในตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว

3.5. โครงการทุนการศึกษาและรางวัลการศึกษาเพื่อกระตุ้นความสนใจ และความพยายามในการศึกษาและการพัฒนาตนเอง

3.6. ความร่วมมือและการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เครื่องมือในลักษณะนี้นำมาประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการ ศึกษาและการพัฒนาตนเองในช่วงที่ทำการวิจัยและต่อไปในอนาคต

เครื่องมือวิจัยส่วนใหญ่เตรียมไว้ล่วงหน้า โดยมีลักษณะเป็นเครื่องมือสำเร็จรูป ได้ผ่านการทดลองใช้ฝึกอบรมมาแล้วครั้งจนแน่ใจว่ามีประสิทธิภาพสูง สิ่งที่จะทำให้ง่าย ง่าย การใช้เครื่องมือคลาดเคลื่อนไปก็คงจะเป็นสถานการณ์และเหตุการณ์ในพื้นที่ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมหรือกำหนดเองได้ทุกอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกิจกรรมในพื้นที่

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลในพื้นที่โดยดำเนินการไปพร้อมกับการจัดกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่นักเรียนในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขตการสู้รบ การปฏิบัติงานภาคสนาม ดำเนินไปดังต่อไปนี้

ครั้งที่ 1 ไปปฏิบัติงานในเดือนตุลาคม 2532 เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น ประสานงานกับผู้นำท้องถิ่นระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด แล้วติดตามความเคลื่อนไหวของปัญหาและเตรียมแก้ปัญหา

ครั้งที่ 2 ไปปฏิบัติงานวันที่ 2 - 5 ธันวาคม 2532 โดยไปประสานงานกับพื้นที่ตำบลแสงภา อำเภอนาน้ำห้วยและจังหวัดเลย เริ่มกิจกรรมฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองแก่เด็ก ๆ ประสานงานกับโรงเรียนนาแห้ววิทยา และโรงเรียนบ้านแสงภา เพื่อจัดกิจกรรมการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเอง

ครั้งที่ 3 ไปปฏิบัติงานวันที่ 23 - 26 ธันวาคม 2532 เตรียมการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองให้แก่นักเรียน จัดฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองให้แก่เด็ก ๆ ที่บ้านนาโพธิ์ปรึกษากับเจ้าหน้าที่ ผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับกิจกรรมในการวิจัย และกิจกรรมในการพัฒนาท้องถิ่น เก็บข้อมูลเพิ่มเติม

ครั้งที่ 4 ไปปฏิบัติงานวันที่ 13 - 18 มกราคม 2533 สนับสนุนอุปกรณ์การฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองไปยังอำเภอนาน้ำห้วย จัดตั้งหนังสือ อุปกรณ์ตัวอย่าง เริ่มฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองแก่นักเรียนโรงเรียนนาแห้ววิทยา โรงเรียนบ้านแสงภา มอบอุปกรณ์การฝึกอบรมการเลี้ยงวัว (วัวตัวเมีย 2 ตัว มูลค่า 6,000 บาท) ให้โรงเรียนนาแห้ววิทยา ชุดแรก

ครั้งที่ 5 ไปปฏิบัติงานวันที่ 8 - 12 กุมภาพันธ์ 2533 สัมภาษณ์ผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตและการงาน ผู้นำท้องถิ่น มอบรางวัลการศึกษาให้โรงเรียน ปรึกษารื้อกับผู้นำท้องถิ่น อาจารย์ใหญ่โรงเรียนนาแห้ววิทยา และโรงเรียนบ้านแสงภาเกี่ยวกับการปลูกป่า การพัฒนาชุมชน การส่งเสริมอาชีพเลี้ยงวัว เก็บข้อมูลเพิ่มเติม

ครั้งที่ 6 ไปปฏิบัติงานวันที่ 18 - 29 มีนาคม 2533 เก็บรวบรวมข้อมูล ฝึกอบรม

วิชาการพัฒนาตนเองเพิ่มเติม ประสานงานกับอำเภอนาหว้า ตำบลแสงภา ตำบลนาหว้าและ
ผู้ใหญ่นาโพธิ์ โรงเรียนนาหว้าวิทยา โรงเรียนบ้านแสงภา เกี่ยวกับการนำนิสิตปริญญาตรี
และปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 100 คน คณาจารย์
15 คน ไปฝึกภาคสนามที่ตำบลแสงภา และให้การแนะแนวแก่นักเรียนโรงเรียนนาหว้าวิทยา

ครั้งที่ 7 ไปปฏิบัติงานวันที่ 7 - 17 เมษายน 2533 จัดกิจกรรมพิเศษในงาน
สงกรานต์ไทย - ลาว เพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่นักเรียนและ
ประชาชน คือร่วมจัดรถขบวนแห่ทางสงกรานต์ตำบลนาหว้า มีสื่อประพจน์แขวนไปในรถพร้อม
กับภาพโปสเตอร์มหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ ป้าย "เขตมหาวิทยาลัย" และจำลอง
หมวกปริญญา (สีขาว) ให้เด็ก ๆ นักเรียน และชาวบ้านสวมในงานและเขียนคำขวัญบนผ้าขาว
ขนาดใหญ่วางไว้ในขบวนด้วย เช่น "สันติภาพถาวรด้วยการศึกษา" "เปลี่ยนป่าเป็นมหาวิทยาลัย"
"ยินดีต้อนรับผู้มาหา" "

ครั้งที่ 8 ไปปฏิบัติงานวันที่ 25 - 29 พฤษภาคม 2533 เก็บข้อมูลเพิ่มเติม
เล่าความคืบหน้าโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ อำเภอเมือง จังหวัดเลย
ให้นักเรียน ครู อาจารย์ บิดา มารดา ผู้ปกครองนักเรียนทราบ

ครั้งที่ 9 ไปปฏิบัติงานวันที่ 9 - 12 มิถุนายน 2533 ประเมินผลโครงการ ติดตาม
โครงการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัวและผลการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเอง

ครั้งที่ 10 ไปปฏิบัติงานวันที่ 6 - 8 กันยายน 2533 ประเมินผลโครงการและนำ
ท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี เมืองนาโพธิ์)
และคณะผู้บริหารจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ชมพื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นศูนย์
ศึกษาเพื่อการพัฒนา สถานีทดลองและสำนักงานฝึกภาคปฏิบัติ และภาคสนามของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ คือ เขตโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (มกพ) บริเวณ
น้ำตกแพร่ และพื้นที่โดยรอบ น้ำตกแพร่ (น้ำตกธารสวรรค์) นั้นเอง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยนี้การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้หลายวิธี คือ

1. การสัมภาษณ์ นักเรียน ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น
2. การสังเกตการทำงานและความประพฤติในสถานการณ์ต่าง ๆ
3. การร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ แล้วถ่ายภาพสี และสไลด์ไว้
4. การใช้แบบฝึกหัดการพัฒนาค้นเอง เก็บรวบรวมข้อมูล
5. การนำผลงานต่าง ๆ ที่นักเรียนทำ เช่น การเขียนแสดงความคิดเห็น

การวาดภาพจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตของตนเอง ฯลฯ

วิธีการจัดกิจกรรมในพื้นที่ โครงการวิจัยนี้จัดกิจกรรมหลายรูปแบบเพื่อส่งเสริม

การพัฒนา เช่น

1. การจัดร่วมกับโรงเรียน เช่น การฝึกอบรมวิชาการพัฒนาค้นเอง การส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัว
2. ผู้วิจัยจัดเอง เช่น การฝึกอบรมวิชาการพัฒนาค้นเองให้เด็ก ๆ ที่บ้านนาโพธิ์ การจัดตั้งสมุดตัวอย่างให้ครอบครัว (จัดตัวอย่างไว้ 4 ตู้ ให้ 4 ครอบครัว ขยายจากห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์ หมู่บ้าน "สวาวิจิตร" บ้านนาโพธิ์ โดยให้ทุนส่วนตัวของผู้วิจัยเอง) และการให้รางวัล และทุนการศึกษาแก่นักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ ในอำเภอหนองบัว
3. จัดร่วมกับประชาชนและชุมชน เช่น การจัดงานสงกรานต์ไทย - ลาว โดยจัดขบวนแห่ร่วมกับตำบลนาโพธิ์
4. จัดร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เช่น การนำนิสิตปริญญาตรีและปริญญาโท ไปฝึกภาคสนามที่อำเภอหนองบัว และให้การแนะแนวแก่นักเรียน การพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกิจกรรมในพื้นที่ทุกอย่าง ผู้วิจัยถือว่าเป็นการส่งเสริมการพัฒนาอำเภอหนองบัวโดยส่วนรวม ไปในตัวด้วยเพราะเป็นการให้ตัวอย่าง แนวคิด และแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาชุมชนบทยายแดน

บทที่ 3

การจัดกระทำกับข้อมูล

ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับรวบรวมไว้สำหรับการวิจัยเรื่องการพัฒนาแรงจูงใจในการศึกษา และการพัฒนาตนเองให้แก่นักเรียนในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขตการสู้รบ มีอยู่ 3 ลักษณะ คือ ข้อมูลจากแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเอง ข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ การถ่ายภาพ และภาพข่าวคำสัมภาษณ์ และข้อมูลจากผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ปรากฏตามมาภายหลัง ดังนั้น ในการจัดกระทำกับข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลจากแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเอง ตอนที่ 2 ข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และ ภาพถ่าย ตอนที่ 3 ข้อมูลจากผลของการจัดกิจกรรมในการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลจากการแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเอง

ข้อมูลจากแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเองได้มาจากการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองให้แก่ นักเรียนโรงเรียนนาแห้ววิทยา และนักเรียนโรงเรียนบ้านแสงภาส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งเป็น ข้อมูลจากการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองให้แก่กลุ่มสนใจนอกโรงเรียน ได้แก่ เด็ก ๆ บ้าน นาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว ที่เรียนอยู่ชั้นเด็กเล็กถึง ป.6 โรงเรียนบ้านเหมืองแพ้ว กิจกรรม การฝึกอบรมมีการบรรยายเนื้อหาสาระของวิชาการพัฒนาตนเอง การชมสไลด์ชุดการพัฒนา ตนเอง 80 ภาพ ชุดการสร้างอุดมการณ์ 80 ภาพ แล้วมีการทำแบบฝึกหัดให้คะแนนความตั้งใจ และการปฏิบัติงานในการพัฒนาตนเองตามรายการคุณสมบัติที่พึงประสงค์ 24 ข้อ นักเรียนโรงเรียน นาแห้ววิทยาได้ทำแบบฝึกหัดนี้ 2 ครั้ง นักเรียนโรงเรียนบ้านแสงภา (ระดับประถมศึกษา) ไม่ได้ทำ การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้จึงเป็นข้อมูลที่ได้จากนักเรียนโรงเรียนนาแห้ววิทยาเท่านั้น ข้อมูลจากแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเองส่วนที่สองคือ ภาพวาดจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตของ นักเรียน แบบฝึกหัดนี้ได้ทำเฉพาะนักเรียนโรงเรียนบ้านแสงภา และกลุ่มสนใจ ข้อมูลนี้จะ นำมาวิเคราะห์ด้วย กลุ่มสนใจจะนำไปวิเคราะห์รวมอยู่ในตอนที่ 2 ข้อมูลจากการสังเกต การ สัมภาษณ์ และภาพถ่าย

ข้อมูลส่วนที่สามจากแบบฝึกหัดการพัฒนาดตนเอง คือความเห็นต่าง ๆ ที่นักเรียนเขียนไว้เพื่อแสดงความรู้สึก ความประทับใจ การปฏิบัติ หรือการเห็นคุณค่าของการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาดตนเอง ข้อมูลส่วนนี้จะนำมาวิเคราะห์ด้วย

1.1 การให้คะแนนการพัฒนาดตนเอง

นักเรียนโรงเรียนนาแห้ววิทยาที่เข้ารับการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาดตนเอง มี 134 คน ได้ทำแบบฝึกหัดให้คะแนนการพัฒนาดตนเองครบ 2 ครั้ง เป็นข้อมูลที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้มี 61 คน เก็บแบบฝึกหัดในวันที่ 17 มกราคม 2533 นำคะแนนที่ได้มาตรวจพิจารณาหาคะแนนรวมร้อยละ และค่าเฉลี่ยได้ดังนี้

คะแนนจากแบบฝึกหัดการพัฒนาดตนเอง

กลุ่มเป้าหมายโรงเรียนนาแห้ววิทยา

คะแนน	ครั้งที่ 1				ครั้งที่ 2				สรุป	
	ความตั้งใจ		การปฏิบัติ		ความตั้งใจ		การปฏิบัติ			
	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	ความตั้งใจ	การปฏิบัติ
รวม	5,443	4,543	4,892	4,005	5,495	4,583	4,930	4,066	เพิ่ม	เพิ่ม
เฉลี่ย	89.23	74.48	80.20	65.66	90.08	75.13	80.82	66.66	เพิ่ม	เพิ่ม

การวิเคราะห์จากคะแนนในแบบฝึกหัดการพัฒนาดตนเองที่นักเรียนให้คะแนนตนเอง 2 ครั้ง คะแนนครั้งที่ 2 มากกว่าคะแนนครั้งที่ 1 เล็กน้อย ทั้งนี้คงเป็นเพราะ

นักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับการให้คะแนนประเมินการปฏิบัติต่าง ๆ ของตนเอง หากนักเรียนได้รับการฝึกอบรมนานกว่านี้ ความแตกต่างของคะแนนในการประเมินตนเองครั้งแรกและครั้งต่อ ๆ ไป คงจะมากขึ้น

ความจริงการพัฒนาตนเองเป็นกระบวนการที่ค่อย ๆ เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง แก้ไข สร้างเสริม หรือพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นกว่าเดิมทีละน้อย และสม่ำเสมอ ไม่ให้ตนเองเกิดความท้อแท้ หรือหมดหวัง แต่มุ่งให้มีกำลังใจและความพยายามในการปรับปรุง แก้ไข สร้างเสริมตนเองให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ เป็นเวลานานติดต่อกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของชีวิตที่พึงประสงค์ การนำตัวเลขคะแนนมาวิเคราะห์ประกอบก็เพื่อแสดงว่าพัฒนาตนเองสามารถนำมาวิเคราะห์เป็นตัวเลขได้ แต่ไม่ใช่สิ่งที่ต้องการเน้น สิ่งที่พึงประสงค์คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่การประพฤติ การปฏิบัติที่ถูกต้อง ดีงาม มีประโยชน์มีประสิทธิภาพ มากกว่าเดิม ซึ่งต้องดำเนินไปทีละน้อยแต่ต่อเนื่องเป็นเวลานาน จนเป็นนิสัยประจำตัวที่พึงประสงค์

1.2 การวาดภาพจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต

การวาดภาพจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตเป็นแบบฝึกหัดเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและพัฒนาตนเอง โดยมีความเชื่อว่าบุคคลที่มีจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต มีภาพจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตชัดเจนจะมีความกระตือรือร้น ความมานะพยายามและแรงจูงใจในการเรียน การปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นมากกว่าบุคคลที่ขาดจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต โดยทั่ว ๆ ไปการวาดภาพจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตของตนเองเป็นของแปลก คนส่วนใหญ่ขาดการฝึกอบรมด้านนี้ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงจัดทำแบบฝึกหัดวาดภาพจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตของตนเองสำหรับนักเรียนโรงเรียนบ้านแสงภา โดยให้ฝึกวาดภาพดังกล่าว 2 ครั้ง ซึ่งมีนักเรียนชั้น ป.2 - ป.6 มารับการฝึกอบรมสม่ำเสมอ 45 คน

ภาพที่นักเรียนวาดปรากฏเป็นภาพผู้ประกอบอาชีพหรือสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ ทหาร ทหารอากาศ ครู พยาบาล หมอ ตำรวจ ช่างนา ช่างสวน นักศึกษา นักมวย นักบินอวกาศ นักประดาน้ำ ปริญญา บ้าน ภาพที่วาดอย่างรวดเร็ว แสดงให้เห็นความคิด ความหวัง ประสบการณ์ในวงแคบของนักเรียน อาชีพที่นักเรียนพบเห็นหรือรู้จักมีเพียงจำนวนน้อย

จุดมุ่งหมายแห่งชีวิตของนักเรียนที่แสดงออกทางภาพวาด

ภาพแสดงอาชีพหรือสิ่งของ	จำนวนนักเรียน		
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	เฉลี่ย
1. ทหาร	12	13	12.5
2. ทหารอากาศ	-	4	2
3. ครู	10	5	7.5
4. พยาบาล	10	3	6.5
5. หมอ	-	2	1
6. ตำรวจ	6	1	3.5
7. ชาวนา	2	2	2
8. นักศึกษา	1	-	0.5
9. นักมวย	1	-	0.5
10. นักบินอวกาศ	-	3	1.5
11. นักประดาน้ำ	-	1	0.5
12. ครูและพยาบาล	1	-	0.5
13. ปริญญา	-	3	1.5
14. บ้าน	-	5	2.5
15. หมอ ทหาร ตำรวจ	-	1	0.5
16. หมอ ตำรวจ ครู	-	1	0.5
17. ชาวนา	-	1	0.5
รวม	43	45	44

ลำดับความถี่เฉลี่ยของภาพวาดแสดงจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตของนักเรียนโรงเรียน
บ้านแสงภา ปรากฏดังนี้

ลำดับที่	ภาพแสดงอาชีพหรือสิ่งของ	ความถี่เฉลี่ย
1	ทหาร	12.5
2	ครู	7.5
3	พยาบาล	6.5
4	ตำรวจ	3.5
5	บ้าน	2.5
6	ทหารอากาศ	2.0
6	ชาวนา	2.0
8	นักบินอวกาศ	1.5
8	ปริญญา	1.5
10	หมอ	1.0

อาชีพที่มีความถี่เฉลี่ย 0.5 ได้แก่ นักมวย นักประดาน้ำ ชาวสวน สำหรับนักเรียน
ที่เลือกหลายอาชีพแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) ครู พยาบาล (2) หมอ ทหาร ตำรวจ
(3) หมอ ตำรวจ ครู ทั้ง 3 กลุ่ม มีความถี่เฉลี่ย 0.5

จากการตรวจดูภาพที่นักเรียนวาดปรากฏว่ามีภาพเกี่ยวกับทหารมากที่สุด และเป็น
ทหารในชุดเข้าสนามรบ คือมีปืน สายกระสุนปืน ลูกกระเบิด หมวกเหล็ก มีด รองเท้า ฯลฯ
ทั้งนี้อาจจะเป็นผลมาจากสงครามบ้านร่มเกล้านั่นเอง เนื่องจากในช่วง พ.ศ.2530 - 2532
มีหน่วยทหาร และทหารเข้าไปปฏิบัติการในพื้นที่อำเภอนาแห้วมากที่สุดในรอบ 40 ปีที่ผ่านมา
คือ ทุกเนินเขา ยอดเขา ทางเข้าออก จะมีหน่วยทหารประจำอยู่ประมาณ 50 - 400 นาย
พร้อมด้วยอาวุธสงครามนานาชนิด สิ่งที่ปรากฏดังกล่าวคงจะมีผลต่อความคิด จิตใจ และ
ทัศนคติของนักเรียน และอนุชนในอำเภอนาแห้ว โดยเฉพาะนักเรียนในโรงเรียนบ้านแสงภา
ตำบลแสงภา อำเภอนาแห้ว ที่วาดภาพจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตออกมาดังกล่าวแล้ว

1.3 ความเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมการพัฒนาตนเอง

ข้อมูลนี้ได้มาจากสิ่งที่นักเรียนโรงเรียนนาหว้าวิทยาจำนวน 61 คน เขียนไว้เพื่อแสดงความรู้สึก ความประทับใจ การปฏิบัติหรือการเห็นคุณค่าของการฝึกอบรม วิชาการพัฒนาตนเอง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาแจกแจงความถี่เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และปรากฏผลดังต่อไปนี้

สำหรับการปฏิบัติของนักเรียนที่มีความถี่อันดับ 1 - 10 คือ มีความถี่ ตั้งแต่ 8 - 24 ได้แก่

<u>ลำดับที่</u>	<u>การปฏิบัติ</u>	<u>จำนวนนักเรียนที่ปฏิบัติ</u>
1	อ่านหนังสือ เพิ่มขึ้น	24
2	ช่วยงานพ่อแม่อยู่เสมอ	22
3	ขยันในการทำงาน	20
4	มีจุดมุ่งหมายในชีวิต	16
5	ประหยัดค่าใช้จ่าย	14
5	ตั้งใจเล่าเรียน	14
7	ช่วยเหลือส่วนรวม คนอื่น	13
8	พึ่งตนเอง	12
9	ปฏิบัติตนเป็นคนดีต่อสังคม	9
10	เป็นคนดีของพ่อแม่ เชื่อฟังคำสั่งสอน	8

การปฏิบัติที่มีความถี่ 5 ได้แก่

1. มีความรับผิดชอบมากขึ้น
2. เชื่อฟังผู้อาวุโส
3. พึ่งพอใจในชีวิตและการทำงาน

การปฏิบัติที่มีความถี่ 4 ได้แก่

1. เชื้อพึง ครู อาจารย์
2. มีความสามัคคี
3. ขยันทำการบ้านและแบบฝึกหัด
4. ตื่นแต่เช้า มาโรงเรียนแต่เช้า
5. มีการพัฒนาตนเองสูงขึ้น

การปฏิบัติที่มีความถี่ 3 ได้แก่

1. ศึกษาหาความรู้ให้ตนเอง
2. รู้จักกราบไหว้ ทำความเคารพผู้ใหญ่มากขึ้น
3. มีความเชื่อมั่นมากขึ้น

การปฏิบัติที่มีความถี่ 2 ได้แก่

1. นับถือศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ
2. เกรงกลัวบาป
3. ติดตามข่าววิทยุ โทรทัศน์
4. งดดูโทรทัศน์เพื่ออ่านหนังสือ
5. ขัดกะลามะพร้าว
6. สลักอักษรย่อจุดมุ่งหมายบนไม้
7. กระทำความดี ละเว้นความชั่ว
8. มีความพยายามในสิ่งที่อยากได้
9. ทำงานสิ่งที่อยากได้ให้สำเร็จ
10. กระทำตนให้เป็นที่รักของพ่อแม่ ครู อาจารย์
11. เลี้ยงน้อง ให้อาหารสัตว์ รดน้ำผัก
12. พัฒนาตนเอง ทำความสะอาดบ้าน

การปฏิบัติที่มีความถี่ 1 ได้แก่

1. ปฏิบัติตนไม่ให้เป็นคนเลว
2. ทำความสะอาดที่อยู่อาศัย
3. มีความขยันหมั่นเพียร
4. เรียนอย่างตั้งใจ
5. ทำการบ้านทุกครั้ง
6. ฝึกสมาธิก่อนนอน
7. กระตือรือร้นกว่าเดิม
8. ไม่เป็นคนใจอ่อน ตั้งใจทำงาน และกล้าแสดงออก
9. ส่งงานทุกครั้งที่อาจารย์สั่ง
10. ไม่ทะเลาะกับน้องหรือคนอื่น
11. ช่วยน้ำทำงาน
12. พยายามไม่ดูโทรทัศน์
13. เป็นคนตรงเวลามากขึ้น
14. รวบรวมศัพท์ภาษาอังกฤษไว้อ่านและจำ
15. รู้จักแบ่งเวลา
16. มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติ
17. มีความตั้งใจดีขึ้น
18. จะนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน
19. มีเวลาว่าง อ่านหนังสือได้มากกว่าเดิม
20. มีความพยายามที่จะต่อสู้กับสิ่งต่าง ๆ
21. มีกำลังใจในการทำบ้านและงานต่าง ๆ
22. ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
23. รู้จักชีวิตมากขึ้น

การฝึกอบรมการพัฒนาตนเอง นอกจากให้ความรู้ หลักวิชาและชี้แนวทางการปฏิบัติ แล้ว หากจะทำให้ได้ผลดีและเกิดประโยชน์เต็มที่จะต้องให้ผู้รับการฝึกอบรมได้มีเวลาและโอกาส มาสนทนา อภิปราย ชักถาม ข้อข้องใจต่าง ๆ จากผู้ฝึกอบรมได้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งก็เปรียบเสมือนการทำให้โอกาสรดน้ำ พรวนดิน ใส่ปุ๋ย กำจัดวัชพืช และแมลง หรือป้องกันสัตว์อื่น ๆ ไม่ให้มารบกวนต้นไม้พันธุ์ที่ปลูกไว้ในดินดินนั้นเอง หากขาดการดูแลอย่างเหมาะสม แม้จะปลูกพืชพันธุ์ดีในดินดีก็อาจจะไม่ได้รับผลประโยชน์อะไรเลยก็ได้ เมื่อมีแมลงมากก็กินต้นไม้ หรือมีสัตว์อื่นมาเหยียบต้นไม้ตาย

การฝึกอบรมการพัฒนาตนเองให้นักเรียนเป็นเพียงการเริ่มต้นเพาะอุดมการณ์ที่ดี นิสัยที่ดี ความรู้สึกนึกคิดที่ดี วิธีการที่ดี แต่การดูแลรักษา การบำรุงต้องทำต่อ การฝึกอบรม จึงจะได้รับผลสมความมุ่งหมาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และภาพถ่าย

ในช่วงเวลาประมาณต้นปี พ.ศ.2532 ถึงปลายปี พ.ศ.2534 เป็นช่วงแห่งความเปลี่ยนแปลงของโลก ประเทศที่เคยใช้สงครามและอาวุธเป็นวิธีการนำไปสู่ความมีอำนาจ และความสำเร็จได้ปรับนโยบายของประเทศมาเป็นการแสวงหาสันติภาพ และความร่วมมือทางเศรษฐกิจแทน นโยบายดังกล่าวเป็นผลดีแก่ประชาชนชาวอำเภอหนองบัวลำภู เพราะมีการถอนทหารออกจากชายแดน และลดความตึงเครียดตามชายแดนลง มีการผ่อนปรน ในการประกอบสัมมาชีพด้านต่าง ๆ ลดความหวาดกลัวภัยสงครามของชาวบ้าน และมีโครงการ พัฒนาสร้างสวัสดิการทางสังคมมากขึ้น ตามปกติประชาชนทั่วไปในอำเภอหนองบัวเป็นผู้รักสันติ และใฝ่บุญ ใฝ่กุศล ใฝ่ธรรมะอยู่แล้ว หากไม่มีการบีบคั้นจากภายนอก ชุมชนนี้จะสงบร่มเย็น มาก เพราะโจรผู้ร้ายไม่มี อาชญากรรมไม่มี

ประสบการณ์ช่วงเกิดการก่อการร้ายในประเทศระหว่าง พ.ศ.2514 - 2525 และสงครามบ้านร่มเกล้า พ.ศ.2530 - 2531 ทำให้ประชาชนในตำบลหนองบัวได้รับ บทเรียนชีวิตมากมาย ญาติพี่น้องบางคนได้ล้มหายตายไปก่อนวัยอันสมควรเพราะผลของการสู้รบ

บางคนเป็นม่าย บางคนเป็นลูกกำพร้า บางคนเป็นคนพิการ ฯลฯ แต่ชาวอำเภอนาแห้วก็ยังมีความอดทน อดกลั้นต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ พยายามยืนหยัดอยู่ชายแดนตามเดิม โดยเฉพาะชาวบ้านนาโพธิ์ เหมืองแพร่ ซึ่งห่างจากชายแดนแค่คืบ ได้ต่อสู้ทุกข์ภัยทุกอย่างด้วยความสงบ ไม่ไว้วางใจกับพวกค้ำดินหรือหน่วยราชการใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะเคยชินกับความยากลำบาก มาตลอดชีวิตของแต่ละคน

ในทันทีที่การสู้รบระหว่างไทยและลาวสิ้นสุดลง ในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531 ผู้วิจัยได้รับเดินทางไปยังตำบลนาแห้วเพื่อศึกษาสภาพการณ์ต่าง ๆ เมื่อไม่มีเหตุการณ์บีบคั้นจากภายนอกชาวบ้านจะดีใจมาก ทุกคนจะยิ้มแย้มต้อนรับญาติมิตรอย่างดียิ่ง อย่างไรก็ตาม ผลของสงครามบ้านร่มเกล้าก็มีมาก ป่าไม้ส่วนหนึ่งถูกทำลาย ชาวบ้านเกิดความท้อแท้เพราะความเครียดอันเกิดจากการถูกจำกัดพื้นที่ทำกินให้อยู่รอบ ๆ หรือใกล้ ๆ หมู่บ้าน การบุกเบิกป่าทำไม่ได้ นอกจากนั้นก็เห็นความล้มเหลวของระบบการจัดการศึกษาของประเทศไทยคือมีผู้เรียนจบมากมายแต่ไม่ทำงานทำ มีความรู้ตามตำรา แต่แก้ปัญหาของตนเองและสังคมไม่ได้ การศึกษามีลักษณะคดโกง เอาเปรียบ ไม่สร้างความเป็นธรรมและความยุติธรรมในสังคม คนจนยิ่งจนลง คนรวยยิ่งรวยและได้รับผลประโยชน์จากรัฐเพิ่มมากมายหลายเท่ากว่าที่ควรจะได้ การได้ตำแหน่งเน่าตำแหน่งเล็ก ๆ ก็ต้องใช้เงินซื้อจำนวนมาก สิ่งดังกล่าวทำให้ชาวบ้านเบื่อหน่าย และหมดหวังในชีวิต มีผลต่อการส่งเสริมลูกหลานให้เรียนต่อ คือชาวบ้านไม่อยากส่งลูกหลานเรียนต่อ มักจะพูดว่า เรียนไปก็หมดเงินเปล่า เรียนจบแล้วก็หางานทำไม่ได้ ซื้อวัวตัวเมียมาเลี้ยงดีกว่าส่งลูกเรียน เพราะมีทางได้เงินลงทุนคืน

สภาพการณ์ดังกล่าวไม่ใช่สิ่งที่พูดกันเล่น ๆ แต่มีผลต่อความอยู่รอดของอำเภอนาแห้ว โดยส่วนรวม นักเรียนในโรงเรียนมัธยมประจำอำเภอนาแห้ว คือโรงเรียนนาแห้ววิทยาลดลงอย่างฮวบฮาบน่าตกใจ เช่น ในวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2527 ผู้วิจัยได้บันทึกข้อมูลไว้ว่าโรงเรียนนาแห้ววิทยามีนักเรียน 175 คน มีครู 11 คน นายสิน โสรัจจะ เป็นครูใหญ่ วันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2532 ผู้วิจัยได้บันทึกข้อมูลไว้ว่า โรงเรียนนาแห้ววิทยามีนักเรียน 110 คน มีครูอาจารย์ 8 คน มีคนงานภารโรง 5 คน นายสิน โสรัจจะ เป็นอาจารย์ใหญ่

โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป จะมีนักเรียนเพิ่มขึ้นทุกปี แต่โรงเรียนนาแห้ววิทยานักเรียน และครูอาจารย์ลดลงทุกปี

เมื่อเป็นเช่นนี้จะทำอย่างไร ไม่มีใครหาคำตอบได้อย่างฉับพลัน หลายคนพยายามหาอยู่ โดยเฉพาะอาจารย์สิน ไสร์จจะ และคณะครูโรงเรียนนาแห้ววิทยา เพราะเกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้า และความมั่นคงในอนาคตของครูอาจารย์ด้วย หากไม่มีนักเรียน ครูอาจารย์จะทำงานอะไร

ในวันสงกรานต์ พ.ศ.2532 คือ วันที่ 13 เมษายน พ.ศ.2532 อาจารย์สิน ไสร์จจะ และอาจารย์จำลอง ศรีทอง แห่งโรงเรียนนาแห้ววิทยา ได้ไปพบผู้วิจัย (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร) ที่ห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์ หมู่บ้าน "สารวิจิตร" 65 บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว ขอร้องให้ช่วยพูดชักชวนนักเรียนให้เรียนต่อชั้นมัธยมที่โรงเรียนนาแห้ววิทยาด้วยเพราะตอนนี้นักเรียนไม่นิยมเรียนต่อ และบิดา มารดา ผู้ปกครองก็ไม่อยากให้ลูกเรียนต่อ ทางโรงเรียนนาแห้ววิทยาได้พยายามจัดกิจกรรมแนะแนวการเรียนต่อ ได้ไปตามนักเรียนถึงโรงเรียนชั้นประถมศึกษาที่อำเภอนาแห้ว ทำสถิติผู้จบ ป.6 ไว้ เพื่อพยายามชักชวนให้นักเรียนมาเรียนต่อ แต่ไม่ค่อยได้ผล ไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรต่อไปจึงมาขอร้องให้ผู้วิจัยช่วย เชื่อว่าคงจะช่วยทางโรงเรียนได้ นี่ก็จุดเริ่มต้นของเหตุการณ์อีกมากมายที่เกิดขึ้นตามมา ณ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

ผู้วิจัยเกิดที่บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ได้มีความสนใจเอาใจใส่ศึกษา ติดตามความเป็นมาและความเป็นไปของอำเภอนาแห้วติดต่อกันมาหลายปี เรื่องราวที่อาจารย์สิน ไสร์จจะ และอาจารย์จำลอง ศรีทอง เล่าให้ฟังเป็นเรื่องจริง และเป็นเรื่องสำคัญ ยากแก่การแก้ไขโดยวิธีการปรกติที่โรงเรียนทั่ว ๆ ไป นิยมทำ เช่น จัดบริการแนะแนวเรียนต่อ ไปพบผู้ปกครอง บิดามารดาของนักเรียน ให้นักเรียนรุ่นพี่มาเล่าเรื่องการเรียนต่อ และความก้าวหน้าในการเรียนต่อให้นักเรียนฟัง ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ช่วยได้ในระดับหนึ่ง แต่เหตุการณ์ที่อำเภอนาแห้วส่งสงครามบ้านร่มเกล้าเป็นอีกสภาพหนึ่ง การแก้ปัญหาโดยวิธีการธรรมดาไม่เกิดผลแน่นอน ผู้วิจัยเชื่ออย่างนี้ในใจของตนเอง แต่บอกใคร

ไม่ได้ เมื่ออาจารย์ใหญ่โรงเรียนนาแห้ววิทยามาขอเรื่องจึงยินดีช่วยเหลือที่เพราะมองเห็นช่องทางอยู่แล้ว ผู้วิจัยจึงเรียนให้อาจารย์ใหญ่ทราบว่ายินดีจะช่วยงานโรงเรียนโดยจะมาฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองให้แก่นักเรียน ครู อาจารย์ และคณาธิการโรงเรียนของโรงเรียนนาแห้ววิทยา ในเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2532 ขอให้อาจารย์ใหญ่ปรึกษา และนัดหมายกับครู อาจารย์ คณาธิการโรงเรียน และนักเรียนไว้

เหตุผลที่ผู้วิจัยเน้นการสอนวิชาการพัฒนาตนเองแทนการชักชวนให้นักเรียนเรียนต่อเฉย ๆ เพราะการที่คนจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและการกระทำนั้นต้องอาศัยความพร้อมและการเตรียมตัวหลายประการ เริ่มตั้งแต่การมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับตนเอง ชีวิต สังคม และสภาพแวดล้อม นอกจากนั้นต้องมองเห็นเป้าหมายในอนาคต มีความหวัง มีกำลังใจ มีความเชื่อมั่นในความดีงาม มีจุดหมายแห่งชีวิตชัดเจนแน่นอน ในขณะที่เดียวกันก็ต้องปรับสภาพแวดล้อม บรรยากาศของครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น ให้เกื้อกูลการศึกษา การสร้างความสำเร็จในชีวิตและการงาน ทางทางลดหรือกำจัดความชั่วร้ายในชุมชนให้หมดไป เช่น การพนัน การดื่มสุรา การเสพยาเสพติด การเบียดเบียน เอาเปรียบเปรียบคนอื่น เป็นต้น เมื่อสร้างพื้นฐานการพัฒนาแล้ว ต้องส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หนังสือ ตำรา เอกสารส่งเสริมการเรียนการสอน พัฒนาห้องสมุดและรางวัลการศึกษา ทุนการศึกษา กองทุนการศึกษาต่าง ๆ ให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษา และการพัฒนาตนเองควบคู่ไปกับการส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน และสร้างสัมมาชีพใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวแสดงออกที่อำเภอนาแห้วในกิจกรรมการวิจัยต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยดำเนินการมาทั้งหมดนั่นเอง

จากการไปปฏิบัติงานภาคสนามในอำเภอนาแห้วกว่า 60 วัน ผู้วิจัยได้สังเกต เหตุการณ์ สถานที่ บุคคล ได้สัมภาษณ์ สนทนา ปรึกษากับนายอำเภอนาแห้ว ปลัดอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการ สารวัตรใหญ่อำเภอนาแห้ว นายทหาร และผู้นำท้องถิ่น ครู อาจารย์ใหญ่ นักเรียน ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และชาวบ้านทั่ว ๆ ไป จำนวนมาก และได้ถ่ายภาพสี ภาพขาวดำ วิดีทัศน์ไว้ด้วย เพื่อประสมประสานเหตุการณ์ บรรยากาศ ข้อมูลต่าง ๆ ให้กลมกลืน และ

ตรงตามความเป็นจริงในพื้นที่ จากข้อมูลส่วนนี้ผู้วิจัยได้พบทวนระลึกถึงสิ่งต่าง ๆ แล้วสรุปว่าที่อำเภอหนองบัวมีความตึงเครียดอยู่มาก คนตึกก็มีมาก สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติยังดีอยู่ หากได้ผู้นำดี ครูดี นักพัฒนาดี เข้ามาเสริม อำเภอหนองบัวโดยส่วนรวมจะก้าวหน้าไปสู่ความตึงเครียดอีกมาก แหล่งอบายมุขเริ่มมีขึ้น ถ้าช่วยกันขจัดออกไปจากชุมชนได้จะดีมาก การปรับปรุงคุณภาพของเจ้าหน้าที่ ข้าราชการ และผู้นำท้องถิ่นควรร่วมมือกันทุกฝ่าย ข้าราชการ การหาผลประโยชน์ส่วนตัวจากสมบัติของส่วนรวมมีอยู่มากเหมือนกัน การทำตัวอย่างที่ดี การยกย่องสรรเสริญคนดี การส่งเสริมคนดีควรทำให้มากขึ้น โดยเฉพาะข้าราชการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ควรเป็นตัวอย่างทางดีงามให้ได้ การดื่มสุรา การทำงานแบบเอาตัวรอดและขาดความรับผิดชอบควรหมดไป ควรทำงานเต็มเวลา และเสียสละให้อำเภอหนองบัวมากขึ้น ควรยอมรับสภาพความเป็นจริงต่าง ๆ และมีความซื่อตรงในทุกด้าน

จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และภาพถ่ายในช่วงต้นปี พ.ศ.2532 ถึงปลายปี พ.ศ.2534 สามารถมองเห็นความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและการพัฒนาตนเองในอำเภอหนองบัวได้ชัดเจน ยกตัวอย่าง จำนวนนักเรียนที่เรียนต่อในโรงเรียนหนองบัววิทยาก็มีนักเรียนชั้น ป.6 มาเรียนต่อ ม.1 มากขึ้น และจำนวนนักเรียนในโรงเรียนหนองบัววิทยาก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเกินคาดหมายคือ

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียน	จำนวนห้องเรียน
2532	113	4
2533	134	5
2534	219	7

ข้อมูลนี้สัมภาษณ์ อาจารย์สุพจน์ ยะหล่อม อาจารย์โรงเรียนหนองบัววิทยา เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ.2534 จำนวนนักเรียนโรงเรียนหนองบัววิทยาก็เพิ่มอย่างผิดปกติ ไม่มีใครคาดคิดมาก่อน สำหรับการไปศึกษาต่อในระดับมัธยมปลาย (ม.4) ก็เพิ่มขึ้นเกินร้อยละ 50

สำหรับโรงเรียนบ้านแสงภา ซึ่งมีโครงการจะเปิดชั้น ม.1 ในปีการศึกษา 2535 ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์อาจารย์ใหญ่ วันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ.2534 ถามถึงความเปลี่ยนแปลง

ในความสนใจการศึกษาต่อชั้นมัธยมต้นของนักเรียนชั้น ป.6 โรงเรียนบ้านแสงภาว่าเป็น
 อย่างไรบ้าง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านแสงภา เล่ารายละเอียดว่าโรงเรียนบ้านแสงภา มี
 นักเรียนทั้งหมด 136 คน คือชั้นเด็กเล็กมี 22 คน ป.1 มี 10 คน ป.2 มี 22 คน ป.3 มี
 20 คน ป.4 มี 18 คน ป.5 มี 19 คน ป.6 มี 25 คน ในปีการศึกษา 2532 มีนักเรียน
 ชั้น ป.6 จำนวน 18 คน ไปเรียนต่อชั้น ม.1 ที่โรงเรียนนาแก้ววิทยา 3 คน ในปีการศึกษา
 2533 มีนักเรียนชั้น ป.6 จำนวน 19 คน ไปเรียนต่อชั้น ม.1 ที่โรงเรียนนาแก้ววิทยา
 15 คน ในจำนวนที่ไม่เรียนต่อ 4 คน นั้นเป็นนักเรียนชาวบ้านห้วยนา 1 คน เป็นมั่ง 3 คน
 โดยมีมั่ง 3 คน จะบวชตามโครงการของกรมการศาสนา นักเรียนชั้น ป.6 ปีการศึกษา 2533
 เป็นมั่ง 4 คน คนหนึ่งเข้าเรียนชั้น ม.1 ที่โรงเรียนนาแก้ววิทยา อีก 3 คน จะบวชดังกล่าว
 แล้ว นักเรียนทั้ง 19 คน ได้ผ่านการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองที่ผู้วิจัยจัดให้มาแล้วระหว่าง
 เดือนกรกฎาคมถึงเดือนมีนาคม พ.ศ.2533 ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเอง
 และฝึกให้นักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาตนเอง การตั้งจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต การ
 วาดภาพจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต การชมสไลด์ชุดการพัฒนาตนเอง 80 ภาพ ชุดการสร้างอุดมการณ์
 80 ภาพ และวัสดุของจริง เช่น หินสลักจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต กระดาษพริ้วขัดแต่งสวยงาม
 การได้ชมภาพสไลด์การ์ดจากต่างประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น 160 ภาพ รวมทั้ง
 เรื่องราวความสำเร็จทางการศึกษาของผู้วิจัยเองที่เล่าให้นักเรียนฟังด้วยตนเอง คงจะมีผล
 ต่อการตัดสินใจเรียนต่อชั้น ม.1 ของนักเรียนชั้น ป.6 จำนวน 15 คน จากนักเรียนชั้น ป.6
 จำนวน 19 คน ของโรงเรียนบ้านแสงภาบ้างไม่มากก็น้อย แต่อาจารย์ใหญ่ไม่ได้พูดถึงการ
 ฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองเลย พูดแต่ว่าปีนี้ (ปีการศึกษา 2534 แต่เป็นนักเรียนชั้น ป.6
 ปีการศึกษา 2533) นักเรียนเรียนต่อ ม.1 มากที่สุด เพราะมีศิษย์เก่าคนหนึ่งไปทำงานที่
 กรุงเทพฯ แล้วมาเล่าให้รุ่นน้องฟังว่าเด็กที่จบ ป.6 จะได้ค่าจ้างเดือนละไม่เกิน 1,500 บาท
 แต่ถ้าเรียนถึง ม.3 จะให้ค่าจ้าง 2,000 บาทขึ้นไป นักเรียนจึงไปเรียนต่อชั้นมัธยมกันมาก
 ผู้วิจัยคิดว่าหากการให้คนเรียนต่อทำงานอย่างนี้อำเภอนาแก้วคงจะมีมหาวิทยาลัยไปนานแล้ว
 คงไม่เป็นอย่างที่เป็นอย่างนี้

สำหรับโรงเรียนบ้านเหมืองแพว ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผู้วิจัยเรียนชั้นมูล ก. มูล ข. ป.1 - ป.4 ระหว่าง พ.ศ.2488 - 2492 และให้การสนับสนุนโรงเรียนนี้โดยตั้งรางวัล การศึกษาให้ทุกปีเริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ.2503 จนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยไม่ได้ไปอบรมวิชาการพัฒนา ตนเองให้นักเรียนที่โรงเรียนโดยตรง แต่มอบเอกสารให้ครูใหญ่ไปอ่าน และฝึกอบรมนักเรียน บางส่วนและเล่าเรื่องต่าง ๆ ฉายสไลด์ชุดการพัฒนาตนเอง การสร้างอุดมการณ์ให้ผู้ปกครอง บิดา มารดา และตัวนักเรียนชมที่บ้านนาโพธิ์ และแนะนำการเรียนเก่ง การเตรียมตัวศึกษาต่อ ในระดับสูงให้แบบสอนลูกหลาน คือค่อย ๆ บอก ค่อย ๆ เล่าให้ฟังเรื่อย ๆ แต่ไม่ทำแบบเป็น พิธีการ นอกจากนั้นนักเรียนส่วนหนึ่งจะต้องเดินผ่านห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์ หมู่บ้าน "สารวิจิตร" เวลาไปโรงเรียนและกลับบ้าน นักเรียนหลายคนเคยบอกผู้วิจัยว่าต้องการให้ผู้วิจัยไปฝึกอบรม วิชาการพัฒนาตนเองให้นักเรียนที่โรงเรียนบ้านเหมืองแพว เหมือนโรงเรียนบ้านแสงภา และ โรงเรียนนาแห้ววิทยาแต่เนื่องจากมีเวลาจำกัด ผู้วิจัยจึงยังไม่ได้จัดการฝึกอบรมให้ที่โรงเรียน บ้านเหมืองแพว แต่ตามความเป็นจริงได้จัดให้ทางอ้อมอย่างมากอยู่แล้ว

จากการสัมภาษณ์ครูใหญ่โรงเรียนบ้านเหมืองแพว เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ.2534 ครูใหญ่ (นายประภาสิต ทิพย์อุดม) ได้เล่าให้ฟังว่า นักเรียนชั้น ป.6 ปีการศึกษา 2533 มีนักเรียน 17 คน นอกชั้น 4 คน (นักเรียนจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาฝากเรียน 4 คน) รวมมีนักเรียนชั้นป.6 จริง 21 คน ไปเรียนต่อ ม.1 ที่โรงเรียนนาแห้ว วิทยา 19 คน คือ นักเรียนในชั้นปีที่เป็นคนด้าเลนาแห้วไปเรียน ม.1 ทั้ง 17 คน และนักเรียน ฝากเรียนไปเรียนต่อชั้น ม.1 อีก 2 คน ครูใหญ่โรงเรียนบ้านเหมืองแพวจึงคุยว่า "โรงเรียน ผมไปเรียนต่อชั้นมัธยมเกิน 100%" ซึ่งผู้วิจัยก็เห็นว่าน่าประหลาดใจและน่าเชื่อถือตามความเป็นจริง ไม่ได้พูดเกินความจริงเลย

ข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และภาพถ่าย ทำให้ผู้วิจัยเชื่อว่าได้เกิด ความเปลี่ยนแปลงขึ้นแล้วจริง ๆ ในอำเภอนาแห้ว สิ่งที่คาดหวังจากการวิจัยเรื่องการเพิ่มแรงจูงใจ ในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่ นักเรียนในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขตการสู้รบ 4 ข้อ ได้บรรลุแล้วจริง ๆ คือ

1. จำนวนนักเรียนชั้น ป.6 ที่เรียนต่อชั้น ม.1 ที่โรงเรียนนาแก้ววิทยา มีปริมาณมากกว่าแต่ก่อน

2. ความสนใจในการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครองมากขึ้น
3. เกิดความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ทางการศึกษาในอำเภอนาแก้ว
4. มีผู้ให้ความสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาในอำเภอนาแก้วเพิ่มขึ้น

ข้อสังเกตเกี่ยวกับกลุ่มสนใจ

กลุ่มสนใจในการวิจัยนี้เป็นกลุ่มพิเศษ ประกอบด้วยนักเรียนชั้นเด็กเล็ก ถึง ป.6 โรงเรียนบ้านเหมืองแพร่ 10 คน นอกจากนี้ก็มีผู้ที่เรียนจบ ม.3 หรือเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาแล้ว และชาวบ้านนาโพธิ์ ประมาณ 10 คน ที่ผู้วิจัยฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเอง ให้ที่ห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์ หมู่บ้าน "สารวิจิตร" 65 บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแก้ว อำเภอนาแก้ว จังหวัดเลย 42170 ตามโอกาสต่าง ๆ แบบไม่เป็นพิธีการ ข้อมูลและข้อสังเกตในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะกลุ่มสนใจที่เป็นนักเรียนชั้นเด็กเล็กถึง ป.6 โรงเรียนบ้านเหมืองแพร่เท่านั้น ส่วนผู้ใหญ่จะไม่นำมาพิจารณา

กลุ่มสนใจนี้เป็นกลุ่มที่มีความใกล้ชิดกับผู้วิจัยมากโดยทั่วไปจะเป็นหลานของผู้วิจัย และเด็ก ๆ ที่มีบ้านอยู่รอบ ๆ ห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์หมู่บ้าน "สารวิจิตร" นั้นเอง เด็กเหล่านี้จะมีสิ่งแวดล้อมที่ผู้วิจัยจัดให้เป็นพิเศษ คือ จัดห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์ ให้เห็นตัวอย่าง จัดตู้หนังสืออีก 4 ตู้ กระจายไว้ตามบ้านของน้องของผู้วิจัยอีก 4 บ้าน ซึ่งอยู่ใกล้ ๆ ห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์ "สารวิจิตร" เพื่อให้เด็ก ๆ เหล่านี้ได้เห็นหนังสือ ตำรา เอกสาร ที่มีประโยชน์อยู่เสมอ เมื่อเด็ก ๆ เหล่านี้ไปเล่นตามบ้านต่าง ๆ และมาเล่นที่ห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์ ก็จะมีตำรา ให้เห็นให้อ่าน ผ่านตาอยู่เสมอ กิจกรรมนี้เป็นการทดลองโครงการตู้หนังสือในบ้านของผู้วิจัยด้วย ผู้วิจัยเฝ้าน้อยากให้ทุกบ้าน (ครอบครัว) ในอำเภอนาแก้วมีตู้หนังสือให้ลูกหลานได้อ่าน และสูงสุดคือให้ทุกบ้าน (ครอบครัว) ในประเทศไทยมีตู้หนังสือให้ลูกหลานอ่าน ความเจริญก้าวหน้าของประเทศไทยจะเจริญรวดเร็วทันใจไปมากทีเดียว ถ้ามีทุนสนับสนุนผู้วิจัยจะทำโครงการนี้ต่อไป

เมื่อผู้วิจัยกลับมาเยี่ยมบ้านเกิด (บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย) เด็ก ๆ เหล่านี้จะมาหา มาฟัง เรื่องราวต่าง ๆ บางครั้งถ้ามีข่าวน่าสนใจ หรือมีโครงการน่าสนใจ ผู้วิจัยก็ให้เด็ก ๆ ไปตามกันมาฟังพร้อมกันในตอนเย็นโดยพบกันที่ห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์หมู่บ้าน "สารวิจิตร" ในช่วงที่ ผู้วิจัยมาปฏิบัติงานภาคสนามและทำงานบางอย่าง เช่น สลักหิน ทำอุปกรณ์การฝึกอบรม หรือสลักป้ายต่าง ๆ เด็กเหล่านี้จะมานั่งล้อมดู ผู้วิจัยให้เด็ก ๆ เลือกหินที่ต้องการเขียนอักษรย่อแสดงจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตของตนบนก้อนหิน แล้วผู้วิจัยสลักตัวอักษรย่อให้ด้วยหัวเหล็กสลักหิน แล้วมอบหินสลักแล้วแก่เด็กเพื่อให้นำไปขัดด้วยกระดาษทราย และนำไปเก็บไว้ที่บ้านเป็นของตนเอง ถ้าผู้วิจัยไปปลูกมะขามเพื่อสร้างมหาวิทยาลัย เด็กเหล่านี้ก็ตามไปปลูกด้วย บางครั้งผู้วิจัยฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองให้ที่น้ำตกแพร่ (น้ำตกธารสวรรค์) ศูนย์กลางโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (มกพ) ที่ไปปลูกมะขามสร้างมหาวิทยาลัยนั่นเอง

จากการสังเกต สัมภาษณ์ ดูภาพถ่าย และติดตามข่าวความก้าวหน้าของเด็กกลุ่มนี้ ผู้วิจัยมีความตื่นเต้นหลายประการ เช่น

การศึกษา 2532

1. เด็กหญิงในกลุ่มนี้คนหนึ่งได้เป็นประธานนักเรียนโรงเรียนบ้านเหมืองแพร่ ในปีการศึกษา 2532 เป็นหัวหน้าทีมวอลเลย์บอลที่ชนะเลิศระดับอำเภอในวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 และเป็นนักฟุตบอลเยี่ยมระดับอำเภอในการแข่งขันฟุตบอลวันการประถมศึกษาแห่งชาติของอำเภอใน พ.ศ. 2532 และเด็กคนนี้สอบได้คะแนนยอดเยี่ยมขึ้น ป.6 ภาคปลาย

2. เด็กชายในกลุ่มนี้คนหนึ่งได้เป็นหัวหน้าทีมฟุตบอลที่ชนะเลิศระดับอำเภอใน วันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 และเป็นนักคิดเลขเร็วยอดเยี่ยมระดับอำเภอในการแข่งขันคิดเลขเร็ว วันการประถมศึกษาแห่งชาติของอำเภอใน พ.ศ. 2532 และเด็กคนนี้สอบได้คะแนนยอดเยี่ยมขึ้น ป.6 ภาคปลาย คือได้คะแนนเท่ากับเด็กหญิงที่กล่าวถึงในข้อ 1 เพราะเรียนอยู่ชั้นเดียวกัน

ปีการศึกษา 2533

3. เด็กหญิงและเด็กชายในข้อ 1, 2 ได้เข้าเรียนต่อในชั้น ม.1 ที่โรงเรียน
นาแห้ววิทยาและได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าชั้นทั้งสองคน

4. เด็กหญิงในกลุ่มนี้คนหนึ่งได้รับเลือกให้เป็นประธานนักเรียนโรงเรียนบ้านเหมืองแพว

ปีการศึกษา 2534

5. เด็กหญิงใน ข้อ 1 ได้เป็นตัวแทนของโรงเรียนนาแห้ววิทยาไปแข่งขันการพูด
ระดับจังหวัดที่โรงเรียนศรีสองรักวิทยา อำเภอคำชะอี จังหวัดเลย ได้ที่ 1 และไปแข่งขัน
การพูดระดับภาคที่จังหวัดอุดรธานีได้ที่ 3 นอกจากนี้ได้เป็นตัวแทนของโรงเรียนไปประกวด
มารยาทที่จังหวัดเลย

6. เด็กหญิงในกลุ่มนี้คนหนึ่งได้รับเลือกเป็นรองประธานนักเรียนโรงเรียนบ้าน
เหมืองแพว

7. เด็กชายในข้อ 2 ได้ตั้งกลุ่มกู้เงินโครงการอาชีพอิสระของโรงเรียนนาแห้ว
วิทยา ชื่อร่วมมาเลี้ยงขาย ตัวแรกได้กำไร 500 บาท ตัวที่ 2 กำลังเลี้ยงอยู่

การตรวจวิเคราะห์ภาพวาดจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต

ในวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ.2533 ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มสนใจวาดภาพ จุดมุ่งหมายแห่งชีวิตของแต่ละคน มีผู้วาดภาพรวม 8 คน ไม่ได้มาทำกิจกรรมการวาดภาพ 2 คน ภาพต่าง ๆ และข้อความในภาพปรากฏดังนี้

<u>คนที่</u>	<u>ภาพวาด</u>	<u>อายุของผู้วาด - ปี</u>	<u>เรียนชั้น</u>	<u>ข้อความที่เขียนประกอบ</u>
1	ชุดปริญญา กระดานและนักศึกษา กำลังนั่งเรียน	12	ป.6	วันรับปริญญาเอกจะเป็น ดร.ปริญญาเอกสอน นักศึกษามหาวิทยาลัย
	ภาพศีรษะคน	(ค.ญ.มลฤดี สารวิจิตร)		จะเป็นให้ได้
2	คนไข้นอนบนเตียง มีขวดน้ำเกลือและ สายโยงมาที่คนไข้	12	ป.6	ข้อความหลังภาพ (ที่เขียนเอง)
	มีรูปนายแพทย์ยืนถือ เข็มฉีดยา		ภูเขาผาห่องสูง	หลายเหลือ
			ผู้เฒ่าว่ามีเสือ	ดุร้าย
			มีหินเกาะอยู่เหนือ	/ ยอดผา
			มองเห็นแล้วนั้นคล้าย	แน่แท้สัตว์ป่า
			ไต่ถ้ำถ้ำสวรรค์	สายย่อย
			ยามแล้งมีน้ำน้อย	เหือดแห้ง
			ค้นพิชิตลุมโบว์ร้อย	หลากพันตัว
			ยามสงครามันต์คนแย่ง	ไปเที่ยวเล่นน้ำ
			นาไฟมีภูเขา	ล้อมรอบ
			มีอาณาเขตขอบ	ไม่มาก
			ชาวบ้านพากันชอบ	ทำงาน
			จึงไม่มีคนยาก	จนแค้นแค้นเลย

(เด็กชายรุ่งเรือง สารวิจิตร)

คนที่	ภาพวาด	อายุของผู้วาด - ปี	เรียนชั้น	ข้อความที่เขียนประกอบ
3	ผู้หญิงสวมชุดปริศนา	10	ป.4	ความฝันของข้าพเจ้า อยากเป็นครู
		(ด.ญ.จิตติมา พรหมชาบ)		
4	บ้าน ชาวนาผู้หญิง สวมงอบถือเคียว และวางข้าว		ป.3	อยากเป็นชาวนา
		(ด.ญ.จันทิมา สันท)		
5	ห้องเรียน ครู ต้นไม้	8	ป.2	หนูอยากเป็นครู
		(ด.ญ.ศรีชรียา)		
6	ห้องเรียน ครู	6	เด็กเล็ก	ความฝันอยากเป็นครู
		(ด.ญ.สาธิตี จันทร์คุณ)		
7	โรงเรียน ครู ต้นไม้ กระถาง ดอกไม้	6	เด็กเล็ก	
		(ด.ญ.วิรัชพร พลเยี่ยม)		
8	ครู นักเรียน กระดาน บ้าน ต้นไม้ แจกัน ดอกไม้	6	เด็กเล็ก	
		(ด.ญ.พัชชวิน สารวิจิตร)		

กลุ่มสนใจที่ไม่ได้มาวาดภาพจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต 2 คน คือ เด็กหญิงรัชนิวรรณ สารวิจิตร ประธานนักเรียนโรงเรียนโรงเรียนบ้านเหมืองแพร์ ปีการศึกษา 2533 และเด็กหญิงปิ่นแก้ว อุ่นแก้ว รองประธานนักเรียน โรงเรียนบ้านเหมืองแพร์ ปีการศึกษา 2534

การศึกษาค้นคว้าตามความเปลี่ยนแปลงของเด็กในกลุ่มสนใจนี้ทำให้ผู้วิจัยเกิดกำลังใจ และความหวังในการช่วยเหลือจัดโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้เด็ก ๆ ใน ชนบท เด็ก ๆ ทั้งหลายเหล่านี้มีศักยภาพที่จะพัฒนาตนเองและสังคมชนบทให้รุ่งโรจน์ต่อไปได้ อย่างมีศักดิ์ศรี ไม่ด้อยกว่ามนุษย์อื่น ๆ ที่เกิดมาในโลก ความพยายามของผู้วิจัยที่ทำงานติดต่อกัน

กันมาหลายปีไม่สูญเปล่า จึงมีกำลังใจและความหวังที่จะทำงานเพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา ให้เด็กในชนบทชายแดนอำเภอฮามั่วต่อไปตลอดชีวิต

ตอนที่ 3 ข้อมูลจากผลของกิจกรรมต่าง ๆ

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปจากที่ทำโครงการไว้ในตอนแรก เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารของโรงเรียนนาแก้ววิทยา ทำให้โครงการต่าง ๆ ที่ได้ตกลงและเริ่มงานกันไว้กับผู้บริหารคนเดิมต้องเปลี่ยนแปลงไป การส่งเสริมการเลี้ยงไหม การปลูกหม่อน การทำไม้กวาด ต้องหยุดไป รวมทั้งการปลูกต้นไม้ และไม้ผล ที่ยังปฏิบัติต่อไปคือการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัวพื้นเมือง

การจัดกิจกรรมต่าง ๆ มีผลต่อความเปลี่ยนแปลงของการจัดการศึกษา และการพัฒนาตนเอง ของนักเรียนและประชาชนค่อนข้างมาก เช่น วิถีชีวิต และการเรียนในโรงเรียนนาแก้ววิทยาเปลี่ยนไป นักเรียน และครูอาจารย์ ทำกิจกรรมทางสร้างสรรค์ และการพัฒนาเศรษฐกิจมากขึ้น มีการหาทุนมาทำกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น และสอดคล้องกับความเป็นจริงในชีวิตมากขึ้น บิดามารดา ผู้ปกครองก็สนใจและให้การสนับสนุนการศึกษาของบุตรหลานมากขึ้น เพราะเห็นนักเรียนขยันทำงาน ไม่เกียจคร้าน หรือทำอะไรก็ไม่เป็นเมื่อเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเหมือนตอนก่อน ๆ นักเรียนแสดงออกในกิจกรรมของชุมชนมากขึ้น แสดงความเป็นผู้นำในกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น ภายในช่วงเวลาเพียง 2 - 3 ปี จาก พ.ศ. 2532 - 2534 พฤติกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนและทัศนคติที่มีต่อการศึกษาของชาวบ้านเปลี่ยนไปในทางที่ดีมากขึ้น สนับสนุนการศึกษามากขึ้น ไม่มีใครมาพูดกับผู้วิจัยอีกว่า "ซื้อวัวตัวเมียมาเลี้ยงดีกว่าส่งลูกเรียนหนังสือ"

ผู้วิจัยสนใจส่งเสริมการปลูกต้นไม้และไม้ผลเป็นอย่างมาก ได้พยายามชักชวนนักเรียน และชาวบ้านให้ปลูกต้นไม้และไม้ผล พยายามยกย่องชมเชยผู้ปลูกต้นไม้และมะขามหวานในทุกโอกาส แนะนำเด็ก ๆ ให้รู้จักเพาะต้นไม้ไว้ปลูก ชักชวนให้เด็กนักเรียนและชาวบ้านทำของที่จะเลิกจากต้นไม้ ผลไม้ พืชต่าง ๆ ที่ปลูกเองได้ เช่นน้ำเต้าน้อย ราคาขายผลละ 15 - 45 บาท

ยิ่งพลเล็ก ๆ ยิ่งมีราคาแพง ประมาณ 25 - 45 บาท ที่ตลาดในจังหวัดเลย ถ้าขายที่อำเภอ
 ด้านซ้ายประมาณผลละ 5 - 15 บาท ผู้วิจัยได้เฝ้ามะพร้าวเตี้ย มาจากกรุงเทพมหานคร
 โดยเพาะเอง เพื่อแจกชาวบ้านไปปลูกในสวนของตน ประมาณ 20 ต้น นอกจากนี้ได้ชักชวน
 ให้ชาวบ้านปลูกมะขาม มะม่วง ขนุน กล้วย ให้มาก เพราะมีลูกค้าขายได้ โดยเฉพาะ
 กล้วยน้ำว่า มีคนต้องการซื้อมาก แต่ไม่มีกล้วยน้ำว่าขายให้ ในโอกาสที่ทางราชการส่งเสริม
 การท่องเที่ยว และมีการชักชวนชาวบ้านปลูกต้นราชพฤกษ์ตามถนนจากบ้านหนองสิมถึงอุทยาน
 แห่งชาติภูผินันทรา ผู้วิจัยสนับสนุนร่วมมือเต็มที่ และเดินทางมาร่วมกิจกรรม ในวันที่ 10
 มิถุนายน พ.ศ.2533 ตามกำหนดเดิมแต่การปลูกต้นไม้เลื่อนไปวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ.2533
 เพราะผู้ว่าราชการจังหวัดเลย (ร.อ.ศรีรัตน์ หริวัณษ์) ติดธุระ ผู้วิจัยจึงไม่ได้ร่วมปลูกด้วย
 เนื่องจากวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ.2533 ผู้วิจัยติดประชุมเรื่องมหาวิทยาลัยนานาชาติ ที่
 สภาผู้แทนราษฎร ต่อมาผู้วิจัยได้เห็นต้นไม้ที่ปลูกไว้ตามข้างทางรู้สึกชื่นชมมาก

การปลูกต้นไม้ของโรงเรียนนาแห้ววิทยานั้น ผู้วิจัยสนับสนุนมากได้นำนักเรียน อาจารย์
 และคนงานภารโรงไปปลูกมะขามสร้างมหาวิทยาลัยหลายครั้ง ทางโรงเรียนปลูกมะม่วง
 มะขาม ขนุน และต้นสัก อาจารย์สกล ไชยธิดา อาจารย์ใหญ่คนใหม่ของโรงเรียนนาแห้ว
 วิทยา ได้บอกผู้วิจัยว่าทางโรงเรียนได้ปลูกต้นสักและต้นไม้อื่น ๆ อีก เหมือนตอนที่อาจารย์สิน
 ไสร์จจะ เป็นอาจารย์ใหญ่ ผู้วิจัยดีใจมาก และได้ประสานงานกับโครงการปลูกต้นสัก
 เจริญพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาวิทยาลัยของคณะกรรมการลูกเสือ
 ปลูกต้นสัก เจริญพระเกียรติ ร.9 คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ เพื่อหาผู้ทางให้
 สนับสนุนการปลูกต้นสักที่โรงเรียนนาแห้ววิทยา และเขตโครงการมหาวิทยาลัยในอำเภอนาแห้ว

สำหรับการทำรายงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรม
 ที่สำคัญบางส่วน คือ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัวพื้นเมือง กิจกรรมการร่วมพัฒนา
 โครงการมหาวิทยาลัยในอำเภอนาแห้ว กิจกรรมรางวัลการศึกษาและทุนการศึกษา และกิจกรรม
 การติดตั้งป้าย "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" แผ่นแรก ณ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย เมื่อ
 วันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ.2533 ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัวพื้นเมือง

กิจกรรมนี้เริ่มต้นจากผู้วิจัยได้จัดซื้อวัวพื้นเมืองตัวเมีย 2 ตัว แม่ลูก ราคา 6,000 บาท ให้เป็นอุปกรณ์การศึกษาแก่โรงเรียนนาแห้ววิทยา เมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ.2533 ต่อมาซื้อวัวตัวเมีย 2 ตัว แม่ลูก ราคา 6,000 บาท ให้เป็นอุปกรณ์การศึกษาแก่โรงเรียนนาแห้ววิทยาอีก เมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ.2533

แนวคิดของผู้วิจัยในการซื้อวัวให้โรงเรียนคือ แต่เดิมชาวบ้านในอำเภอนาแห้วมีอาชีพเลี้ยงสัตว์ เช่น วัว ควาย หมู เป็ด ไก่ ประกอบกับการทำนา ทำสวน ทำไร่ ความสมดุลระหว่างชีวิตคน ธรรมชาติ และสัตว์จึงมีพอเหมาะพอควร ต่อมาเมื่อประมาณ 15 ปี ที่ผ่านมา มีการทำไร่ข้าวโพดกันมาก ทำให้เกิดการทำลายป่าอย่างกว้างขวาง การเลี้ยงสัตว์ลดน้อยลง ความยากจนเพิ่มขึ้น เพราะการทำไร่ข้าวโพดไม่ได้ผลดี เริ่มขาดทุน ผู้วิจัยเห็นว่า การเลี้ยงวัวมีแต่กำไร การดูแลไม่มากวัวกินหญ้าไม่ต้องซื้อหาอาหารให้กินเหมือนหมูและเป็ด ตลาดต้องการมาก จึงควรส่งเสริมอาชีพนี้ แต่การพูดชักชวนนักเรียนหรือครูให้เลี้ยงวัวไม่เกิดผล การสอนที่ดีต้องให้เห็นของจริง ได้ดู ได้พบ ได้สัมผัสอยู่เสมอ จึงจะเกิดความประทับใจ และนำแนวคิดไปปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงทดลองซื้อวัวเป็นอุปกรณ์การศึกษาให้โรงเรียนนาแห้ววิทยา จำนวน 4 ตัว ในต้นปี พ.ศ.2533 ดังกล่าวแล้ว

ผลของกิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัวพื้นเมือง

1. ผลกระทบหน่วยงานอื่น ประมาณกลางปี พ.ศ.2533 โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอหนองบัว บ้านนาท่อน ตำบลนาฝาย อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย ได้ซื้อวัวสาวให้โรงเรียนนาแห้ววิทยา 2 ตัว พร้อมกับผสมเทียมให้ ต่อมาวัวสองตัวนี้ได้คลอดลูก 2 ตัว ทำให้วัวที่ทหารให้รวมเป็น 4 ตัว

2. วัวที่ซื้อให้โรงเรียนเพิ่มจำนวนขึ้น จากการที่ได้ซื้อวัวให้โรงเรียน 4 ตัว ในต้นปี 2533 ในวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ.2534 ผู้วิจัยไปตรวจดูผลของโครงการด้วยตนเอง และสัมภาษณ์นายอภิพันธ์ จันทศรี อาจารย์ผู้รับผิดชอบกิจกรรมการเลี้ยงวัวของโรงเรียนนาแห้ววิทยา และถ่ายภาพสีและวิดีโอทัศนोकวัวของโรงเรียน ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมและได้เห็นของจริงว่า วัวแม่ 2 ตัว ได้คลอดลูกเพิ่ม 2 ตัว ลูกวัวกำลังน่ารัก และลูกวัวที่มอบให้โรงเรียนเมื่อต้นปี พ.ศ.2533 ตอนนี้โตแล้ว กำลังจะเป็นวัวสาว ปี พ.ศ.2535 คงจะผสมพันธุ์ได้ สำหรับแม่วัว 2 ตัวก็อ้วนดีมาก น่าภูมิใจยิ่ง ตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ.2534 โรงเรียนนาแห้ววิทยาก็มีวัวของโรงเรียนรวม 10 ตัว

3. อาจารย์ใหญ่และคณะกรรมการโรงเรียนซื้อวัวมาเลี้ยงในโรงเรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนนาแห้ววิทยา (นายสกล ไชยธิดาร) ได้ซื้อวัวมาเลี้ยงที่โรงเรียนสองตัวและคณะกรรมการโรงเรียนซื้อมาเลี้ยง 3 ตัว ทำให้มีวัวสาวติดที่โรงเรียนนาแห้ววิทยารวมทั้งหมด 15 ตัว ในวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ.2534 ที่ผู้วิจัยไปเยี่ยมโรงเรียน

4. นักเรียนเริ่มกิจกรรมการเลี้ยงวัวขาย โรงเรียนนาแห้ววิทยาได้รับเงินโครงการอาชีพอิสระจำนวน 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาท) เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนฝึกอาชีพตามความสนใจ โดยให้นักเรียนกู้เงินในโครงการไปร่วมกันตั้งมีนคัมปะนี แล้วฝึกทำธุรกิจครบวงจรแล้วแต่จะทำอะไร เช่น ทำขนม เลี้ยงหมู เลี้ยงวัว ฯลฯ ทางโครงการให้ทุนหมุนเวียนกู้ยืมไม่คิดดอกเบี้ย โดยให้ฝากเงินไว้ที่ธนาคาร เบิกจ่ายได้ตามความเหมาะสม โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา ให้นักเรียนร่วมงานกันอย่างน้อย 2 คน ไม่จำกัดจำนวนสูงสุด นโยบายหลักเรื่องกำไรขาดทุนไม่เห็น แต่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ธุรกิจครบวงจร ขาดทุนไม่เป็นไร ได้กำไร

ยังดี แต่ต้องคืนทุน ขณะนี้นักเรียนกู้เงินไปซื้อวัวมาเลี้ยงเพื่อขาย 4 กลุ่ม

จากการสัมภาษณ์นายพร้อม สารวิจิตร ผู้ใหญ่บ้านนาโพธิ์ ทราบว่าลูกของนายพร้อม 2 คน คือ เด็กชายรุ่งเรือง เรียนอยู่ ม.2 และเด็กหญิงรัชนิวรรณ เรียนอยู่ ม.1 กู้เงินโครงการอาชีพอิสระของโรงเรียนนาแห้ววิทยามาซื้อวัวเลี้ยงคนละ 500 บาท กลุ่มนี้มี 5 คน เติบโต 6 คน แต่นักเรียนคนหนึ่งกลัวขาดทุนจึงถอนตัวออกไป ได้ซื้อวัวมาเลี้ยงตัวแรกลงทุน 2,800 บาท เลี้ยง 1 เดือน ขายไป 3,300 บาท ได้กำไรแบ่งกันคนละ 100 บาท ตอนนี้ได้ซื้อวัวตัวที่สองมาเลี้ยง กำลังเลี้ยงอยู่ยังไม่ได้ขาย จากการฟังความเห็นจากชาวบ้านทราบว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเลี้ยงวัวดีมาก เอาใจใส่วัวของตนเป็นอย่างดี พ่อแม่ ผู้ปกครองก็ดีใจ และสนับสนุน และให้คำแนะนำต่าง ๆ เช่น อธิบายให้นักเรียนทราบว่า คอยหวังว่าจะได้กำไรทุกครั้ง บางครั้งลงทุนเป็นหมื่นก็ยิ่งขาดทุน ขอให้นักเรียนช่วยกันระมัดระวังในการซื้อวัว ในการเลี้ยง และในการขาย

เหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะมีผลต่อการศึกษาในโรงเรียนนาแห้ววิทยา อาชีพของนักเรียน และจะก่อให้เกิดพัฒนาการด้านความคิด การค้าขาย การเปลี่ยนแปลงสภาพชีวิตและสังคมในชนบทชายแดนอย่างมากภายในอนาคตตามที่ผู้วิจัยคาดหมายไว้อย่างแน่นอน

5. ผลกระทบต่อโครงการวิจัยอื่น ๆ

5.1 จากประสบการณ์กิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัวของโครงการวิจัยเรื่องการเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่เกษตรกรในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขตการสู้รบ ทำให้ผู้วิจัยเสนอแนวคิดต่อคณะกรรมการเขียนโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปี 2534 ขอให้บรรจุกิจกรรมการเลี้ยงวัวพื้นเมืองไว้ด้วย ในการทำโครงการพัฒนาหมู่บ้านต้นแบบ บ้านปากอ ซึ่งคณะกรรมการเห็นด้วย และเน้นโครงการเลี้ยงวัวพื้นเมืองเป็นกิจกรรมหลักของโครงการนำพระทัยจากในหลวงปีงบประมาณ 2534 โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนมากที่สุด (259,999 บาท) กิจกรรมนี้ได้จัดซื้อวัวให้ราษฎรเลี้ยงเป็นกองทุนหมุนเวียน 150,000 บาท และจัดฝึกอบรมการเลี้ยงโคเนื้อ 3 วัน เมื่อ 27-29 สิงหาคม 2534

5.2 โครงการเลี้ยงวัวเพื่อยกลฐานะทางเศรษฐกิจของชาวชนบทชายแดน
 เนื่องจากผู้วิจัย (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร) ได้สังเกตเห็นผลสำเร็จของ
 กิจกรรมการเลี้ยงวัวพื้นเมืองที่ได้ทดลองปฏิบัติที่โรงเรียนนาแห้ววิทยา และโครงการพัฒนา
 หมู่บ้านต้นแบบ บ้านปากอ ตำบลแสงภา อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย จึงเสนอขยายผลกิจกรรม
 การเลี้ยงวัว เพื่อเป็นบริบทของโครงการพัฒนาหมู่บ้านต้นแบบ บ้านปากอ ในปีงบประมาณ
 2535 และได้รับงบประมาณอุดหนุนโครงการวิจัย 200,000 บาท (สองแสนบาท) คาดว่า
 จะสามารถจัดกองทุนหมุนเวียนกู้ยืมเลี้ยงวัวพื้นเมืองโดยไม่คิดดอกเบี้ยได้ปีละ 45 ตัว และ
 ในเวลา 10 ปี กองทุนนี้จะทำให้เกิดผลผลิตวัว ประมาณ 800 ตัว ในเวลา 20 ปี อำเภอนาแห้ว
 จังหวัดเลย จะมีผลผลิตวัวจากกองทุนหมุนเวียนนี้ประมาณ 2,000 ตัว ทำให้เกิด
 วงจรธุรกิจและความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจหมุนเวียนประมาณ 8,000,000 บาท (แปดล้านบาท)
 อาจถือว่าเป็นกิจกรรมการพัฒนาที่ได้รับผลตอบแทนสูงยิ่งกว่ากิจกรรมการพัฒนาใด ๆ ในอำเภอนาแห้ว

2. กิจกรรมการร่วมพัฒนาโครงการมหาวิทยาลัยในอำเภอนาแห้ว

เพื่อให้การเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษา และการพัฒนาตนเองในอำเภอนาแห้วให้มี
 ความหมายและเป็นความจริง ผู้วิจัยจึงได้เสริมกิจกรรมการร่วมพัฒนาโครงการมหาวิทยาลัย
 ในอำเภอนาแห้ว เข้าเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นของโครงการวิจัย เรื่องการ
 เพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่แก่นักเรียนในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขต
 การสู้รบด้วย กิจกรรมนี้ได้ปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง กว้างขวาง และมีผลกระทบต่อความ
 ก้าวหน้าทางการศึกษา และการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนความใฝ่สูงทางการศึกษาของนักเรียน
 ประชาชน ครูอาจารย์ และข้าราชการในอำเภอนาแห้วเป็นอย่างมาก

ตัวอย่างกิจกรรมการร่วมพัฒนาโครงการมหาวิทยาลัยในอำเภอนาแห้ว ได้แก่

1. การปลุกมะขาม ณ ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยแห่งการงาน และพัฒนาการ (มกพ)
 บริเวณน้ำตกแพร่ ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย เริ่มปลูกมาตั้งแต่วันที่ 3 พฤษภาคม

พ.ศ.2510 โดยนายเก่ง สารวิจิตร และนายพจน์ สารวิจิตร เริ่มปลูกมะขามหวาน 30 เม็ด เพื่อสร้างมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ ต่อมาใน พ.ศ.2525 นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร ได้ทำโครงการปลูกมะขามล้านต้นสร้างมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ และปลูกมะขามเพิ่มเรื่อยมา ในวันที่ 15 เมษายน พ.ศ.2530 ได้มีการทำพิธีปลูกมะขามฤกษ์ สร้างมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ โดยมีนายวิชรินทร์ เกตุะวันดี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข มาเป็นประธานและติดตั้งป้าย "ปลูกถวายในหลวง" ณ ศูนย์กลางโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการในวันที่ 14 เมษายน 2530 การปลูกมะขามได้ดำเนินการต่อมาจนถึงปัจจุบัน เมื่อต้นมะขามที่ปลูกไว้ตาย ก็ปลูทดแทน มีการใส่ปุ๋ยปีละ 1 ครั้ง แต่การดูแลรักษาทำได้ไม่เต็มที่เพราะขาดทุนทรัพย์ การปลูกมะขามสร้างมหาวิทยาลัยจะมีข้าราชการ อาสา รักษาดินแดน ตำรวจ ครู นักเรียน พ่อค้า ประชาชน ไปร่วมปลูกด้วยเสมอ เป็นกิจกรรมสำคัญที่สอนใจคนในอำเภอหนองบัว ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายให้รู้จักคิด รู้จักพิจารณา และรู้จักปฏิบัติในการอนุรักษ์ป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร การปลูกไม้ผลเพื่อยกฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การทำงานเสียสละเพื่อความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นและประเทศชาติ กิจกรรมนี้กระตุ้นให้เกิดโครงการปลูกไม้ผลในอำเภอหนองบัว เพื่ออนุรักษ์สภาพแวดล้อมด้วย

2. การจัดกิจกรรมพิเศษร่วมกับตำบลนาแห้วในวันสงกรานต์ไทย ลาว พ.ศ.2533 ของอำเภอหนองบัวในวันที่ 11 เมษายน 2533 การทำสงครามชิงบั้งร่วมเกล้าอย่างดูเด็ดรุนแรง ใน พ.ศ.2530-2531 ระหว่างประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ก่อให้เกิดความทุกข์ยากเดือดร้อนแก่ประชาชนในอำเภอหนองบัว และตามชายแดนไทยลาวตลอดลำแม่น้ำเหืองเป็นอย่างยิ่ง ราษฎรเกิดความระส่ำระสาย มีการอพยพ ราษฎรผู้อยู่ใกล้สนามรบออกไปไว้ที่บ้านนามาลา ตำบลนามาลา อำเภอหนองบัว เพื่อความปลอดภัย คนเหล่านี้พากันอพยพไปอยู่กับลูกหลานญาติพี่น้องที่ได้อพยพไปตั้งถิ่นฐานอยู่ที่เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ในช่วง 30-50 ปีก่อน ทำให้สภาพอำเภอหนองบัว มีลักษณะคล้าย ๆ เหตุการณ์ตอนสงครามโลกครั้งที่สอง และหลังสงครามโลกครั้งที่สองที่ประชาชนอพยพทั้งถิ่นกันมาก เพื่อไปอยู่ที่ปลอดภัยที่เจริญและมีโอกาสทางการศึกษาและโอกาสทางเศรษฐกิจดีกว่าตำบลนาแห้วในขณะนั้น ขวัญ

กำลังใจ ความหวังของราษฎรตกต่ำมาก ไม่เป็นอันทำมาหากิน เมื่อมีเสียงปืนใหญ่ และเสียงระเบิด ชาวบ้านต่างคนต่างเอาตัวรอด ไม่หวังใคร แม้แต่พ่อ แม่ ลูก สามี ภรรยา ก็ต่างช่วยตัวเอง ตัวใครตัวมัน เพราะช่วยเหลือกันได้ยาก ข้าวปลาอาหารก็กินไม่ลง กินไม่ได้ ไม่อยากกิน ความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยในทรัพย์สิน ชีวิตของตนเองและครอบครัว ครอบงำความหวังอื่น ๆ จนหมดสิ้น ดังนั้นเมื่อสงครามไทย-ลาว ยุติลงในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2531 ทางราชการไทยจึงพยายามสร้างความรู้สึกรอบอุ่น ปลอบขวัญให้แก่ราษฎรตามชายแดนอำเภอณาแก้ว และริมฝั่งแม่น้ำเหืองอย่างเต็มที่ มีการประชาสัมพันธ์ และจัดงานเทศกาลและงานบุญต่าง ๆ อย่างคึกครื้นและจริงจัง เพื่อบำรุงขวัญและกำลังใจชาวบ้าน ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ตามชายแดน

ในโอกาสนี้ผู้วิจัย (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร) ซึ่งได้เฝ้ามองเหตุการณ์ในตำบลนาแก้วติดต่อกันมากกว่า 40 ปี จึงได้ร่วมมือกับราษฎรในตำบลนาแก้ว และทางราชการในอำเภอณาแก้ว จัดกิจกรรมวันสงกรานต์ไทยลาว ใน พ.ศ.2533 เป็นพิเศษ โดยได้มาปฏิบัติงานภาคสนามในอำเภอณาแก้วระหว่างวันที่ 7 -17 เมษายน พ.ศ.2533 เพื่อทำความเข้าใจกับชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น ครู อาจารย์ นักเรียน และข้าราชการ ในอำเภอณาแก้ว ผู้วิจัยได้ร่วมมือกับเด็ก ๆ นักเรียน ชาวบ้าน คณะกรรมการบ้านนาโพธิ์ บ้านหมือมแพร่ บ้านบุง บ้านโป่งกูด ฯลฯ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่

2.1 การจัดแต่งรถนางสงกรานต์ของตำบลนาแก้ว ตำบลนาแก้วได้ใช้

รถบรรทุกหกล้อ ของนายบุญเกื้อ สารวิจิตร มาแต่งเข้าขบวนแห่ โครงสร้างด้านหน้าส่วนบนทำเป็นรูปนกยูง มีปีกและแพนหาง นางสงกรานต์นั่งอยู่กลางด้านก มีนางฟ้า 4 คนอยู่เป็นเพื่อน ด้านหลังส่วนบนของรถเอาเสาไม้รวกตั้งขึ้นแล้ว เอาชุดครุยปริญญาโท พร้อมหมวกห้อยไว้บนเสา เป็นชุดที่มีความสง่าสวยงามชุดหนึ่ง รอบ ๆ ตัวถังรถ ด้านบนส่วนหลังนำภาพสีน้ำมันขนาดใหญ่ติดตั้งคือ ด้านซ้าย-แปลนมหาวิทยาลัยสีน้ำมันขนาด 54 x 72 นิ้ว เขียนเมื่อ พ.ศ.2517 ณ ห้อง อี 105 หอพักเซ็นเท็นเนียล ฮอลล์ มหาวิทยาลัยแห่งมินเนโซต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา ด้านขวา-ภาพสีน้ำมัน สัญลักษณ์โครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (ภาพสมเด็จ

พระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชาแห่งประเทศพม่า เมื่อ พ.ศ.2135) ขนาด 54 x 72 นิ้ว เขียนเมื่อ พ.ศ.2518 ณ ห้อง อี.105 หอพักเซ็นเทนเนล ชอลล์ มหาวิทยาลัยแห่งมินเนโซต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา ด้านหลัง-ภาพสีน้ำมันขนาด 54 x 54 นิ้ว แปลนมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการสีน้ำมันแผ่นแรก เขียนเมื่อเดือนมิถุนายน-สิงหาคม พ.ศ.2514 ณ บ้านเลขที่ 64 ซอยมิสสุวรรณ 1 ถนนสุขุมวิท 71 เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 10110 นอกจากนี้ที่ขอบตัวถังยังติดป้ายที่สลักบนไม้คือ ด้านซ้ายแผ่นป้ายสลักข้อความว่า "เขตมหาวิทยาลัย" สร้างเมื่อวันที่ 1-3 เมษายน พ.ศ.2514 ด้านขวาแผ่นป้ายสลักข้อความว่า "โครงการปลูกมะขามล้านต้นสร้างมหาวิทยาลัย" สร้างเมื่อวันที่ 21 มีนาคม พ.ศ.2526 ด้านหลังติดตัวถังมีแผ่นป้ายข้อความว่า "ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ ห้ามทำไร" สร้าง พ.ศ.2512 ข้างบนแผ่นป้ายนี้และข้างล่างแปลนมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ มีแผ่นป้ายอีกแผ่นหนึ่ง ข้อความว่า "เขตมหาวิทยาลัย" สร้างเมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ.2514 ผลงานภาพสีน้ำมันและการสลักแผ่นป้ายเป็นฝีมือของนายพิสิทธิ์ สารวิจิตร ในช่วง พ.ศ.2512 ถึง พ.ศ.2526 และได้นำมาแสดงในโอกาสวันสำคัญงานสงกรานต์ ไทย-ลาว ของอำเภอหนองบัวลำภูในวันที่ 11 เมษายน 2533 รอบ ๆ รถตกแต่งด้วยดอกหางนกยูง สีแดงสด และดอกจำปาสีขาว (ดอกกลิ่นหอม ชาวอำเภอหนองบัวเรียกว่า ดอกจำปา) การตกแต่ง รถนางสงกรานต์ครั้งนี้มีความยิ่งใหญ่ สวยงาม สง่าที่สุดเท่าที่เคยทำมาในตำบลนาแห้ว ทั้งนี้เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้มาชมมาเที่ยวงานประมาณ 5,000 คน ทั้งจากฝั่งไทย และ ฝั่งลาว ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ อาสาสมัครดินแดน ชาวบ้าน นักเรียน ครู อาจารย์ ผู้นำท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เด็ก ผู้ใหญ่ คนชรา ฯลฯ จากหมู่บ้านตำบลในอำเภอหนองบัว และ จากจังหวัดต่าง ๆ เช่น เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และกรุงเทพมหานคร เป็นงานยิ่งใหญ่ที่สุดในรอบ 10 ปี ของอำเภอหนองบัว ได้ถ่ายภาพสีและสไลด์ไว้ประมาณ 250 ภาพ เป็นการ สร้างขวัญกำลังใจ แรงจูงใจในการศึกษา และการพัฒนาตนเองครั้งสำคัญที่สุดในอำเภอหนองบัว เพื่อเตรียมประชาชนให้พร้อมที่จะมีมหาวิทยาลัยมาตั้งอยู่ในอำเภอหนองบัว

2.2 การจัดขบวนแห่นางสงกรานต์ของตำบลนาแห้วในวันที่ 11 เมษายน

พ.ศ. 2533 เป็นขบวนที่ยาวและมีคนเข้าร่วมขบวนมากที่สุด มีแถวของนักเรียนจากศูนย์เด็กเล็ก บ้านเหมืองแพวประมาณ 20 คน นุ่งโจงกระเบนสวยงาม นักเรียนหญิงมีผ้ารัดอกสีชมพู นักเรียนชายใส่เสื้อสีน้ำเงิน เด็กทุกคนสวมหมวกคล้ายหมวกปริญญาสีขาว มีแถวนักฟ้อนของนักเรียนหญิงโรงเรียนบ้านเหมืองแพวและโรงเรียนนาแก้ววิทยาที่อยู่ตำบลนาแก้วประมาณ 30 คน แต่งกายผ้าชิ้นไหม เสื้อสีเหลือง มีกลุ่มแม่บ้านสวมงอบ กางร่ม เดินเข้าขบวนแห่งประมาณ 30 คน มีกลุ่มสาว ๆ บ้านนาโพธิ์ เหมืองแพว สวมหมวกคล้ายหมวกปริญญาสีขาว เข้าร่วมขบวน ประมาณ 20 คน มีกลุ่มพ่อบ้านและชายหนุ่มเดินเข้าขบวนประมาณ 30 คน ขบวนแห่นางสงกรานต์ของตำบลนาแก้วเป็นขบวนนำ เดินตามป้ายงาน "สงกรานต์ไทย-ลาว 2533" หน้าขบวนของตำบลนาแก้ว เป็นชาวบ้านถือพระรูปของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ฉลองพระองค์ชุดทหาร ครุยปริญญาและสากล ถัดมามีกลุ่มคนถือ ผืนผ้าป้ายข้อความว่า "ยินดีต้อนรับสู่บ้านนาแก้ว" มีขบวนคันทวน แล้วเป็นกลุ่มคนถือผืนผ้าป้ายข้อความว่า "สันติภาพถาวรด้วยการศึกษา" สลับกับกลุ่มนักเรียนและนักฟ้อน ก่อนถึงรถนางสงกรานต์ มีกลุ่มคนถือผืนผ้าป้ายข้อความว่า "เปลี่ยนป่าเป็นมหาวิทยาลัย" เดินตามด้วยกลุ่มสาว ๆ สวมหมวกคล้ายหมวกปริญญาสีขาว หลังรถนางสงกรานต์เป็นกลุ่มนักเรียนชาย สวมหมวกสีขาว คล้ายหมวกปริญญาถือผืนผ้าแปลนมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการขนาด 1.20 x 2.50 เมตร เขียนเมื่อวันที่ 18 - 20 เมษายน พ.ศ. 2514 นอกจากนี้ยังมีชาวตำบลนาแก้วชายหญิง แต่งกายตามปกติแต่สวมหมวกสีขาวคล้ายหมวกปริญญา เดินชมและยินชมขบวนแห่ในงานสงกรานต์ ไทย-ลาวครั้งนี้อีกประมาณ 50 คน ความเป็นระเบียบ ความสวยงาม ความหมายอันลึกซึ้ง ยิ่งใหญ่ แก่ท้องถิ่นและความหวังของราษฎร ทำให้ขบวนแห่นางสงกรานต์ของตำบลนาแก้วที่ จัดร่วมกับตำบลอื่น ๆ อีก 4 ตำบล คือตำบลนาพึง ตำบลนาตาล ตำบลแสงภา ตำบลเหลากอhek และส่วนราชการต่าง ๆ ของอำเภอนาแก้วมีความยิ่งใหญ่ ประทับใจ และฝังอยู่ในความทรงจำ ของชาวบ้านตลอดกาลนาน หลังจากกิจกรรมนี้ ความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาการศึกษา ในอำเภอนาแก้วได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว และมีความตื่นตัวให้ความสนับสนุนเพิ่มเติมขึ้น อย่างมากมาย กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมสำคัญยิ่งกิจกรรมหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่องการเพิ่ม

แรงจูงใจในการศึกษา และการพัฒนาตนเองให้แก่นักเรียนในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขต
การสู้รบ และเป็นเหตุการณ์สำคัญที่ผลักดันให้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฟิลิธ สารวิจิตร
ทำหนังสือขอความช่วยเหลือสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในวันที่ 23 เมษายน
พ.ศ. 2533 หลังจากได้เดินทางกลับกรุงเทพมหานคร เมื่อเสร็จการปฏิบัติงานภาคสนามใน
อำเภอณาแก้วครั้งสำคัญนี้

3. การชักชวนอาจารย์และนิสิตจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้มาฝึกงาน
ภาคสนามและภาคปฏิบัติที่อำเภอณาแก้ว เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน นักเรียน ครู อาจารย์
และข้าราชการของอำเภอณาแก้ว และกระตุ้นความสนใจทางการศึกษา การพัฒนาตนเอง
เพิ่มความรู้สูงทางการศึกษาแก่ประชาชน และนักเรียนในอำเภอณาแก้ว กิจกรรมนี้ได้
ดำเนินการต่อเนื่องมาหลายปีเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2521 โดยเริ่มนำคณะอาจารย์และนิสิตมา
ปฏิบัติงานครั้งละ 3 - 20 คน และเกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ท้องถิ่นอำเภอณาแก้ว และอาจารย์
และนิสิต กิจกรรมนี้จึงดำเนินการได้เรื่อย ๆ ใน พ.ศ. 2533 เป็นโอกาสทองของกิจกรรมนี้
เพราะมีอาจารย์และนิสิตมาปฏิบัติงานภาคสนามที่อำเภอณาแก้วจำนวนมาก โดยเฉพาะช่วง
วันที่ 21 - 25 มีนาคม พ.ศ. 2533 มีนิสิตปริญญาตรี ปริญญาโทวิชาเอกภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
และนิสิตปริญญาตรี คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน
100 คน และคณะอาจารย์ผู้ควบคุม 15 คน ได้มาปฏิบัติงานภาคสนามที่ตำบลแสงภา อำเภอณาแก้ว
และได้พักที่โรงเรียนนาแก้ววิทยา ห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์หมู่บ้าน "สารวิจิตร" บ้านนาโพธิ์ ตำบล
นาแก้ว และรับประทานอาหารที่บ้านนายพร้อม สารวิจิตร (ผู้ใหญ่บ้านนาโพธิ์) คณะนิสิตและ
อาจารย์ได้ศึกษาสภาพพื้นที่ ทำแผนที่ตำบลแสงภา ตรวจพยาธิ ฯลฯ ได้ทำความคุ้นเคยกับ
ประชาชน ข้าราชการในอำเภอณาแก้ว จัดการแนะแนวการศึกษาแก่นักเรียนโรงเรียนนาแก้ววิทยา
และให้ความรู้ด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน นับว่าเป็นเหตุการณ์ที่ประทับใจยิ่งแก่ทุกฝ่าย ทำให้
เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ตามมาอีกมากมาย กิจกรรมนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ชี้ชวนให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร เขียนโครงการนำพระทัยจากในหลวง (อีสานเขียว) ที่บ้านปากอ ตำบลแสงภา
อำเภอณาแก้ว จังหวัดเลย ใน พ.ศ. 2534 ทำให้คณะอาจารย์และเจ้าหน้าที่จำนวนมากได้มา
ปฏิบัติงานที่อำเภอณาแก้วใน พ.ศ. 2534

4. การขอความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการพัฒนามหาวิทยาลัย ที่อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

ราษฎรในตำบลนาแห้ว ได้ทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองมาตั้งแต่ พ.ศ.2506 เรียกว่าโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ ด้วยการนำของนายเก่ง สารวิจิตร ราษฎรบ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร และญาติพี่น้องในตำบลนาแห้ว เพื่อป้องกันไม่ให้ตำบลนาแห้วเป็นตำบลร้าง เนื่องจากคนอพยพหนีไปอยู่ท้องถิ่นอื่นที่เจริญกว่า มีโอกาสทางเศรษฐกิจดีกว่า มีการคมนาคมสะดวกกว่า และมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากกว่าตำบลนาแห้ว ซึ่งอยู่ชายแดน มีศึกสงคราม และทุรกันดาร ไม่มีเส้นทางคมนาคม ไม่มีผู้ทางขายผลิตผล ฯลฯ โครงการนี้มุ่งพัฒนาตำบลนาแห้วให้เจริญรุ่งเรือง หยุดยั้งการอพยพของประชาชนจากชนบทชายแดน หลักการสำคัญของโครงการคือ การขอสงวนป่ากร้างว่างเปล่าไม่มีผู้ใดทำประโยชน์ไว้สร้างมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการประมาณ 20,000 ไร่ (สองหมื่นไร่) รอบ ๆ บริเวณน้ำตกแพร่ ตำบลนาแห้ว ขยายออกไปด้านละ 6 กิโลเมตร จุดแม่น้ำหูน แม่น้ำเหือง มีแม่น้ำแพร่ไหลผ่านกลาง ประชาชนราษฎรมรดตำบลนาแห้ว ได้พยายามดำเนินโครงการนี้ตลอดเวลาหลายปีที่ผ่านมาตั้งแต่ พ.ศ.2506 ถึงปัจจุบันประมาณ 28 ปีแล้ว แต่ความก้าวหน้าเป็นไปอย่างเชื่องช้า เพราะขาดความรู้ ความชำนาญ และทุนทรัพย์ ต่อมาเมื่อนายทุนและผู้ไม่หวังดีต่อท้องถิ่นรุกพื้นที่เขตโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ ซึ่งเป็นความหวังหล่อเลี้ยงจิตใจของราษฎร ตลอดจนในคราวคับแค้นและไร้โอกาสก้าวหน้าในชีวิตติดต่อกันมาเป็นเวลานาน คณะผู้ดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองจึงเห็นสมควรขอความช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อีกครั้งหนึ่ง (เคยขอความสนับสนุนมาแล้ว ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.2514 สมัยศาสตราจารย์สุตตะใจ เหล่าสุนทร เป็นอธิการบดีวิทยาลัยวิชาการศึกษา) ดังนั้นในวันที่ 23 เมษายน พ.ศ.2533 นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร จึงทำบันทึกถึงท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี เมืองนาโพธิ์) ขอให้พิจารณาความเป็นไปได้ในการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในเขตโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (มกพ) 20,000 ไร่ ที่อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

ท่านอธิการบดีได้ทำบันทึกถึง รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา (รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงศ์) เมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2533 ขอให้ประสานงานกับ ดร.ฟิลิธี สารวิจิตร ดังนั้นในวันที่ 30 เมษายน 2533 รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนาของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ และผู้ดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ จึงได้พบปะปรึกษากัน และตกลงในหลักการสำคัญบางประการ ในวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2533 ดร.ฟิลิธี สารวิจิตร ได้ทำโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย เสร็จ ของงบประมาณงบรายได้ของมหาวิทยาลัยเพื่อดำเนินการเบื้องต้น 229,970 บาท (สองแสนสองหมื่นเก้าพันเก้าร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน) รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนาได้ดำเนินการเจรจากับฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจนเห็นชอบโครงการและอนุมัติงบประมาณดำเนินการเบื้องต้นดังกล่าว นับว่าเป็นความกรุณาของคณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความสนับสนุนราษฎรอำเภอหนองบัวในการต่อสู้ดิ้นรนเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

การให้ความสนับสนุนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ช่วยให้เกิดเหตุการณ์สำคัญมากมายในอำเภอหนองบัว และส่งเสริมความหวังและกำลังใจแก่นักเรียน ประชาชน ครู อาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ในอำเภอหนองบัวเป็นอย่างยิ่ง เหตุการณ์ที่สำคัญที่เกิดขึ้นในอำเภอหนองบัว ใน พ.ศ. 2533-2534 ดังต่อไปนี้

1. การยื่นหนังสือขออนุญาตใช้ประโยชน์ป่าสงวนแห่งชาติท้องที่อำเภอหนองบัว เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฟิลิธี สารวิจิตร ได้รับมอบอำนาจจากอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้เป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตใช้ประโยชน์ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติท้องที่อำเภอหนองบัว เนื้อที่ประมาณ 20,000 ไร่ (สองหมื่นไร่) เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย ให้เป็นศูนย์ฝึกภาคปฏิบัติและภาคสนาม สถานีทดลอง แล้วขยายเป็นคณะ สถาบันของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒต่อไป ตามหนังสือของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ ทม 1001/3464 ลงวันที่ 10 สิงหาคม 2533 ถึง นายอำเภอหนองบัว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฟิลิธี สารวิจิตร ได้ยื่นคำขอใช้พื้นที่ของส่วน

ราชการหรือองค์การของรัฐภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา 13 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 ลงวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ.2533 ต่อผู้รักษาการแทนนายอำเภอหนองบัว (นายอุทิศ ศิริโชค) ณ ที่ว่าการอำเภอหนองบัว จังหวัดเลย ในวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ.2533 โดยมีป่าไม้อำเภอหนองบัว (นายชูศักดิ์ จาแนกวัฒน) เป็นผู้อำนวยการความสะตกเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์พิเศษเกี่ยวกับความหวังทางการศึกษาของราษฎรชาวอำเภอหนองบัว ซึ่งอยู่ห่างไกลความเจริญและความก้าวหน้าต่าง ๆ ทุกด้าน

2. ท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี เมืองนาโพธิ์) และคณะผู้บริหาร ประกอบด้วย รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม (รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ บุญยะกาญจน์) ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการ (ศาสตราจารย์ ดร.ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์) รองคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ (ดร.อุษา กลิ่นหอม) ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา (อาจารย์ประจักษ์ กือเจริญ) และผู้ช่วยรองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (อาจารย์สาคร กือเจริญ) ได้ไปชมศูนย์กลางโครงการมหาวิทยาลัยและเขตโครงการมหาวิทยาลัยที่กำลังขออนุญาตใช้ประโยชน์จากกรมป่าไม้ไปเยี่ยมโรงเรียนนาแห้ววิทยา และบ้านปากอ รวมทั้งห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์หมู่บ้าน "สารวิจิตร" บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย เป็นเหตุการณ์สำคัญที่ผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้มาเยี่ยมอำเภอหนองบัว และตรวจสอบสถานที่สร้างมหาวิทยาลัยเป็นครั้งแรกและเป็นเหตุการณ์สำคัญที่เปลี่ยนประวัติศาสตร์การศึกษาของอำเภอหนองบัว

3. การติดตั้งป้าย "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" แผ่นแรกในอำเภอหนองบัว ในเดือนธันวาคม พ.ศ.2533 ความสนใจของราษฎรในอำเภอหนองบัว เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีมากขึ้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร จึงร่วมมือกับราษฎรในตำบลนาแห้ว จัดหาไม้ประดู่ 1 แผ่นมาสลักแผ่นป้ายข้อความว่า "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" ขนาดแผ่นป้ายยาว 300 เซนติเมตร สูง 40 เซนติเมตร และนำไปติดตั้งไว้ ณ ศูนย์กลางโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงาน และพัฒนาการ บริเวณน้ำตกแพ่ง ตำบลนาแห้ว อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย เพื่อสร้างเป้าหมาย ขวัญและกำลังใจ

ในการทำงานของทุกฝ่าย ในการติดตั้งป้ายนี้ได้แจ้งให้นายอำเภอหนองบัว (นายสมชาย ไชวพันธ์) ทราบล่วงหน้าแล้ว ผู้ไปจัดหาไม้มาทำป้ายในวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ.2533 คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร นายธวัชชัย ผดุงศาล นายอวด แสงรัตน์ นายวิจิตร สารแสง นายอาน ศรีเพชร นายน้อย วันทองสังข์ ผู้ช่วยกันสลักป้ายในวันที่ 25-26 ธันวาคม พ.ศ.2533 คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร นายอวด แสงรัตน์ นายพัฒนจักร ดวงอุปะ ผู้เตรียมเสาและผู้ไปติดตั้งป้ายในวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ.2533 คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร นายอวด แสงรัตน์ นายเมฆ ดวงอุปะ นายสายแดน ไพรภิบาล นายน้อย วันทองสังข์ นายอุดม พรหมผาบ นายพร้อม สารวิจิตร นายบุญเกื้อ สารวิจิตร นายสงกรานต์ ศรีเพชร นายสมศรี เนตรแสงศรี นายเอียง ดวงอุปะ นายจำรัส สีหะวงษ์ นายบรรพต เจริมรัตน์ นายประยงค์ ปิยะธรรม นายลับ สีหะวงษ์ นายอะ นายบุญเกื้อ สารวิจิตร ให้ยืมรถขนป้ายและเสา เสาป้ายใช้เสาเรือนของนายทองอินทร์ นางทับ จันทะคุณ

4. การถวายโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2534 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จเยี่ยมเยียนราษฎรในชนบทชายแดน อำเภอหนองบัว และหมู่บ้านสร้างใหม่ของโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอหนองบัว ในโอกาสอันเป็นศิริมงคลนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร ได้ปรึกษาผู้อำนวยการโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอหนองบัว (พ.อ.ประดิษฐ์ ดวงจรัส) และผ่านการตรวจของผู้ว่าราชการจังหวัดเลย (ร.อ.ศรีรัตน์ หริรักษ์) คณะนายตำรวจสันติบาลและองครักษ์แล้ว จึงได้ถวายเอกสารโครงการ "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย" แต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อเวลา 12.12 น. ณ สนามโรงเรียนบ้านแสงภา ตำบลนาแห้ว อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย เพื่อความเป็นศิริมงคล แต่โครงการสร้างมหาวิทยาลัยที่อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย สืบไป

5. รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย ประธานคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน อำเภอหนองบัว คณะอาจารย์ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกาศความตั้งใจที่จะร่วม

สร้างมหาวิทยาลัยที่อำเภอหนองบัว ในวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2534 คณะผู้ดำเนินการโครงการนำพระทัยจากในหลวง ปิงปวงประมาณ 2534 โครงการรวมของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คือโครงการพัฒนาหมู่บ้านต้นแบบบ้านปากอ ตำบลแสงภา อำเภอหนองบัว ได้เดินทางไปศูนย์กลางโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการบริเวณน้ำตกแพร่ ตำบลนาแห้ว และร่วมถ่ายภาพที่ป้าย "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" และประกาศเจตนาที่จะร่วมสร้างมหาวิทยาลัยที่อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย คณะผู้ดำเนินการโครงการนำพระทัยจากในหลวง ได้แก่

- 5.1 รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงษ์ เจริญพิทย์
- 5.2 ประธานคณะกรรมการโครงการพัฒนาที่ดินอำเภอหนองบัว และหัวหน้า
ศาสตราจารย์ ดร.เจลิยว บุวิภักดี
- 5.3 หัวหน้ากิจกรรมการเลี้ยงวัว ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร
- 5.4 หัวหน้ากิจกรรมการปลูกไม้ผล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรรณ
- 5.5 รองศาสตราจารย์ ดร.เสนาะ บุญมี
- 5.6 อาจารย์ ร.ท.เพ็ญทิพา นนทรานุกร
- 5.7 อาจารย์พวงร้อย กล่อมเกียง
- 5.8 ดร.อรรณพ โพธิ์สุข
- 5.9 นายวิชชัย ผดุงดาลัย
- 5.10 นางปราณี เจริญพานิชย์
- 5.11 นางสาวภาวดี เขาววิทธิ์
- 5.12 นางสาววรรณิ จันทรฉาย

บทบาทของคณะกรรมการโครงการนำพระทัยจากในหลวงดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรม และโครงการพัฒนาอำเภอหนองบัวอย่างต่อเนื่อง โดยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้แสดงความมั่นใจ และความเสียสละ ให้ความสำคัญสนับสนุนช่วยเหลืองานพัฒนาการศึกษาในอำเภอหนองบัวในด้านต่าง ๆ และเตรียมจัดกิจกรรมฝึกอบรม

ให้บริการทางวิชาการแก่ประชาชน ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่าง ๆ ในอำเภอหนองบัว
ต่อไป

6. การสำรวจทำแผนที่เขตมหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 28 เมษายน พ.ศ.2534
ถึงวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ.2534 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้จัดส่ง
คณะอาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนิสิตไปทำการสำรวจทำแผนที่เขตมหาวิทยาลัย 1,667 ไร่ 3 งาน
87 ตารางวา ที่ทางกรมป่าไม้กำลังพิจารณาอนุญาตให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เข้าทำ
ประโยชน์เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย โดยได้รับความ
อนุเคราะห์สนับสนุนจากทางกองทัพภาคที่ 2 ผ่านทางกองอำนวยการโครงการพัฒนา
เพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอหนองบัว บ้านนาท่อน ตำบลนาพึง อำเภอหนองบัว และจังหวัดเลย
ในการเดินสำรวจทำแผนที่ในวันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2534 มีผู้ปฏิบัติงานคือ

ก. จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น้อม งามนิสัย
3. ดร.อรรณพ โพธิ์สุข
4. อาจารย์เสวีรัตน์ สมนิธิ์ปัญญา
5. นายสมพงษ์ สุขีเกตุ
6. นายสนธิ ศรีแก้ว
7. นายเกียรติพงศ์ ด้านพงศกร
8. นายกรวิทย์ ดันตยานนท์กุล
9. นายราชัน พึ่งประภา
10. นางสาวพรประภา ชาราคักดี
11. นางสาวอมรรัตน์ สุวรรณโณมิตร
12. นางสาวปณิตยา วงศ์สาโรจน์

ข. จากบ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว

1. นายสายทอง สว่างแสง กรรมการสภาตำบลนาแห้ว
2. นายบัน แสงคำ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านนาโพธิ์
3. นายเมฆ ดวงอุปะ
4. นายเจริญ บุตรเวียงพัน ครูโรงเรียนบ้านแสงภา

ค. จากบ้านเหมืองแร่ ตำบลนาแห้ว

1. นายเพียร ทิพย์อุดม
2. นายจำรัส สีหะวงษ์
3. นายประติษฐ์ สุพรหม กรรมการสภาตำบลนาแห้ว
4. นางแก้ว ทองปลิว

ง. จากกองอำนวยการโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคง พื้นที่อำเภอ

นาแห้ว บ้านนาท่อน ตำบลนาพึง อำเภอนาแห้ว

1. ร.อ.อิทธิพล ดวงลาพิมพ์
2. คนขับรถของ ร.อ.อิทธิพล ดวงลาพิมพ์

7. การประชุมชี้แจงราษฎรเกี่ยวกับโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ในการดำเนินโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย คณะทำงานได้จัดประชุมชี้แจงราษฎรเพื่อแก้ปัญหา และสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของราษฎรเพื่อสร้างโอกาสความก้าวหน้าทางการศึกษาให้แก่ตนเอง ลูกหลานของตนเองและอนุชนของท้องถิ่นของตนเองในอนาคตด้วย การประชุมชี้แจงราษฎรถือว่าเป็นการให้การศึกษา ให้ความรู้ และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา การพัฒนาตนเอง และการเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่ประชาชน นักเรียน และอนุชนในอำเภอนาแห้วอีกทางหนึ่งด้วย การประชุมชี้แจงราษฎรได้จัดทำหลายครั้งดังต่อไปนี้

7.1 วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2534 ประชุมญาติพี่น้องชาวบ้านนาโพธิ์

ประมาณ 40 คน ที่บ้านผู้ใหญ่บ้านนาโพธิ์ (นายพร้อม สารวิจิตร) ศาสตราจารย์ ดร.เจลิยา

บุรีภักดี เข้าประชุมด้วยชี้แจงเรื่องโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่อำเภอนาแห้ว
โครงการน้ำพระทัยจากในหลวงที่บ้านปากอ ตำบลแสงภา อำเภอโนนสะอาด

7.2 วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2534 ประชุมชี้แจงที่บ้านนายกอง ศรีพอง
บ้านเหมืองแพ้ว มีผู้ร่วมประชุมเป็นราษฎรบ้านเหมืองแพ้ว บ้านนาโพธิ์ 25 คน

7.3 วันที่ 3 เมษายน พ.ศ.2534 ประชุมชี้แจงที่บ้านผู้ใหญ่บ้านนาโพธิ์
(นายพร้อม สารวิจิตร) มีผู้มาร่วมประชุม 28 คน

7.4 วันที่ 29 เมษายน พ.ศ.2534 ประชุมชี้แจงที่บ้านผู้ใหญ่บ้านนาโพธิ์
(นายพร้อม สารวิจิตร) มีผู้มาร่วมประชุมประมาณ 40 คน ผู้กล่าวชี้แจงในวันนี้ ได้แก่

7.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร (ลูกชานา
บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว อำเภอโนนสะอาด จังหวัดเลย)

7.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น้อม งามนิสัย (ลูกชานา
จังหวัดนครนายก)

7.4.3 อาจารย์เสวีวัฒน์ สมินทร์ปัญญา (ลูกชานาจังหวัด
เชียงราย)

7.4.4 ร.อ.อิทธิพล ดวงลาพิมพ์ (ลูกชานาจังหวัดมหาสารคาม)
ผู้แทน พ.อ.วิโรจน์ ศิริวัฒนา (รองผู้อำนวยการโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอโนนสะอาด)

7.4.5 นายเพ็ชต์ สิทธิศักดิ์ (ลูกชานา อำเภอวังทอง
จังหวัดพิษณุโลก)

7.5 วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ.2534 ประชุมปรึกษาขอความคิดเห็น
เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอโนนสะอาด จังหวัดเลย มีผู้ให้คำปรึกษา 6 คน
ที่ห้องสมุด - พิพิธภัณฑ์ หมู่บ้าน "สารวิจิตร" 65 บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว อำเภอโนนสะอาด
จังหวัดเลย

7.6 วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ.2534 ประชุมชี้แจงที่บ้านผู้ใหญ่บ้าน
นาโพธิ์ (นายพร้อม สารวิจิตร) มีผู้เข้าฟังประมาณ 40 คน

7.7 วันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ.2534 ประชุมชี้แจงโครงการพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และโครงการเลี้ยงวัวพื้นเมือง เพื่อยกฐานะทางเศรษฐกิจ ของชาวชนบทชายแดนที่ห้องสมุด - พิพิธภัณฑน์ หมู่บ้าน "สารวิจิตร" บ้านนาโพธิ์ มีผู้นำท้องถิ่นมาประชุม และเสนอความคิดเห็นต่าง ๆ 11 คน

8. การปรับปรุงสำนักงานชั่วคราวของโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย เนื่องจากโครงการฯ ยังไม่มีสำนักงานถาวรของตนเองในอำเภอนาแห้ว ทางคณะกรรมการโดยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร (คณะกรรมการและเลขานุการ) จึงได้ปรับปรุงห้องสมุด - พิพิธภัณฑน์ หมู่บ้าน "สารวิจิตร" 65 บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย 42170 ซึ่งเป็นสำนักงานโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการมาตั้งแต่แรก เป็นสำนักงานชั่วคราวของโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย โดยใช้เงินส่วนตัวและความร่วมมือของญาติพี่น้อง การปรับปรุงได้ทำเท่าที่จำเป็น เช่น ปรับปรุงห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องพัก จัดซื้อโต๊ะรับแขก และที่นั่งพักผ่อน สำหรับอาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่มาปฏิบัติงานชั่วคราวในอำเภอนาแห้ว จัดเอกสาร ข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งจัดประชาสัมพันธ์โครงการโดยจัดกรอรูป แสดงพัฒนาการโครงการสร้างมหาวิทยาลัยในอำเภอนาแห้ว (โครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ) และความก้าวหน้าต่าง ๆ ของโครงการให้ผู้สนใจได้ศึกษาและทราบ จัดป้าย "โครงการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" ซึ่งติดตั้งเมื่อ 14 ตุลาคม พ.ศ.2534 และจัดพิมพ์คำขวัญติดไว้เป็นครั้งคราว เช่น "ชาวบ้านร่วมสร้างมหาวิทยาลัยเป็นเกียรติยศยิ่งใหญ่ของตระกูล" "ร่วมสร้างมหาวิทยาลัยคือรวมใจรักชาติ" "โครงการ มศว อ.นาแห้ว"

นอกจากนี้คณะกรรมการยังได้จัดสร้างกรอรูปความก้าวหน้าของโครงการ มอบให้ผู้สนับสนุนโครงการสร้างมหาวิทยาลัยในอำเภอนาแห้ว เพื่อเป็นการแสดงความขอบคุณให้กำลังใจซึ่งกันและกันและประชาสัมพันธ์โครงการฯ การจัดสร้างกรอรูปดังกล่าวได้ทำเสร็จแล้ว 5 กรอบ โดยได้มอบให้บุคคลต่าง ๆ คือ

8.1 นายเพียต ลิทธิศักดิ์ บ้านนาแห้ว

8.2 นายอวด แสงรัตน์	บ้านนาโพธิ์
8.3 นายบัน แสงคำ	บ้านนาโพธิ์
8.4 นายกอง ศรีทอง	บ้านเหมืองแพร่
8.5 นายเพียร ทิพย์อุดม	บ้านเหมืองแพร่

สำหรับกรอบขนาดใหญ่อีกหนึ่งกรอบได้จัดแสดงไว้ที่บ้าน นายเมฆ และนางจันทร์เพ็ญ ดวงอุปะ เลขที่ 8 บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแก้ว อำเภอโนนสูง จังหวัดเลย 42170

3. กิจกรรมรางวัลการศึกษาและทุนการศึกษา

กิจกรรมพิเศษอีกประการหนึ่งในการทำการวิจัย เรื่องการเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษา และการพัฒนาตนเองให้แก่นักเรียนในชนบทชายแดน คือ การให้รางวัลการศึกษาแก่นักเรียน ที่ทำการพัฒนาตนเองได้ดีเด่นเป็นตัวอย่างแก่นักเรียนคนอื่น ๆ ได้ทั้งในด้านความประพฤติ การทำงาน การเรียน และการทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ในปีการศึกษา 2532 คุณสมณี ศรีชัยรัตน์ ได้ให้เงินสนับสนุนกิจกรรมการฝึกอบรมการพัฒนาตนเอง 500 บาท ผู้วิจัยได้นำเงินดังกล่าวมอบให้อาจารย์ใหญ่โรงเรียนนาแก้ววิทยา และทางโรงเรียนได้มอบรางวัลการพัฒนาตนเองดีเด่นแก่นักเรียน 5 คน คนละ 100 บาท ในปีการศึกษา 2533 โรงเรียนนาแก้ววิทยา ได้รับความสนับสนุนผ่านทางผู้วิจัย และรองศาสตราจารย์สมพงษ์ อองอาจอุท จากคุณระพีพรรณ วงศ์รัฐนา 250 บาท คุณอุษณีย์ ศิริบุญฤทธิ์ 250 บาท คุณสมณี ศรีชัยรัตน์ 250 บาท คุณวิจิตร ศรีชัยรัตน์ 250 บาท ผู้วิจัยจึงให้ทางโรงเรียน มอบรางวัลการพัฒนาตนเองดีเด่นแก่นักเรียนโรงเรียนนาแก้ววิทยา 4 คน คนละ 250 บาท สำหรับโรงเรียนบ้านแสงภา ในปีการศึกษา 2533 ได้รับความสนับสนุนจากคุณพะเยี๊ พลากรกุล จำนวน 1,000 บาท ผู้วิจัยนำไปมอบให้อาจารย์ใหญ่จัดมอบให้นักเรียนที่สมควร 4 คน คนละ 250 บาท สำหรับปีการศึกษา 2534 รางวัลการพัฒนาตนเองดีเด่น มี 10 รางวัล ให้โรงเรียนนาแก้ววิทยา 6 รางวัล รางวัลละ 250 บาทให้โรงเรียนบ้านเหมืองแพร่ 4 รางวัล รางวัลละ 150 บาท 2 รางวัล และรางวัลละ 200 บาท 2 รางวัล

รางวัลการศึกษาและทุนการศึกษานอกจากที่เริ่มรางวัลการพัฒนาดนเองดีเด่น
 ใน พ.ศ.2532 แล้ว ยังมีรางวัลการศึกษา ทุนการศึกษาและกองทุนการศึกษาในโครงการ
 มหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนากการด้วยโดยเริ่มทำโครงการรางวัลการศึกษาในตำบล
 นาแก้ว มาตั้งแต่ พ.ศ.2503 จากเงินสด 100 บาท หนังสือเรียนชั้นประถมปีที่ 4 จำนวน
 10 เล่ม เรียกว่ารางวัล คำ สารวิจิตร ตั้งเป็นอนุสรณ์มาตาของผู้วิจัย (ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร) เพื่อส่งเสริมการศึกษาในตำบลนาแก้ว รางวัลและทุนการศึกษาได้
 เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากปีละ 100 บาท ใน พ.ศ.2503 เป็นปีละประมาณ 22,200 บาท ใน
 ปัจจุบันดังตัวอย่างรางวัลที่แจกให้นักเรียนในตำบลนาแก้วสำหรับปีการศึกษา 2532, 2533
 และ 2534 ที่ยกตัวอย่างมานี้

สำหรับปีการศึกษา 2532

รางวัล ทุนการศึกษาและกองทุนการศึกษาในโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ

1. สำหรับมอบแก่เด็กที่ศูนย์เด็กเล็กบ้านเหมืองแพ้ว รวม 1,750 บาท
 - 1.1 ทุนการศึกษาเชิงชิง สิ่งชูวงศ์ ปีละ 350 บาท
 - 1.2 ทุนการศึกษาบุญชู เผ่าวัฒนา ปีละ 350 บาท
 - 1.3 ทุนการศึกษาชุมพล สิ่งชูวงศ์ ปีละ 350 บาท
 - 1.4 ทุนการศึกษาคุณแม่เจ็ก ขจรรุ่งศิลป์ ปีละ 350 บาท
 - 1.5 ทุนการศึกษาสาลินี ภูตินิษฐ์ ปีละ 350 บาท
2. สำหรับมอบแก่นักเรียนโรงเรียนบ้านเหมืองแพ้ว รวม 1,500 บาท
 - 2.1 รางวัลสาลินี ภูตินิษฐ์ เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.2 ที่เรียนดี มีความประพฤติดี
 - 2.2 รางวัลทิป จันทะคุณ เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.3 ที่เรียนดี มีความประพฤติดี
 - 2.3 รางวัลคำ สารวิจิตร เงินสด 200 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.4 ที่เรียนดี มีความประพฤติดี
 - 2.4 รางวัลเก่ง สารวิจิตร เงินสด 200 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.5 ที่เรียนดี มีความประพฤติดี
 - 2.5 รางวัลพจน์ สารวิจิตร เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.5 ที่เกิดบ้านนาโพธิ์
 - 2.6 รางวัล "มกพ" ครูวีรชน (อนุสรณ์ครูหลาย ดวงอุปะ) เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.6
 - 2.7 รางวัล "มกพ" นักเรียนตัวอย่าง เงินสด 150 บาท
 - 2.8 รางวัลจุ แซ่ตั้ง เงินสด 350 บาท ให้นักเรียนตัวอย่าง รวมกับรางวัลที่ 2.7 เป็นเงินสด 500 บาท

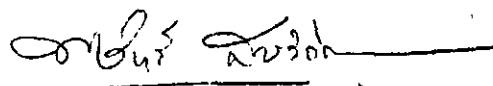
3. สำหรับนักเรียนโรงเรียนนาหว้าวิทยา รวม 950 บาท

- 3.1 รางวัล "มกพ" สำหรับบ่อนชน เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.1
- 3.2 รางวัล "มกพ" นักเรียนตัวอย่าง เงินสด 150 บาท
- 3.3 รางวัลเตี้ยง แซ่ตั้ง เงินสด 350 บาท ให้นักเรียนตัวอย่าง รวมกับรางวัลที่ 3.2 เป็นเงินสด 500 บาท
- 3.4 รางวัลศาสตราจารย์ ดร.วิชาวัต อาร.บอนด์ เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.2
- 3.5 รางวัลมหาวิทยาลัยแห่งนอร์ธเอนโคโลเรโด เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.3

4. รางวัลทุนการศึกษาและกองทุนการศึกษาที่มอบให้เฉพาะบุคคล

- 4.1 ทุนการศึกษาพิสิทธิ์ สารวิจิตร ปีละ 500 บาท ให้เด็กชายรุ่งเรือง สารวิจิตร
- 4.2 ทุนการศึกษาพิสิทธิ์ - วิบูลลักษณ์ สารวิจิตร ปีละ 12,000 บาท ให้นางสาวบุญแทน ไพโรภบาล
- 4.3 กองทุนทองอินทร์ จันทะคุณ ปีละ 800 บาท
- 4.4 กองทุนพิมสอน (แสนพรหมราช) สารวิจิตร ปีละ 800 บาท
- 4.5 กองทุนหนูจันทร์ สารวิจิตร ปีละ 800 บาท

กองทุน 4.3, 4.4, และ 4.5 รวมปีละ 2,400 บาท ให้เป็นเงินดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนากการ (มกพ) เพื่อส่งเสริมการศึกษาในโรงเรียนนาหว้าวิทยา คือโครงการ "เก่งอังกฤษ" และโครงการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ ซึ่งเริ่มต้นเมื่อ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2532

 ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร

ผู้วางโครงการ "มกพ" 21 พฤษภาคม 2532

สำหรับปีการศึกษา 2533

รางวัล ทุนการศึกษาและกองทุนการศึกษาในโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ

1. สำหรับมอบแก่เด็กที่ศูนย์เด็กเล็กบ้านเหมืองแพ้ว รวม 1,750 บาท
 - 1.1 ทุนการศึกษาเอ็งซิง สิ่งชูวงศ์ ปีละ 350 บาท
 - 1.2 ทุนการศึกษาบุญชู เผ่าวัฒนา ปีละ 350 บาท
 - 1.3 ทุนการศึกษาชุมพล สิ่งชูวงศ์ ปีละ 350 บาท
 - 1.4 ทุนการศึกษาคุณแม่เจ็ก ขจรรุ่งศิลป์ ปีละ 350 บาท
 - 1.5 ทุนการศึกษาสาลินี ภูติกันษฐ์ ปีละ 350 บาท
2. สำหรับมอบแก่นักเรียนโรงเรียนบ้านเหมืองแพ้ว รวม 1,950 บาท
 - 2.1 รางวัลสาลินี ภูติกันษฐ์ เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.2 ที่เรียนดี มีความประพฤติดี
 - 2.2 รางวัลทิป อันทะคุณ เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.3 ที่เรียนดี มีความประพฤติดี
 - 2.3 รางวัลคำ สารวิจิตร เงินสด 200 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.4 ที่เรียนดี มีความประพฤติดี
 - 2.4 รางวัลแก่ง สารวิจิตร เงินสด 200 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.5 ที่เรียนดี มีความประพฤติดี
 - 2.5 รางวัลพนธ์ สารวิจิตร เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.5 ที่เกิดบ้านนาโพธิ์
 - 2.6 รางวัล "มกพ" ครูวีรชน (อนุสรณ์ครูหลาย ดวงอุปะ) เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.6
 - 2.7 รางวัล "มกพ" นักเรียนตัวอย่าง เงินสด 150 บาท
 - 2.8 รางวัลจู แซ่ตั้ง เงินสด 350 บาท ให้นักเรียนตัวอย่าง รวมกับรางวัลที่ 2.7 เป็นเงินสด 500 บาท
 - 2.9 รางวัลการพัฒนาตนเองดีเด่น 3 รางวัล รางวัลละ 150 บาท เงินสด 450 บาท

3. สำหรับนักเรียนโรงเรียนนาแก้ววิทยา รวม 1,950 บาท
- 3.1 รางวัล "มกพ" สำหรับอนุชน เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.1
 - 3.2 รางวัล "มกพ" นักเรียนตัวอย่าง เงินสด 150 บาท
 - 3.3 รางวัลเตียง แม่ตั้ง เงินสด 350 บาท ให้นักเรียนตัวอย่าง รวมกับรางวัลที่ 3.2 เป็นเงินสด 500 บาท
 - 3.4 รางวัลศาสตราจารย์ ดร.วิชาร์ด อาร์. บอนด์ เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.2
 - 3.5 รางวัลมหาวิทยาลัยแห่งนอร์ธเซ็นโคโลเรโด เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.3
 - 3.6 รางวัลการพัฒนาดนเองดีเด่น 4 รางวัล รางวัลละ 250 บาท (ดูด้านหลัง) เงินสด 1,000 บาท

4. รางวัลทุนการศึกษาและกองทุนการศึกษาที่มอบให้เฉพาะบุคคล

- 4.1 ทุนการศึกษาพิลิตี๋ สารวิจิตร ปิละ 3,600 บาท ให้เด็กชายรุ่งเรือง สารวิจิตร เด็กหญิงรัชนิวรรณ สารวิจิตร เด็กหญิงพณวิน สารวิจิตร คนละ 1,200 บาท
- 4.2 ทุนการศึกษาพิลิตี๋ - วิบูลลักษณ์ สารวิจิตร ปิละ 12,000 บาท ให้นางสาวบุญแทน ไพโรภิบาล
- 4.3 กองทุนทองอินทร์ จันทะคุณ ปิละ 800 บาท
- 4.4 กองทุนพิมสอน (แสนพรหมราช) สารวิจิตร ปิละ 800 บาท
- 4.5 กองทุนหนูจันทร์ สารวิจิตร ปิละ 800 บาท

กองทุน 4.3, 4.4, และ 4.5 รวมปิละ 2,400 บาท ให้เป็นเงินดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนากการ (มกพ) เพื่อส่งเสริมการศึกษาในโรงเรียนนาแก้ววิทยา คือโครงการ "เก่งอังกฤษ" และโครงการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาดนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ ซึ่งเริ่มต้นเมื่อ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2532

ดร.พิลิตี๋ สารวิจิตร

ผู้วางโครงการ "มกพ" 28 พฤษภาคม 2533

รางวัลการพัฒนาดตนเองดีเด่น ปีการศึกษา 2533

โรงเรียนบ้านเหมืองแพ้ว

2.9 รางวัลการพัฒนาดตนเองดีเด่น

- 2.9.1 รางวัลประพันธ์ ปลิดปลอดภัย 150 บาท สำหรับนักเรียนชั้น ป.4
 2.9.2 รางวัลพูลศรี ปลิดปลอดภัย 150 บาท สำหรับนักเรียนชั้น ป.5
 2.9.3 รางวัลณลินี สิ่งชูวงศ์ 150 บาท สำหรับนักเรียนชั้น ป.6

โรงเรียนนาแห้ววิทยา

3.6 รางวัลการพัฒนาดตนเองดีเด่น

- 3.6.1 รางวัลระพีพรรณ วงศ์รัฐณา 250 บาท สำหรับนักเรียนชั้น ม.1
 3.6.2 รางวัลอุษณีย์ ศิริบุญฤทธิ์ 250 บาท สำหรับนักเรียนชั้น ม.2
 3.6.3 รางวัลมณีนี ศิริชัยรัตน์ 250 บาท สำหรับนักเรียนชั้น ม.3
 3.6.4 รางวัลวิจิตร ศิริชัยรัตน์ 250 บาท สำหรับนักเรียนชั้น ม.3

รายนามผู้ให้รางวัลและทุนการศึกษาสนับสนุนโครงการมหาวิทยาลัย

แห่งการงานและพัฒนาการ ปี 2533

1. รศ.สมพงษ์	องอาจยุทธ	700 บาท	2. รศ.พญ.ลีนว	องอาจยุทธ	700 บาท
3. คุณณลินี	สิ่งชูวงศ์	500 บาท	4. อจ.ลำลีนี	ภูติเกษม	500 บาท
5. คุณมณีนี	ศิริชัยรัตน์	500 บาท	6. อจ.สุจินดา	ขจรรุ่งศิลป์	350 บาท
7. อจ.ประพันธ์	คุณพูลศรี	ปลิดปลอดภัย	300 บาท		
8. ผศ.ดร.พิสิทธิ์	อจ.วิบูลลักษณ์	สารวิจิตร	17,200 บาท		

วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ.2533

 ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร

ประธานโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ ณ อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย

รางวัล ทุนการศึกษาและกองทุนการศึกษาในโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ

ปีการศึกษา 2534

- 1. สำหรับมอบแก่เด็กที่ศูนย์เด็กเล็กบ้านเหมืองแพ้ว รวม 1,750 บาท —
- 1.1 ทุนการศึกษาเอ็งซิง สิ่งชูวงศ์ ปีละ 350 บาท
 - 1.2 ทุนการศึกษาบุญชู เพ้าวัฒนา ปีละ 350 บาท
 - 1.3 ทุนการศึกษาชุมพล สิ่งชูวงศ์ ปีละ 350 บาท
 - 1.4 ทุนการศึกษาสาลินี ภูติกนิษฐ์ ปีละ 350 บาท
 - 1.5 ทุนการศึกษาศาสตราจารย์ นายแพทย์วัฒนา - คุณพะเยีย พลากรกุล ปีละ 350 บาท
2. สำหรับมอบแก่นักเรียนโรงเรียนบ้านเหมืองแพ้ว รวม 2,200 บาท
- 2.1 รางวัลสาลินี ภูติกนิษฐ์ เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.2 ที่เรียนดี มีความประพฤติดี
 - 2.2 รางวัลทิพย์ จันทะคุณ เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.3 ที่เรียนดี มีความประพฤติดี
 - 2.3 รางวัลคำ สารวิจิตร เงินสด 200 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.4 ที่เรียนดี มีความประพฤติดี
 - 2.4 รางวัลเก่ง สารวิจิตร เงินสด 200 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.5 ที่เรียนดี มีความประพฤติดี
 - 2.5 รางวัลพจน์ สารวิจิตร เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.5 ที่เกิดบ้านนาโพธิ์
 - 2.6 รางวัล "มกพ" ครูวิรัช (อนุสรณ์ครูหลาย ดวงอุปะ) เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.6
 - 2.7 รางวัล "มกพ" นักเรียนตัวอย่าง เงินสด 150 บาท
 - 2.8 รางวัลจู แซ่ตั้ง เงินสด 350 บาท ให้นักเรียนตัวอย่าง รวมกับรางวัลที่ 2.7 เป็นเงินสด 500 บาท
 - 2.9 รางวัลการพัฒนาตนเองดีเด่น 4 รางวัล เงิน 700 บาท (ดูรายละเอียดด้านหลัง)

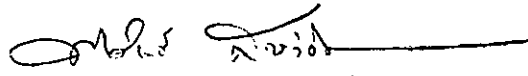
3. สำหรับนักเรียนโรงเรียนนาแห้ววิทยา รวม 2,450 บาท

- 3.1 รางวัล "มกพ" สำหรับอนุชน เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.1
- 3.2 รางวัล "มกพ" นักเรียนตัวอย่าง เงินสด 150 บาท
- 3.3 รางวัลเตียง แข่ตั้ง เงินสด 350 บาท ให้นักเรียนตัวอย่าง รวมกับรางวัลที่ 3.2 เป็นเงินสด 500 บาท
- 3.4 รางวัลศาสตราจารย์ ดร.วิชาร์ต อารี. บอนด์ เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.2
- 3.5 รางวัลมหาวิทยาลัยแห่งนอร์ธเซ็นโคโลเรโด เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.3
- 3.6 รางวัลการพัฒนาดตนเองดีเด่น 6 รางวัล เงิน 1,500 บาท

4. รางวัลทุนการศึกษาและกองทุนการศึกษาที่มอบให้เฉพาะบุคคล

- 4.1 ทุนการศึกษาฟิลิธี สารวิจิตร ปิละ 3,600 บาท ให้เด็กชายรุ่งเรือง สารวิจิตร เด็กหญิงรัชนิวรรณ สารวิจิตร เด็กหญิงพัชรีน สารวิจิตร คนละ 1,200 บาท
- 4.2 ทุนการศึกษาฟิลิธี - วิบูลลักษณ์ สารวิจิตร ปิละ 12,000 บาท ให้นางสาวบุญแทน ไพโรภิบาล
- 4.3 กองทุนทองอินทร์ จันทะคุณ ปิละ 800 บาท
- 4.4 กองทุนพิมสอน (แสนพรหมราช) สารวิจิตร ปิละ 800 บาท
- 4.5 กองทุนหนูจันทร์ สารวิจิตร ปิละ 800 บาท

กองทุน 4.3, 4.4, และ 4.5 รวมปิละ 2,400 บาท ให้เป็นเงินดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (มกพ) เพื่อส่งเสริมการศึกษาในโรงเรียนนาแห้ววิทยา คือโครงการ "เก่งอังกฤษ" และโครงการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาดตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ ซึ่งเริ่มต้นเมื่อ 8 พฤษภาคม พ.ศ.2532

 ดร.ฟิลิธี สารวิจิตร

ผู้อำนวยการ "มกพ" 10 มิถุนายน 2534

รางวัลการพัฒนาดตนเองดีเด่น ปีการศึกษา 2534

โรงเรียนบ้านเหมืองแพว

2.9 โรงเรียนบ้านเหมืองแพว

- 2.9.1 รางวัลศาสตราจารย์ นายแพทย์วัฒนา - คุณพะเยีย พลากรกุล
เงินสด 150 บาท ให้นักเรียนชั้น ป.3
- 2.9.2 รางวัลฉินี่ สิ่งชูวงศ์ 150 บาท สำหรับนักเรียนชั้น ป.4
- 2.9.3 รางวัลประพันธ์ ปลัดปลอดภัย เงินสด 200 บาท ให้นักเรียน
ชั้น ป.5 คนเดิม
- 2.9.2 รางวัลพลศรี ปลัดปลอดภัย เงินสด 200 บาท ให้นักเรียน
ชั้น ป.6 คนเดิม

3.6 โรงเรียนนาแก้ววิทยา

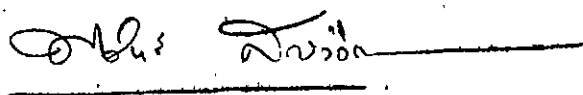
- 3.6.1 รางวัลศาสตราจารย์ นายแพทย์วัฒนา - คุณพะเยีย พลากรกุล
เงินสด 250 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.1
- 3.6.2 รางวัลศาสตราจารย์ นายแพทย์วัฒนา - คุณพะเยีย พลากรกุล
เงินสด 250 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.2
- 3.6.3 รางวัลรองศาสตราจารย์สมพงษ์ อองอาจยุทธ เงินสด 250 บาท
ให้นักเรียนชั้น ม.2
- 3.6.4 รางวัลรองศาสตราจารย์ พญ.ลีลา อองอาจยุทธ เงินสด 250 บาท
ให้นักเรียนชั้น ม.3
- 3.6.5 รางวัลฉินี่ ศิริชัยรัตน์ เงินสด 250 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.3
- 3.6.6 รางวัลวิจิตร ศิริชัยรัตน์ เงินสด 250 บาท ให้นักเรียนชั้น ม.3

รายนามผู้ให้รางวัลและทุนการศึกษาสนับสนุนโครงการมหาวิทยาลัย

แห่งการงานและพัฒนาการ ปี 2534

1. รศ.สมพงษ์	องอาจยุทธ	950 บาท	2. รศ.พญ.ลينا	องอาจยุทธ	950 บาท
3. คุณเลณี	สังขวงศ์	500 บาท	4. อจ.สาธิต	ภูติเกษม	500 บาท
5. คุณณิ	ศิริชัยรัตน์	คุณวิจิตร	ศิริชัยรัตน์	500 บาท	
6. ศาสตราจารย์	นายแพทย์วัฒนา	- คุณพะเยีย	พลากรกุล	1,000 บาท	
7. อจ.ประพันธ์	คุณพลศรี	ปลิดปลอดภัย	400 บาท		
8. ผศ.ดร.พิสิทธิ์	อจ.วิบูลลักษณ์	สารวิจิตร	17,200 บาท		
รวมเป็นเงิน		24,400 บาท			

วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2534

ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร

ประธานโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ ณ อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย

4. กิจกรรมเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ.2533

การติดตั้งป้ายมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แผ่นแรก ณ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

ใน พ.ศ.2533 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ให้ความสนใจเมตตาสนับสนุนความพยายามของชาวบ้าน ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในอำเภอนาแห้วที่ได้ช่วยกันหาแหล่งพัฒนาท้องถิ่นมาตั้งแต่ พ.ศ.2506 (ก่อนทางราชการตั้งกิ่งอำเภอนาแห้ว 7 ปีและก่อนตั้งอำเภอนาแห้ว 13 ปี) โดยการทำโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ อำเภอ นาแห้ว จังหวัดเลย และได้ยื่นหนังสือตามระเบียบแบบแผนของทางราชการต่ออำเภอ นาแห้ว เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ.2533 ขอใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าภูเรือ - ภูชี้แก้ว - ภูเปลือย ในท้องที่อำเภอ นาแห้ว (เขตโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนากิจการที่เริ่ม ดำเนินงานมาตั้งแต่วันที่ 8 มีนาคม พ.ศ.2506) พร้อมทั้งได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ สนับสนุนโครงการไปยังส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น จังหวัดเลย กรมป่าไม้ กองทัพ ภาคที่ 2 กองอำนวยการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอ นาแห้ว บ้านนาทอน ตำบลนาพึง อำเภอ นาแห้ว ประธานคณะกรรมการอำนวยการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎรและทบวงมหาวิทยาลัย เป็นต้น งานต่าง ๆ ได้ดำเนินการไปตามขั้นตอนอันเหมาะสมและทุกฝ่ายก็ให้ความอนุเคราะห์ สนับสนุนเป็นอย่างดี เพื่อประโยชน์ของราษฎรผู้ยากไร้ตามชนบทชายแดน พื้นที่เสี่ยงภัยอันตราย จากสงครามบ้านร่มเกล้า ท้องถิ่นทุรกันดารชุมชนภูเขา และผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา เศรษฐกิจ คลอจจนเพื่อความเจริญของท้องถิ่นและความมั่นคง พัฒนา ถาวรของประเทศชาติเป็นส่วนรวม ทางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปลายปลื้มและประทับใจในความอนุเคราะห์สนับสนุนเหล่านี้ เป็นอย่างยิ่ง แสดงออกให้เห็นจากความร่วมมือของบุคลากรของมหาวิทยาลัยคือท่านอธิการบดี คณะผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ที่ช่วยกันทำโครงการและดำเนินโครงการ พร้อมทั้งเจียดเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยให้เป็นกองทุนดำเนินงานเบื้องต้น 229,970 บาท (สองแสนสองหมื่นเก้าพันเก้าร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน) เมื่อได้รับการอนุมัติให้ใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ก็จะของงบประมาณแผ่นดินมาพัฒนาตามโครงการต่อไป

สำหรับความพยายามของชาวบ้านและลูกหลานของชาวบ้านในตำบลนาแห้วและข้าราชการ

เจ้าหน้าที่ในอำเภอเขาแก้วก็ได้ทำงานติดต่อกันมาไม่หยุดยั้งตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึงปัจจุบันคือปี พ.ศ. 2534 รวมเวลา 28 ปี ถ้าคิดค่าจ้างรางวัลตามระเบียบของทางราชการในการดูแลป่า การปลูกป่า และการอบรม ชักชวนชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐให้ทะนุถนอมรักษาป่าไม้ แหล่งน้ำลำธารและทรัพยากรของชาติก็เป็นเงินนับร้อยล้านบาท แต่ผู้ทำโครงการก็ทำอย่าง เต็มใจโดยไม่ได้รับค่าจ้างรางวัลใด ๆ เลย ความพยายามนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ป่าไม้ใน อำเภอเขาแก้วยังมีปรากฏในข้าราชการ เจ้าหน้าที่และลูกหลาน อนุชนได้เห็นอยู่ในทุกวันนี้ หากไม่มีความพยายามนี้ภูเขาในอำเภอเขาแก้วก็จะ เป็นภูเขาหัวโล้นหรือหัวล้าน โลงเตียน ไปทั่วเหมือนที่อื่น ๆ ของประเทศไทย

4.1 การปลูกต้นไม้เพื่อสร้างมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ ณ ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยบริเวณน้ำตกแพร่ (น้ำตกธารสวรรค์) ตำบลนาแก้ว อำเภอเขาแก้ว ผู้ริเริ่มโครงการคือนายแก่ง สวรรวิจิตร ราชภูบ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแก้ว เรียนจบชั้น ป.4 ที่โรงเรียนบ้านนาแก้ว มีอาชีพทำนาและค้าขาย เป็นผู้ไปเลือกที่ตั้งมหาวิทยาลัยพร้อมลูกชาย 3 คน (นายพิสิทธิ์ นายพร้อม นายพจน์) เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2506 เป็นผู้ให้แนวคิด ทางการศึกษาต้นแบบของมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการแก่ลูก ๆ เมื่อประมาณ วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2496 ขณะอายุ 37 ปี ณ ทางลงน้ำหูก นานูง บ้านนาโพธิ์ ไปปลูก มะขามครั้งแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2510 โดยไปปลูกกับนายพจน์ สวรรวิจิตร (บุตรชาย) ปลูก 30 เม็ด จำนวน 6 หลุม ต้นมะขามที่ปลูกไว้ยังเหลืออยู่ถึงปัจจุบันและเป็นแรงบันดาลใจ ให้ลูก ๆ และคนอื่น ๆ ปลูกมะขามเพื่อสร้างมหาวิทยาลัยต่อ ๆ มาและต่อ ๆ ไปในอนาคต นายแก่ง สวรรวิจิตร ได้ดูแลต้นมะขามอย่างดีและชักชวนญาติพี่น้องให้ปลูกมะขามไว้ขายเพื่อ หาทุนสร้างมหาวิทยาลัยให้ลูกหลานและพัฒนาตำบลนาแก้วให้เจริญและเป็นทุนให้ลูกหลานเรียน หนังสือเพื่อกลับมาพัฒนาท้องถิ่นเดิม (ตำบลนาแก้ว) ที่คนส่วนใหญ่อพยพหนีเพราะภัยสงคราม และความทุกข์กันดารให้เจริญรุ่งเรืองขึ้น ไม่ให้บ้านเกิด มาตุภูมิเป็นหมู่บ้านร้าง เมื่อนายแก่ง ถึงแก่กรรมใน พ.ศ. 2511 นายพจน์และลูก ๆ คนอื่น ๆ ได้ดูแลรักษา บำรุงต้นมะขามต่อมา

4.2 ผู้ร่วมปลูกและดูแลต้นมะขามที่ปลูกไว้เพื่อสร้างมหาวิทยาลัยในตำบลนาแห้ว เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของท้องถิ่นและอนุชนรุ่นหลัง คือนายพจน์ ลารวิจิตร เรียนจบชั้น ป.2 ที่โรงเรียนบ้านเหมืองแพร่ ชั้นเรียนชั้น ป.3 เรียน 3 ปีสอบไม่ผ่าน บิดาจึงขออนุญาตให้ออกทางโรงเรียนก็เห็นชอบ นายพจน์ได้ทำงานโครงการเคียงป่าเคียงใหม่กับบิดาและพี่ชาย (นายพิสิทธิ์) จนตลอดชีวิต โดยเป็นผู้ติดตามดูแลงานต่าง ๆ ที่ช่วยกันทำไว้ ณ ตำบลแห้ว เนื่องจากพี่น้องคนอื่น ๆ ไปเรียนหนังสือต่อที่อื่น ไปค้าขาย หรือไปอยู่ต่างประเทศ นายพจน์เป็นคนคอยรดน้ำต้นมะขามในฤดูแล้ง คอยตายหญ้าที่คลุมต้นมะขามและคอยห้ามคนอื่น ๆ ไม่ให้มาทำไร่และเผาป่าบริเวณที่ปลูกมะขามไว้ นายพจน์ถึงแก่กรรม พ.ศ.2514 ต่อจากนั้น นายพิสิทธิ์ นายพร้อม นายบุญเกื้อ นางจันทร์เพ็ญ นางสาวบุญนาง นางบุญไฉ่ และลูกหลานญาติพี่น้อง ชาวบ้านได้ช่วยกันดูแลต้นมะขามและปลูกเพิ่มต่อมาเรื่อย ๆ ถึงปัจจุบัน .

4.3 โครงการปลูกมะขามล้านต้นสร้างมหาวิทยาลัยแห่งการงานและการพัฒนาการ เนื่องจากมีการทำลายป่าไม้ทั่วไปในประเทศไทยและท้องที่จังหวัดเลย รวมทั้งอำเภอนาแห้ว เพราะนายทุนและชาวบ้านมีเครื่องมือทำลายป่าอย่างทันสมัย เช่น เลื่อยยนต์ การทำลายป่าจึงเป็นไปอย่างรวดเร็วและรุนแรงมาก ทางราชการดูแลไม่ทั่วถึง หรือบางครั้งก็ปล่อยปละละเลย เพราะเจ้าหน้าที่มีน้อยและไม่เอาใจใส่อย่างจริงจัง และการปลูกข้าวโพดเพื่อขายก็แพร่ไปทั่วจังหวัดเลย การทำลายป่าจึงเป็นไปอย่างรุนแรงเพราะชาวบ้านเอาอย่างกัน ไม่มีใครสามารถหยุดยั้งได้ นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร และญาติพี่น้อง ครู อาจารย์ และนิสิตระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จึงคิดโครงการปลูกมะขามล้านต้นเพื่อสร้างมหาวิทยาลัยขึ้นในปี พ.ศ.2525 เพื่อเสริมสร้างโครงการปลูกมะขามสร้างมหาวิทยาลัยในตำบลนาแห้วที่นายเก่ง สารวิจิตร และนายพจน์ สารวิจิตร ริเริ่มไว้ตั้งแต่ พ.ศ.2510 การปลูกมะขามเพิ่มเติมในโครงการปลูกมะขามล้านต้นสร้างมหาวิทยาลัยแห่งการงานและการพัฒนาการ เริ่มปลูกเมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ.2526 โดยได้เตรียมการมาตั้งแต่ พ.ศ.2525 ถึง พ.ศ.2533 ได้ไปปลูกมะขามรวม 16 ครั้ง ปลูกแล้วประมาณ 3000 ต้น และ 222,000 เม็ด ส่วนใหญ่ตายไปเพราะมีคนเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าผลประโยชน์

ชุมชน ชาดิบ้านเมืองและสังคมไปทำไร่ เฝ้าป่า และทำลายต้นไม้ที่ปลูกไว้โดยไม่ละอาย
 เทวดาฟ้าดิน ไม่เกรงใจชาวบ้าน ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ อาสาสมัครดินแดน ครู อาจารย์
 นักเรียน นิสิต นักศึกษา ประชาชนชาวบ้านที่เสียสละเวลา แรงงาน ทนทุกข์ ความพยายาม
 ไปช่วยกันปลูกไว้เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญ เพื่อสอนใจข้าราชการ เจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ชาวบ้าน
 ราษฎร ประชาชนให้อนุรักษ์ป่าไม้ ให้ถนอมแหล่งต้นน้ำลำธาร ทรัพยากรธรรมชาติอันสวยงาม
 ล้ำค่าของชาติไว้ให้ยืนนาน ยาวนานที่สุดเพื่อชนรุ่นหลังและความมั่นคง พัฒนา ถ้าวรของชาติ
 และแผ่นดินไทย

4.4 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาก่อเป็นเวล่ำ
 นาน 28 ปี นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร ใช้เงินส่วนตัวโดยแบ่งจากเงินเดือนของตนเองประมาณ
 ร้อยละ 10 ถึง 15 รวมเงินที่ใช้จ่ายไปประมาณ 400,000 บาท (สี่แสนบาท) ได้รับความ
 ช่วยเหลือจากคนอื่น ๆ เช่น รองศาสตราจารย์สมพงษ์ อองอจยุทธ เป็นเงินประมาณ
 50,000 (ห้าหมื่นบาท) ได้รับความช่วยเหลือในรูปของทุนการวิจัยทั้งทางตรงและทางอ้อม
 ประมาณ 200,000 บาท (สองแสนบาท) เงินเหล่านี้ใช้จ่ายไปในด้านต่าง ๆ เช่น ทุนและ
 รางวัลการศึกษา ค่าเอกสาร ค่าวัสดุในการถ่ายภาพ ภาพยนตร์ สไลด์ วิดีโอ การสร้าง
 ห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์ อุปกรณ์การฝึกอบรม เช่น สวีต เหล็กสลักหิน หิน กระดาษทราย ค่าอาหาร
 ของที่ระลึกผู้ช่วยงาน ค่ารถ ค่าเดินทางมาปฏิบัติงานในตำบลนาแก้ว ค่าสมุดบันทึก ค่ากระดาษ
 ค่าถ่ายเอกสาร ค่าพิมพ์ต่าง ๆ ฯลฯ ส่วนใหญ่ นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร จะทำเอง เช่น
 การวาดภาพสีน้ำมันขนาด 54 ซม. 72 นิ้ว สองภาพ การเขียนแปลนมหาวิทยาลัยด้วยสีน้ำมัน
 ขนาด 54 ซม. 54 นิ้ว การวาดแผนที่ การทำแปลนมหาวิทยาลัยด้วยหินและคอนกรีต การพิมพ์
 โครงการและจดหมายโต้ตอบ หนังสือติดต่อ ตอบขอบคุณ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร
 ทำเอง ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากนับแสนบาท นอกจากนี้อาศัยแรงงานจากน้อง ๆ
 หลาน ๆ ญาติ ๆ เพื่อน ๆ และลูกศิษย์ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ถ้าคิดว่าต้องจ้างจะเป็นเงิน
 นับแสนบาทเพราะช่วยกันทำงานเป็นพันครั้ง ไม่ใช้สิบหรือร้อยครั้ง ตลอดเวลา 28 ปีที่ผ่านมา

4.5 การไปปลูกมะขามแต่ละครั้งมีผู้ไปปลูกตั้งแต่ 4 คนขึ้นไปเพราะไปปลูกกันป่า

อยู่ห่างจากบ้านนาโพธิ์ประมาณ 2 กิโลเมตร เป็นทางลำบาก จึงต้องพากันไปหลายคนเพื่อความปลอดภัยและความสามัคคี ทุกครั้งมีการบันทึกชื่อผู้ไปปลูก อายุ และจำนวนต้นมะขามที่ปลูกและเมล็ดมะขามที่เอาไปปลูก ให้ผู้ปลูกลงนามกำกับไว้เป็นหลักฐานประวัติการพัฒนาดำบลนาแก้วของชาวบ้าน ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ นอกจากนี้บางครั้งมีการถ่ายภาพขาวดำ ภาพสี วิดีโอ สไลด์ ไว้ด้วยเพื่อเก็บหลักฐานไว้สอนคนรุ่นต่อไปให้รักท้องถิ่น ไม่ให้ถูกเหยียดหยามคนตำบลนาแก้ว ไม่ให้ทำลายป่าไม้ ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำลำธารของท้องถิ่น ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นข้อมูลการไปปลูกมะขามเพื่อสร้างมหาวิทยาลัย ณ บริเวณน้ำตกแพร่ บริเวณตอนแก่งลาด (แก่งลาด) ตำบลนาแก้ว อำเภอนาแก้ว จังหวัดเลย

7 มกราคม 2526 ไปปลูกมะขาม 5 คน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนนาแก้ววิทยาไปด้วย

9 มกราคม 2526 ไปปลูกมะขาม 2 คน กำนันตำบลนาแก้ว อาจารย์กาจ ดวงอุปะ
ผู้ใหญ่นาโพธิ์ นายลาน จันทะคุณ นายบัน แสงคำ ไปด้วย

12 กุมภาพันธ์ 2526 มีผู้ไปปลูกมะขาม 9 คน เช่น นายพร้อม นายบุญเกื้อ วงรัก บุญแทน
วรารูธ รุ่งเรือง ไปด้วย

21 มีนาคม 2526 ไปปลูกมะขาม 5 คน คือ บุญนาง บุญแทน วิจารณ์ กำจัด พิสิทธิ์

7 พฤษภาคม 2526 ไปปลูกมะขาม 6 คน คือ บุญนาง พัฒนจักร วรารูธ กุ้ง และเพื่อน
พิสิทธิ์

4 มิถุนายน 2526 ไปปลูกมะขาม 12 คน เช่น บุญนาง วรารูธ รุ่งเรือง และเพื่อน

24 กรกฎาคม 2526 มีผู้ไปปลูกมะขาม 23 คน คือ รศ.สมพงษ์ นิธิตวิริญาโท อจ.วิบูลลักษณ์
บุญเกื้อ บุญนาง มลฤดี คำผูก กอน อจ.ประพันธ์ นบภค ฯลฯ

25 กรกฎาคม 2526 มีผู้ไปปลูกมะขามประมาณ 500 คน มีนายอำเภอนาแก้ว (นายทรงพล
ทิมศาสตร์) เป็นประธาน คนอื่น ๆ ได้แก่ ปลัดอำเภอ ป่าไม้อำเภอ
สรวัดร คำรวจ อาสารักษาดินแดน นักเรียน ครู อาจารย์ ชาวบ้าน
ผู้ใหญ่นาแก้ว กำนัน สรวัดรกำนัน อาจารย์จาก มศว ประสานมิตร
และมหาวิทยาลัยมหิดล พัฒนาการอำเภอนาแก้วและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

ของอำเภอนาแห้ว เป็นการชุมนุมเพื่อสร้างความดี ความหวัง และความเจริญให้แก่อำเภอนาแห้วครั้งใหญ่ที่สุดตั้งแต่เกิดอำเภอนาแห้วขึ้นมา ณ ศูนย์กลางมหาวิทยาลัย บริเวณน้ำตกแพร่และดอนแก้งลาด ตำบลนาแห้ว อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย นายพิสิทธิ์ใช้จ่ายเงินร่วมจัดกิจกรรมนี้ประมาณ 4,500 บาท (สี่พันห้าร้อยบาทถ้วน) เหตุการณ์ยิ่งใหญ่เช่นนี้คงจะไม่มีปรากฏอีกในอำเภอนาแห้ว

- 11 สิงหาคม 2528 มีผู้ไปปลุกมะขาม 8 คน คือ พิสิทธิ์ บุญนาง บุญแทน แผ่นทอง วราวุธ มลฤดี รุ่งเรือง และรัชนิวรรณ
- 13 กรกฎาคม 2529 มีผู้ไปปลุกมะขาม 7 คน คือ บุญนาง ดอนสัน มลฤดี รัชนิวรรณ รุ่งเรือง พิสิทธิ์และญาติ
- 14 เมษายน 2530 มีผู้ไปปลุกมะขาม 16 คน คือ นายกุล แสงคำ (อายุ 90 ปี) นายวรดิษฐ์ ทองปลิว บุญเกื้อ หวัน อ้าย สายทอง สารแสง พิสิทธิ์ และญาติพี่น้อง ครั้งนี้นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร ภาควิชาใจมากเพราะนายกุล แสงคำ อดีตแพทย์ตำบลนาแห้วที่มีคนเคารพนับถือมากที่สุดในท้องถิ่นและมีอายุมากที่สุดคนตำบลนาแห้ว ได้ไปปลุกมะขามเพื่อสร้างมหาวิทยาลัยแห่งการงาน และพัฒนาการช่วยเหลือหลาน เป็นแบบอย่างการสร้าง ความดี ความหวัง แก่ท้องถิ่นและชาตบ้านเมืองในชนบทชายแดนที่สำคัญที่สุด นายกุล แสงคำ เดินไม่ไหวแต่ให้ลูกหลานนำขึ้นรถบรรทุกไปร่วมปลุกมะขามเพื่อความรุ่งเรืองของอำเภอนาแห้ว ในวันที่ได้นำป้ายสลักข้อความว่า

ปลุกถวายในหลวง	
มกพ	๒๕๓๐
รักลูกปลุกต้นไม้	รักชาติไทยรักษาป่า

ไปติดตั้ง ณ ศูนย์กลางมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ บริเวณ
นาตกแพร่ (น้ำตกธารสวรรค์) ตำบลนาแห้วด้วยเพื่อถวายต้นไม้ทุกต้น
ที่ประชาชน ชาวบ้าน ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ นักเรียน ครู อาจารย์
นิสิต นักศึกษา ช่วยกันปลูกตั้งแต่ พ.ศ.2510 เป็นต้นมาเพื่อสร้าง
มหาวิทยาลัยในอำเภอณาแห้วแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวาระ
ที่พระองค์ทรงมีพระชนมายุครบหกสิบพรรษาใน พ.ศ.2530 ราษฎร
ส่วนใหญ่ในอำเภอณาแห้วย้ายมาจน อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยรอบด้าน จึง
ไม่สามารถสร้างสิ่งอื่น ๆ ที่มีราคาแพงถวายได้

15 เมษายน 2530 เป็นวันสำคัญยิ่งวันหนึ่งของอำเภอณาแห้วในสายตาของชาวบ้านและผู้
เกิดในตำบลนาแห้วเพราะเป็นวันทำพิธีปลูกต้นไม้ฤกษ์สร้างมหาวิทยาลัย
แห่งการงานและพัฒนาการ (มกพ) ในอำเภอณาแห้ว ได้เรียนเชิญ
ฯพณฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายวิชิต
เกตุวันดี) เป็นประธาน นายอำเภอณาแห้ว (นายสมยศ ตันตยาภรณ์)
เป็นผู้กล่าวรายงาน มีพระสงฆ์ 9 รูป มาทำพิธีทางศาสนาเพื่อความ
เป็นสิริมงคลแก่ผู้มาร่วมงานและท้องถิ่นและโครงการ คือ เจ้าคณะ
อำเภอต๋านชัย เจ้าคณะอำเภอณาแห้ว เจ้าคณะตำบลนาพึง และ
พระสงฆ์จากประเทศลาวด้วย บุคคลสำคัญที่มาร่วมงานพิธีได้แก่
ดร.พา อักษรเสื่อ (อธิการวิทยาลัยครูเลย) อาจารย์ทรงศรี
อักษรเสื่อ อาจารย์สิน โสวัจจะ (อาจารย์ใหญ่โรงเรียนนาแห้ววิทยา)
ป้าไม้อำเภอณาแห้ว (นายชูศักดิ์ จอห์นังค์) อาจารย์กาจ ดวงอุปะ
นายพูล คงสุข อาจารย์มานะ อินทรเจริญศักดิ์ ผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลนาแห้ว นายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ของอำเภอณาแห้ว นายเพียร
ทิพย์อุดม พ่อคำ ประชาชน ผู้เฒ่า ผู้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ผู้นำท้องถิ่น
ในอำเภอณาแห้วมาร่วมพิธีประมาณ 200 คน ในช่วงนั้นอำเภอณาแห้ว

ไม่มีฝนตกเลยมาแล้วกว่าสองเดือน อากาศแห้งแล้งมาก แต่พอทำพิธี
ปลุกมะขามฤกษ์เสร็จฝนได้ตกลงมาอย่างหนัก ชาวบ้าน ประชาชนชื่นชม
มากเพราะ เป็นนิมิตบอกถึงความเจริญรุ่งเรืองของอำเภอนาแห้วต่อไป
ในการจัดกิจกรรมนี้ นายฟิลิธี สารวิจิตร ได้ใช้จ่ายเงินโครงการ
มหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนากลับไปจำนวน 11,100 บาท
(หนึ่งหมื่นหนึ่งพันหนึ่งร้อยบาท) เพื่อจัดงานให้สมเกียรติตามสมควร

- 27 พฤศจิกายน 2526 ปลุกมะขามแทนต้นที่ตายไปอีกหนึ่งต้น ณ ศูนย์กลางมหาวิทยาลัย บริเวณ
น้ำตกแพร่ มีผู้ไปปลุก 7 คน คือผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรรณ
นายเพียร ทิพย์อุดม นายพร้อม สารวิจิตร นายเมฆ ดวงอุปะ
นายสมรักษ์ ชนะกาล อาจารย์ เสรีวัฒน์ สมนิธิปัญญา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฟิลิธี สารวิจิตร
วันนี้สังเกตเห็นว่ามีคนตัดถนนผ่านกลางบริเวณที่ปลุกมะขามไว้สร้าง
มหาวิทยาลัย คือศูนย์กลางมหาวิทยาลัยบริเวณน้ำตกแพร่ (น้ำตกธาร
สวรรค์) มีการตัดถนนกว้างประมาณ 100 - 150 เซนติเมตร
และมีรอยรถผ่านเข้าออก เดิมมีทางเลียบริมน้ำสำหรับพวกหาหอย
หาลา ปลา เก็บผักตามลำน้ำแพร่ ไม่ใช่ตัดทางตรงแบบนี้ ถนนนี้ทำให้
ต้นมะขามที่ปลุกไว้สร้างมหาวิทยาลัยตาย คนที่ทำแบบนี้ต้องจิตใจไม่สูงเลย
คนอื่น ๆ มาปลุกต้นไม้ด้วยความยากลำบาก คนที่ตัดถนนผ่ากลาง
ต้องขาดคุณธรรมและไม่หวังดีต่อชาวอำเภอนาแห้ว ปรากฏว่าคนที่ทำ
ทางผ่านที่ปลุกมะขามไว้สร้างมหาวิทยาลัยและเพื่ออนุรักษ์แหล่งน้ำลำธาร
ทรัพยากรธรรมชาติ (น้ำตก ต้นไม้ใหญ่) ในอำเภอนาแห้ว โดยผลการ
ไม่ยำเกรงความผิดและเป็นการทำร้ายจิตใจชาวบ้านซ้ำแล้วซ้ำอีก
เสมือนคนตาบอดนาแห้วไม่มีความหมาย ก็คือคนที่ทำลายคอนแก่งลาด
ย่อยยับไปแล้วนั้นเอง ตอนนี้จะมาทำลายต้นมะขามที่ชาวบ้าน ข้าราชการ

เจ้าหน้าที่ อาสารักษาดินแดน เด็ก ๆ นักเรียน ครู อาจารย์ นิสิต นักศึกษา ช่วยกันปลูกไว้อีกแล้ว คนคนนี้เป็นภัยแก่ท้องถิ่นชนบทชายแดน อำเภอนาแห้ว เพราะไม่เกรงกลัวผู้ใด ไม่เคารพขนบธรรมเนียม อันติงามของท้องถิ่น ไม่เกรงใจผู้เฒ่าผู้แก่ที่มาช่วยปลูกมะขามสร้าง ความดี และความหวังให้ลูกหลานในปัจจุบันและอนาคต

เมื่อ 30 ปีมาแล้ว ตำบลนาแห้วมีเฉพาะผู้ใหญ่บ้านเพราะกำนันอยู่บ้านแสงภา (ในช่วงนั้นตำบลแสงภา ตำบลเหล้ากอहरรวมอยู่กับตำบลนาแห้ว) แต่ท้องถิ่นมีความสงบสุข ไม่มีการเบียดเบียนกัน ไม่แย่งที่ทำกิน ไม่ทำลายที่ที่ของสงวนไว้เพื่อกิจการสาธารณะ แต่ปัจจุบันนี้ ตรงกันข้ามทุกอย่าง ทุกวันนี้คนส่วนใหญ่มีความรู้ มีตำแหน่งสูง แต่ขาดคุณธรรม

4.6 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย เป็นโครงการ ทางการศึกษาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในท้องถิ่นชนบทชายแดนที่เสี่ยงภัยอันตรายจากสงครามบ้านร่มเกล้า เป็นโครงการที่กล้าหาญมากที่สุด และเป็นโครงการที่มุ่งช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสและส่งเสริม ความมั่นคง พัฒนา ถาวรของชาติบ้านเมืองโดยรวม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพัฒนาขึ้นมาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ซึ่งตั้งเมื่อ พ.ศ.2496 เดิมเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง อยู่ที่ซอยประสานมิตร ถนนสุขุมวิท 23 เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 10110 ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อ พ.ศ.2517 ช่วงที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเติบโตเต็มที่มีวิทยาเขต 8 วิทยาเขต คือ ประสานมิตร ปทุมวัน บางเขน บางแสน มหาสารคาม สงขลา พิษณุโลก พลศึกษา ในปี พ.ศ.2533 วิทยาเขตบางแสนแยกไปเป็นมหาวิทยาลัยบูรพาและวิทยาเขตพิษณุโลกแยกไปเป็น มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วและได้ สร้างบุคลากรทางการศึกษาให้แก่ชาติไทยจำนวนมาก เป็นมหาวิทยาลัยที่ช่วยเหลือคนยากจน เป็นอย่างมาก การที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ทำโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ อำเภอนาแห้วจึงนับเป็นโชคดียิ่งของอำเภอนาแห้ว อำเภออื่น ๆ ต่างก็อยากมีโชคอย่างนี้ แต่หาไม่ได้ ทุกคนในอำเภอนาแห้วจึงควรช่วยกันต้อนรับ ให้ความสนับสนุน

4.7 ความดีงามยิ่งใหญ่ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในสายตาของลูกหลาน

ชาวบ้านในตำบลนาแห้วคนหนึ่ง (นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร) คนที่เกิดตำบลนาแห้วที่เรียนจบถึงระดับปริญญาตรีเป็นครั้งแรกคือนายพิสิทธิ์ สารวิจิตร บุตรชายคนหัวปีของนายเก่ง นางคำ สารวิจิตร ราษฎรบ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว อําเภอนานาและคำข่าย เรียนจบปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ) เมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ.2504 และได้เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ณ อาคารหอสมุดวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ในวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ.2504 เหตุการณ์นี้มีผลให้หลวงต่อการศึกษาในตำบลนาแห้ว เพราะผลของการศึกษาที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร นี้เองที่ทำให้ นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร วางโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการเพื่อพัฒนาตำบลนาแห้วให้เจริญรุ่งเรืองตามความปรารถนาของบิดามารดาและญาติพี่น้อง จากประสบการณ์และโอกาสต่าง ๆ ที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ทำให้นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร มีความรู้ ความสามารถสอบชิงทุนการศึกษาตามรัฐบาลดีฟุลไบรท์ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้ใน พ.ศ.2505 และได้ไปศึกษาปริญญาโททางจิตวิทยาการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยแห่งมินเนโซต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา ใน พ.ศ.2506 และเรียนจบปริญญาโททางจิตวิทยาการศึกษา เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ.2507 นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร จึงเป็นคนที่เกิดในตำบลนาแห้วคนแรกที่ได้ทุนเล่าเรียนไปศึกษาต่อและจบปริญญาโทจากประเทศสหรัฐอเมริกา ต่อมานายพิสิทธิ์ สารวิจิตร อาจารย์วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร สอบชิงทุนรัฐบาลไทย (คุรุสภา) ได้ที่ 1 ใน พ.ศ.2514 จึงได้เดินทางไปเรียนปริญญาเอกทางการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยแห่งมินเนโซต้า ประเทศสหรัฐอเมริกา ใน พ.ศ.2515 และเรียนจบปริญญาเอกทางการศึกษาเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ.2519 ต่อมามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อ พ.ศ.2517) ได้มีคำสั่งลงวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ.2520 ให้ไปทำงานที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประจำอยู่ที่บัณฑิตวิทยาลัย โดยทำหน้าที่ในคณะกรรมการดำเนินการโครงการปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต (ปริญญาเอก) และเป็นกรรมการออกข้อสอบตรวจข้อสอบภาษาอังกฤษระดับปริญญาเอกเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จึงมีความสำคัญยิ่งใหญ่มากในสายตาของนายฟิลิปป์ สารวิจิตร

พระขัณฑ์แก้วคุ้มเกล้าของชาวมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระองค์ทรงเข้าศึกษาปริญญาเอกทางด้านพัฒนศึกษาศาสตร์ (กศ.ด) ในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2524 ณ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และทรงสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกในเดือนตุลาคม พ.ศ.2527 นำความปลาบปลื้ม มาสู่มหาวิทยาลัย คณะจารย์และเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย พระองค์เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเยี่ยม ราษฎรในอำเภอนาแก้ว เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2534

การสร้างป้ายมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและนำไปติดตั้งไว้ ณ ศูนย์กลางโครงการ มหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ บริเวณน้ำตกแพร่ที่ประชาชนชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ใน ตำบลนาแก้วยอมรับเรื่อยมาตั้งแต่ พ.ศ.2506 จึงเป็นสิ่งดีงามและเสริมสร้างความหวังแก่ ประชาชนอย่างยิ่ง

บทที่ 4

สรุปและประเมินผล

4.1 โครงการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่

นักเรียนในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้เขตการสู้รบ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากโครงการน้ำพระทัยจากในหลวง หรือโครงการอีสานเขียว ปีงบประมาณ 2533 จำนวน 82,500 บาท ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2532 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2532 เป็นการให้ทุนส่วนตัวของผู้วิจัยเอง และใช้ทุนอุดหนุนการวิจัยตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2532 จนถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2533 ต่อจากนั้นตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2533 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2534 ในการติดตามผล ประเมินผล และเสริมโครงการ ผู้วิจัยใช้ทุนส่วนตัว

การทำโครงการนี้เพราะผู้วิจัยเห็นความทุกข์ยากของชาวบ้านและนักเรียนในอำเภอนาแห้ว ในช่วงสงครามบ้านร่มเกล้าระหว่างไทยกับลาวใน พ.ศ. 2530 - 2531 เห็นความตระหนกตกใจ ความยุ่งยากเดือดร้อนในการประกอบอาชีพและความหวาดกลัวภัยต่าง ๆ ที่มีต่อชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง ครอบครัวและญาติพี่น้อง ผู้วิจัยได้พยายามแก้ปัญหาช่วยเหลือนักเรียนและชาวบ้านมาตลอดเวลาหลายปีด้วยทุนส่วนตัว แต่ทำได้น้อยเพราะทุนจำกัด เมื่อมีโครงการน้ำพระทัยจากในหลวงเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาภาคอีสานให้เขียวขจี และร่วมเป็นเป็นสุข ผู้วิจัยจึงขอทุนอุดหนุนเพื่อทำงานตามอุดมคติของตนเองในการช่วยเหลือญาติพี่น้อง ราษฎรตามชนบทชายแดนอำเภอนาแห้วที่ได้รับความเดือดร้อนจากสงครามบ้านร่มเกล้า และได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีดังกล่าวแล้ว

4.1.1 ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์แก่นักเรียน ครู อาจารย์ คนงาน ภารโรง ในโรงเรียนนาแห้ววิทยา อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
2. เพื่อจัดกิจกรรมการพัฒนาร่วมกับนักเรียน ครู อาจารย์ คนงาน ภารโรง ในโรงเรียนนาแห้ววิทยา

3. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และนิสัยที่ส่งเสริม การเรียนดี การมีชีวิตที่สุขสมบูรณ์ และการสร้างควมสามัคคีในโรงเรียนและชุมชน

4. เพื่อพัฒนาผู้นำ และผู้สร้างสรรค์ในโรงเรียน ครอบครัวและ ชุมชน สนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่น และความมั่นคงของชุมชนหมู่บ้านชายแดนไทย-ลาว

การวิจัยนี้มุ่งนำผลการวิจัยค้นคว้าวิจัยที่ทำมาจนแน่ใจแล้วว่าถูกต้อง มีประสิทธิภาพ สูงไปเผยแพร่ ถ่ายทอดแก่เยาวชน นักเรียนในชนบท เพื่อสร้างฐานความเจริญรุ่งโรจน์ให้ แก่ท้องถิ่นชนบทในปัจจุบันและอนาคต

4.1.2 แนวทางการวิจัย

1. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นปกติวิสัยเพื่อการพัฒนาในชุมชนชนบท โดยสอดแทรกวิชาการพัฒนาตนเองเข้าไปในกิจกรรมเหล่านั้น

2. ผูกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองให้แก่เยาวชน นักเรียน ครู อาจารย์ และประชาชนตามสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ตามปกติให้มากที่สุด

3. การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นเพียงกิจกรรมเสริม การพัฒนาชุมชนเท่านั้น เพราะเชื่อว่า คนและกิจกรรมของคนเท่านั้นที่สร้างและกำหนด ความมีชีวิตและความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง พัฒนา ของชุมชน

4.1.3 สิ่งที่คาดหวังจากการวิจัย

1. จำนวนนักเรียนที่จบชั้น ป.6 เรียนต่อชั้น ม.1 ที่โรงเรียน นาแห้ววิทยา มีปริมาณมากกว่าแต่ก่อน

2. ความสนใจในการศึกษาของนักเรียนและผู้ปกครองมีมากขึ้น

3. เกิดความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ทางการศึกษาในอำเภอนาแห้ว

4. มีผู้ให้ความสนใจสนับสนุนการพัฒนาการศึกษาในอำเภอนาแห้วเพิ่มขึ้น

4.1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1. ทำการวิจัยในพื้นที่ 2 ตำบล คือตำบลนาแห้ว และตำบล แสงภา ในอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

2. ทำการวิจัยในโรงเรียน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนนาแห้ววิทยา ตำบลนาแห้ว (โรงเรียนมัธยมศึกษา) เป็นโรงเรียนหลัก และโรงเรียนบ้านแสงภา ตำบลแสงภา (โรงเรียนประถมศึกษา) เป็นโรงเรียนเสริม

3. ทำกิจกรรมเสริมให้เด็ก ๆ อนุชนและประชาชนที่บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว เป็นกิจกรรมนอกโรงเรียน

4. จัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาโดยอาศัยกิจกรรมของท้องถิ่นและ กิจกรรมที่ผู้วิจัยมีส่วนเกี่ยวข้อง

5. กลุ่มเป้าหมายผู้วิจัยกำหนดเองเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ในการพัฒนาอำเภอนาแห้ว ในวิจัยนี้ไม่เรียกว่ากลุ่มตัวอย่าง

4.1.5 กลุ่มเป้าหมาย

1. โรงเรียนหลัก คือโรงเรียนนาแห้ววิทยา มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวน 134 คน ใช้นักเรียนในโรงเรียนนี้ทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อฝึกอบรม วิชาการพัฒนาตนเองให้

2. โรงเรียนเสริม คือโรงเรียนบ้านแสงภา มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 - 6 จำนวน 102 คน ใช้นักเรียนชั้น ป.2 - 6 ทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อฝึกอบรม วิชาการพัฒนาตนเองให้

อย่างไรก็ดีแม้จะกำหนดกลุ่มเป้าหมายไว้แล้วอย่างนี้เมื่อการฝึกอบรมไม่ได้ บังคับ คนที่สนใจและมาเรียนหรือมาตรงวันนัดหมายก็ได้รับการฝึกอบรม คนที่ไม่มาโรงเรียน หรือมีธุระอย่างอื่นในวันนัดหมายก็ไม่ได้รับการฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยนี้จึงเป็น เพียงกลุ่มนักเรียนที่ผู้วิจัยตั้งใจจะถ่ายทอดวิชาการพัฒนาตนเองให้เท่านั้น แต่นักเรียนจะมา รับ การถ่ายทอดวิชาการพัฒนาตนเองหรือไม่ผู้วิจัยควบคุมไม่ได้และไม่มีเจตนาจะทำอย่างนั้น

4.1.6 เครื่องมือในการวิจัย

1. ตำรา เอกสารและแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเองที่ผ่านการทดสอบ มาแล้ว

2. สไลด์ชุดการพัฒนาตนเอง ชุดการสร้างอุทมการณ์
3. วิดีทัศน์ชุด "ศาลากตัญญู"
4. อุปกรณ์ในพื้นที่ เช่น ห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์ หมู่บ้าน "สารวิจิตร"

และโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (มกพ)

5. เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายภาพ ฟิล์มสี ฟิล์มขาวดำ ฟิล์มสไลด์
เครื่องถ่ายวิดีโอ และแถบบันทึกภาพวิดีโอ แถบบันทึกเสียง

6. วัสดุพื้นเมือง เป็นอุปกรณ์การวิจัยมีชีวิตมอบไว้ให้โรงเรียน
7. การปฏิบัติงานภาคสนาม เพื่อร่วมพัฒนาชุมชน

4.1.7 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกิจกรรมในพื้นที่

การวิจัยนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกิจกรรมในพื้นที่
ไปพร้อม ๆ กันโดยได้ไปปฏิบัติงานในอำเภอนาแห้วเพื่อฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองแก่
กลุ่มเป้าหมาย และจัดกิจกรรมเสริมการพัฒนาชุมชนในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ.2532 ถึงเดือน
กันยายน พ.ศ.2533 ถึง 10 ครั้ง รวมเวลา 66 วัน และได้ไปปฏิบัติงานติดตามผล ประเมินผล
เหตุการณ์ และการพัฒนาต่าง ๆ นอกเวลาดังกล่าวอีกประมาณ 10 ครั้ง

1. วิธีการเก็บข้อมูล ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การร่วมปฏิบัติ
กิจกรรม การให้ทำแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเอง การใช้ผลงานต่าง ๆ ที่ทำ
2. วิธีการจัดกิจกรรมในพื้นที่ ใช้หลายวิธี เช่น จัดร่วมกับโรงเรียน
จัดร่วมกับประชาชนและชุมชน จัดร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และผู้วิจัยจัดเอง

4.1.8 การจัดกระทำกับข้อมูล

ข้อมูลที่ได้รวบรวมไว้เป็นตัวเลขส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งเป็นความเห็น
ภาพวาด ภาพถ่าย และสถานการณ์ ข้อมูลที่เป็นตัวเลขนำมาแจกแจงความถี่ คัดร้อยละ และ
ค่าเฉลี่ยแล้วแสดงไว้ในตาราง สำหรับข้อมูลที่เป็นภาพวาด ได้นำมาตรวจดูความหมาย
แจกแจงความถี่ของภาพวาดแล้วคิดค่าเฉลี่ย ส่วนที่เป็นความเห็น ได้นำมาแจกแจงความถี่
แล้วรายงานไว้เป็นหมวดหมู่ สำหรับสถานการณ์ได้ใช้วิธีการบรรยาย ให้ความและแสดงความ

คิดเห็นประกอบ หรือเล่าความเป็นมาและสภาพแวดล้อมประกอบตามสมควรเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและมองเห็นความลึกและความละเอียดอ่อนของสถานการณ์ได้ดีขึ้น

4.1.9 การเขียนรายงาน

รายงานการวิจัยแบ่งเป็น 4 บท คือ

บทที่ 1 บทนำ เล่าความเป็นมาของโครงการ เหตุการณ์คับขัน ในอำเภอหนองบัว สภาพทางภูมิศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง เหตุการณ์สำคัญ และปัญหาที่ราษฎรประสบ

บทที่ 2 การดำเนินการวิจัย กล่าวถึง การเตรียมความพร้อม ในการวิจัย นิยามคำ ความสำคัญของการวิจัย จุดมุ่งหมายของการวิจัย แนวทางการวิจัย สิ่งที่คาดหวังจากการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย กลุ่มเป้าหมาย ลำดับขั้นของการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการจัดกิจกรรมในพื้นที่

บทที่ 3 การจัดกระทำกับข้อมูล ให้รายละเอียดการจัดกระทำ กับข้อมูลจากแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเอง เช่น คะแนนการพัฒนาตนเอง ภาพวาดจุดมุ่งหมาย แห่งชีวิต ข้อมูลจากการสังเกตการสัมภาษณ์และภาพถ่าย ข้อมูลจากผลของการจัดกิจกรรม ในการวิจัย

บทที่ 4 สรุปและประเมินผล กล่าวถึงโครงการวิจัยและผลของ การวิจัยโดยย่อ

4.2 ผลของการวิจัย

4.2.1 การฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์

4.2.1.1 ข้อมูลจากคะแนนการพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมาย โรงเรียนนาแห้ววิทยา 61 คน ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้คะแนนความตั้งใจครั้งที่ 1 เฉลี่ย 89.23 ครั้งที่ 2 เฉลี่ย 90.08 คะแนนการปฏิบัติครั้งที่ 1 เฉลี่ย 80.20 ครั้งที่ 2 เฉลี่ย 80.82 หากดูคะแนนการพัฒนาตนเองเพียงอย่างเดียวจะเห็นคะแนนครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ต่างกันเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่การวิจัยนี้ได้เน้นเรื่องคะแนน จึงต้องดูผลจากปรากฏการณ์ ด้านอื่น ๆ ประกอบเป็นสำคัญ

4.2.1.2 การวิเคราะห์ภาพวาดจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตของกลุ่มเป้าหมายโรงเรียนบ้านแสงภาที่มารับการฝึกอบรมสม่ำเสมอ 45 คน ปรากฏผลว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการมีอาชีพเป็นทหาร ครู พยาบาล ตำรวจ ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นอิทธิพลของสงครามบ้านร่มเกล้าที่มีต่อทัศนคติของนักเรียนอย่างมาก เพราะบุคคล 4 กลุ่ม คือ ทหาร ครู พยาบาล ตำรวจ เป็นกลุ่มที่แสดงบทบาทให้นักเรียนเห็นเด่นชัดมากในช่วงสงคราม ความประทับใจในบทบาทของบุคคลทั้ง 4 กลุ่มคงจะมีผลต่อภาพวาดจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตของนักเรียน

4.2.1.3 การวิเคราะห์ความเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรมการพัฒนาตนเองของนักเรียนโรงเรียนนาแห้ววิทยา จำนวน 61 คน การปฏิบัติของนักเรียนที่มีความถี่ 10 อันดับแรก คือมีความถี่ตั้งแต่ 8 - 24 เรียงลำดับจากสูงไปต่ำได้ดังนี้ อ่านหนังสือเพิ่มขึ้น (24) ช่วยงานพ่อแม่อยู่เสมอ (22) ขยันในการทำงาน (20) มีจุดมุ่งหมายในชีวิต (16) ประหยัดค่าใช้จ่าย (14) ตั้งใจเล่าเรียน (14) ช่วยเหลือส่วนรวม คนอื่น (13) พึ่งตนเอง (12) ปฏิบัติตนเป็นคนดีต่อสังคม (9) และเป็นคนดีของพ่อแม่ เชื่อฟังคำสั่งสอน (8)

4.2.2 ข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และภาพถ่าย

ข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ และภาพถ่าย สามารถนำมาประเมินผลความเปลี่ยนแปลงด้านแรงจูงใจในการศึกษา และการพัฒนาตนเองได้ดังนี้

4.2.2.1 จำนวนนักเรียน และห้องเรียนในโรงเรียนนาแห้ววิทยาเพิ่มขึ้น ในปีการศึกษา 2532 มีจำนวนนักเรียน 113 คน ห้องเรียน 4 ห้องเรียน ในปีการศึกษา 2533 มีจำนวนนักเรียน 134 คน ห้องเรียน 5 ห้องเรียน ในปีการศึกษา 2534 มีจำนวนนักเรียน 219 คน ห้องเรียน 7 ห้องเรียน ความเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นเกินความคาดหมายตามปกติ

4.2.2.2 จำนวนนักเรียนชั้น ป.6 จากโรงเรียนบ้านแสงภา และโรงเรียนบ้านเหมืองแพร่ ไปเรียนต่อที่โรงเรียนนาแห้ววิทยาเพิ่มขึ้นคือในปีการศึกษา 2532 โรงเรียนบ้านแสงภา ตำบลแสงภา มีนักเรียนชั้น ป.6 จำนวน 18 คน ไปเรียนต่อ

ชั้น ม.1 ที่โรงเรียนนาแห้ววิทยา 3 คน (ปีการศึกษา 2533) ในปีการศึกษา 2533

โรงเรียนบ้านแสงภามีนักเรียนชั้น ป.6 จำนวน 19 คน ไปเรียนต่อชั้น ม.1 ที่โรงเรียนนาแห้ววิทยา 15 คน (ปีการศึกษา 2534) สำหรับโรงเรียนบ้านเหมืองแพ้ว ตำบลนาแห้ว ปีการศึกษา 2533 มีนักเรียนชั้น ป.6 จำนวน 17 คน ไปเรียนต่อชั้น ม.1 ที่โรงเรียนนาแห้ววิทยา ทั้ง 17 คน ซึ่งไม่เคยปรากฏเช่นนี้มาก่อน

4.2.2.3 ข้อสังเกตเกี่ยวกับกลุ่มสนใจ คือกลุ่มนักเรียนชั้นเด็กเล็กถึง ป.6 โรงเรียนบ้านเหมืองแพ้ว ที่ผู้วิจัยฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองให้ที่ห้องสมุด-พิพิธภัณฑ์หมู่บ้าน "สารวิจิตร" บ้านนาโพธิ์ ตำบลนาแห้ว จำนวน 10 คน โดยจัดเป็นกิจกรรมฝึกอบรมนอกโรงเรียน กลุ่มนี้มีแรงจูงใจและการพัฒนาตนเองเพิ่มสูงมาก และกลายเป็นผู้นำไปตาม ๆ กัน

4.2.3 ข้อมูลจากผลของกิจกรรมต่าง ๆ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัย กิจกรรมสำคัญที่ส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างมากในแนวคิดทางการศึกษา และการพัฒนาตนเองของนักเรียนและประชาชนในอำเภอนาแห้วคือกิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัวพื้นเมือง กิจกรรมการร่วมพัฒนาโครงการมหาวิทยาลัยในอำเภอนาแห้ว กิจกรรมรางวัลและทุนการศึกษา และกิจกรรมการติดตั้งป้าย "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" แผ่นแรกในอำเภอนาแห้ว

4.2.3.1 กิจกรรมส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัวพื้นเมือง เริ่มด้วยการซื้อวัวพื้นเมืองแม่ลูกสองตัวราคา 6,000 บาท ให้โรงเรียนนาแห้ววิทยาเป็นอุปกรณ์การศึกษาเมื่อวันที่ 16 มกราคม พ.ศ.2533 ต่อมาซื้อให้อีก 2 ตัวแม่ลูกราคา 6,000 บาท เมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ.2533 โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอนาแห้ว มอบวัวให้โรงเรียนอีก 2 ตัว วัวมีลูกเพิ่ม 4 ตัว ปัจจุบันโรงเรียนนาแห้ววิทยามีวัวเป็นอุปกรณ์การศึกษาส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัว 10 ตัว มูลค่า 30,000 บาท เลี้ยงไว้ที่บริเวณโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และคณาจารย์โรงเรียน ซื้อวัวมาเลี้ยงด้วยกันอีก 5 ตัว รวมมีวัวสาธิตอยู่ที่โรงเรียนนาแห้ววิทยา 15 ตัว ปัจจุบันนักเรียน 4 กลุ่ม ภูเงินโครงการอาชีพอิสระของโรงเรียนซื้อวัว

มาเลี้ยงขาย กิจกรรมการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงวัวพื้นเมืองประสบความสำเร็จดีมาก ทางโรงเรียนจึงเน้นกิจกรรมนี้ และเลิกกิจกรรมการปลูกหม่อน เลี้ยงไหม ไปแล้ว

4.2.3.2 กิจกรรม การร่วมพัฒนาโครงการมหาวิทยาลัยใน

อำเภอนาหว้า กิจกรรมนี้มีขอบเขตกว้างขวางมาก เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายระดับ ตั้งแต่ราษฎรชาวบ้าน ผู้นำท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สภาตำบล ปลัดอำเภอ นายอำเภอ ป่าไม้ อำเภอ หัวหน้าส่วนราชการในอำเภอนาหว้า ป่าไม้จังหวัดเลย รองผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย เรื่อยไปถึงกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทบวงมหาวิทยาลัย ทำเนียบรัฐบาล สภาผู้แทนราษฎร สถานทูตต่างประเทศ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กิจกรรมนี้จึงมีส่วนสำคัญมากในการเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่ประชาชน และนักเรียนในอำเภอนาหว้าในปัจจุบันและอนาคต การดำเนินกิจกรรมนี้ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะข้าราชการ ประชาชน นักเรียน ครู อาจารย์ คณะนายทหาร และบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาสารคาม บางเขน

4.2.3.3 กิจกรรมรางวัลและทุนการศึกษา กิจกรรมนี้ได้เริ่ม

มาตั้งแต่ พ.ศ.2503 โดยจัดเป็นส่วนหนึ่งของโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (มกพ) เริ่มจากเงินรางวัลการศึกษาปีละ 1 รางวัล ประกอบด้วยเงินสด 100 บาท และหนังสือเรียนชั้น ป.4 จำนวน 10 เล่ม ใน พ.ศ.2503 ปัจจุบันมีรางวัลและทุนการศึกษารวมปีละประมาณ 24,400 บาท ใน พ.ศ.2532 เริ่มตั้งแต่รางวัล "การพัฒนาตนเองดีเด่น" 5 รางวัล รางวัลละ 100 บาท ใน พ.ศ.2534 มีรางวัลการพัฒนาตนเองดีเด่น 10 รางวัล เป็นเงินสดรวม 2,200 บาท รางวัลและทุนการศึกษาเหล่านี้ตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาในอำเภอนาหว้าโดยเฉพาะ นอกจากรางวัลและทุนการศึกษาในโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการแล้ว ยังมีข้าราชการที่เกษียณราชการแล้ว และหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนได้ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนในอำเภอนาหว้ามากขึ้นทำให้นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์หลายคนมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น เป็นการพัฒนาสังคมที่คุ้มค่าและมีผลยืนยาวอย่างยิ่ง

4.2.3.4 กิจกรรมการติดตั้งป้าย "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ"

แผ่นแรก ณ อำเภอนาหว้า เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ.2533 กิจกรรมนี้เป็นสุดยอดของความอดทน พยายามกว่า 40 ปี ของราษฎรตำบลนาหว้าที่ร่วมกันสร้างความหวังและอดทนต่อสู้กับอุปสรรค ความยุ่งยาก การเสี่ยงภัยอันตรายทุกอย่างและไม่ยอมทิ้งถิ่นเดิมเหมือนชาวบ้าน ส่วนใหญ่ที่อพยพหลบภัยไปอยู่ท้องถิ่นที่เจริญกว่า ปลอดภัยกว่า มีช่องทางและโอกาสทางการศึกษาและเศรษฐกิจดีกว่าตำบลนาหว้า ความพยายามนี้จะจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ อำเภอนาหว้าตลอดไป

การวิจัยนี้ได้รับรู้ความมุ่งหมายและความคาดหวังสมบูรณ์ทุกประการและเป็นการวิจัยที่มีผลก่อให้เกิดโครงการพัฒนาหมู่บ้านต้นแบบบ้านป่าก่อ ตำบลแสงภา อำเภอนาหว้า ต่อมาในปีงบประมาณ 2534 และก่อให้เกิดโครงการวิจัยการเลี้ยงวัวพื้นเมือง เพื่อยกฐานะทางเศรษฐกิจของชาวชนบทชายแดนในปีงบประมาณ 2535 อีกด้วย

ความฝันของผู้วิจัย

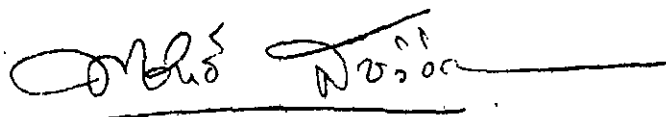
อำเภอนาหว้าเคยเป็นสถานที่พิสูจน์ความยิ่งใหญ่ทางการทหารระหว่างไทยและลาว ใน พ.ศ.2530 - 2531 ในสมัยที่ทั้งสองประเทศเชื่อว่าเจริญก้าวหน้า เกรียงไกรยิ่งใหญ่ที่สุดในแหลมทอง แต่ผลการพิสูจน์ชาวบ้าน ราษฎรตาต้า ๆ เตือดว๊อน เด็ก ๆ เกิดความท้อแท้หมดความสนใจในการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงคิดว่า การพิสูจน์ความยิ่งใหญ่ควรพิสูจน์กันด้านดีงาม ใครสร้างความดีงามได้มากกว่า ใครพัฒนาชนบทชายแดนได้ดีกว่านั้นแหละคือผู้ยิ่งใหญ่ที่แท้จริง หรือสร้างมหาวิทยาลัยแข่งขัน ใครสร้างมหาวิทยาลัยริมฝั่งแม่น้ำโขงได้เสร็จก่อน ผลิตภัณฑ์ที่ยอดเยี่ยมเป็นเลิศด้านคุณธรรม จริยธรรม และวิชาการได้ก่อน และมีปริมาณมากกว่า ผู้ใดต้องยิ่งใหญ่กว่า และโลกจะยกย่องสรรเสริญมากกว่าทำสงครามกันอย่างแน่นอน ในสมัยโบราณมีเรื่องราวเล่าสืบมามากกว่าเมื่อกองทัพของสองมหานครมาเผชิญหน้ากันแล้วจะทำลายกัน เช่น ฝ่ายใดสร้างปราสาท เจดีย์ หรือถาวรวัตถุเสร็จก่อนฝ่ายนั้นชนะ ในยุคใหม่มนุษย์น่าจะมีสติปัญญาดีกว่าคนสมัยโบราณ ด้วยการสร้างมหาวิทยาลัยแข่งขันมากกว่าอย่างอื่น

อำเภอหนองหารจะเป็นที่เกิดของมหาบุรุษหรือวีรสตรี ปัจจุบันคนไทยตัวอย่าง
ปี พ.ศ. 2532 (พันธุรัฐพร โบสุวรรณ) ก็ปฏิบัติงานอยู่ที่อำเภอหนองหาร ในโครงการ
พัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่อำเภอหนองหาร นายอำเภอหนองหารทุกคนเป็นคนดีได้สร้างความเจริญ
ก้าวหน้าแก่อำเภอหนองหารอย่างมากตลอดมา ข้าราชการในอำเภอหนองหารเป็นคนดีจึงอยู่ในพื้นที่
ได้นานเพื่อช่วยสร้างความก้าวหน้าแก่ท้องถิ่นหลาย ๆ ด้าน

ผู้ต้องการสร้างความดี ความเก่งกล้า ความเสียสละของคนควรรีบพิสูจน์ที่อำเภอ
หนองหาร เพราะโอกาสมีมาก ศาสตราจารย์ที่ประสงค์จะพิสูจน์ความรู้ ความสามารถ ความ
เชี่ยวชาญพิเศษของตน เชิญไปทดสอบแก้ปัญหของอำเภอหนองหารว่าสามารถแก้ปัญหอะไร
ได้บ้าง นักการศึกษาที่ยิ่งใหญ่ ผู้มีชื่อเสียงของชาติเชิญไปช่วยพัฒนาการศึกษาที่อำเภอหนองหาร
ว่าความยิ่งใหญ่ของท่านจะพัฒนาการศึกษาในอำเภอหนองหารได้อย่างไรบ้าง ผู้มั่งคั่งมหาศาล
ผู้ฉลาดเลิศล้ำ ผู้บริหารฝีมือเยี่ยม ผู้มีอำนาจในด้านต่าง ๆ เชิญไปแสดงบารมีของท่านที่
อำเภอหนองหารในทางสร้างสรรค์ดูว่าทำอะไรเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นชนบทที่เสี่ยงภัย
อันตรายได้บ้าง นักคิด นักศึกษาที่กล้าหาญชาญชัยในกิจกรรมต่าง ๆ เชิญไปพิสูจน์ความคิด
ความกล้าหาญในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ช่วยชาติที่อำเภอหนองหารว่าจริง ๆ แล้วท่านทำ
ประโยชน์อะไรแก่สังคมได้บ้าง

นักวางแผนพัฒนาประเทศ นักวิทยาศาสตร์ นักปกครอง นักวางนโยบายการพัฒนาสังคม
และเศรษฐกิจ เชิญไปทดสอบสติปัญญาและความเชี่ยวชาญของท่านที่อำเภอหนองหาร ว่าท่าน
จะทำประโยชน์แก่อำเภอเล็ก ๆ ที่มีพลเมืองประมาณ 10,000 คน มีป่า และภูเขาล้อมรอบ
ทุกทิศนี้ได้หรือไม่

ความภาคภูมิใจ เกียรติยศ และศักดิ์ศรี ของท่านทั้งหลายที่ฝังลึกอยู่ในจิตใจของท่าน
ท่านสามารถแสดงออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรมได้โดยการสร้างสรรค์สิ่งดีงามที่อำเภอหนองหาร
จังหวัดเลย ดินแดนที่ความเดือดร้อนยุ่งยากไม่เคยสยบให้ใครเลยตลอดเวลาหลายปีที่ผ่านมา

ดร.พิสิทธิ์ สารวิจิตร

วันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔

ភាគដេញត្រឡប់

โครงการฝึกอบรมการพัฒนาตนเอง
เพื่อเพิ่มแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเอง
ให้แก่ักเรียนในชนบทชายแดนที่อยู่ใกล้ เขตการค้าเสรี

๑. ความหมาย

๑.๑ เพื่อให้ครูเข้าใจโครงการ

- ๑.๑.๑ มีความเข้าใจในคุณค่าและประโยชน์ของชีวิต
- ๑.๑.๒ สามารถทำจุดมุ่งหมายของตนให้เป็นความจริง
- ๑.๑.๓ นำตนเองไปสู่ความก้าวหน้า
- ๑.๑.๔ มีความสำนึกของทำประโยชน์แก่ส่วนรวม
- ๑.๑.๕ มีความพึงพอใจในชีวิตและการทำงาน

๑.๒ เพื่อให้หน่วยงาน

- ๑.๒.๑ มีความสามัคคีร่วมมือช่วยเหลือ เกื้อกูลกันมากขึ้น
- ๑.๒.๒ มีความริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาสูงขึ้น
- ๑.๒.๓ มีความรวดเร็ว ถูกต้อง เหมาะสมในการปฏิบัติงานมากขึ้น
- ๑.๒.๔ มีบรรยากาศในการทำงานสดชื่น สะอาด ระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น
- ๑.๒.๕ มีผลงานและโอกาสใหม่ ๆ มากขึ้น

๒. เนื้อหา

๒.๑ ความหมายและประโยชน์ของการพัฒนาตนเอง

๒.๒ ความรู้เกี่ยวกับตนเอง

- ๒.๒.๑ กาย จิต สิ่งแวดล้อม
- ๒.๒.๒ กำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิด

๒.๓ องค์ประกอบของการพัฒนาตนเอง

- ๒.๓.๑ สัจฐาน (คุณสมบัติพื้นฐานที่ส่งเสริมความรุ่งโรจน์)
- ๒.๓.๒ สัจกรรม (สูตรการพัฒนาตนเอง)
- ๒.๓.๓ สัจมรรค (บันไดสู่ความรุ่งโรจน์)
- ๒.๓.๔ สัจผล (อุดมคติแห่งชีวิต)

๒.๔ ความรู้ทางกามจิตวิทยาที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาตนเอง

- ๒.๔.๑ นิสสัย
- ๒.๔.๒ จิตใต้สำนึก
- ๒.๔.๓ การแนะนำตนเอง
- ๒.๔.๔ สิ่งแวดล้อม
- ๒.๔.๕ การจูงใจ
- ๒.๔.๖ วิธีทำงาน

๒.๕ คุณสมบัติของบุคคลสำคัญ

๒.๖ ความสำเร็จในชีวิตและการงาน

๒.๗ การสร้างอุดมการณ์ให้รัก ห่วงแทนและพัฒนาท้องถิ่นมาตุภูมิของตนเอง

๒.๘ การสร้างชีวิตใหม่คุณค่า มีความหมายและมีความสำคัญ

๓. กิจกรรม

๓.๑ การฝึกสมาธิในเวลาสั้น ๆ

๓.๒ การกำหนดจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตให้ชัดเจน แบบแผน

๓.๓ การเปลี่ยนจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตให้เป็นความจริง

๓.๔ การสำรวจและปรับปรุงตนเอง

๓.๕ การสร้างความสามัคคีในตนเอง ในครอบครัวและในหน่วยงาน

- ๓.๖ การปลูกคุณสมบัติของบุคคลสำคัญ
- ๓.๗ การปฏิบัติสู่การพัฒนาตนเอง
- ๓.๘ การเขียนบันทึกประจำวัน
- ๓.๙ การเขียนประวัติละเอียดของตนเอง
- ๓.๑๐ การจดบันทึกการใช้จ่ายของตนเอง
- ๓.๑๑ การทำกรอบรูปโครงการชีวิตของตนเอง
- ๓.๑๒ การทำสมุดภาพชีวิตของตนเอง
- ๓.๑๓ การตั้งสัจจะแห่งชีวิต
- ๓.๑๔ การสร้างสัญลักษณ์มุ่งหมายแห่งชีวิต
- ๓.๑๕ การขอพรเพื่อความรุ่งโรจน์
- ๓.๑๖ การพัฒนาความสามารถและอาชีพพิเศษ

๔. เวลาฝึกอบรม

สัปดาห์ละ ๓ ครั้ง ครั้งละ ๒ ชั่วโมง

๕. ผู้ร่วมโครงการ

นักเรียน ครู อาจารย์ ผู้สนใจ

๖. ค่าใช้จ่าย

ผู้เข้าร่วมโครงการไม่ต้องออกค่าใช้จ่ายใด ๆ

๗. วิทยากรหลัก

๗.๑ ดร. พิสิทธิ์ สารวิจิตร

๔. ตารางการฝึกอบรมและกิจกรรมหลัก

<u>ครั้งที่ ๑</u>	<u>เนื้อหา</u>	๑. ความหมายของการพัฒนาตนเอง
		๒. ประโยชน์ของการพัฒนาตนเอง
	<u>กิจกรรม</u>	๑. สำรวจและปรับปรุงตนเอง
		๒. ทำแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเอง
<u>ครั้งที่ ๒</u>	<u>เนื้อหา</u>	๑. กาย จิต สิ่งแวดล้อม
		๒. กำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิด
	<u>กิจกรรม</u>	๑. กำหนดจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตให้ชัดเจน แน่วแน่
		๒. ฝึกเปลี่ยนจุดมุ่งหมายให้เป็นความจริง
<u>ครั้งที่ ๓</u>	<u>เนื้อหา</u>	๑. สัจฐาน (หลักการพื้นฐานที่ส่งเสริมความรุ่งโรจน์)
		๒. สัจธรรม (สูตรการพัฒนาตนเอง)
	<u>กิจกรรม</u>	๑. ประเมินผลการพัฒนาตนเอง
		๒. พิจารณาความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลังจากเข้าร่วมโครงการ
<u>ครั้งที่ ๔</u>	<u>เนื้อหา</u>	๑. สัจธรรม (บันไดสู่ความรุ่งโรจน์)
		๒. สัจผล (อุบายคติแห่งชีวิต)
	<u>กิจกรรม</u>	๑. วิเคราะห์ความสามารถและปัญหาของตนเอง
		๒. พิจารณาการดำเนินชีวิตของตนเอง
<u>ครั้งที่ ๕</u>	<u>เนื้อหา</u>	๑. นิสสัย
		๒. จิตใต้สำนึก
	<u>กิจกรรม</u>	๑. ประเมินผลการพัฒนาตนเอง
		๒. วิเคราะห์ความพอใจของตนเอง
<u>ครั้งที่ ๖</u>	<u>เนื้อหา</u>	๑. การแนะนำตนเอง
		๒. สิ่งแวดล้อม

	<u>กิจกรรม</u>	๑. วางแผนปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ส่งเสริมการพัฒนาตนเอง
		๒. ทบทวนการปฏิบัติของตนเองในการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ
<u>ครั้งที่ ๗</u>	<u>เนื้อหา</u>	๑. การจูงใจ
		๒. วิธีทำงาน
	<u>กิจกรรม</u>	๑. วิเคราะห์วิธีทำงานของตนเอง
		๒. ประเมินผลการพัฒนาตนเอง
<u>ครั้งที่ ๘</u>	<u>เนื้อหา</u>	๑. บุคคลสำคัญคือใคร
		๒. คุณสมบัติของบุคคลสำคัญ
	<u>กิจกรรม</u>	๑. ตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลสำคัญในตนเอง
		๒. ประเมินผลการพัฒนาตนเอง
<u>ครั้งที่ ๙</u>	<u>เนื้อหา</u>	๑. ความสำเร็จในชีวิตและการทำงาน
		๒. เกณฑ์พิจารณาความสำเร็จของหน่วยงาน
	<u>กิจกรรม</u>	๑. วิเคราะห์ความสำเร็จในชีวิตและการทำงานของตนเอง
		๒. ประเมินผลการพัฒนาตนเอง
<u>ครั้งที่ ๑๐</u>	<u>เนื้อหา</u>	๑. การสร้างอนาคตให้รัก ห่วงแทนและพัฒนาท้องถิ่นภาคภูมิใจของตนเอง
		๒. การสร้างชีวิตให้มีความสุข มีความหมายและมีความสำคัญ
	<u>กิจกรรม</u>	๑. ประเมินผลการพัฒนาตนเอง
		๒. ประเมินผลโครงการเพิ่มความสำนึกของหน่วยงานด้วยการพัฒนาตนเองของบุคลากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิสิทธิ์ สารวิจิตร

หัวหน้าโครงการ

ทฤษฎีการพัฒนาตนเองของ ดร. พิสิทธิ์ สารวิจิตร กศ.บ., M.A., Ph.D.

ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการพัฒนาตนเองจะเกิดขึ้นเป็นบุคคล ๑. มีความสำนึกว่าชีวิตของตนเองมีความหมายและมีความสำคัญ ๒. สร้างภาพสิ่งที่ตนต้องการหรือสภาพที่ตนต้องการได้ชัดเจนในจิตใจ ๓. มีความต้องการชีวิตใหม่หรือสภาพใหม่หากพอจนเกิดความเชื่อมั่นในความสำเร็จนั้น ๔. ได้ตัดสินใจเปลี่ยนสภาพชีวิตของตนไปสู่สภาพที่พึงประสงค์ด้วยความเป็นจริงด้วยตนเอง ๕. ได้รับการส่งเสริมสนับสนุน อบรมจากบุคคล การพัฒนาตนเอง

องค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาตนเองที่สมบูรณ์คือสัจฐาน สัจกรม สัจบรรณและสัจผล

สัจฐานคือฐานแห่งชีวิตที่จะนำบุคคลไปสู่ความสุขความเจริญ มี ๖ ข้อดังนี้ ๑. มีความสำนึกดี ๒. ขยันขันแข็งในการทำงาน ๓. ศึกษาหาความรู้ใส่ตนอยู่เป็นนิจ ๔. ไม่กลัวหน้าหาความเจริญใส่ตน ๕. คิดพึ่งตนเอง เข็ดขมขื่นเองด้วยความดี ๖. รักเกียรติเสนอชีวิต

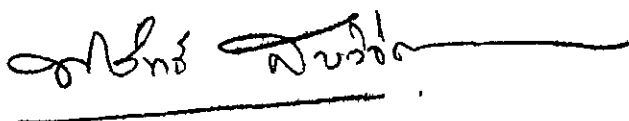
สัจกรมคือการปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเองหรือสู่การพัฒนาตนเอง มี ๕ ข้อดังนี้ ๑. ศึกษาประวัติบุคคลสำคัญ ๒. เข้าใจชีวิตและการต่อสู้ ๓. ปลุกคุณสมบัติบุคคลสำคัญ ๔. ปลุกใจตนเอง ๕. ส่งเสริมตนเอง

สัจบรรณคือทางไปสู่ชีวิตที่สุขสมบูรณ์หรือมันเ็นความสุขรุ่งโรจน์อันสงบเย็นแห่งชีวิต มี ๔ ข้อดังนี้ ๑. ส่งสมความดี ๒. บำรุงงหมายแห่งชีวิต ๓. คิดพึ่งตนเอง ๔. เกรงกลัวบาปหยาบช้า ๕. ตั้งหน้าทำประโยชน์แก่สังคม ๖. อบรมตนทุกเวลา ๗. พัฒนากำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิด ๘. เลี้ยงชีวิตชอบ

สัจผลคือความสำเร็จที่พึงประสงค์หรือผลที่ควรภาคภูมิใจในชีวิตของแต่ละคน อันเป็นผลของการพัฒนาตนเอง มี ๕ ข้อดังนี้ ๑. เลี้ยงตนเองได้ ๒. พึ่งตนเองได้ ๓. นำตนเองไปสู่ความดีงามได้ ๔. ทำประโยชน์แก่สังคมได้ ๕. มีความพึงพอใจในชีวิตและการทำงานได้

ประกาศ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๐

จารึก ๒๐ - ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

การศึกษา

ผนวก 7

ผศ. ดร. พิสิทธิ์ สารวิจิตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ณ ห้อง ๕๔๗ วันศุกร์ที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เวลา ๑๑.๐๒ - ๑๑.๕๓ น.

๒๓,๓๕.	การศึกษาที่ต้อง	ประสงค์
๑๑.๐๒ - ๑๑.๐๖ น.	คือสิ่งสอนซ้ำ	ถนัด
	รักชาติช่วยพวงศ	พันซ์เพ็
	สัทยข้อเหิมหาญหา	แต่คานกิ่งวาม
๒๓,๓๖.	พยายามคน	ความจริง
๑๑.๐๗ - ๑๑.๑๕ น.	จกจอตริกตุงคิง	แต่งสร้าง
	ตรวจตราก่อนชวมหญิง	ชายเชื้อ
	ทุกเรื่องรอบคอบอาจ	ถวิลหลักฐาน
๒๓,๓๗.	เลือกปราชญ์ชาญเฉียวสัน	สงสัย
๑๑.๑๕ - ๑๑.๒๒ น.	สอนสิ่งศิษย์ไทย	เคนกอง
	ทดสอบก่อนถึงวัย	แรกน
	เด็กเก่งทุกคนต้อง	ผ่านผอบรม
๒๓,๓๘.	นิยมยกย่องคาน	คุณธรรม
๑๑.๒๒ - ๑๑.๓๐ น.	รับเริ่มแนะแนวทาง	แต่คน
	ครุฑ้อย่างสุกสำ-	คณียัง
	เลือกที่เหมาะสม	ขุนของชุกเชิญ
๒๓,๓๙.	เป็นครูคนเร่งใจ	ปัญญา
๑๑.๓๐ - ๑๑.๓๘ น.	เตรียมเรื่องราววิชา	แจ่มแจ้ง
	ตรวจสอบอ่านตำรา	หลายเล่ม
	หาบททองถกเถียงแย่ง	อย่าให้ยุ่ง

๒๗,๗๒๐.	บรรจงจัดเครื่องใช้	อุปกรณ์
๓๓.๓๔ - ๓๓.๔๓ น.	ฝึกเพิ่มทดลองสอน	คลังแท้
	อารมณ์มั่นคงตอน	ยากยิ่ง
	ปากเป็นอศพนแม่	เบื่อยล้าหลายวัน
๒๗,๗๒๑.	ฝึกฝนเด็กอย่าสิ้น	ศรัทธา
๓๓.๔๕ - ๓๓.๕๓ น.	วิชาสร้างเรื่องพัฒนา	ยิ่งได้
	ศิษย์ส่งส่งศึกษา	ยอดเยี่ยม
	ทำอันกำเนคให้	เด่นค่านการเรือน

แบบฝึกหัดวิธีการพัฒนาตนเอง

โปรดตรวจสอบตนเองว่าท่านมีหรือปฏิบัติคุณสมบัติใดแบบฝึกหัดต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด แล้ว
ให้คะแนนตนเอง ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ มากยิ่ง ๕ มาก ๔ ปานกลาง ๓ น้อย ๒ น้อยมาก ๑

แบบฝึกหัดที่ ๑ คุณสมบัติพื้นฐานที่ส่งเสริมความรุ่งโรจน์

คุณสมบัติ	สัปดาห์ที่	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕
๑. มีความสามัคคีกัน																
๒. ขยันขันแข็งในการทำงาน																
๓. ศึกษาหาความรู้ใส่ตนอยู่เป็นนิจ																
๔. ใฝ่ก้าวหน้าหาความเจริญใส่ตน																
๕. คิดพึ่งตนเอง เชิดชูตนเองด้วยความดี																
๖. รักเกียรติเสมอชีวิต																

แบบฝึกหัดที่ ๒ สูตรการพัฒนาตนเอง

สูตรการพัฒนาตนเอง	สัปดาห์ที่	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕
๑. ศึกษาประวัติบุคคลสำคัญ																
๒. เข้าใจชีวิตและการต่อสู้																
๓. ปลุกคุณสมบัติบุคคลสำคัญ																
๔. ปลุกใจตนเอง																
๕. ส่งเสริมตนเอง																

ชื่อ อายุ ปี

.....

ชื่อ

แบบฝึกหัดที่ ๓ คุณสมบัติบุคคลสำคัญ ๒๒ ประการ

คุณสมบัติบุคคลสำคัญ ๒๒ ประการ	คะแนน	
	ก่อนการฝึกอบรม	หลังการฝึกอบรม
๑. มีจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตแน่นอน		
๒. มีความรักการศึกษาค้นคว้าเป็นนิสัย		
๓. มีความอดทนไม่ยอมแพ้อุปสรรค		
๔. มีความพากเพียร ไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก		
๕. มีความรักงาน		
๖. มีความไม่ฝืนในทางที่ถูกต้อง		
๗. มีการตัดสินใจที่เด็ดขาดไม่ลังเล		
๘. มีความละเอียดถี่ถ้วน		
๙. มีความกล้าหาญ		
๑๐. มีความรอบไว รวดเร็ว ทันการ		
๑๑. มีความเมตตา กรุณา		
๑๒. มีความอดทน สงบเสงี่ยม		
๑๓. มีสมาธิในการทำงาน		
๑๔. มีความเชื่อมั่นในตนเอง		
๑๕. มีศรัทธาในศาสนา		
๑๖. มีความรักในหน้าที่		
๑๗. มีความกระตือรือร้น		
๑๘. มีการประหยัดเวลา เงิน แรงงาน		
๑๙. มีหลักการ		
๒๐. มีความซื่อสัตย์		
๒๑. มีความรักในการใช้ความคิด		
๒๒. มีการตรวจสอบตนเอง		

แบบฝึกหัดการพัฒนาตนเอง "ข้าพเจ้าขอใช้ชีวิตของตนเอง"

ก - ความตั้งใจ มากยิ่ง ๕ มาก ๔ ปานกลาง ๓ น้อย ๒ น้อยมาก
 ป - ปฏิบัติ มากยิ่ง ๕ มาก ๔ ปานกลาง ๓ น้อย ๒ น้อยมาก

ความตั้งใจและการปฏิบัติ		ก	ป	ก	ป	ก	ป	ก	ป	ก	ป	ก	ป	ก	ป	ก	ป
หัวข้อพิจารณา	ครั้งที่	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐						
๑. มีความสามัคคีกัน																	
๒. ขยันขันแข็งในการทำงาน																	
๓. ศึกษาหาความรู้ใส่ตนเองเป็นนิจ																	
๔. ไปกวาดหน้าหาความเจริญใส่ตน																	
๕. คิดพึ่งตนเอง เชิดชูนองกายความดี																	
๖. รักเกียรติเสมอชีวิต																	
๗. ศึกษาประวัติบุคคลสำคัญ																	
๘. เข้าใจชีวิตและการต่อสู้																	
๙. ปลุกคนสมบัตินักคนสำคัญ																	
๑๐. ปลุกใจตนเอง																	
๑๑. ส่งเสริมตนเอง																	
๑๒. สักสมความดี																	
๑๓. มีจุดหมายแห่งชีวิต																	
๑๔. คิดพึ่งตนเอง																	
๑๕. เกร็งกลัวบาปหยามชาน																	
๑๖. ตั้งหน้าทำประโยชน์แก่สังคม																	
๑๗. อบรมตนทุกเวลา																	
๑๘. พัฒนากำลังใจ กาลังใจ กาลังความคิด																	
๑๙. เลี้ยงชีวิตชอบ																	
๒๐. เลี้ยงตนเองได้																	
๒๑. พึ่งตนเองได้																	
๒๒. นำตนเองไปสู่ความดีงามได้																	
๒๓. ทำประโยชน์แก่สังคมได้																	
๒๔. มีความพึงพอใจในชีวิตและการงานได้																	

ชื่อผู้พิจารณา..... (สร้าง ๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๖)

กิจกรรมการสำรวจและปรับปรุงตนเอง "ทำความดีมีความสุข"

ผนวก 12

ครั้งที่ _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ชื่อ _____ สกุล _____ อายุ _____ ปี

เพื่อจัดตนเองและส่งเสริมตนเองให้ก้าวหน้า / ในเครื่องหมาย / ตรงช่องที่ตรงกับสภาพหรือ
การสำรวจและปรับปรุงตนเอง เป็นความดี การปฏิบัติของตนเอง

สิ่งที่ควรพิจารณาในด้านต่าง ๆ	มากยิ่งขึ้น	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
๑. ทัศนคติในชีวิต					
๒. วิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว					
๓. ขึ้นชมในความสามารถของตนเอง					
๔. อึดใจเบื่อกับงานในผลงานที่ทำ					
๕. รู้สึกคับข้องใจ ไม่สบายใจในการทำงาน					
๖. มีความหวังว่าจะประสบความสำเร็จในชีวิต					
๗. สนุกใจความก้าวหน้าในอาชีพ					
๘. ใฝ่หาการศึกษาจากคนการพัฒนาตนเอง					
๙. ต้องการความช่วยเหลือในการทำงาน					
๑๐. อยากทำประโยชน์ให้ส่วนรวม					
๑๑. ท้อแท้ในการดำรงชีวิต					
๑๒. พอใจในสิ่งที่ทำหรือคบกับคน					
๑๓. รับผิดชอบในหน้าที่					
๑๔. ปลดปล่อยในความสามารถของเพื่อนร่วมงาน					
๑๕. ยุติของสรรพสิ่งในหน้าที่					
๑๖. เอาจริงอย่างมีประสิทธิภาพในชีวิต					
๑๗. ความคืบหน้าของตนเอง					
๑๘. กำหนดแผนการปฏิบัติงานของตนเอง					
๑๙. เชื่อว่าทำดีย่อมได้ดี					
๒๐. กระตือรือร้นในการทำงาน					
๒๑. มีจุดหมายในชีวิตชัดเจน แน่นนอน					
๒๒. พอใจในความเป็นอยู่ของตนเอง					

(มีต่อหน้า ๒)

กิจกรรมการสำรวจและปรับปรุงตนเอง "กล้าคิดจิตกล้าทำ"

เพื่อรู้จักตนเองและส่งเสริมตนเองให้ก้าวหน้า
การสำรวจและปรับปรุงตนเอง เป็นความดี
ใส่เครื่องหมาย / ตรงช่องที่ตรงกับสภาพหรือ
การปฏิบัติของตนเอง.

สิ่งที่ควรพิจารณาในด้านต่าง ๆ	มากยิ่ง	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
๒๓. กล้าริเริ่มงานด้วยตนเอง					
๒๔. ร่วมมือกับคนอื่น ๆ ในการทำงาน					
๒๕. สุขใจเมื่อได้ทำงานในหน้าที่ต่าง ๆ					
๒๖. จัดสถานที่ทำงานให้สะอาด					
๒๗. นิยมหาเพื่อนร่วมงาน					
๒๘. ทุ่มเทแรงกายแรงใจเต็มที่					
๒๙. มีจิตใจสบาย เบิกบานแจ่มใส					
๓๐. มีรายได้จากหน้าที่การงานตามปกติ					
๓๑. มีนิสัยช่วยตนเองในด้านต่าง ๆ					
๓๒. มีความชำนาญในหน้าที่การงานที่รับผิดชอบ					
๓๓. เอาใจใส่สนใจเพื่อนร่วมงาน					
๓๔. มีความรักและภาคภูมิใจในครอบครัวของตน					
๓๕. มีความสัมพันธ์ดีกับทุกคนในครอบครัว					
๓๖. มีความภูมิใจในกา เป็นสมาชิกของครอบครัว					
๓๗. ต้องการให้ครอบครัวมีความสุขความเจริญ					
๓๘. ต้องการให้สมาชิกของครอบครัวมีความสามัคคีกัน					
๓๙. ร่วมมือกับครอบครัวทำงานบ้านอย่างมีความสุข					
๔๐. มีความวิตกกังวล เกี่ยวกับครอบครัวของตนเอง					
๔๑. ครอบครัวสนับสนุนให้ทำงานในหน้าที่ปัจจุบัน					
๔๒. ปลุกใจตนเองในด้านต่าง ๆ					
๔๓. หักห้ามใจตนเอง ไม่ให้ทำอย่างผิด ๆ					
๔๔. ตั้งใจปฏิบัติคุณธรรม เช่น เคารพบิดา					
๔๕. มีความรู้วิธีการปรับปรุงตนเอง					
๔๖. โรคภัย เบียดเบียน					

แบบประเมินความพอใจในการพัฒนาเอง

โปรดเขียนกราฟแสดงความพอใจในการพัฒนาตนเอง ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมวิธีการพัฒนาตนเอง
 ใ้ค้ก่อกคนประโยชน์ ความก่ิงาม ความส่ซ ความส่าเรื่จ ความพอใจอะไรแก่ท่านบ้าง มากน้อยเพียงใด

สูงสุดคือ ๓๐ ทำสคคือ - ๕

ระดับความพอใจ	ครั้งฝึกอบรม														
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๓๐	๓๑	๓๒	๓๓	๓๔	๓๕
๓๐															
๒๙															
๒๘															
๒๗															
๒๖															
๒๕															
๒๔															
๒๓															
๒๒															
๒๑															
๒๐															
๑๙															
๑๘															
๑๗															
๑๖															
๑๕															

ชื่อ อายุ ปี เพศ
 วิชาเอก

หลักสูตรวิชาชีพสหศาสตร์การพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์

บทนำ

สถาบันเป็นผู้ริเริ่มพัฒนาเนื้อหาวิชาสหศาสตร์การพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์ และพัฒนาเทคนิควิธีการสอน การฝึกอบรมการพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์เป็นแห่งแรกในประเทศไทย จากผลงานของ ดร. พิสิทธิ์ สารวิจิตร ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มงานสถาบันการพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์ มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๘ คือ เป็นผู้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและจัดสร้างหลักสูตรวิชาชีพสหศาสตร์การพัฒนาค้นเอง ด้วยตนเอง โดยได้ทำการสอนเด็ก นักเรียน นิสิต นักศึกษา ครูแนะแนว และข้าราชการ ของกรมการพัฒนาค้นเองได้ผลดีมาแล้ว ได้เตรียมหลักสูตรวิชาชีพสหศาสตร์การพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์ไว้สนองความต้องการของนักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป หลายระดับ ได้แก่

๑. ระดับพื้นฐานการพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์ มีหลักสูตร ๗ วัน และหลักสูตร ๓ เดือน
๒. ระดับนำการพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์ มีหลักสูตร ๒ เดือน และหลักสูตร ๔ เดือน
๓. ระดับวิทยากรฝึกอบรมวิชาชีพสหศาสตร์การพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์ มีหลักสูตร ๖ เดือน และหลักสูตร ๓ ปี

✧ การศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพสหศาสตร์การพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์ทุกหลักสูตรมุ่งส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความชำนาญและความสามารถในการปฏิบัติงานต่อไป

๑. การสร้างจุดมุ่งหมายในชีวิตให้แน่ชัด
๒. การสร้างกำลังใจ กำลังใจ กำลังความคิดให้สมบูรณ์
๓. การสร้างความสุข ความร่าเริง ความสามัคคีในครอบครัว
๔. ความร่วมมือกลมเกลียว สนับสนุน ช่วยเหลือกันระหว่างญาติพี่น้อง บุพการีและสมาชิกในหมู่บ้าน ชุมชนและสังคม
๕. การเอาชนะอุปสรรค ข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตและหน้าที่การงาน

๖. การสร้างควมหวัง ความภาคภูมิใจในชีวิตและผลงานของตน
๗. ความซื่อซ้งประทัปีใจในคุณค่าของความเป็มนุษย์และความคังาม
๘. การพัฒนาความสามารถพิเศษในตนเองให้เต็มและมีคุณค่าสูงแก่ตนเองและสังคม
๙. การสร้างนิสัยที่คังามและซัจคินิสัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จจรังโรจน์
๑๐. การดำเนินงานเป็นขั้นตอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตอันได้คเคี่ยวแผน
ของตนเอง

รายวิชา

หลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาค้นเอง

เพื่อความรุ่งโรจน์

ก ก ก ก ก ก ก ก

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาค้นเอง เพื่อความรุ่งโรจน์สามารถพัฒนาชีวิตของตนเองให้บรรลุความสุขความเจริญและความสำเร็จ เป็นแบบอย่างอันดีแก่ญาติพี่น้องวงศ์สกุล และอนุชน จึงกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรไว้เป็นหมวดหมู่ดังนี้

- พค. ๑ ความรู้เกี่ยวกับตนเอง หลักการพื้นฐานส่งเสริมความรุ่งโรจน์ และสูตรการพัฒนาค้นเอง
- พค. ๒ ความรู้ทางจิตวิทยาที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาค้นเองและบุคลิกภาพ
- พค. ๓ หลักการแห่งความสำเร็จรุ่งโรจน์ ๗ ข้อ ของมะโปเลียน ฮิลล์
- พค. ๔ ปฏิบัติการพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- พค. ๕ เทคนิคการสอนและการฝึกอบรมวิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- พค. ๖ การสร้างเอกสาร ตำรา ขดวิชาและสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ตามแนววิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- พค. ๗ การวางโครงการพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์ของตนเอง อนุชนและประเทศชาติ
- พค. ๘ การบริหารโครงการพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- พค. ๙ การวิจัยและประเมินผลโครงการพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- พค. ๑๐ การจัดหาและสะสมทุนสำหรับดำเนินโครงการพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์ของตนเอง อนุชน และประเทศชาติ

การฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้ใช้เวลารายวิชาระยะ ๔ - ๕๐ ชั่วโมงตามระดับความเชี่ยวชาญที่ต้องการ และพื้นฐานของผู้เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรนี้รวมการปฏิบัติจริงโดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ จนเกิดความรู้สึกในความสำเร็จ เกิดความคิดริเริ่ม เกิดความชำนาญในการ
- ตรวจวิเคราะห์ความคิด ความรู้สึก นิสัย การกระทำของตนเอง แล้วเกิดความเชื่อมั่นในการดำรงชีวิต
การกำหนดเป้าหมายแห่งชีวิตของตนเองและวางโครงการพัฒนา ปรับปรุงความคิด นิสัย การกระทำ
ต่าง ๆ ของตนเอง เพื่อนำตนเองให้ก้าวไปสู่ความสุข ความเจริญและความสำเร็จตามจุดหมาย
แห่งชีวิตอันสมบูรณ์ที่กำหนดขึ้นเอง

รายละเอียดของหลักสูตร

พศ. - ความรู้เกี่ยวกับตนเอง หลักการพื้นฐานที่ส่งเสริม
ความรุ่งโรจน์ สูตรการพัฒนาศาสนา
(๔ - ๔๐ ชั่วโมง ตามระดับความเชี่ยวชาญที่ต้องการ)

๑. จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจ หัตถ์คติ ความชำนาญ
และประสบการณ์ที่ถูกต้อง เหมาะสมเกี่ยวกับตนเอง ได้แก่วิธีการเดิม ความถนัด ความสนใจ
ความต้องการ ความต้องการพิเศษ แรงบันดาลใจ จุดเด่น จุดอ่อน และหลักการพื้นฐานในการสร้าง
ความเจริญรุ่งโรจน์ รวมทั้งสูตรสำหรับพัฒนาปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมตนเองให้ดียิ่งขึ้น

๒. เนื้อหา

- ๒.๑ พื้นฐานเดิมของชีวิตของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- ๒.๒ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการ ความต้องการพิเศษ ความคิดฝังจิต
ฝังใจ แรงบันดาลใจของตนเอง,
- ๒.๓ จุดเด่น จุดอ่อนของตนเอง
- ๒.๔ หลักการพื้นฐานที่ส่งเสริมความรุ่งโรจน์ ๒ ข้อ
- ๒.๕ สูตรการพัฒนาศาสนา หรือสูตรพัฒนากา ๕ ข้อ
 - ๒.๕.๑ ศึกษาประวัติบุคคลสำคัญ
 - ๒.๕.๒ เข้าใจชีวิตและการต่อสู้
 - ๒.๕.๓ ปลุกคุณสมบัติบุคคลสำคัญ
 - ๒.๕.๔ ปลุกใจตนเอง
 - ๒.๕.๕ ส่งเสริมตนเอง

๒.๖ เครื่องมือและอุปกรณ์รวบรวมความรู้เกี่ยวกับตนเอง

๓. อุปกรณ์การสอน

- ๓.๑ พลิทรี สำหรับวิจิตร, คู่มือพัฒนาเพื่อความรุ่งโรจน์และส่งเสริมความก้าวหน้า
นักเรียน
- ๓.๒ พลิทรี สำหรับวิจิตร, วิทยายุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพตนเองและบุคลิกภาพจาก
ระดับอนุบาลถึงปริญญาเอก
- ๓.๓ ตัวอย่างประวัติละเอียด โศภณการชีวิต สัญลักษณ์จุดมุ่งหมายแห่งชีวิต
ของผู้นสอน
- ๓.๔ ประวัติบุคคลสำคัญ รูปภาพ ผลงานของบุคคลสำคัญ ฯลฯ

๔. กิจกรรม

- ๔.๑ เขียนประวัติสกุลของตนเอง และประวัติละเอียดของตนเอง
- ๔.๒ ศึกษาประวัติบุคคลสำคัญหรือผู้ประสบความสำเร็จ ๑๐ คน
- ๔.๓ ทำแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- ๔.๔ ฝึกสมาธิ
- ๔.๕ ตรวจสอบตนเอง
- ๔.๖ ปลุกคุณสมบัติพื้นฐานที่ส่งเสริมความรุ่งโรจน์ ๖ ข้อ
- ๔.๗ เขียนบันทึกเหตุการณ์ประจำวันและวางโครงการชีวิตของตนเอง

๕. การประเมินผล

- ๕.๑ คุณผลงานที่ทำสำเร็จ
- ๕.๒ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความต่าง ๆ ของตนเอง
- ๕.๓ ตรวจสอบแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- ๕.๔ อ่านประวัติละเอียดของตนเอง

รายละเอียดของหลักสูตร

พศ. - ความรู้เกี่ยวกับตนเอง หลักการพื้นฐานที่ส่งเสริม
ความรู้รุ่งโรจน์ - สูตรการพัฒนาตนเอง
(๔ - ๔๐ ชั่วโมง ตามระดับความเชี่ยวชาญที่ต้องการ)

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจ หัตถ์คติ ความชำนาญ
และประสบการณ์ที่ถูกต้อง เหมาะสมเกี่ยวกับตนเอง ใจแก่พื้นฐานเดิม ความถนัด ความสนใจ
ความต้องการ ความต้องการพิเศษ แรงบันดาลใจ จุฑเคน จุฑอน และหลักการพื้นฐานในการสร้าง
ความเจริญรุ่งโรจน์ รวมทั้งสูตรสำหรับพัฒนาปรับปรุง แก้ไข ส่งเสริมตนเองให้ดียิ่งขึ้น

๒. เนื้อหา

- ๒.๑ พื้นฐานเดิมของชีวิตของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- ๒.๒ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการ ความต้องการพิเศษ ความคิดฝังจิต
ฝังใจ แรงบันดาลใจของตนเอง
- ๒.๓ จุฑเคน จุฑอนของตนเอง
- ๒.๔ หลักการพื้นฐานที่ส่งเสริมความรู้รุ่งโรจน์ ๖ ข้อ
- ๒.๕ สูตรการพัฒนาตนเอง หรือสูตรพัฒนากา ๕ ข้อ
 - ๒.๕.๑ ศึกษาประวัติบุคคลสำคัญ
 - ๒.๕.๒ เข้าใจชีวิตและการต่อสู้
 - ๒.๕.๓ ปลุกคุณสมบัติบุคคลสำคัญ
 - ๒.๕.๔ ปลุกใจตนเอง
 - ๒.๕.๕ ส่งเสริมตนเอง

๒.๖ เครื่องมือและอุปกรณ์รวบรวมความรู้เกี่ยวกับตนเอง

๓. อุปกรณ์การสื่อน

- ๓.๑ พลิทช์ สาร วิจิตร, คู่มือพัฒนาเพื่อความรู้เรื่องโรจนและส่งเสริมความก้าวหน้า
นักเรียน
- ๓.๒ พลิทช์ สาร วิจิตร, วิทยุโทรทัศน์การพัฒนาศาสนาตนเองและบุคลิภาพจาก
ระดับอนุบาลถึงปริญญาเอก
- ๓.๓ ตัวอย่างประวัติละเอียด โครงการชีวิต สัญญลักษณ์จุดมุ่งหมายแห่งชีวิต
ของผู้นสอน
- ๓.๔ ประวัติบุคคลสำคัญ รูปภาพ ผลงานของบุคคลสำคัญ ฯลฯ

๔. กิจกรรม

- ๔.๑ เขียนประวัติสกุลของตนเอง และประวัติละเอียดของตนเอง
- ๔.๒ ศึกษาประวัติบุคคลสำคัญหรือผู้ประสบความสำเร็จ ๑๐ คน
- ๔.๓ ทำแบบฝึกหัดการพัฒนาศาสนาตนเอง เพื่อความรู้เรื่องโรจน
- ๔.๔ ฝึกสมาธิ
- ๔.๕ ตรวจสอบตนเอง
- ๔.๖ ปลุกคุณสมบัตินฐานที่ส่งเสริมความรู้เรื่องโรจน ๖ ข้อ
- ๔.๗ เขียนบันทึกเหตุการณ์ประจำวันและวางแผนโครงการชีวิตของตนเอง

๕. การประเมินผล

- ๕.๑ คุณผลงานที่ทำสำเร็จ
- ๕.๒ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของตนเอง
- ๕.๓ ตรวจแบบฝึกหัดการพัฒนาศาสนาตนเองเพื่อความรู้เรื่องโรจน
- ๕.๔ อ่านประวัติละเอียดของตนเอง

๕.๕ ให้คะแนนและบันทึกความสำเร็จของตนเอง

๕.๖ ทดสอบเนื้อหาวิชา

พท. ๒ ความรู้ทางจิตวิทยาที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนา
ตนเองและบุคลิกลักษณะ

(๔ - ๕๐ ชั่วโมง ตามระดับความเชี่ยวชาญที่ต้องการ)

๑. จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ทักษะคติ ความชำนาญ และประสบการณ์ที่ถูกต้อง เหมาะสมในเรื่องสำคัญเกี่ยวกับนิสัย จิตใต้สำนึก การแนะนำตนเอง สิ่งแวดล้อม การจูงใจ และวิธีทำงาน เพื่อใช้การค้นพบและหลักการทางจิตวิทยาตามหัวข้อดังกล่าวมาใช้เป็นพื้นฐาน ในการพัฒนาตนเองและบุคลิกลักษณะ ให้บรรลุความสำเร็จรุ่งโรจน์ในชีวิตและการทำงานต่อไป

๒. เนื้อหา

- ๒.๑ นิสัย ความหมาย ความสำคัญและวิธีปลูกสร้างนิสัยที่พึงประสงค์
- ๒.๒ จิตใต้สำนึก ความหมาย ลักษณะของจิตใต้สำนึกและการใช้จิตใต้สำนึก ในการสร้างความสำเร็จรุ่งโรจน์
- ๒.๓ การแนะนำตนเอง ความหมาย ประเภท หลักและวิธีการแนะนำตนเอง
- ๒.๔ สิ่งแวดล้อม ความหมาย อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมและการใช้สิ่งแวดล้อม ในการสร้างความสำเร็จรุ่งโรจน์
- ๒.๕ การจูงใจ ความหมาย ความสำคัญและวิธีการใช้การจูงใจในการสร้าง ความสำเร็จรุ่งโรจน์
- ๒.๖ วิธีทำงาน ความหมาย ความสำคัญและวิธีการทำงานให้ประสบความสำเร็จ รุ่งโรจน์

๓. อุปกรณ์การสอน

- ๓.๑ พลิทชี สารวิจิตร, คู่มือพัฒนาเพื่อความรุ่งโรจน์และส่งเสริมความก้าวหน้า นักเรียน

- ๓.๒ พลิตีลี สารวิจิตร, วิชายุทธศาสตร์การพัฒนาคณะและบุคคลิกภาพจากระดับ
อนุบาลถึงปริญญาเอก
- ๓.๓ หลวงวิจิตรวาทการ, วิธีทำงานและสร้างอนาคต
- ๓.๔ Thomas P. Staton, How To Get Ahead On Your Job
- ๓.๕ เจ็ชจันท์ อธิพรณ ญแปล, โอวาทสี่ของท่านเหลียวผาน

๔. กิจกรรม

- ๔.๑ ฝึกการสร้างนิสัยที่พึงประสงค์ ปลูกคุณสมบัติของบุคคลสำคัญ ๒๒ ประการ
- ๔.๒ ฝึกสมาธิ ฝึกการใช้จิตใจได้สำนึก ฝึกการแนะนำตนเอง
- ๔.๓ ฝึกการตั้งใจ และฝึกทำงานให้สำเร็จ
- ๔.๔ ปรับปรุงพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่บ้าน ที่โต๊ะทำงานและการเลือกเพื่อนร่วมงาน
- ๔.๕ การทำสมุดภาพโครงการชีวิต การสร้างสัญลักษณ์จุดมุ่งหมายแห่งชีวิต
ของตนเอง

๕. การประเมินผล

- ๕.๑ วิเคราะห์นิสัย การคิด การพูด การเขียน การทำงาน การกิน การนอน
การใช้จ่าย การใช้เวลา ฯลฯ ของตนเอง
- ๕.๒ บันทึกความฝัน สังเกตความสัมพันธ์ระหว่างการคิดและการกระทำของตน
- ๕.๓ ตรวจสอบงานสมุดบันทึก โครงการชีวิต สมุดภาพโครงการชีวิต ผลการ
พัฒนาตนเอง
- ๕.๔ สังเกตความเปลี่ยนแปลงของตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งในครอบครัว ที่ทำงาน
และส่วนตัว
- ๕.๕ ทดสอบเนื้อหาวิชา

พค. ๓ หลักการแห่งความสำเร็จรุ่งโรจน์ของนะโปเลียน ฮิลล์

(๘ - ๔๐ ชั่วโมง ตามระดับความเชี่ยวชาญที่ต้องการ)

๑. จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ความชำนาญ ทักษะและประสิทธิภาพที่ถูกต้อง เหมาะสมเกี่ยวกับหลักการแห่งความสำเร็จรุ่งโรจน์ของ นะโปเลียน ฮิลล์ และสามารถประยุกต์ใช้หลักการดังกล่าวในการทำงานและดำเนินชีวิตของตนให้บรรลุความสำเร็จรุ่งโรจน์

๒. เนื้อหา

- ๒.๑ ความเชื่อกับแนวแนของจุดมุ่งหมาย
- ๒.๒ จิตคณะสามัคคี
- ๒.๓ ศรัทธาประยุกต์
- ๒.๔ บุคลิกลักษณะที่น่ารัก
- ๒.๕ บริการ เกินค่าปัจจุบัน
- ๒.๖ ความริเริ่ม
- ๒.๗ วินัยในตนเอง
- ๒.๘ ความตั้งใจที่มิการควบคุม
- ๒.๙ ความกระตือรือร้นที่มิการควบคุม
- ๒.๑๐ จินตนาการสร้างสรรค
- ๒.๑๑ การสร้างชัยชนะจากความพ่ายแพ้
- ๒.๑๒ การประหยัดเวลาและทรัพยากร
- ๒.๑๓ ความรู้สึกรักคิดทางสังคม
- ๒.๑๔ การคิดที่ถูกต้อง

- ๒.-๕ สุขภาพ
- ๒.-๖ ความร่วมมือ
- ๒.-๗ พลังงานจักรวาลนิสสัย

๓. อุปกรณ์การสอน

- ๓.-๑ พลิทซ์ สารวิจิตร, คู่มือพัฒนาเพื่อความรุ่งโรจน์และส่งเสริมความก้าวหน้า
นักเรียน
- ๓.-๒ พลิทซ์ สารวิจิตร, วิทยาศาสตร์การพัฒนาศักยภาพตนเองและบุคลิกภาพจากกระดับ
อนุบาลถึงปริญญาเอก
- ๓.-๓ Napoleon Hill, The Science of Personal Achievement, Volumes I-IV
- ๓.-๔ Napoleon Hill, The Laws of Success

๔. กิจกรรม

- ๔.-๑ ศึกษา วิเคราะห์ ปฏิบัติ หลักการแห่งความสำเร็จรุ่งโรจน์ -๗ ข้อ
- ๔.-๒ ผูกสร้างจิตคณะสมาชิก และบันทึกความก้าวหน้าทุกกระยะ
- ๔.-๓ ผูกการให้บริการ เก็บค่าปัจจุบันเป็นกลุ่ม
- ๔.-๔ ตรวจสอบตนเองและปลูกสร้างหลักการแห่งความสำเร็จรุ่งโรจน์ -๗ ข้อ
ในตนเอง จนกลายเป็นนิสัย
- ๔.-๕ ผูกสมาธิ กำหนดจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต
- ๔.-๖ ผูกกำลังกาย กำลังใจและกำลังความคิด

๕. การประเมินผล

- ๕.-๑ สังเกตความเปลี่ยนแปลงทางความคิด การกระทำ นิสัยของตนเอง
- ๕.-๒ ตรวจสอบบันทึกความสำเร็จ ผลงาน และกิจกรรม
- ๕.-๓ พิจารณามลการให้คะแนนคุณสมบัติของตนเอง

- ๕.๔ วิเคราะห์ภาพการพัฒนิตนเอง
- ๕.๕ อภิปรายถึงว่เปลี่ยนแปลงและความสำเร็จจิการพัฒนิตนเอง
ความพึงพอใจ ผลงาน ฯลฯ ว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่ จะดำเนินการ
แก้ไขปรับปรุงต่อไปอย่างไร
- ๕.๖ ทดสอบเนื้อหาวิชา

พศ. ๔ ปฏิบัติการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
(๔ - ๔๐ ชั่วโมง ตามระดับความเชี่ยวชาญที่ต้องการ)

๑. จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความลึก ความเข้าใจ ทักษะ ความชำนาญ และประสบการณ์ที่ถูกต้อง เหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ จนสามารถสอนและฝึกอบรมตนเองและผู้อื่นให้ปฏิบัติการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ได้เป็นอย่างดี

๒. เนื้อหา

- ๒.- จุดมุ่งหมายของวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- ๒.๒ เนื้อหาวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- ๒.๓ การประเมินผลวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- ๒.๔ กิจกรรมการฝึกวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
 - ๒.๔.๑ แบบฝึกหัดวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
 - ๒.๔.๒ การฝึกสมาธิเพื่อวางพลังจิตในเวลาอันสั้น
 - ๒.๔.๓ การสร้างมโนภาพโดยใช้สโลคหรือภาพจำนวนมาก
 - ๒.๔.๔ การตั้งจุดมุ่งหมายแห่งชีวิต
 - ๒.๔.๕ การวางโครงการชีวิต
 - ๒.๔.๖ หลักการแห่งความสำเร็จรุ่งโรจน์ของตนเอง
 - ๒.๔.๗ จรรยาในการทำงาน
 - ๒.๔.๘ อุดมคติแห่งชีวิต
 - ๒.๔.๙ บทเรียนจากสิ่งแวดลอม
 - ๒.๔.๑๐ การวิเคราะห์ตนเอง
 - ๒.๔.๑๑ การประเมินผลตนเอง
 - ๒.๔.๑๒ ความฝันอันสูงสุดของตนเอง

๓. อุปกรณ์การสอน

- ๓.๑ พลิทช์ สารวิจิตร, คู่มือพัฒนาเพื่อความรุ่งโรจน์และส่งเสริมความก้าวหน้า
นักเรียน
- ๓.๒ พลิทช์ สารวิจิตร, วิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาตนเองและบุคลิกภาพจาก
ระดับอนุบาลถึงปริญญาเอก
- ๓.๓ Napoleon Hill, The Science of Personal Achievement, Volume
- ๓.๔ Napoleon Hill, Think and Grow Rich
- ๓.๕ ตัวอย่างผลงานต่าง ๆ ของผู้สอนหรือบุคคลสำคัญ
- ๓.๖ รูปภาพ สไลด์ ของจริงที่เกี่ยวกับวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์

๔. กิจกรรม

- ๔.๑ เป็กสมาธิ ตรวจสอบตนเอง ปลุกคุณสมบัติที่พึงประสงค์
- ๔.๒ ทำแบบฝึกหัดเป็นรายตัวและกลุ่มตามเนื้อหา
- ๔.๓ สร้างสัญลักษณ์จุดมุ่งหมายแห่งชีวิตด้วยไม้หรือหิน หรือโลหะ
- ๔.๔ เขียนประวัติของตนเอง บันทึกเหตุการณ์ประจำวัน
- ๔.๕ ให้คะแนนคุณสมบัติของตนเองก่อนและหลังการเรียนรู้วิชา
- ๔.๖ ทำกราฟแสดงการเปลี่ยนแปลงของตนเองทุกวัน

๕. การประเมินผล

- ๕.๑ สังเกตความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของตนเองและกลุ่ม
- ๕.๒ ตรวจงานและการปฏิบัติกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ
- ๕.๓ วิเคราะห์คะแนน บันทึกเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงด้านความคิด
นิสัย การพูด การกินอยู่ การทำงาน ฯลฯ

- ๕.๔ พิจารณาลำดับงานที่สำเร็จเป็นรายตัวและกลุ่ม
๕.๕ ทดสอบเนื้อหาวิชา

พด. ๕ เทคนิคการสอนและการฝึกอบรมวิชาวิทยาศาสตร์
การพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
(๘ - ๔๐ ชั่วโมง ตามระดับความเชี่ยวชาญที่ต้องการ)

๑. จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ทักษะดี ความชำนาญ และประสิทธิภาพอันถูกต้อง เหมาะสมในเทคนิคการสอนและการฝึกอบรมวิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์โดยเน้นการเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน การฝึกสอนกลุ่มย่อย การฝึกสอน กลุ่มใหญ่ การประเมินผลการสอน และการเลือกใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ และเครื่องช่วยสอนที่จำเป็น

๒. เนื้อหา

- ๒.๑ การเตรียมการสอน
- ๒.๒ การทำบันทึกการสอน
- ๒.๓ การสอนเป็นรายตัวและการสอนกลุ่มย่อย
- ๒.๔ การสอนกลุ่มใหญ่
- ๒.๕ การฝึกสอน
- ๒.๖ การประเมินผลการสอน
- ๒.๗ การเลือกใช้วัสดุทัศนูปกรณ์และเครื่องช่วยสอนที่จำเป็น
 - ๒.๗.๑ การเลือกสไลด์ และการใช้
 - ๒.๗.๒ การเลือกภาพและการใช้
 - ๒.๗.๓ การเลือกของจริงและการใช้
 - ๒.๗.๔ การเลือกผลงานของบุคคลสำคัญ
 - ๒.๗.๕ การใช้ผลงานของผู้อยู่ประกอบการสอน
- ๒.๘ การสอนเพื่อสร้างทัศนคติแห่งชีวิต
- ๒.๙ การสอนเพื่อสร้างความสำเร็กรุ่งโรจน์

๓. อุปกรณ์การสอน

- ๓.๑ พิธีธี สารวัจิตร, คู่มือพัฒนาเพื่อความสำเร็จและส่งเสริมความก้าวหน้า
นักเรียน
- ๓.๒ พิธีธี สารวัจิตร, วิชาพุทธศาสตร์การพัฒนาตนเองและบุคลิกภาพจาก
ระดับอนุบาลถึงปริญญาเอก
- ๓.๓ สไลด์ รูปภาพ ของจริง ตัวอย่างผลงานของบุคคลสำคัญ
- ๓.๔ เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป ฯลฯ
- ๓.๕ ตัวอย่างบันทึกการสอน ตัวอย่างการอภิปรายเกี่ยวกับการสอน
- ๓.๖ W. Clement & Jessie V. Stone Foundation, Programs,
Materials, Ideas.

๔. กิจกรรม

- ๔.๑ ทำแบบฝึกหัดการเตรียมการสอน การทำบันทึกการสอน
- ๔.๒ การปฏิบัติการสอนเป็นรายตัว เป็นกลุ่มย่อย และเป็นกลุ่มใหญ่
- ๔.๓ การปฏิบัติการประเมินผลการสอน
- ๔.๔ การเลือกและใช้วัสดุที่สนับสนุนในการสอนจริง
- ๔.๕ การสร้างองค์ความรู้และการปฏิบัติการพัฒนาตนเอง เพื่อความสำเร็จ
ตลอดสายวิชานี้
- ๔.๖ บันทึกความก้าวหน้าและความสำเร็จของบททุกระยะ

๕. การประเมินผล

- ๕.๑ วิเคราะห์จุดอ่อนและจุดเด่นของการเตรียมการสอนของตนเองและคนอื่น
- ๕.๒ สังเกตและติดตามผลการทำแบบฝึกหัดการพัฒนาตนเอง
- ๕.๓ ตรวจวิเคราะห์แผนผลงาน เอกสาร การปฏิบัติการพัฒนาตนเอง
- ๕.๔ เก็บข้อมูลและบันทึกความเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาตนเอง
- ๕.๕ ทดสอบเนื้อหาวิชา

พค. ๒ การสร้างเอกสาร ตำรา ชุติวิชาและโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ
ตามแนววิชาการพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์

๑. จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ทักษะ ความชำนาญ
และประสบการณ์ในการสร้างเอกสาร โสตทัศนูปกรณ์และตำราสำหรับใช้สอนหรือฝึกอบรมวิชาวิทยาศาสตร์
การพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและประหยัด

๒. เนื้อหา

- ๒.๑ ความสำคัญและความจำเป็นในการสร้าง เอกสาร โสตทัศนูปกรณ์ และตำรา
ในการสอนวิทยาศาสตร์การพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- ๒.๒ หลักการสร้าง เอกสาร โสตทัศนูปกรณ์และตำราสำหรับสอนวิชาวิทยาศาสตร์
การพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- ๒.๓ การสร้าง เอกสารประกอบคำบรรยายและแบบฝึกหัด
- ๒.๔ การทำกระบวนทัศน์ความก้าวหน้าในการพัฒนาตนเอง
- ๒.๕ การทำสไลด์ประกอบคำบรรยาย เพื่อสร้างองค์ความรู้
- ๒.๖ การเขียนตำราวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- ๒.๗ การใช้วัสดุของจริง เป็นบทเรียนเกี่ยวกับชีวิตและการต่อสู้
- ๒.๘ การสร้างชุดการสอนสำหรับปลูกฝังคุณสมบัตินักพัฒนา
- ๒.๙ การออกแบบแบบฝึกหัดวิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์

๓. อุปกรณ์การสอน

- ๓.๑ พิธีสารวิจิตร, คู่มือพัฒนาเพื่อความรุ่งโรจน์และส่งเสริมความก้าวหน้า
นักเรียน
- ๓.๒ พิธีสารวิจิตร, วิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาตนเองและบุคลิกภาพจาก
ระดับอนุบาลถึงปริญญาเอก
- ๓.๓ Napoleon Hill, The Laws of Success

๓.๔ W. Clement & Jessie V. Stone Foundation, Programs, Ideas.

๓.๕ W. Clement Stone, The Success System That Never Fails.

๔. กิจกรรม

- ๔.๑ การสร้างอุปกรณ์จากไม้ หิน โลหะ ฯลฯ
- ๔.๒ การทำสไลด์ประกอบการสอนนอกบทเรียนแห่งชีวิต
- ๔.๓ การทำเอกสารประกอบการบรรยาย เรื่องความได้คึกเคยวแนวแนของจุดมุ่งหมาย และจิตคณะสามัคคี
- ๔.๔ การเขียนเอกสาร เกี่ยวกับการศึกษาประวัติบุคคลสำคัญ
- ๔.๕ การทำชุดการสอน และวิเคราะห์ทำรายวิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาศนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์
- ๔.๖ การออกแบบแบบฝึกหัดการพัฒนาศนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์

๕. การประเมินผล

- ๕.๑ ให้คะแนนผลงาน และกิจกรรมตลอดการเรียน
- ๕.๒ สังเกตความเปลี่ยนแปลงของตบเองและคนอื่น
- ๕.๓ บันทึกความก้าวหน้าในการทำงานไว้ทุกกระยะ ทุกวันติดต่อกัน
- ๕.๔ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์
- ๕.๕ ทดลองใช้อุปกรณ์ เอกสาร ทำรายในสถานการณจริง
- ๕.๖ ทดสอบเนื้อหาวิชา

พค. ๗ โครงการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
ของตนเอง ชุมชน และประเทศ

(๔ - ๕๐ ชั่วโมง ตามระดับความเชี่ยวชาญที่ต้องการ)

๑. จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ทักษะ ความชำนาญ และประสบการณ์ที่ถูกต้อง เหมาะสมในการวางแผนโครงการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ของตนเอง ชุมชน และประเทศ โดยเน้นโครงการสำหรับครอบครัว สถานศึกษา หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ภาค และประเทศ และสามารถรับผิดชอบโครงการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ในระดับใดระดับหนึ่ง

๒. เนื้อหา

- ๒.๑ การศึกษาปัญหาของชุมชนและประเทศ
- ๒.๒ การแก้ปัญหาโดยการพัฒนาตนเองของสมาชิกในชุมชนและประเทศ
- ๒.๓ สภาพของชุมชนและประเทศก่อนวางแผนโครงการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- ๒.๔ การวางแผนโครงการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ของครอบครัว
- ๒.๕ การวางแผนโครงการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ
- ๒.๖ การวางแผนโครงการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนระดับจังหวัด ภาคและประเทศ
- ๒.๗ การวางแผนโครงการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ของสถานศึกษา ระดับ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา

๓. อุปกรณ์การสอน

- ๓.๑ ฟิล์ม สาวจิตร์, คู่มือพัฒนาเพื่อความรุ่งโรจน์และส่งเสริมความก้าวหน้า
นักเรียน
- ๓.๒ ฟิล์ม สาวจิตร์, วิทยาทศศาสตร์การพัฒนาคณะและบุคคลิกภาพ
จากระดับอนุบาลถึงปริญญาเอก

พต. ๘ การบริหารโครงการพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์

๑. จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ทักษะ ความชำนาญ และประสบการณ์ที่ถูกต้อง เหมาะสมเกี่ยวกับการบริหารโครงการพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์ และสามารถดำเนินงานโครงการพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์ให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เนื้อหา

- ๒.๑ โครงสร้างของโครงการพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์
- ๒.๒ ปรัชญาการบริหารโครงการ เพื่อความพึงพอใจและประสิทธิภาพ
- ๒.๓ กระบวนการเลือกผู้ร่วมงานและบุคลากร
- ๒.๔ การสร้างจิตคณะสามัคคี
- ๒.๕ การจูงใจและผลตอบแทนในการทำงาน
- ๒.๖ การวางแผนปฏิบัติงานและขั้นตอนการทำงาน
- ๒.๗ การตรวจสอบงานและการประเมินผลงาน
- ๒.๘ การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน
- ๒.๙ การแก้ปัญหาในการทำงาน
- ๒.๑๐ การใช้จ่ายเงินและกองทุนสำรอง
- ๒.๑๑ การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบ
- ๒.๑๒ การจัดสถานที่ทำงาน เพื่อความรุ่งโรจน์
- ๒.๑๓ การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร
- ๒.๑๔ การสร้างความหวัง ความภาคภูมิใจและความขอกทนในการทำงาน

๓. อุปกรณ์การสอน

- ๓.๑ พิธีกร สารวัตร, คู่มือพัฒนาเพื่อความรุ่งโรจน์และส่งเสริมความก้าวหน้า
นักเรียน

- ๓.๒ วิลเลียม สตีเวนสัน, วิทยาศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของตนเองและบุคลิกภาพจากระดับอนาถถึงปรีชาญาณ
- ๓.๓ Napoleon Hill, The Laws of Success
- ๓.๔ Napoleon Hill and W. Clement Stone, Success Through A Positive Mental Attitude
- ๓.๕ W. Clement Stone, The Success System That Never Fails

๔. กิจกรรม

- ๔.๑ ศึกษาโครงสร้างของโครงการพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อความสำเร็จในงานต่าง ๆ
- ๔.๒ ฝึกงานโครงการพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อความสำเร็จในงานระดับต่าง ๆ
- ๔.๓ ปฏิบัติกิจกรรมโครงการพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อความสำเร็จในงาน
- ๔.๔ ปฏิบัติการแก้ปัญหาในการทำงาน
- ๔.๕ ฝึกปฏิบัติการจัดสถานที่ทำงานเพื่อความสำเร็จในงาน
- ๔.๖ ปฏิบัติการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร
- ๔.๗ ปฏิบัติการสร้างขวัญกำลังใจและความอดทนในการทำงาน

๕. การประเมินผล

- ๕.๑ ให้คะแนนหรือเขียนภาพแสดงผลงานที่ทำด้วยตนเอง
- ๕.๒ ให้เพื่อนร่วมงานหรือบุคคลอื่นประเมินผลความก้าวหน้าในการฝึกโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าและกราฟ
- ๕.๓ สังเกตความเปลี่ยนแปลงทางความคิด ทัศนคติ และความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารโครงการของตนเอง
- ๕.๔ อภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับคนอื่น ๆ
- ๕.๕ ทดสอบเนื้อหาวิชา

พต. ๕ การวิจัยและประเมินผลโครงการพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์

๑. จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ความชำนาญ ทักษะ และประสบการณ์ที่ถูกต้อง เหมาะสมเกี่ยวกับการวิจัยและประเมินผลโครงการพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์ และสามารถนำผลที่ได้ไปใช้พัฒนาปรับปรุงโครงการพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. เนื้อหา

- ๒.๑ ความหมายและความสำคัญของการวิจัยและประเมินผลโครงการพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์
- ๒.๒ กระบวนการวิจัยและประเมินผลโครงการ
- ๒.๓ การสร้างและใช้แบบสอบถาม
- ๒.๔ การสังเกตและการจดบันทึก
- ๒.๕ การสัมภาษณ์
- ๒.๖ การทดสอบและการทดลอง
- ๒.๗ มาตรการส่วนปริมาณค่าและกราฟ
- ๒.๘ เกณฑ์ความสำเร็จรุ่งโรจน์
- ๒.๙ การวัดความคืบหน้า
- ๒.๑๐ การประเมินผลงานและความสำเร็จรุ่งโรจน์
- ๒.๑๑ การใช้ผลการวิจัยและประเมินผลในการพัฒนา ปรับปรุงโครงการพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์

๓. อุปกรณ์การสอน

- ๓.๑ พิธีสารวิจัย, คู่มือพัฒนาเพื่อความรุ่งโรจน์และส่งเสริมความก้าวหน้า นักเรียน

๓.๒ พลิตซ์ สาร์วิทซ์, วิทยาศาสตร์การพัฒนาค้นเองและบุคคลิกภาพจากระดับอนุบาลถึงปริญญาเอก

๓.๓ Napoleon Hill, The Science of Personal Achievement, Volumes I - IV

๓.๔ W. Clement Stone, The Success System That Never Fails

๔. กิจกรรม

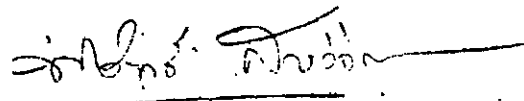
- ๔.๑ ศึกษาประวัติ ความเป็นมา และกิจกรรมของโครงการพัฒนาค้นเองเพื่อความรุ่งโรจน์
- ๔.๒ สร้างเกณฑ์ความสำเร็จรุ่งโรจน์ของโครงการ
- ๔.๓ ปฏิบัติกิจกรรมการวางแผนวิจัย การเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล และการประเมินผลความสำเร็จรุ่งโรจน์ของโครงการ
- ๔.๔ อภิปรายผลการวิจัยและประเมินผลเพื่อนำไปปรับปรุงโครงการ
- ๔.๕ บันทึกกิจกรรมการฝึกอบรมและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

๕. การประเมินผล

- ๕.๑ ให้คะแนนกิจกรรมและผลงานตลอดการเรียน
- ๕.๒ ศึกษาข้อมูลและพฤติกรรมของผู้เข้ารับอบรมว่าสอดคล้องกันหรือไม่ เพราะอะไร
- ๕.๓ พิจารณาผลงานและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยสม่ำเสมอ
- ๕.๔ ตรวจสอบข้อมูลโดยการสังเกตและการสัมภาษณ์
- ๕.๕ ทดสอบเนื้อหาวิชา

สรุป

หลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาคณะเอง เพื่อความรุ่งโรจน์แห่งเมืองท่าออกเป็น
๑๐ รายวิชาหรือหัวข้อวิชา บังคับให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ ความเข้าใจ หักสนคดี
ความชำนาญ และประสบการณ์อย่างสูง เพื่อให้สามารถสอนหรือฝึกอบรมวิชาการศึกษาตนเอง เพื่อความ
รุ่งโรจน์ให้แก่คนอื่น นักเรียน ประชาชน เพื่อรับงาน และสมาชิกในครอบครัวได้เป็นอย่างดี
ตลอดหลักสูตรจะเป็นการปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม พัฒนาคณะเองให้ดีกว่าคนอื่น
เวลาในการฝึกอบรมรายวิชาละ ๔ - ๔๐ ชั่วโมง ตามระดับความเชี่ยวชาญ
ทั้ง ๑๐ รายวิชาจะใช้เวลาในการฝึกอบรมประมาณ ๔๐ - ๔๐๐ ชั่วโมง

ดร. พิชิต สาทวีจิต

ผู้อำนวยการฝึกอบรมวิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาคณะเอง เพื่อความรุ่งโรจน์
วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๕

ภาคผนวก

คำอธิบายหลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาค้นเอง เพื่อความรุ่งโรจน์

เพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษาและผู้เข้ารับการฝึกอบรม สถาบัน
การพัฒนาค้นเอง เพื่อความรุ่งโรจน์จึงได้กำหนดหลักสูตรวิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาค้นเอง เพื่อความ
รุ่งโรจน์ไว้ ๓ ระดับคือ

๑. ระดับพื้นฐานการพัฒนาค้นเอง เพื่อความรุ่งโรจน์ แบ่งเป็นหลักสูตร ๓ วัน และ
หลักสูตร ๓ เดือน

๑.๑ หลักสูตร ๓ วัน

๑.๑.๑ จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถปฏิบัติการสำรวจ
ตนเอง ปฏิบัติหลักการพื้นฐานที่ส่งเสริมความรุ่งโรจน์ สูตรการพัฒนาค้นเองและหลักการแห่งความสำเร็จ
รุ่งโรจน์ของนะโปเลียน ฮิลล์ (พค.๑ และ พค.๓)

๑.๑.๒ เวลาเรียน วันละ ๓ ชั่วโมง เป็นเวลา ๓ วัน รวม ๒๔ ชั่วโมง

๑.๒ หลักสูตร ๓ เดือน

๑.๒.๑ จุดมุ่งหมาย เหมือนข้อ ๑.๑.๑ และให้มีความรู้ทางจิตวิทยาที่เป็น
พื้นฐานของการพัฒนาค้นเองและบุคลิกภาพ (พค.๑, พค.๒ และ พค.๓)

๑.๒.๒ เวลาเรียน วันละ ๒ ชั่วโมง เป็นเวลา ๓ เดือน โดยเรียนวัน
เว้นวัน รวม ๓๐ ชั่วโมง

การจัดช่วง เวลาและเนื้อหาเช่นนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ใช้ช่วง เวลาสำหรับ
คิดและพัฒนาค้นเองมากยิ่งขึ้น

๒. ระดับเฝ้าการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ แบ่งเป็นหลักสูตร ๒ เดือนและหลักสูตร
๔ เดือน

๒.๓ หลักสูตร ๒ : เกือน

๒.๓.๓ จดหมายหมาย เหมือนขอ ๓.๒.๓ และให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมการ
พัฒนานตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์ครบทั้ง ๓๔ ข้อ (พค.๑, พค.๒, พค.๓, และ พค.๔)

๒.๖.๒ เวลาเรียน วันละ ๒ ชั่วโมง เรียนสัปดาห์ละ ๓ วัน เป็นเวลา ๒ เดือน รวม ๔๘ ชั่วโมง

การจัดช่วงเวลาและเนื้อหาเช่นนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาประกอบไปด้วยเวลาในวัยที่ไม่ได้
มาเรียนในระดับทำกิจกรรมการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ -๔ ข้อ ด้วยตนเองให้ครบถ้วน

๒.๒ หลักสูตร ๔ เกณฑ์

๒.๒. - จดหมายชี้แจง เหนือข้อ ๒. - - และให้สามารถวางโครงการพัฒนา
ตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์ของตนเองและครอบครัวได้ (พค. - , พค.๒, พค.๓, พค.๔ และ พค.๗
บางส่วน)

๒.๒.๒ เวลาเรียน วันละ ๒ ชั่วโมง เรียนสัปดาห์ละ ๒ วัน เป็นเวลา ๔ เดือน รวม ๘๔ ชั่วโมง

การจัดช่วงเวลาและเนื้อหาเช่นนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้พัฒนาตนเองตาม
ขั้นตอนที่เหมาะสม มีเวลาใคร่ครวญไตร่ตรองสิ่งต่าง ๆ อย่างรอบคอบ จนสามารถวางโครงการ
พัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ของตนเองและครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. วิทยาลัยการณึ่งืออบรมวิชาพุทธศาสตร์การัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์ แบ่ง เป็น
หลักสูตร ๒ เดือนและหลักสูตร ๓ ปี

๓.๙ หลักสูตร ๒ เดือน

๓.- จุฬงกรณ์มหาวิทยาลัย เปรียบข้อ ๒.๒.- และให้สามารถใช้เทคนิคการสอน และการฝึกอบรมวิชาวิทยาศาสตร์การพัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อความรู้รอบรู้ได้ (พค.-, พค.๒, พค.๓, พค.๔, พค.๕ และ พค.๗)

๓.๑.๒ เวลาเรียน วันละ ๒ ชั่วโมง สัปดาห์ละ ๒ วัน เป็นเวลา ๒ เดือน
รวม ๑๐๔ ชั่วโมง

การจัดช่วง เวลาและเนื้อหาเช่นนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาตนเอง
ได้อย่างครบถ้วน เหมาะสมก่อนที่จะไปสอนวิชาการพัฒนาตนเองให้คนอื่นและชี้แนะทางแห่งความรุ่งโรจน์
ให้คนอื่น

๓.๒ หลักสูตร ๑ ปี

๓.๒.๑ จุดมุ่งหมาย เหมือนข้อ ๓.๑.๑ และให้สามารถสร้างเอกสาร ตำรา
ชุดวิชาและสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ตามแนววิทยายุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ได้ (พท.๑,
พท.๒, พท.๓, พท.๔, พท.๕, พท.๖, พท.๗, พท.๘, พท.๙, และ พท.๑๐)

๓.๒.๒ เวลาเรียน วันละ ๒ ชั่วโมง สัปดาห์ละ ๒ วัน เป็นเวลา ๑ ปี
รวม ๒๐๘ ชั่วโมง

การจัดช่วง เวลาและเนื้อหาเช่นนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาตนเอง
เพื่อความรุ่งโรจน์ได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์และสามารถรับผิดชอบโครงการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์
ได้เป็นอย่างดี

พิชิต สารวิจิตร

วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๖

แผนการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิสิทธิ์ สารวิจิตร

วันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๖

การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติเป็นงานละเอียดอ่อนและซับซ้อน แต่เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำ หากละเลยความยุ่งยากเคอะเขินจะต้องเกิดขึ้นในชุมชนและประเทศชาติ อย่างแน่นอน ดังนั้นแม้จะเป็นงานยากและใช้เวลานานก็เป็นสิ่งที่จะต้องทำอย่างดีที่สุดและต้องรีบลงมือ ทำด้วยความเต็มใจเสีย กล้าหาญและมีหลักวิชาเป็นแนวปฏิบัติ

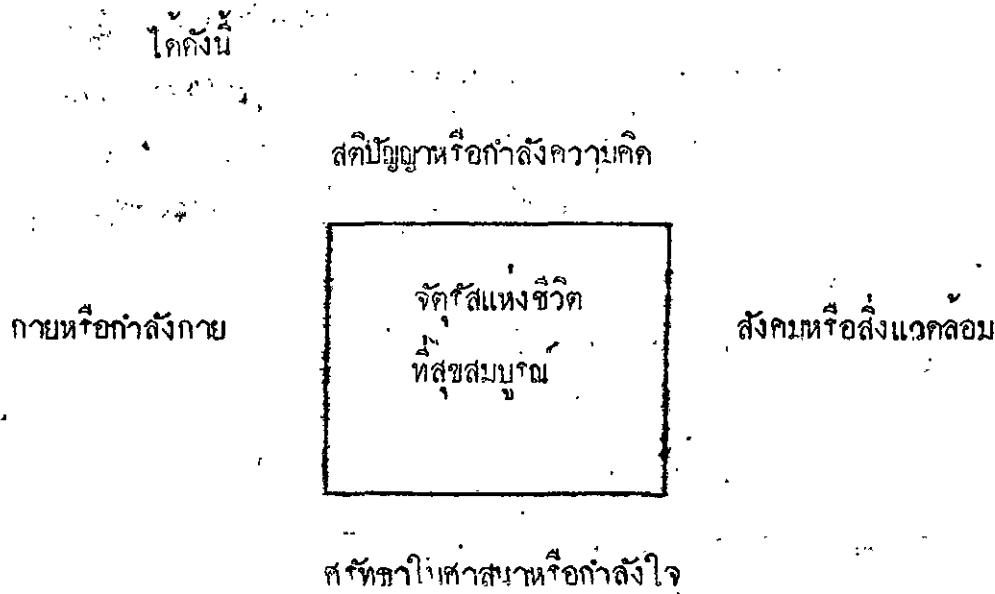
ก. ปรัชญาในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติ

การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติมีปรัชญาหรือหลักความเชื่อ สำคัญดังนี้

๑. ชีวิตประกอบด้วยกาย จิตและสิ่งแวดล้อม
๒. การพัฒนาท้องถิ่นคือการพัฒนากาย จิตและสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคลในชุมชนและประเทศชาติ ให้เอื้อต่อการมีชีวิตที่สุขสมบูรณ์
๓. ชีวิตที่สุขสมบูรณ์ประกอบด้วยองค์ประกอบอย่างน้อย ๔ อย่าง ที่มีส่วนและความสำคัญเท่ากันคือ

- ๓.๑ กายที่สมบูรณ์
- ๓.๒ จิตที่เป็นความนึกและสติปัญญาที่สมบูรณ์
- ๓.๓ จิตที่เป็นวิญญาณหรือศรัทธาในศาสนาที่สมบูรณ์
- ๓.๔ สังคมหรือสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์

องค์ประกอบแห่งชีวิตที่สมบูรณ์อาจจะเขียนเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส

ชีวิตโคตรพัฒนาตนเองจนเกิดความสะดวกอย่างเหมาะสมในองค์ประกอบอย่างน้อย ๔ อย่าง

ดังกล่าว ถือได้ว่าโคตรชีวิตที่สมบูรณ์แล้วตามอัตราของคุณ

๔. การพัฒนาที่เหมาะสมและถูกต้องคือการพัฒนาที่ส่งเสริมให้แต่ละคนเจริญงอกงามและดีเกิน โดยคงรูปแบบและเอกลักษณ์ของคนไว้และพัฒนาไปดวยรูปแบบและเอกลักษณ์ของตนเอง ไม่ใช่การพัฒนาที่เปลี่ยนรูปแบบและเอกลักษณ์ของตนเองจนตนเองไม่สามารถดำรงความเป็นตนเองไว้ได้ หลักการนี้อาจจะยกตัวอย่างการปลูกต้นไม้หรือการเลี้ยงสัตว์มาอธิบาย เช่น

๔.๑ การปลูกมะขาม มีการใส่ปุ๋ยและการรดน้ำ ผลที่ต้องการคือการที่ต้นมะขาม คุ้คมเอาปุ๋ยออก แะธาตุหรืออาหารในปุ๋ยออก โดยอาศัยน้ำเป็นเครื่องช่วย ในการลำเลียงอาหารไปบำรุงต้นมะขาม แล้วเกิดดอกผลที่สมบูรณ์ มีรสชาด ดี ขายได้ราคา มีคุณค่าทางอาหารแก่มนุษย์ ฯลฯ แบบมะขาม ไม้ใช้ให้ ต้นมะขามกลายเป็นปุ๋ยคอกหรือเฒ่าเปื่อยเพราะแะรื้อนานเกินไป

๔.๒ การเลี้ยงไก่ มีการให้อาหารที่จำเป็นและดื่มน้ำ ปล่อยให้ไก่โตเต็มที่ ผลที่ต้องการคือไก่ ที่สมบูรณ์ โตเร็ว มีเนื้อไก่มาก มีรสดี ขายได้ราคาแพง ฯลฯ แบบเนื้อไก่ ไม้ใช้ให้ไก่กลายเป็นร่า เผล็ดกะดิกหรือปลาบ่น

ในการพัฒนาท้องถิ่นก็ต้องคงรูปแบบชีวิต ความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่นไว้ คือให้คนในท้องถิ่นสามารถปรับตนเอง ำตัวเองตามข้อดีและระยะเวลาที่พอจะตามทันได้ ไม่เร่งรัดจนเกินไป และไม่ใช้พัฒนาจนคนในท้องถิ่นขาดความเป็นตัวของตัวเอง หรือขาดความภาคภูมิใจในตนเอง เพราะมีค่านิยมออกไปคอยว่า คอยช่วยเหลือ คอยชี้แนะหรือคอยบงการวิถีชีวิตของเขา

๕. เป้าหมายสูงสุดของชีวิตคือ

- ๕.๑ การพึ่งตนเองได้
- ๕.๒ การเลี้ยงตนเองได้
- ๕.๓ การนำตนเองได้
- ๕.๔ การทำตนเป็นประโยชน์แก่สังคม
- ๕.๕ การมีความพึงพอใจในชีวิตและการงาน

การพัฒนาทุกขั้นตอนต้องเน้นให้เห็นเป้าหมายสูงสุดของชีวิตให้เด่นชัดและใช้เป้าหมายสูงสุดของชีวิตเป็นแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

๖. ความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติเกิดจากความรุ่งโรจน์ของทุกคนในชุมชนและประเทศชาติ การที่คนรุ่งโรจน์เพียงจำนวนน้อยแต่คนอื่น ๆ ในชุมชนและประเทศชาติอีกมากมายทุกข์ยาก คับแค้น ขาดแคลน ชักสั่น ถูกกดขี่และเอารัดเอาเปรียบ จะถือว่าชุมชนและประเทศชาติรุ่งโรจน์ไม่ได้ ความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติอยู่ที่ทุกคนในชุมชนและประเทศชาติมีชีวิตที่สุขสมบูรณ์ดี มีความก้าวหน้า ไม่เบียดเบียนกันเองหรือชุมชนอื่น ๆ

๗. ค่าของความเป็นมนุษย์ที่ผลงานที่งดงามและคุณธรรมที่แต่ละคนประพฤติปฏิบัติจนเป็นนิสัย อันเป็นสิ่งสำคัญที่บ่งให้เห็นความเจริญรุ่งโรจน์และมั่งคั่ง เป็นสุขของชุมชนและประเทศชาติ การเอาเปรียบคนอื่น ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ย่อมแสดงให้เห็นถึงความเห็นแก่ตัว ความชั่วร้ายและค่าของความเป็นมนุษย์ที่น้อย

ข. ขั้นตอนในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติ

การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาตินั้นต้องอาศัยขั้นตอนที่เหมาะสม การดำเนินงานจึงจะราบรื่นและเกื้อกูลโยชน์แก่กันได้อย่างต่อเนื่องตลอดไป ขั้นตอนที่เหมาะสมควรเป็น

๑. การศึกษาท้องถิ่นเพื่อให้ทราบและเข้าใจอิทธิพลของสิ่งสำคัญต่อไปนี้

- ๑.๑ ปัญหาหลักของท้องถิ่น
- ๑.๒ จุดอ่อนของท้องถิ่น
- ๑.๓ จุดแข็งของท้องถิ่น
- ๑.๔ ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
- ๑.๕ ลักษณะนิสัย ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ ความไม่ฝืนของประชาชนในท้องถิ่น
- ๑.๖ ผู้นำของท้องถิ่น
- ๑.๗ ประวัติของท้องถิ่น บุคคลสำคัญของท้องถิ่นในอดีต
- ๑.๘ ความสนใจ ความถนัด ความประพฤติดีของประชาชนในท้องถิ่น
- ๑.๙ จำนวนประชากร อาชีพหลัก ไร่นา ไร่ สวน สถานประกอบการ ศาสนา การปกครอง ฯลฯ
- ๑.๑๐ ความไม่สงบของประชาชน นักเรียนและอนุชนในท้องถิ่น
- ๑.๑๑ อื่น ๆ ฯลฯ

๒. การสร้างความผูกพันกับท้องถิ่น

การสร้างความผูกพันกับท้องถิ่นกระทำเพื่อสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นกับผู้นำพัฒนาท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง นั่นคือเพื่อให้สามารถมองเห็นหัวใจของปัญหาท้องถิ่นนั้นเอง การศึกษาท้องถิ่นเป็นการสร้างความเข้าใจท้องถิ่นเบื้องต้น การสร้างความผูกพันกับท้องถิ่นเป็นการสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้ง ยืนยาวและแนบแน่น การสร้างความผูกพันกับท้องถิ่นจะต้องสร้างด้วยกิจกรรมและกระบวนการที่สุ่มรอบคอบ มีจุดหมายและประหยัค เพราะเป็นการกระทำที่ต่อเนื่อง ยาวนานและสืบเปลี่ยน ตัวอย่างกิจกรรมและกระบวนการ

สร้างความผูกพันกับท้องถิ่นใต้แก

- ๒.- การสร้างโครงการร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น เช่น โครงการมหาวิทยาลัย
แห่งการงานและพัฒนาการที่ตำบลนาแห้ว อำเภอเมือง จังหวัดเลย
โครงการปลูกมะขามหวานล้านคนเพื่อสร้างมหาวิทยาลัยแห่งการงานและ
พัฒนาการ และพัฒนาคนธรรม ๔ ประการ ค่านิยม ๕ ประการ ความหวัง
ความมีจุดหมายในชีวิต ความรักท้องถิ่น เศรษฐกิจและความมั่นคงของ
ท้องถิ่น โครงการพิพิธภัณฑ์เพื่อให้อนุชน บัณฑิตและประชาชนรัก
ทบทวน รักษาและสงวนป่าไม้ โครงการปลูกป่าชุมชนในวันต้นไม้แห่งชาติ
และวันเข้าพรรษา ฯลฯ
- ๒.๒ การสร้างห้องสมุดและให้บริการยืมหนังสือในท้องถิ่น การสร้างพิพิธภัณฑ์ชุมชน
เก็บสะสมสิ่งของที่ประชาชนในท้องถิ่นเคยใช้สอยมาอดีตและแสดงภาพหรือ
โครงการที่เป็นความหวังหรือความต้องการของท้องถิ่นในปัจจุบันและอนาคต
- ๒.๓ การตั้งรางวัลการศึกษาและทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริม
ความสนใจในการศึกษาของประชาชน บัณฑิตและอนุชนในท้องถิ่น
- ๒.๔ การไปร่วมกิจกรรมสำคัญของท้องถิ่น เช่น วันสงกรานต์ งานบุญประจำปี
วันเข้าพรรษา วันชาติ ฯลฯ
- ๒.๕ การไปร่วมกิจกรรมของครอบครัวในท้องถิ่น เช่น งานบุญวัน พิธีแต่งงาน
งานบวชบุตรชาย งานขึ้นบ้านใหม่ งานศพ ฯลฯ
- ๒.๖ การไปเยี่ยมเยียนเป็นครั้งคราวเพื่อถามข่าวหรืออวยพร
- ๒.๗ การถ่ายภาพให้ประชาชนในท้องถิ่น เช่น คนแก่ คนสำคัญ ผู้นำท้องถิ่น
หรือเด็ก ๆ ที่พ่อแม่ต้องการไปไว้เป็นที่ระลึก
- ๒.๘ การยกย่องให้เกียรติทุกคนในท้องถิ่นด้วยการพูดจาปราศรัยอย่างสุภาพ
การปฏิบัติต่อทุกคนอย่างมีไมตรี

๒.๕ การให้ความรู้ ความคิด คำปรึกษาหรือเสนอแนะ แก่ชาวบ้านต้องการ
คำแนะนำหรือมาขอคำปรึกษา

๒.๑๐ การทำงานร่วมกับประชาชน เช่น การสร้างศาลา การสร้างโบสถ์
การหล่อเทียนพรรษา การสร้างศูนย์เด็กเล็ก การทำถังหมักแกสจาก
มูลสัตว์ การตั้งสหกรณ์สาธารณสุข การสร้างทางเข้าหมู่บ้าน การซ่อม
ศาลาวัด การขุดบ่อน้ำ การต่อท่อประปาเข้าหมู่บ้าน การทำอาหารเลี้ยงคน
มาทอดผ้าป่า การสำรวจจำนวนสัตว์ในหมู่บ้าน ฯลฯ

๒.๑๑ การเสียสละทุนทรัพย์ เวลา ความคิดและแรงงานช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก
เช่น ถูไฟฟ้าในหมู่บ้าน ตกต้นไม้ อดทน ลูกเจ็บป่วย ขโมยขึ้นบ้าน ประสบอุบัติเหตุ
น้ำท่วม ฯลฯ

๓. การปรับความคิด

การปรับความคิดเป็นการปรับทั้งสองทางหรือมากกว่าสองทาง เพื่อให้ความคิดของ
ประชาชน ความคิดของผู้ไปช่วยพัฒนาท้องถิ่นและความคิดตามตัวเข้ระบบ ประเพณี นโยบายของรัฐ
กฎหมาย ระเบียบ ฯลฯ สามารถนำไปปฏิบัติงานได้ตามสภาพที่เป็นจริงของท้องถิ่น การปรับความคิดใช้
เวลานาน ต้องอาศัยกระบวนการศึกษาท้องถิ่นและการสร้างความผูกพันกับท้องถิ่นเป็นเครื่องช่วย
การปรับความคิดต้องปรับทีละน้อย โดยมีเป้าหมายหลักเป็นทิศทาง การปรับความคิดแบบส่วนตัวและการ
ร่วมสร้างประโยชน์และความสุขให้ชุมชนท่ามกลางวิถี เช่น

๓.๑ การสนทนากันตามโอกาสต่าง ๆ อย่างไม่เป็นพิธีรีตอง พบกันที่ไหนก็สนทนา
กันแบบไม่เป็นทางการ วิธีนี้ใช้ได้ผลยั่งยืนเพราะเป็นการปรับความคิดทีละน้อย
และใช้เวลานาน

๓.๒ การประชุมปรึกษาหารือ เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของคนหลาย ๆ คน
ในเวลาจำกัด อาจก่อให้เกิดแนวคิดเห็นเป็นหลายกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้เห็นแนวทาง

ในการประสานงาน หรือการกำหนดเป้าหมายร่วมกันในคราวตก ๆ ไปได้

- ๓.๓ การรวบรวมที่มีความสนใจใกล้เคียงกับเป้าหมายกิจกรรมร่วมกัน เมื่อกลุ่มนี้ทำงานใดผลก็มีคนยอมรับ คนอื่น ๆ ที่ไปเห็นด้วยก็จะมาร่วมงานหรือยอมรับมากขึ้น
- ๓.๔ การใช้อุปกรณ์สื่อที่ช่วยในการปรับความคิด เช่น แผนที่ แผนภูมิ ภาพเขียน ภาพถ่าย ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ภาพยนตร์ ของจริงหรือการแสดง ที่ปรับความคิดได้
- ๓.๕ การทำเป็นตัวอย่าง การทดลองให้ประชาชนได้เลเห็นขั้นตอนและผลของการทำงานอย่างมีระบบ มีการบันทึกหลักฐาน การถ่ายภาพ มีการตรวจสอบ ประเมินผล ฯลฯ ย่อมทำให้การปรับความคิดทำได้ง่ายและเร็วขึ้น
- ๓.๖ การแสดงนิทรรศการผลงานหรือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแล้ว เป็นวิธีการที่ได้ผลดียิ่งในการปรับความคิด
- ๓.๗ การพิมพ์โครงการ เผยแพร่อย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา ทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ หรือเป็นการกระตุ้นให้เกิดการปรับความคิดเร็วขึ้น
- ๓.๘ การเชิญวิทยากรหรือบุคคลภายนอกมาชี้แจงโครงการหรืออธิบายความคิด เป็นการปรับความคิดที่ได้ผลดีวิธีหนึ่ง
- ๓.๙ การยกย่องให้เกียรติผู้ช่วยยกย่อง เป็นการเตรียมคนให้พร้อมที่จะปรับความคิดของตนให้สอดคล้องกับสิ่งที่ถูกชี้แจง
- ๓.๑๐ การร่วมทำประโยชน์แก่ท้องถิ่นเป็นวิธีการปรับความคิดที่ดีมาก เพราะสามารถเชิญคนมาร่วมได้จำนวนมากและเป็นวิธีการที่นิยมพล ไม่หักหาญหัวใจใคร

๔. การปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนา

การปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาจะเริ่มได้ทันทีเมื่อการปรับความคิดและเป้าหมายของโครงการพัฒนามีความกระจ่าง ชัดเจนค้ำสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกันแล้ว การปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนามักคือ

การลงมือปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่มองเห็นร่วมกันแล้วนั้นเอง ในการปฏิบัติกิจกรรม การพัฒนายี่สิ่งที่จะต้องระมัดระวัง คือ

- ๔.๑ เป้าหมายของการพัฒนาต้องแจ่มแจ้ง ชัดเจนและเขียนไว้ให้ทุกคนทราบ สามารถตรวจสอบ ทบทวนหรือนำมาพิจารณาได้เสมอ
- ๔.๒ การทำงานต้องให้ผู้ร่วมงานได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยตรงหรือทางอ้อม อย่างยุติธรรม คนทำงานยากให้ได้รับผลตอบแทนหรือค่าจ้างยกย่องมาก คนทำงานน้อยก็ให้ได้รับน้อย ผลลัพธ์ลงไปความเหมาะสม
- ๔.๓ ควรมีการประชุม ปรีกษาหารือ ชักชวนความเข้าใจในการดำเนินงานอยู่เสมอ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบงานเข้าใจบทบาทและภาระหน้าที่ของตน ไม่ถ่วงถ่วง คนอื่นหรือละเลย ถ้ามีข้อบกพร่องให้รีบตัดสินใจดำเนินการแก้ไข อย่าปล่อยทิ้งไว้
- ๔.๔ การนำกลุ่มต้องใช้ผู้นำท้องถิ่นเป็นหลัก บุคคลภายนอกควรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาเท่านั้น
- ๔.๕ ที่ปรึกษาคงส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้นำกลุ่มประเมินผลความสำเร็จในการทำงาน และความพึงพอใจของผู้ร่วมงานอยู่เสมอ
- ๔.๖ ควรมีการถ่ายภาพความสำเร็จและขั้นตอนการทำงานไว้เป็นระยะ ๆ เพื่อสร้างขวัญและความภาคภูมิใจในการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนา
- ๔.๗ ควรให้เกียรติและยกย่องผู้ทำงานดีเยี่ยมและสนับสนุนให้ เป็นผู้นำท้องถิ่นในเวลาต่อไป
- ๔.๘ ควรมีแผนภูมิ แผนป้ายสถิติแสดงความสำเร็จในการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนา บิดไว้ให้ทุกคนเห็นและเกิดความภาคภูมิใจร่วมกัน
- ๔.๙ ควรมีรางวัลเป็นสิ่งของ โล่ หรือประกาศเกียรติคุณสำหรับผู้ปฏิบัติกิจกรรม การพัฒนาได้อย่างดีเยี่ยมโดยไม่สร้างความสะดวกอันให้แก่ตนเอง ครอบครัว

และชุมชน

๔.๐ การใช้ทรัพยากรในกิจการพัฒนาต้องประหยัดและถ่วง ครอบครอง
ไม่ควรรุ่มรวยและหยุมหยิม

๕. การสร้างความหวังและพลังจิตคณะส่วมคึก

มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ด้วยความหวัง การสร้างความหวังจึง เป็นสิ่งที่ต้องและถูกต้อง
ความหวังจะ เป็นผลสำเร็จและยังยืนยงต่ออาศัยพลังจิตคณะส่วมคึก มันคือความร่วมใจ ร่วมใจประสงค์
ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อให้บรรลุประสงค์อันแน่วแน่ของคนตั้งแต่สองคนขึ้นไป การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความ
รุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติจะเกิดขึ้นได้ถ้าปราศจากความหวังและพลังจิตคณะส่วมคึก การสร้าง
ความหวังและพลังจิตคณะส่วมคึกจะสร้างได้โดยพิจารณาจากสภาพพื้นฐานที่ส่ง เสริมความรุ่งโรจน์ต่อไปใน
ตนเองและในทุกครอบครัว ในชุมชน

๕.๑ มีความส่วมคึกกัน

๕.๒ ขยันขันแข็งในงาน

๕.๓ ศึกษาหาความรู้ใส่ตนอยู่เป็นนิจ

๕.๔ ไม่กลัวหน้าหาความเจริญใส่ตน

๕.๕ คิดพึ่งตนเอง เชิดชูตนเองด้วยความดี

๕.๖ รักเกียรติเสมอชีวิต

๖. การพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์

ความรุ่งโรจน์ในชุมชนและในครอบครัวจะเกิดขึ้นได้ถ้าทุกคนหาการพัฒนาตนเอง
ความล้มเหลวหรือความสำเร็จของการพัฒนาท้องถิ่นจะพิสูจน์ได้โดยผลของการพัฒนาตนเองของแต่ละคน
ในชุมชน รวมทั้งผลของการพัฒนาตนเองของบุคคลภายนอกอื่น ๆ ที่เข้าไปร่วมพัฒนาท้องถิ่นนั้น

ด้วย เหตุที่การพัฒนาตนเองจึงเป็นหัวใจของการพัฒนาทุกอย่าง แต่การพัฒนาตนเอง
เป็นสิ่งที่ทำได้อย่าง คนส่วนมากที่รอแม่แทนเขยชาวทุ่งหลายก็จะเร่งพัฒนาคนอื่น เขยชาวทุ่งในการพัฒนา
คนอื่น แต่การแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง การนำตนเองให้เป็นตัวอย่างในความประพฤติ การกระทำ
และปฏิบัติคุณธรรมอย่างจริงจัง มักไม่ใส่ใจ ท้ายที่สุดมักกลายเป็นการหักหลังปากหรือการ เซ่นไหว้หรือการ แสวง
เพื่อถ่าย เป็นภาพเลื่อนหรือภาพยนตร์ วนเวียนในคนอื่น ๆ ที่ ส่วนในชีวิตจริงของตนเองไม่ได้เป็นอย่างนั้น
นี่คือจุดอ่อนของการพัฒนาทุกอย่าง

จากตัวอย่างที่ยกมาจึงหวังจะยืนยันไว้ว่าการพัฒนาตนเองมีความจำเป็นยิ่งในการพัฒนา
ท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติ การพัฒนาตนเองที่ดี มีความรู้รอบรู้และรุ่งโรจน์
สามารถฝึกฝนอบรมกันได้แล้ว หลักการพัฒนาตนเองต่อไปได้ดังนี้ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๓
ไถ่ถามการพิสูจน์ตรวจสอบผลการปฏิบัติจริงมาแล้ว ๒๓ ปี ปรากฏว่าไคมล็ค ไม่อั้นตรายใจ ๆ จึง
เชื่อว่าเป็นหลักการพัฒนาตนเองที่ใช้ไคมล็คแน่นอน หลักการพัฒนาตนเองที่เป็นธรรมและ เหมาะสมกับ
สภาพชีวิตจิตใจ ธรรมชาติของมนุษย์ประกอบด้วย

- ๕.๑ ศึกษาประวัติบุคคลสำคัญ
- ๕.๒ เข้าใจชีวิตและการต่อสู้
- ๕.๓ ปลุกคนสมัยกับบุคคลสำคัญ
- ๕.๔ ปลุกใจตนเอง
- ๕.๕ ส่งเสริมตนเอง

รายละเอียดอยู่ในหนังสือและเอกสารต่อไปนี้

พิสิษฐ์ สภาวิจิตร, คู่มือพัฒนาเพื่อการพัฒนา รุ่งโรจน์และส่งเสริมความก้าวหน้าแก่หมู่บ้าน

พิสิษฐ์ สภาวิจิตร, วิสัยทัศน์ศาสตร์การพัฒนาตนเองและบุคคลิกภาพจากระดับ

อนบาลถึงปริญญาเอก

พิสิษฐ์ สภาวิจิตร, หลักสูตรวิสัยทัศน์ศาสตร์การพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์

ค. การบำรุงรักษาการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติ

การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติเป็นงานสำคัญและสลับซับซ้อน ย่อมเกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก ทั้งที่เป็นประชาชนชาวบ้าน เช่น ผู้ใหญ่ ชาย หญิง ครู ปักเรียน ตำรวจ ทหาร ข้าราชการพลเรือน เจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน ทั้งที่เป็นคนในท้องถิ่นและบุคคลจากภายนอก ฯลฯ ดังนั้นงานการพัฒนาท้องถิ่นทุกอย่างจึงไม่ได้เกิดขึ้นในสุญญากาศ แต่เกิดขึ้นในหมู่คนจำนวนมากและเกิดขึ้นในพื้นที่กว้าง จึงจะต้องมีปัญห อุปสรรคและข้อขัดข้องต่าง ๆ มากมาย หากไม่มีการบำรุงรักษาอย่างดีและถูกต้อง เหมาะสมการพัฒนาท้องถิ่นอาจจะล้มเหลวและเป็นผลเสียแก่ชุมชนและประเทศชาติโดยรวมได้

การบำรุงรักษาการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติหมายถึงการขจัดปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาท้องถิ่นและส่งเสริมบำรุง รักษาขยายการพัฒนาและกิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ ให้ดำเนินไปด้วยความราบรื่น เรียบร้อยและบรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้แน่ชัดแล้ว

การบำรุงรักษาการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติประกอบด้วย กิจกรรมหลักต่อไปนี้

... ผลของการวิวัฒนาการพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์แห่งอนาคตของรัฐที่ไปร่วมปฏิบัติงานในการพัฒนาท้องถิ่น

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน พยาบาล พัฒนาการอำเภอ พัฒนากรจังหวัด ปลัดอำเภอ นายอำเภอ ทหาร ตำรวจ ฯลฯ เป็นต้น ยังต้องการความเจริญก้าวหน้าในชีวิต และทำงานเป็นส่วนตัวอยู่ การไปร่วมโครงการพัฒนาอาจจะยับยั้งโอกาสที่จะให้ประชาชนชาวบ้านผูกพันติดตามเจตนารมณ์ของการพัฒนาเป็นของตนเองเสีย นอกจากนี้ยังมีผู้ถือเล่ห์ คัมพมาเขยศ เบียดอำนาจ หลอกลวงและขาดศีลธรรมจำนวนมากได้โอกาสเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติงานในการพัฒนาท้องถิ่น บุคคลเหล่านี้ชอบเป็นอุปสรรคและเป็นอันตรายต่อการพัฒนาทุกรูปแบบ เช่น ปฏิบัติตนเป็นคู่แข่งผลประโยชน์ของชาวบ้าน เป็นเผด็จการประชาชนหรือทำอิทธิพลชาวบ้านให้เรียกร้องขอความเป็นธรรมในกิจกรรมการพัฒนาเมื่อตนเองไม่ได้หรือผลประโยชน์จากกิจกรรมการพัฒนาไม่

ยัคิธรรม เป็นผู้ชักชวนการพัฒนา เช่น ออก ม.ส.๓ ให้ตนเองหรือผู้ให้เงินตนเอง แต่ไม่ให้ชาวบ้าน
 ท้องการความช่วยเหลือ เป็นผู้ทำลายความสามัคคีในท้องถิ่น เช่น กลั๊วแก๊งจับกุม กลาวหาคนก็แต่
 สนับสนุนคนชั่วในชุมชนเพื่อหารายได้ทางทุจริตให้ตนเองและพรรคพวก เป็นผู้ใช้อำนาจในทางไม่เป็นธรรม
 ฯลฯ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้สามารถจะแก้ไขได้ด้วยการฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ให้
 แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไปปฏิบัติงานในการพัฒนาท้องถิ่นทุกคน อย่างน้อยคนละ ๓ เดือน ความชั่วร้ายและ
 ความสูญเสียในคามงบประมาณ ขบวนการประชาชนและความมั่นคงจะผ่นคลายลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๒. การฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์แก่นักเรียน อปชน ประชาชนและ
 ผู้นำท้องถิ่น

การที่ท้องถิ่นไม่เจริญ มีปัญหา ขาดแคลน เกิดความยุ่งยากในคามต่าง ๆ ก็เพราะคนในท้องถิ่น
 ขาดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและความชำนาญในวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ แม้ว่าใน
 ปัจจุบันจะมีการสอนวิชาการสารพัดอย่างในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัยและสถาบันต่าง ๆ ก็ตาม
 แต่ยังไม่มีการสอนวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ในสถานศึกษาใด ๆ เลย แม้แต่ผู้มีความรู้
 เชี่ยวชาญคามต่าง ๆ ก็ขาดวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์ ดังนั้นถ้ามีการฝึกอบรมวิชาการ
 พัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์แก่นักเรียน อปชน ประชาชนและผู้นำท้องถิ่นก็จะเกิดผลดีแกท้องถิ่นและ
 ประชาชนในคามต่าง ๆ เป็นการบำรุงรักษาการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติ
 ได้อย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความรุ่งโรจน์มุ่งส่งเสริมให้ผู้นำเข้ารับการฝึกอบรมเกิด
 ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความชำนาญและความสามารถในสิ่งที่พึงปรารถนาต่อไป

๒.๑ การสร้างจุดมุ่งหมายในชีวิตให้แน่ชัด

๒.๒ การสร้างกำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิดให้สมบูรณ์

๒.๓ การสร้างความสุข ความร่าเริง ความสามัคคีในครอบครัว

๒.๔ การสร้างความร่วมมือ กลมเกลียว สนับสนุนช่วยเหลือกันระหว่างญาติพี่น้อง
 ผู้ร่วมงานและสมาชิกในหมู่บ้าน ชุมชนและสังคม

๒.๕ การเอาธนะอุปสรรค ข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตและหน้าที่การงาน

- ๒.๖ การสร้างภาพหวัง ความภาคภูมิใจในชีวิตและผลงานของตน
- ๒.๗ การสร้างความสำเร็จซึ่งประทับใจในคุณค่าของความเป็นมนุษย์และความก้าวหน้า
- ๒.๘ การพัฒนาความสามารถพิเศษในตนเองให้ดีขึ้นและมีคุณค่าสูงสุดแก่ตนเองและสังคม
- ๒.๙ การสร้างนิสัยที่ทำงานและชีวิตนิสัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จจริง ๆ
- ๒.๑๐ การดำเนินชีวิตเป็นขั้นตอนเพื่อให้บรรลุจุดหมายแห่งชีวิตอันเกิดโดยความก้าวหน้าของตนเอง

๓. การให้การศึกษาแก่เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษาเกี่ยวกับจุดหมายแห่งชีวิต การพึ่งตนเอง คุณค่าของการทำงานและการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์

เยาวชนคือความหวังของท้องถิ่นในอนาคต ถ้าเยาวชนเป็นคนดี มีจุดหมายในชีวิตอย่างเหมาะสม รู้จักพึ่งตนเอง มีความขยันขันแข็งในการทำงาน รู้คุณค่าของการทำงานและฉลาดในการใช้เวลาทุกขณะให้เป็นประโยชน์ ผู้ใหญ่ในอนาคตของชุมชนนั้นย่อมจะเป็นคนดีและมีคุณค่าสูงแก่ท้องถิ่น

การอบรมเยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษาเป็นงานยากและมักจะปล่อยปละละเลย ไม่ทุ่มเททำกันอย่างจริงจัง ส่วนที่นิยมทำกันมากคือสอนหนังสือและความรู้ความเข้าใจ การทำงานของสถาบันการศึกษาในปัจจุบันและสถานฝึกอบรมอื่น ๆ เช่น วัด ครอบครัวยุ วัยเยาว์ ฯลฯ ยังไม่ประสบผลดีเท่าที่ควรเพราะเมื่อนักเรียน นิสิต นักศึกษาจะได้เรียนอยู่ในโรงเรียน สถานับการศึกษาต่าง ๆ เป็นเวลานานถึง ๑๐ - ๑๕ ปี แล้วก็ได้ นิสิต นักศึกษาส่วนมากยังทำตัวเหมือนเป็นคนไร้จุดหมายในชีวิต ไม่ทุ่มเทศึกษาหาความรู้ ไม่รู้จักขยันขันแข็งและประทับใจในคุณค่าของการทำงาน ไม่คิดพึ่งตนเอง บางคนก็ใช้เวลาไม่เป็น ชอบเที่ยวเตร่ จักจั่นเร่ร่อนหรือจักจั่นหาสนุกที่ได้คุณค่าทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังขาดคุณธรรม ขาดความรับผิดชอบ ทั้งเรื่องทะเลาะวิวาท ทำร้ายกัน เสพเมถุน สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องขัดขวางการศึกษาอบรมในโรงเรียนและสถานศึกษาทั่ว ๆ ไปในปัจจุบันยังบกพร่องอยู่ จะวางใจโรงเรียนและสถานศึกษาเต็มที่จะฝึกอบรมคนได้อย่างดีนั้น ไม่อาจจะทำได้โดยง่ายนัก

จากเหตุผลข้างต้น การให้การศึกษาแก่เยาวชน ให้เรียนในท้องถิ่นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย
แห่งชีวิตการพึ่งตนเอง คุณค่าของการทำงานและการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ จึง เป็นสิ่งจำเป็นมาก
การละเลยสิ่งดังกล่าวถือได้ว่าชุมชนหรือท้องถิ่นนั้นขาดความรับผิดชอบและขาดความ ความเข้าใจใน
การพัฒนาท้องถิ่นของตนเองอย่างแท้จริง จำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขโดยด่วน

การจัดกิจกรรมเพื่อฝึกอบรมคนหนุ่มและนั้สยที่พึงประสงค์ต้องฝึกด้วยกิจกรรมการ
ทำงานที่มีประโยชน์และคุณค่าทาง เศรษฐกิจ ไม่ใช่จัดแค่กิจกรรมที่สนุกสนาน ร้องรำทำเพลง เฮฮา
ไปวัน ๆ เท่านั้น ชีวิตของมูยากไร้และชุมชนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ต้องเผชิญเพื่อสู้กับเงิ ความอดอยาก
และอาชญากรรมจะตามมา การทำงานต่าง ๆ ที่ถูกต้อง เหมาะสมจะต้องส่งเสริมการผลิตอาหาร
การผลิตเครื่องมือใช้สอยที่จำเป็นและการฝึกคนหนุ่มที่ส่งผลทาง เศรษฐกิจและความอยู่ดี กินดีในระยะยาว
ของท้องถิ่นด้วย

เมื่อผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมแล้ว เยาวชนและนั้เรียนจะต้องให้หน้าที่รับผิดชอบ
กิจกรรมบางอย่างในท้องถิ่น เช่น ให้นำทีมดูแลนั้เยาวชน ให้เรียนและชาวบ้านปลูกไว้ใช้ประโยชน์
ร่วมกัน มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่เยาวชนและนั้เรียนรุ่นน้องต่อไปอีกเกี่ยวกับการ ประพฤติปฏิบัติสิ่งที่ดี
ที่ควร หรือมีหน้าที่ช่วย เหลือผู้ใหญ่ในการ สอดส่องดูแลความปลอดภัยและป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ ที่จะ
เกิดกับหมู่บ้านของตน

เยาวชน นั้เรียน นั้สย นั้ศึกษาเป็นสิ่งที่คนเฒ่า จะต้องช่วยกันหนุนน้อม บำรุงรักษา
และส่งเสริมพัฒนาให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้ใหญ่และทางราชการไม่ควรนิ่งคุดกายหรือปล่อยทิ้งขว้างให้อยู่
กันเองตามลำพังตามกรรม

๖. การปรับปรุงองค์การบริหารของท้องถิ่น

องค์การบริหารของท้องถิ่นที่ไม่เหมาะสมควรถูกปรับปรุงแก้ไขโดยทันที การทำงาน
ที่ขัดแย้ง การแก่งแย่งผลประโยชน์ระหว่างหน่วยงานที่ทำการพัฒนาท้องถิ่น การเกณฑ์ชาวบ้านมาวาทะถน
เพื่อสนองนโยบายการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ ฯลฯ ไม่เป็นสิ่งที่ดีแก่ท้องถิ่นแต่อย่างใด นอกจากก่อให้เกิด
เกิดความเบื่อหน่าย ความเกลียดชังและความอึดอัดรำคาญใจในการดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตย

ชาวไร่ชาวนา ชาวสวนหรือชาวบ้านในชนบทไทย ใจคนโง่เขลาทุกสิ่งทุกอย่าง บางอย่างพวกเขาอาจจะ
 ค่อยกว่าคนในเมืองหรือข้าราชการ แต่บางทีชาวชนบทพึ่งตนเองได้ มีรายได้และฐานะดีกว่าข้าราชการ
 ที่ไปพัฒนาพวกเขาเสียอีก สิ่งต่าง ๆ ที่ทำที่กำหนดเป็นนโยบายให้ข้าราชการปฏิบัติกับชาวบ้านควรใช้
 สติปัญญาประกอบ ไม่ควรใช้แต่อำนาจหน้าที่และทำไปเหมือนชาวบ้านเป็นคนโง่ ไม่หยูฯ หรือวัวควาย
 ทุกคนมีค่า มีความสำคัญ มีความหมายในฐานะ เป็นมนุษย์ด้วยกัน ไม่ใช่ใครวิเศษกว่าคนอื่น ๆ ที่คน
 ต่างกันก็เพราะโอกาสและสภาพแวดล้อมต่างกัน การพัฒนาท้องถิ่นจึงควร เน้นการสร้างโอกาส
 การ เปิดโอกาส การให้โอกาสและการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เกิดการมีชีวิตที่สมบูรณ์ และ
 ปรับปรุงองค์การบริหารในท้องถิ่นทุกรูปแบบให้เอื้อต่อการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนอย่าง
 แท้จริง

๕. การจัดหาแหล่งทุนถาวรในการพัฒนาท้องถิ่น

ทุนเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชน ทุนในที่นี้หมายถึง
 ถึงคนที่มีคุณภาพ ทัศนคติ แหล่งน้ำ ความรู้วิชาการ เครื่องมือและอุปกรณ์การผลิต และเงินทุนหมุนเวียน
 ฯลฯ ถ้าการพัฒนาขาดทุนดังกล่าวแล้วแม้เพียงด้านใดด้านหนึ่งงานการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์
 ของชุมชนย่อมจะบกพร่องได้ ความพยายามจัดหาหรือจัดสร้างแหล่งทุนถาวรจึงมีความสำคัญมาก
 ในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชน หากชุมชนใดขาดแหล่งทุนถาวร ชุมชนนั้นจะต้องหา
 ทางสร้างแหล่งทุนถาวร หรือวัตถุดิบ หรือทรัพยากรที่จะใช้ได้เป็นเวลานานโดยรีบด่วน การจัดหาแหล่ง
 ทุนถาวรในการพัฒนาท้องถิ่นควรปฏิบัติดังนี้

๕.๑ ทำโครงการสร้างวัตถุดิบในการผลิตสินค้า อาหาร และบริการ เช่น

โครงการปลูกมะขามหนึ่งล้านต้นเพื่อสร้างมหาวิทยาลัยแห่งการงานและ
 พัฒนาการ โครงการส่งวนที่ป่ากว้างวาง เขตแดนที่สองหมื่นไร่ไว้สร้าง
 มหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการที่ตำบลนาหัว อำเภอภูพาน
 จังหวัดเลย

๕.๒ ดำเนินการให้ทรัพยากรในท้องถิ่น เช่น แร่ แหล่งน้ำ ป่าไม้ ดินพิเศษ หรือ
บ่อน้ำมันธรรมชาติ ฯลฯ ว่าจะมีสิ่งใดที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นได้
ก็ต้องร่วมกันสำรวจกันดูก่อน

๕.๓ ทำแผนการใช้แหล่งทุนถาวรในการพัฒนาท้องถิ่น เช่น ทำแผนอนุรักษ์ดิน
และน้ำ ทำแผนการใช้ป่าอย่างประหยัด ทำแผนพัฒนาชนบทให้มีความรัก
และภาคภูมิใจในผลงานที่ก่อให้เกิดแก่ท้องถิ่น ทำแผนการใช้ท้องถิ่นเป็น
แหล่งท่องเที่ยว หรือผลิตของที่ระลึกไว้จำหน่าย ฯลฯ

๕.๔ ทำการฝึกอบรมประชาชน เยาวชน โภคเรียน ครู และเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น
ให้ประหยัดในการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่น เช่น ไม้ให้ใช้ระเบิดจับปล่า
ไม้ให้เผาทำไฟเลือกลอย ไม้ให้หั่นขยี้หรืออูจจะลงแม่น้ำลำคลอง
ไม้ให้เบียดเบียนทำลายกันเอง เพราะทรัพยากรทุกอย่างมีค่า เมื่อใช้
หรือทำลาย หรือทำอันตรายแล้วย่อจะทำให้เกิดความขาดแคลน ความยากไร้
ความเดือดร้อนและความทุกข์ยากความวุ่นวายแน่นอน

๕.๕ การบริหารแหล่งทุนถาวรต้องทำ เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นโดยส่วนรวม ทุกคน
ต้องปฏิบัติสิ่งที่ควรปฏิบัติเสียหน้าที่กับไม้ให้ช่วยกัน

๕.๖ ควรยกย่องให้เกียรติผู้ทำคุณประโยชน์แก่ท้องถิ่น ผู้ทำตนเป็นผู้รักษามรดกประโยชน์
แก่ท้องถิ่น ผู้พัฒนาทรัพยากรและแหล่งทุนถาวรของท้องถิ่นให้ยั่งยืน และช่วย
ประโยชน์แก่ท้องถิ่นต่อไปเป็นเวลานาน ควรประกาศและคำคำขวัญเตือน
ผู้ทำลายทรัพยากรและแหล่งทุนถาวรของท้องถิ่นทุกโอกาส

๖. การประเมินผลโครงการพัฒนาท้องถิ่นเป็นระยะ ๆ

การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชน จำเป็นต้องมีการประเมินผลความสำเร็จ
และความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทุกคนในท้องถิ่นได้ทราบความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ความสำเร็จ

ต่าง ๆ ความก้าวหน้า ความคิดหรือความล้มเหลว ความบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำกิจกรรม การพัฒนาท้องถิ่น การประเมินผลของโครงการส่วนใหญ่มีส่วนร่วม ใจเห็น ใจยิน ใจฟังร่วมกัน ไม่ใช่จ้างผู้เชี่ยวชาญมาประเมินเพียง ๑-๒ คน แล้วเขียนรายงานไว้เพียงอย่างเดียว การประเมินผลต้องทำอย่างสม่ำเสมอ และเปิดเผย เพราะต้องการให้ทุกคนทราบสิ่งต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง และกว้างขวาง เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ทุกคนร่วมมือกันเร่งพัฒนาท้องถิ่นของตนต่อไป

การทำป้ายหรือแผนภูมิ หรือแผนที่แสดงความก้าวหน้าในการพัฒนาท้องถิ่นไว้ในศาลาประชาคม หรือในศูนย์พัฒนาท้องถิ่น บอร์ดชุมชน และเป็นหลักฐานในการพัฒนา ตลอดจนเป็นแรงจูงใจในการพัฒนาท้องถิ่นด้วย

การพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติเป็นเครื่องแสดงถึงความก้าวหน้าของท้องถิ่นนั้น มีท้องถิ่นเพียงไม่กี่ท้องถิ่นที่มุ่งพัฒนาเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติ ส่วนใหญ่การพัฒนาเป็นไปอย่างสะเพร่า เร่งรัดแบบสุกเอาเผากิน ไม่เป็นระบบ ไม่เป็นระเบียบ และส่งผลให้เกิดความทุกข์ยากเดือดร้อนตามมา เหมือนการสร้างถนนจะเป็นการทำลายป่าไม้โดยอ้อม การทำงานตามแผนการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อความรุ่งโรจน์ของชุมชนและประเทศชาติที่บรรยายมา จะเป็นการพัฒนาชีวิตที่สุขสมบูรณ์อย่างแท้จริงสำหรับทุกคนในสังคม

เขียนบทปฏิบัติการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๖

ภาคผนวก - ประสิทธิภาพที่เป็นฐานรองรับบทปฏิบัติการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

การวิจัยในโครงการวิจัยเสริมการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ปีงบประมาณ ๒๕๒๒ - ๒๕๒๖
ปีงบประมาณ ๒๕๒๒ เรื่อง โครงการสำรวจความต้องการ ความสนใจ ปัญหา
แรงบันดาลใจและความไม่สูงทางการศึกษาของป้าเรียนและประชาชนในตำบล
บ้านแก้ว

๑.๒ ปีงบประมาณ ๒๕๒๓ เรื่อง โครงการวิเคราะห์ความสำคัญในการอ่านและความสัมพันธ์
ของการอ่านกับองค์ประกอบซึ่งส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่นและความมั่นคงของชุมชนหมู่บ้าน
ชายแดน

๑.๓ ปีงบประมาณ ๒๕๒๔ เรื่อง โครงการวิจัยความสนใจในการประกอบอาชีพและการอบรม
ความรู้ในการประกอบอาชีพแก่ประชาชนในตำบลนาแห้ว

๑.๔ ปีงบประมาณ ๒๕๒๖ เรื่อง การสืบทอดเจตนาคว่าความเป็นชาติไทยของประชาชนในตำบล
นาแห้ว

๒. การเสาะแสวงหาแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองเป็นเวลา ๓๕ ปี จาก พ.ศ. ๒๔๙๒ ถึง
พ.ศ. ๒๕๒๖ ตามคำขอของแม่เฒ่าของบิดา มารดา ญาติพี่น้อง

๓. การทดลองการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองเพื่อป้องกันไว้ให้เป็นหมู่บ้านร้าง เรียกว่าโครงการ
มหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ พ.ศ. ๒๕๐๖ - ๒๕๓๐ เริ่มวางโครงการเมื่อวันที่ ๔
มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ใ้คิดเป็นโครงการมาครบ ๒๐ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๒๖ ด้วยความเรียบง่าย
และประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีทุกขั้นตอน หลายสิ่งหลายอย่างเกิดผลดีเกินความคาดหมาย

๔. การต่อสู้สร้างชีวิตของตนเองโดยการยึดมั่นในความดีและความซื่อสัตย์ ยุติธรรม ไม่เอาเปรียบใคร
และส่งเสริม ส่งสอน อบรมน้อง ๆ หลาน ๆ ให้พากเพียรพึ่งตนเอง เลี้ยงตนเอง ว่าตนเอง
ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและมีความพึงพอใจในชีวิตและการทำงาน ให้สร้างตนเองด้วยความดี
และช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๕. ประสบการณ์การรับราชการเป็นเวลา ๒๒ ปี จาก พ.ศ. ๒๕๐๕ เริ่มรับอัตราจ้าง เงินเดือน
๔๐๐ บาท ถึงระดับ ๘ เงินเดือน ๔,๔๕๕ บาท เมื่อ ตุลาคม ๒๕๒๕ ปัจจุบันยังรับราชการอยู่
เหลือเวลาจากอีก ๕ ปี

๖. ประสบการณ์การสอนและการฝึกอบรมนักเรียน นิสิต นักศึกษาจวบจนกระทั่งปี ๒๕๒๖ ปฏิบัติสอน
ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๔ - ๒๕๒๖

๓. ประสงค์การฝึกอบรบวิชาการพัฒนาตนเอง เพื่อความรุ่งโรจน์แก่เด็กนักเรียน นิสิต นักศึกษา
ชาวชกกร. เป็นคนแรกในประเทศไทย เริ่มเมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่โรงเรียนสายน้ำผึ้ง
เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร โดยทำการสอนวิชาแล้วประมาณ ๕๐๐ ครั้ง สอนคนทั้งอายุ ๒ ปีถึง
๕๕ ปี หรือสอนจากระดับเด็กอนุบาลและเด็กเล็กจนถึงระดับปริญญาเอก และอบรมเจ้าหน้าที่
วิชาการระดับ ๕ - ๖ ของกรมการพัฒนาชุมชนมาแล้ว ปัจจุบันกำลังสอนนักเรียนระดับ
ป.๖ - ม.๓, ระดับปริญญาดำ, ระดับปริญญาโท อยุ่ รวม ๓ กลม กลมละ ๕ - ๖ คน

๔. การฝึกการพัฒนาตนเองด้วยการกระทำจริง เช่น

๔.๑ การฝึกแต่งโคลงสี่สุภาพทุกวัน วันละอย่างน้อย ๑ บท เริ่มเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม
พ.ศ. ๒๕๐๙ ปัจจุบันแต่งโคลงสี่สุภาพวันละ ๕ บท ถึงวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๖
โคลงโคลงสี่สุภาพไว้อแล้วรวม ๒๐,๔๔๐ บท (สองหมื่นสี่ร้อยแปดสิบบท)

๔.๒ การฝึกเขียนบันทึกประจำวันทุกวัน เริ่มเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงวันที่
๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้เขียนบันทึกประจำวันไว้แล้ว ๕๕,๔๕๐ หน้า (หนึ่งหมื่น
หกพันห้าร้อยเก้าสิบหน้า)

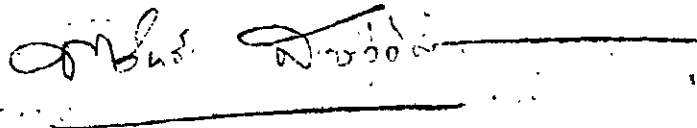
๔.๓ การฝึกการเขียนคดี คำขวัญ คำเตือนใจตนเองวันละ ๑ ข้อ ถึงวันที่ ๒ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้เขียนคดี คำขวัญ คำเตือนใจตนเองไว้แล้ว ๕๕๔ ข้อ (หนึ่งพัน
ห้าร้อยสี่ข้อ) เริ่มทำมาประมาณ ๕ ปีเศษ

๕. ประสงค์ทางการศึกษา การใช้ความสามารถทางกวี วิชาและความรู้ทางกวีในการพัฒนาคน
เองจากที่เคยยากจนในชนบทด้วยตนเองจนสามารถเรียนจบปริญญาเอก โดยได้รับทุนการศึกษาตั้งแต่
ชั้น ม.๑ ตลอดจนจบปริญญาเอก เป็นเวลาได้รับทุนการศึกษา ๗ ปี เป็นเงินประมาณ
๓๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดแสนบาท)

๑๐. การดำเนินโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการปลูกมะขามหนึ่งล้านต้น โครงการพิพิธภัณฑสถาน
โครงการตั้งสถาบันการพัฒนาค้นเองเพื่อควารุ่งโรจน์ โครงการนำปรัชญาการศึกษาไปปฏิบัติ
จริงในการเรียนการสอน และการฝึกอบรมอบชน นักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชน ฯลฯ

เขียนภาคผนวกวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๒ ณ บ้านเลขที่ ๔/๖๒๒ ซอย ๒๗

หมู่บ้านสหกรณ์โคกสถาน ๔ ตำบลคลองกุ่ม เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร -๑๑๔๐

๑.๑ โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

๑.๑.๑ หลักการและเหตุผลและความเป็นมา

การจัดตั้งมหาวิทยาลัยในประเทศไทยตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบันมีที่ตั้งในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่อันเป็นศูนย์กลางความเจริญและอำนาจการปกครอง ทำให้เกิดปัญหาคนหลั่งไหลเข้าสู่เมืองหลวงและเมืองใหญ่และทอดทิ้งชนบทและชายแดน รวมทั้งพื้นที่ภูเขาและถิ่นทุรกันดาร ก่อให้เกิดปัญหาความแออัด มลภาวะและอาชญากรรมในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ของประเทศ ทำให้คนเห็นแก่ตัวมากขึ้น บังทำลายธรรมชาติ ป่าไม้ แม่น้ำ ลำธาร เพื่อประโยชน์ของตนเอง จึงขาดความรักความภาคภูมิใจ ความผูกพันต่อธรรมชาติและวิถีชีวิตซึ่งทำลายมากกว่าสร้างสรรค์และอนุรักษ์ธรรมชาติ ทำให้คนในสังคมขาดคุณธรรมและความสงบสุขและเกิดความเจริญทางวัตถุอย่างยิ่งและได้รับการศึกษาสูงถึงระดับอุดมศึกษา เป็นเหตุให้สังคมและโลกโดยรวมเต็มไปด้วยความวุ่นวายสับสนและมีการทำลายล้างกันเอง ความอวู่วามและวิธีการที่โหดร้ายรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็นการทำลายความมั่นคงและสันติสุขของสังคมและประเทศชาติทั้งในชนบทและในเมือง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำแห่งหนึ่งของชาติ ได้คำนึงถึงการะหนักที่และความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม จึงเห็นความจำเป็นในการที่จะแสวงหาวิธีการและทางออกใหม่ให้สังคมไทย พร้อมทั้งทดลองแนวปฏิบัติและแนวทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาและความมั่นคงของชาติในระยะยาวนาน จึงเห็นสมควรนำการศึกษาระดับอุดมศึกษาไปจัดให้บริการแก่ผู้อยู่ชนบทชายแดนอันห่างไกลเมืองหลวง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางสังคม การพัฒนาตนเองของประชาชนชาวไทยผู้ยากไร้และคอยโอกาสทางการศึกษาและทำนุบำรุง วัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยให้เจริญงอกงามและดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติและความมั่นคงของประเทศ

อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย เป็นอำเภอชายแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่เมืองบ่อแคน แขวงไชยบุรี โดยมีแม่น้ำเหืองเป็นเส้นกั้นเขตแดน เมื่อเกิดการรบที่บ้านร่มเกล้าระหว่างไทยและลาวใน พ.ศ. ๒๕๓๐ - ๒๕๓๑ อำเภอนาแห้วได้รับความเดือดร้อนมากที่สุด เพราะเป็นถิ่นมั่นของฝ่ายไทยและถูกฝ่ายลาวโจมตีหนักที่สุด ในอดีตอำเภอนาแห้วเคยเป็นเส้นทางเดินทัพของชนไทยและลาว เป็นจุดยุทธศาสตร์มาแต่ครั้งโบราณ เป็นที่อาศัยของหน่วยกู้ชาติ

ทั้งชาวไทยและลาว พม่าที่อำเภอท่าแฉ้ง เป็นเป้าหมายสำคัญของผู้ล่าในสมัยนั้น อย่างไรก็ตาม ในช่วง พ.ศ. ๒๔๔๔ - ๒๔๔๖ ก็ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ และหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ รวมเวลาประมาณ ๒๒ ปี เป็นระยะที่ประชาชนอพยพหนีออกจากอำเภอท่าแฉ้งมากที่สุด เพราะผลของสงครามโลกครั้งที่ ๒ และผลกระทบของการกักกันของทหารล่าอาณานิคม ในช่วงนั้น หมู่บ้านต่าง ๆ ในตำบลนาแห้ว (ปัจจุบันแบ่งเป็น ๓ ตำบล คือ ตำบลนาแห้ว ตำบลแสงภา ตำบลเหลาออก) เกือบจะร้างไปโดยที่ประชาชนพลเมืองเหลืออยู่ในพื้นที่ประมาณร้อยละ ๑๐ เท่านั้น ทั้งปรากฏหลักฐานในประวัติการดำเนินงานโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ เล่ม ๑ หน้า ๖ - ๗ เขียนเมื่อ วันที่ ๒๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๔ ว่า

เนื่องจากความทุกข์ยากของท้องถิ่น เพราะมีไข้เขตรอบนอกทุกทิศ หลวงไกลทางคมนาคมและประชาชนได้รับการศึกษาน้อย ความอดอยากแร้นแค้นจึงมีมาก ทำให้ประชาชนท้องถิ่นอื่นหันมาสนใจคนละคน ตำบลนาแห้วจึงเป็นดินแดนแห่งความอดอยากอดสู ประชาชนหาทางอพยพไปอยู่แหล่งที่มีความเจริญมากกว่า เช่น บ้านป่าแดง อำเภอศรีนครไทย บ้านวังกระด้างเงิน บ้านวังหิน อำเภอชนแดน ลานแยง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยเริ่มอพยพมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๔๔ ผู้ไปอยู่ท้องถิ่นอื่นเรื่องความร่ำรวย การหา ค้าเองได้ดี สบายแล้ว เช่น ผู้ไปอยู่บ้านเฉลียง เพชรบูรณ์ หรือปากเซ ลาว ได้กลับบ้านเดิมเพื่อชักชวนญาติพี่น้องอพยพไปอยู่ด้วย ใครไม่ไปก็ถูกตราหน้าว่าเป็นคนโง่ ดังนั้นจึงมีคนอพยพจากตำบลนาแห้ว และตำบลใกล้เคียงมาอยู่ จนหมู่บ้านทั้งหลายจะกลายเป็นหมู่บ้านร้าง ชาวไทยของราษฎรตกต่ำที่สุด อดอยาก ว่างเปล่า กลายเป็นวัตรว่าง เกือบทุกหมู่บ้าน แลไปทางไหนจะเห็นเรือนร้าง ไม่มีคนอยู่โดยทั่วไป ทำกินหลายแห่งถูกทอดทิ้งให้เปื้อนปรักร้างว่างเปล่า แดนดินท้องถิ่นตำบลนาแห้วดูเหมือนจะไร้ค่า ไม่มีความสนใจ ไม่มีการสังเกตการณ์ใด ๆ มีแต่คนอพยพหนี - หนี - หนี ไปสู่ความร่มเย็น ความเจริญในท้องถิ่นอื่นที่รุ่งเรืองกว่า

เพื่อหยุดยั้งการอพยพของประชาชนจากท้องถิ่นชายแดนและเพื่อพัฒนาชนบทให้มีความเจริญรุ่งเรือง จึงเกิดโครงการพัฒนาตำบลนาแห้วขึ้นเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ เรียกว่าโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (ภกพ) เป็นความคิด ความฝันของชาวบ้าน

และลูกหลานของชาวนานในตำบลนาแห้วช่วยกันคิด ช่วยกันทำและวางแผนโครงการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง โครงการนี้หลักการปฏิบัติคือขอสงวนปาริภว้างเปล่า ไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ ไร่สงวนมหาวิทยาลัยประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ (สองหมื่นไร่) เป็นที่ดินรอบ ๆ บริเวณน้ำตกแพร่ ตำบลนาแห้วและบริเวณใกล้เคียง ขยายออกไปตามละประมาณ ๕ กิโลเมตร จนถึงแม่น้ำห้วยแม่ฟ้าหลวง โดยแม่น้ำแพร่ไหลผ่านกลางและรวมกับห้วยค้อวัก โดยไต่ทำหนังสือขอสงวนที่ดินไร่สงวนมหาวิทยาลัย ในวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ (ถึงนายอำเภออานชัย เพราะขณะนั้นตำบลนาแห้วขึ้นกับอำเภออานชัย) วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๗ (ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเลย) และวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๘ (ถึง ฯพณฯ ท่านนายกรัฐมนตรี)

การดำเนินโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (มกพ) ได้ดำเนินเรื่อยมาไม่หยุดยั้ง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๖ จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๓๓) มีโครงการย่อยมากมาย เช่น โครงการปลูกมะขามล้านต้นเพื่อสร้างมหาวิทยาลัยและปลูกจิตสำนึกความรัก ห่วงแหนท้องถิ่นและการทำงานเพื่อส่วนรวม โครงการห้องสมุด - พิพิธภัณฑ์หมู่บ้านเพื่อสร้างความรู้ภาคภูมิใจในท้องถิ่น โครงการพิพิธภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการปลูกต้นไม้ การปลูกป่า การอนุรักษ์ต้นน้ำลำธารและสิ่งที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติอันสวยงามและล้ำค่าของท้องถิ่นชนบทชายแดน โครงการรางวัลการศึกษาและทุนการศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเอง โครงการพัฒนายุมนำท้องถิ่นเพื่อสร้างผู้นำการพัฒนาและเตรียมรับการพัฒนาค้นต่าง ๆ ลงหน้า โครงการวิจัยเสริมการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง เพื่อเก็บสะสมข้อมูล และจัดเรียบเรียงข้อมูลสำคัญของท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการวางแผนการพัฒนาและประสานงานการพัฒนาท้องถิ่นกับหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ นอกท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเต็มที่ โครงการเพื่อแรงจูงใจในการศึกษาและการพัฒนาตนเองให้แก่แก่นักเรียนในชนบทชายแดนที่อยู่ไกล เขตการอุปถัมภ์เพื่อเตรียมประชาชน นักเรียนและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะรับมหาวิทยาลัยมาตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลนาแห้ว เพื่อสร้างความร่วมมือความสนับสนุนในการสร้างมหาวิทยาลัย โครงการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในตำบลนาแห้ว เพื่อให้คนทั่วไป ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ เข้าใจสภาพพื้นที่ความเป็นอยู่ของประชาชน ความเป็นมาและอนาคตของตำบลนาแห้วดีขึ้น ฯลฯ โดยดำเนินโครงการประสานประสานกันกับนายาราชการ

เอกชน ประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงกันไป จึงอาจจะกล่าวได้ว่าโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงาน และพัฒนาการที่อำเภอเขาแก้ว จังหวัดเลย ซึ่งมีจุดเริ่มต้นและจุดศูนย์กลางอยู่ที่ตำบลนาแห้วนั้น เป็นโครงการพัฒนาสมบูรณ์แบบของโลกที่เริ่มต้นจากชาวบ้าน ลูกหลานของชาวบ้าน ดำเนินงานโดย ชาวบ้าน ลูกหลานของชาวบ้าน เพื่อประโยชน์สุขของชาวบ้านและความเจริญรุ่งเรืองยิ่งใหญ่อันยิ่งใหญ่ของท้องถิ่น และชาติไทย

ปัจจุบันพื้นที่ตำบลนาแห้วมีความเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นกว่าตอนเริ่ม โครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (พ.ศ. ๒๕๐๖) หลายเท่า เช่น ปัจจุบัน ตำบลนาแห้ว ได้แบ่งพื้นที่เดิมเป็น ๓ ตำบล คือ ตำบลนาแห้ว ตำบลแสงภา และตำบลเหลาอีก ตำบลนาแห้วได้ไ้การยกฐานะ เป็นกิ่งอำเภอใน พ.ศ. ๒๕๑๓ และเป็นอำเภอใน พ.ศ. ๒๕๑๕ ทั้ง ๆ ที่ในขณะนั้นอำเภอเขาแก้วพลเมืองทั้งหมดไม่ถึงหนึ่งหมื่นคน บิดนบรดาขยงไปถึงใน พ.ศ. ๒๕๒๒ มีไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ทางไกล โรงพยาบาล อ่างเก็บน้ำ สถานที่ราชการ สถานีตำรวจ ฯลฯ เรียบร้อยแล้ว ผู้ที่เกิดในตำบลนาแห้วได้รับการศึกษาสูงขึ้น เช่น จบปริญญาตรีในประเทศไทย จบปริญญาโททางกฎหมายจากมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น และจบปริญญาเอกทางการศึกษาจาก มหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ อาจารย์ใหญ่ อาจารย์ ปักเรียน คณะกรรมการของโรงเรียนนาแห้ววิทยา จำนวน ๑๒๓ คน ขอขอบทักเป็นนักศึกษาครั้งแรก ของมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ เป็นการภายในด้วยคำชื่นชมใจ เพราะต้องการสร้าง ความหวังของประชาชนให้เป็นความจริง

พื้นที่เขตโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (ภกพ) ความความหวังและความ ริเริ่มของประชาชนในตำบลนาแห้ว ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ (สองหมื่นไร่) อยู่ติดชายแดน เป็น จุมนวมของ เส้นทางจากภาคเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยและ เส้นทางจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สะดวกแก่การสัญจรไปมามากที่สุด เป็นบริเวณที่สวยงาม มีต้นไม้นานาพันธุ์ มีน้ำตก ๔ แห่ง มีธรรมชาติและบรรยากาศประทับใจผู้พบเห็น เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่ล้ำยิ่งของชาติไทยและของโลก หากได้พัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อ ประโยชน์แก่ประชาชนชาวไทยและมนุษยชาติอย่างคุ้มค่ามากกว่าใช้แบ่งสรรปันส่วนทำประโยชน์อย่างอื่น

ความเหมาะสมของพื้นที่ เขตโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนามาในการ เป็นที่ตั้ง
ของมหาวิทยาลัยพอสรุปได้ดังนี้

๑.๑ เป็นสถานที่ที่พื้นที่กว้างขวาง มีพื้นที่เป็นลูกเนิน ที่ลาด ที่ราบ แอ่งน้ำ ลำธาร ป่า
น้ำตก มีต้นไม้หนาแน่น มีภูมิอากาศเหมาะสมแก่การอยู่อาศัยและการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์และทำการ
ค้นคว้าทดลองได้ทุกอย่าง มีเนื้อที่ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ ที่ควรจัดให้เป็นประโยชน์ เป็นสถานศึกษา
ที่สมบูรณ์แบบของชาติไทยและมนุษยชาติ

๑.๒ เคยเป็นถิ่นแดนที่ถูกทอดทิ้ง มีคนหลบหลีกแคลนและทรก้นการ สังคมได้รับการพัฒนาให้
เป็นแบบอย่างการ สร้างความดีของสภาพธรรมชาติและความเจริญทางอารยธรรมของมนุษย

๑.๓ เป็นการส่งเสริมความเจริญและการก่อการณเิดของประชาชน เป็นการสร้าง
แบบอย่างความดีของถิ่น การพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง หากแบบอย่างนี้ได้รับการส่งเสริมจะ
ก่อให้เกิดการ เลียนแบบทางดี ๆ ซึ่งจะ เป็นคุณประโยชน์แก่ชาติและมนุษยชาติอย่างยิ่ง

๑.๔ เป็นการป้องกันชาติและประเทศด้วยการศึกษา สังคมไทยได้ละ เลยหน้าที่สำคัญนี้มานาน
จนเกือบสายเกินแก้ การสร้างมหาวิทยาลัย ณ ชายแดนจึง เป็นการป้องกันชาติและสร้างความมั่นคง
ให้แก่ชาติโดยแท้และจำเป็นต้องทำควบคู่กัน โดยเฉพาะจุดชายแดนที่อำเภอนาแห้ว ทั้งนี้เนื่องจาก
อำเภอนาแห้วเป็นจุดยุทธศาสตร์ เป็นศูนย์รวมอิทธิพลทางความคิด ปญญาของมนุษย เมื่อประเทศไทย
ต้องการความมั่นคง การป้องกันประเทศด้วยอาวุธปัญญาคือความสำคัญยิ่งในปัจจุบัน หลายประเทศ
กำลังตกเป็นทาสทางปัญญาและวิชาการ ของประเทศอื่นอย่างชัดเจนแล้ว หากประเทศไทยขาดอาวุธ
ทางปัญญาไว้ป้องกันชาติของตนเอง ถึงหากจะมีอาวุธอื่น ๆ เช่น รถถัง ปืนใหญ่ เรือรบ เครื่องบินรบ
จรวด ฯลฯ ที่จำเป็นในทางเอาชนะชาติก็ เราก็ต้องแพ้เพราะปัญญาของเราขาดการส่งเสริมบำรุง
เชื้ออาวุธทางปัญญาของประชาชนตามชายแดนขาดแคลน การป้องกันชาติและความมั่นคงของประเทศ
ย่อมอ่อนแอลง นั่นคือยุทธศาสตร์สำคัญของชาติต้องให้มหาวิทยาลัยไปตั้งอยู่ให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้
รวมทั้งต้องทุ่มเททรัพยากรให้เพียงพอด้วย

๑.๕ เป็นการจัดบริการทางการศึกษาที่สมบูรณ์ให้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาให้สาละ
กันคือภาคทฤษฎีร้อยละ ๕๐ ภาคปฏิบัติในสาขาร้อยละ ๕๐ เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาและประชาชน

ในพื้นที่ให้ทำงานร่วมกัน พัฒนาสังคมด้วยกัน เป็นการ เปิดโอกาสทางการศึกษาที่ดีที่สุด นิสิตนักศึกษา จะได้พัฒนาคณะธรรม จริยธรรม การพึ่งตนเอง การสร้างงาน การทำประโยชน์แก่สังคมด้วยการปฏิบัติจริงในสนาม เพราะในพื้นที่ มีชุมชน มีสถานการณที่เอื้ออำนวยให้เกิดโอกาสการศึกษาและการพัฒนาบุคลิกภาพ

๑.๕ เป็นการจัดบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาและการค้นคว้าวิจัย ตลอดจนการประยุกต์วิทยาการด้านต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนตามชายแดน ท้องถิ่นทุรกันดาร และพื้นที่ป่าเขาให้มีความชีวิตที่ดี เสริมศักยภาพในการพัฒนาตนเอง การพัฒนาท้องถิ่นและสังคมจากพื้นฐานเดิมของตนเอง นับเป็นการจัดการศึกษาที่ให้เกียรติแก่นักชนชาติและเป็นประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง

๑.๖ เป็นการสร้างสภาพสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ให้อยู่รวมโลกกันอย่างสันติและเกื้อกูลกันในฐานะที่เชื่อชาติเดิมเดียวกัน เป็นตัวอย่างการสร้างสันติภาพในโลกโดยใช้การศึกษาเป็นสื่อใดอย่างหนึ่ง ดีกว่าใช้อาวุธประหารประหารกันให้ชาวโลกดูถูก

๑.๗ เป็นการอนุรักษ์ความงามอันเลิศล้ำแห่งธรรมชาติและคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ในการหล่อหลอมคุณธรรมและจริยธรรมของประชาชนชาติไว้

ในแง่ของการ สร้างสถาบันการศึกษาของชาติและนานาชาติพื้นที่อำเภอเวียงชัยภูมิมีความเลิศล้ำหลายประการ ความงามของธรรมชาติ ป่าเขา แม่น้ำ ลำธาร ที่ประชาชนชาวบ้านได้ร่วมกันรักษาพัฒนาไว้สร้างมหาวิทยาลัยมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๖ อุดมภูมิอันหนาวเย็นในฤดูหนาวประมาณ ๑ - ๔ องศาเซลเซียส อุดมภูมิในฤดูร้อนประมาณ ๒๕ - ๓๕ องศาเซลเซียส และมีฝนตกชุกในฤดูฝน ทำให้ตลอดปีภูมิอากาศแตกต่างกัน ไม้ป่าเบญจพรรณเหมือนในกรุงเทพมหานคร อำเภอเวียงชัยภูมิแม่น้ำลำธารสายเล็ก ๆ หลายสายไหลยาววนเวียนที่ตำบลนาแห้ว ทำให้เกิดควา่งงามน่าอัศจรรย์ราวหิ้งภูเขา ฉาดิน ลูกเนินลือรอบ คั่นแดนแห่งนี้จึงเป็นเสมือนพื้นที่เทพบรรจงสร้างไว้ให้เป็นสถานที่ตั้งสถาบันการศึกษาที่ยิ่งใหญ่ของมนุษยชาติ เป็นพื้นที่ที่ควรแก่การพัฒนาอนุรักษ์ไว้ทางราชการหรือหน่วยงานรัฐบาลควรลงทุนอย่างเพียงพอเพื่ออนุรักษ์ความงามต่าง ๆ ที่หายากในปัจจุบัน เพื่อเป็นพิพิธภัณฑ์ความงามของธรรมชาติ เป็นห้องเรียนธรรมชาติวิทยา เป็นคำสอนเป็นคำเตือนมนุษยชาติ เป็นตัวอย่าง เป็นอนุสรณ์ เป็นแรงบันดาลใจให้ชาวไทยทุกคน นักเรียน นิสิต

นักศึกษา ครู อาจารย์ คณาจารย์ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ผู้บริหารประเทศ พระสงฆ์ โคศศึกษา โคพิจารณา โคเรียนร เกิดความเข้าใจ เกิดความประทับใจ เกิดความสนใจ เกิดความกระตือรือร้นในบทเรียนจากธรรมชาติ นั่นคือธรรมชาติที่ช่วยตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นการศึกษาขั้นสูงสุดของมนุษยชาติ

คุณค่าของความงามตามธรรมชาติและคุณสมบัติประโยชน์ของสภาพสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ อำเภอนาแห้ว เมื่อประมวลแล้วคงมากกว่าหนึ่งแสนล้านบาท (๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท) ซึ่งเป็นมูลค่ามหาศาล รัฐบาลและส่วนราชการต่าง ๆ ควรช่วยเหลือประชาชนชาวอำเภอนาแห้วทุกเขต ทุน เงิน ทรัพยากรที่จำเป็นการศึกษาชาติล้ำค่าของชาติไว้โดยเร็วที่สุด ก่อนจะถูกนายทุนฉวยชาติ ผู้มีอำนาจที่ขาดคุณธรรมใช้วิธีการอำพรางและอำพรางขายบ้านชาตินิเขาทำให้ทำลายล้างธรรมชาติ อันมีความงามเลิศล้ำ ความดีงามและความหวังอันบริสุทธิ์ของประชาชนชาติไทยที่อำเภอนาแห้ว เพราะเมื่อถูกทำลายแล้วจะไม่มีมนุษย์คนใด กลมโกลสกสามารถสร้างสรรค์ให้เลิศล้ำได้อีก ลูกหลานไทยในอนาคตก็อาจจะเศร้าใจ ผิดหวังและสาปแช่งบรรพชนผู้ขาดจิตสำนึกทางสิ่งแวดล้อม

พืชเขาคดแพร่แล้ว	หลงไหล
งามเงื่อขาวทิพย์ใส	หลังฝน
ปานเทพปล่อยสไบ	ลอยแล่น
สูงส่งสลับพนา	แหล่งหลาแลลาน
แดนวิมานเคนควาย	ลานหิน
เป็นหลั่นหลายปานอินทร์	แดงไว
เวลาวางกินริน	เคินเลน
สาคังคำโคลงไซ	ชื่อชั้นไคงาน
ตาคนถกถกต้นเตน	ยายยล
เป็นที่เหาะควรวคน	อยยง
สายธารวังเวียงวน	รับข้า
เหมือนแผ่นเงินรดั่ง	แต่คนจนปลาย

คาทได้ปลงหล่นล่อ	ลาเสวรรค
อินทรสังวิศกรร	กอสว่าง
ของคชางชวนณ	โศกลัว
งาปลาสองฟากข้าง	บานน้ำไหลนอง
ผาหวนสูงลิ่วล้ำ	ชาวเกลียว
เหือนคังยักยักหัว	ใหญ่ไสร
มอหะวินหะเอกรัว	คอนคร
คนแกหลอกเด็กให้	นั่งไคทักที
ผาหนองแอ่งน้ำ	บะหมิน
สูงเยี่ยเหียบเมืองอินทร	บานฟ้า
แข็งแกร่งแรงป็นดิน	ไปเที่ยว
ชโหลเขาขอยอญญา	ป่าไผ่พิ

โคลงเกี่ยวกับคำบลานแห้ว แต่งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖

ผู้แต่ง พลิตธี สารวิจิตร แต่งไว้ทั้งหมด ๕๓ บท

คาท คือ น้ำตก ผา คือ ภูเขาที่ขี้นก่อนใหญ่ ชัน

๔๔ เป็นการเสริมสร้างการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้สมบูรณ์ครบถ้วน
ทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแทบทุกวิทยาเขตที่พื้นที่จำกัด ไม่สามารถจัดการศึกษาให้
สมบูรณ์ครบถ้วนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติได้ นับเป็นจุดอ่อนของการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยทั่ว ๆ
ไปที่จัดการศึกษาเน้นภาคทฤษฎีเพราะขาดพื้นที่สำหรับภาคปฏิบัติ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ วิทยาเขตสำคัญ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ๒ วิทยาเขตได้แยกออกไปเป็นมหาวิทยาลัย คือวิทยาเขตบางแสน
เป็นมหาวิทยาลัยบูรพา และวิทยาเขตพิษณุโลกเป็นมหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
จึงจำเป็นต้องแสวงหาพื้นที่เพื่อพัฒนาการศึกษาให้ประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่สังคม
โดยมีโครงการพัฒนาวิทยาเขตของจรัล อ่างทองจรัล จันทน์จรัล นนทบุรี ๕๕ ไร่ ซึ่งมุ่งจะ

พัฒนาคุณภาพอุตสาหกรรม วิศวกรรมและเภสัชศาสตร์ เป็นโครงการพัฒนาชุมชนที่เจริญก้าวหน้าแล้ว
มุ่งความทันสมัยและบริการสังคมเมืองใหญ่ ส่วนโครงการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่อำเภอ
นาแห้ว จังหวัดเลยมุ่งการพัฒนาชีวิต สังคมชนบท ชายแดน ท้องถิ่นเขาและพื้นที่ทุรกันดาร ของ
ประเทศไทย จัดบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ผู้ยากไร้ ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา
ผู้อยู่อาศัยตามชนบทชายแดนทางไกล เมืองหลวงและเมืองใหญ่ เน้นค่าเฉลี่ย วัฒนธรรม จริยธรรม
ทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิศาสตร์ การพัฒนา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เกษตรศาสตร์ การ
ปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาตนเองและครอบครัว และเป้า
สัณฐานและฐานที่อาคารทางปัญญาของชาติที่คงประจักษ์ ชัยแดนซึ่ง เป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญของชาติ
เนื้อที่โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่อำเภอหนองหุ้มมีประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ (สองหมื่นไร่)
พื้นที่ขนาดนี้ย่อมเพียงพอที่จะจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาทุกรูปแบบให้สมบูรณ์ครบถ้วนได้ และประโยชน์
ที่จะเกิดแก่ประชาชนในพื้นที่และชาติไทยย่อมใหญ่หลวงสุดประมาณ ตามแต่กำลังสติปัญญาของมนุษย์
จะคิดจินตนาการได้นั่นเอง

ความมั่นคงของชาติ การสร้างบริการทางการศึกษาให้แก่ผู้ยากไร้ ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา
ผู้อยู่อาศัยตามชนบทชายแดนทางไกล เมืองหลวงและเมืองใหญ่ ผู้อยู่อาศัยตามชนบท พื้นที่เขาและถิ่นทุรกันดาร การ
เสริมสร้างความสมบูรณ์ในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และจิตสำนึกในการให้
บริการแก่สังคมเป็นแรงผลักดันให้เกิดโครงการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่อำเภอหนองหุ้ม จังหวัดเลย
ความรักชาติ ท้องถิ่น มาตภูมิและวิญญาณของครูอาจารย์ส่งเสริมให้เกิดการกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อ
ให้โครงการนี้บรรลุความสำเร็จ เป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นชนบทชายแดนและชาติไทยทุกส่วนของ
ประเทศ

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อให้ได้ที่ดินประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ (สองหมื่นไร่) ในเขตโครงการมหาวิทยาลัย
แห่งบูรณงานและพัฒนาการที่อำเภอหนองหุ้ม จังหวัดเลย มาเป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
โดยเร็ว

๒.๒ เพื่อสำรวจ ทำแผนที่ กำหนดแนวที่ดินใช้โครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและ
พัฒนาการที่ตำบลนาแห้ว ตำบลแสงภา ในอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ให้แน่นอน ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ
ของทางราชการและเอกชน

๒.๓ เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย
ให้ประชาชน เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องและส่วนราชการต่าง ๆ ได้ทราบ เข้าใจเจตนารมณ์และ
ให้ความร่วมมือ สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนามหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง

๒.๔ เพื่อพัฒนาพื้นที่ที่ได้มาในอำเภอนาแห้วเป็นศูนย์กลางทดลองการพัฒนาในเมืองต้น
แล้วขยาย เป็นคณะพัฒนศาสตร์ เกษตรศาสตร์ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนา และคณะอื่น ๆ
ต่อไปตามความเหมาะสม

๒.๕ เพื่อเริ่มกิจกรรมศูนย์กลางทดลองพัฒนาให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่
อำเภอนาแห้วและท้องถิ่นใกล้เคียง โดยจัดการ เรียนการสอนด้านการพัฒนาและภาคปฏิบัติในสนาม
ให้แก่เกษตรกรในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนผู้สนใจ โดยปฏิบัติ
การพัฒนาพื้นที่และประชาชนในกิจกรรมการปลูกป่า การบำรุงดิน การพัฒนาแหล่งน้ำ การเลี้ยงปศุสัตว์
การพัฒนาอาหาร สุขภาพอนามัยและการป้องกันรักษาโรค การฝึกอบรมการทำธุรกิจขนาดเล็ก
การท่องเที่ยวและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาความสัมพันธ์ชายแดน การเกษตรเชิงเขา
การอนุรักษ์และพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม การบำรุงรักษาความสวยงามของสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ
การฝึกอบรมวิชาการพัฒนาตนเองและครอบครัว การส่งเสริมจริยธรรมและความดีในชุมชน เป็นต้น

๓. พื้นที่ปฏิบัติงาน

อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๔.๑ ที่ปรึกษาโครงการ

๔.๑.๑ อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๔.๑.๒ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

๔.๑.๓ รองอธิการบดีทุกฝ่าย

๔.๑.๔ คณะบดีทุกคณะ

๔.๒ หัวหน้าโครงการ

๔. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา

๔.๓ คณะทำงาน

๔.๓.๑	นายเฉลียว	บุรีรักษ์	ประธานคณะทำงาน
๔.๓.๒	นายโชติ	เพชรรัตน์	รองประธานคณะทำงาน
๔.๓.๓	นายประเสริฐ	วิทยารัฐ	คณะทำงาน
๔.๓.๔	นายเชษฐ์	แก้วสำภู	คณะทำงาน
๔.๓.๕	นายศักดิ์ชัย	นิรันดร์	คณะทำงาน
๔.๓.๖	นายทวี	วรกวิน	คณะทำงาน
๔.๓.๗	นายนิยม	งามนิสัย	คณะทำงาน
๔.๓.๘	นายสุรจิต	วรรณจันทร์	คณะทำงาน
๔.๓.๙	ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	คณะทำงาน
	มหาสารคาม		
๔.๓.๑๐	ผู้อำนวยการกองแผนงาน		คณะทำงาน
๔.๓.๑๑	นายพิสิทธิ์	สารวิจิตร	คณะทำงานและเลขานุการ
๔.๓.๑๒	นายเสรีวัฒน์	สมิทธิปัญญา	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๓.๑๓	นายทศพล	ทำจิตรสิทธิ์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

๕. กิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ

๕.๑ การดำเนินงานให้คณาจารย์ ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ ในเขตโครงการมหาวิทยาลัย
แห่งการงานและพัฒนาการ ในอำเภอหนองบัว จังหวัดเลย เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เตรียมโครงการ เอกสาร ข้อมูลเบื้องต้น ติดต่อประสานงานกับกรมป่าไม้ ทบวงมหาวิทยาลัย กรมที่ดิน กรมแผนที่ทหาร จังหวัดเลย อำเภอนาแห้ว เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ประชาชนในพื้นที่ เจ้าของที่ดิน ฯลฯ เป็นต้น

๕.๒ การปฏิบัติงานสำรวจพื้นที่ การเก็บสำรวจ การเก็บข้อมูล สภาพพื้นที่ ดิน น้ำ อากาศ ภูมิประเทศ การศึกษาภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียม การวิเคราะห์สภาพพื้นที่ การจัดกระทำ ข้อมูลให้เป็นรายงาน เอกสารอ้างอิงและแผนปฏิบัติการ

๕.๓ การทำแผนแม่บทการใช้พื้นที่ แหล่งน้ำ ป่าไม้ สภาพแวดล้อมธรรมชาติและเพื่อการจัดการ ศึกษาระดับอุดมศึกษาบังเกิดผลและประสิทธิภาพสูงสุดแก่สังคมไทย ทองถิ่นชนบท ประชาชน นักศึกษาโดยให้สภาพแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งของการให้การศึกษาและการฟื้นฟู ทุนบำรุงสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติควบคู่ไปกับเชื้ออำนวยการพัฒนาก้าววิชาการและการทำกิจกรรมของตนเองในเวลาอันสมควร

๕.๔ การติดต่อประสานงานและประสานประโยชน์กับเจ้าของที่ดินและเจ้าที่ดินอยู่ในเขตโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนากการ ทำการตกลงและชดเชยค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามสมควรที่ตกลงกันเพื่อใช้ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง เหล่านั้นให้เป็นกรรมสิทธิ์และประโยชน์แก่การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒต่อไป ทั้งนี้เพื่อสร้างความร่วมมือและการสร้างประโยชน์ให้เกิดแก่สังคมส่วนรวมและเอกชนทั้งสองฝ่าย เป็นการสร้างความเป็นธรรมและความคุ้มค่าให้สังคมยั่งยืนมั่นคงและเอกชนมีความสุขในสังคม และช่วยบรรเทาสิ่งสังคมต่อไป

๕.๕ การรักษาสภาพความสวยงามของธรรมชาติ การส่งเสริมเสริมแต่งสภาพของพื้นที่ให้เหมาะสมกับการให้บริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา การปรับปรุงสภาพของที่ดิน แหล่งน้ำ การสร้างอาคาร สถานที่ทำการสอน การฝึกอบรม การวิจัยทดลอง สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พักอาศัย ศูนย์ปฏิบัติการ ถนนเข้าพื้นที่ ไฟฟ้า ประโคมศัพท

๕.๖ การให้บริการทางการศึกษา การฝึกปฏิบัติงานภาคปฏิบัติในสนาม การอบรม การสอน การวิจัย การทดลองและการให้บริการทางวิชาการแก่เจ้าหน้าที่ ประชาชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ใช้พื้นที่อำเภอนาแห้วโดยเฉพาะตำบลนาแห้วและเขตโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนากการ

เป็นสมาคมทดลอง ทำการวิจัยและที่ฝึกงานภาคสนามของนิสิต อาจารย์มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๑ (โครงการวิจัยเสริมการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๒๗) พ.ศ. ๒๕๒๖ เปิดภาคสนามปฏิบัติพัฒนาชุมชนและจริยธรรม (นิสิตปริญญาโท พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๕๓๐) เปิดภาคสนามนิสิตวิชาเอกภูมิศาสตร์ แพทยศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๓ (ปริญญาตรีและปริญญาโท นิสิต ๑๐๐ คน อาจารย์ ๑๕ คน ในเดือนมีนาคม ๒๕๓๓)

๖. ระยะเวลาปฏิบัติงาน

จากเดือนตุลาคม ๒๕๓๓ ถึง เดือนกันยายน ๒๕๓๔

๗. งบประมาณ

สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๓๔ จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาท) ตามโครงการย่อยรวม ๕ โครงการ คือ

๗.๑	โครงการสำรวจ ทำแผนแม่บทและรักษาสภาพพื้นที่	๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๗.๒	โครงการทดลองฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมโดยธรรมชาติ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๗.๓	โครงการทดลองปลูกป่าและพัฒนาแหล่งน้ำ	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๗.๔	โครงการพัฒนาการประกอบการธุรกิจขนาดเล็ก	๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๗.๕	โครงการสร้างอาคารสำนักงานศูนย์ศึกษาทดลองการพัฒนา	๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
รวม		๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
		(สิบล้านบาทถ้วน)

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ โถงที่ดินสำหรับพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่อำเภอหนองเสือ จังหวัดเลย
ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ (สองหมื่นไร่)

๘.๒ โดแผนแม่บทสำหรับพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จาก พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๕๓
รวมระยะเวลา ประมาณ ๒๐ ปี เพื่อกำหนด ค่าการดำเนินงานที่เหมาะสม ความเป็นไปได้ในการใช้

พื้นที่ ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ จัดตั้งสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสมรรถนะใหม่ให้มหาวิทยาลัยพึ่งตนเองได้
เลี้ยงตนเองได้ ทำประโยชน์แก่สังคมได้เต็มที่ เป็นการให้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชาติไทย
ประชาชนชาวไทยและมนุษยชาติ ให้สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ คำนึงถึงความธรรมชาติกลมกลืน
กับการพัฒนาอย่างสมดุล

๔.๓ ศึกษาศาสนาพื้นที่ อนุรักษ์สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติที่สวยงาม เหมาะสมอยู่แล้ว
ให้ยั่งยืนเป็นสมบัติของชาติและมรดกชาติต่อไป เช่น น้ำตก ต้นไม้ใหญ่ที่หายาก พืชพืช สัตว์ป่า
สัตว์ป่าที่อยู่ในพื้นที่มาแต่เดิมได้แก่กนกชนิดต่าง ๆ ปลา เต่า เขียด กบ เป็นต้น เพื่อประโยชน์ใน
ทางการศึกษา การวิจัย การพัฒนา และพิพิธภัณฑสถานธรรมชาติวิทยาหรือสวนสัตว์เปิดตามธรรมชาติ
ที่แท้จริง

๔.๔ จัดตั้งนิทรรศการพิพิธภัณฑ์สิ่งแวดล้อมโดยธรรมชาติ เป็นสถานที่ให้ข้อมูล
ทางวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติวิทยา ภูมิศาสตร์และวิทยาการสิ่งแวดล้อม เป็นห้องเรียนสอนเจ้าหน้าที่
ของรัฐ ข้าราชการ ประชาชน นิสิตนักศึกษา นักเรียนให้รักธรรมชาติ รู้จักรักษาสงวนป่าไม้ รักษา
มีทัศนคติที่ดีต่อความพยายามที่จะรักษาสมดุลระหว่างการพัฒนาและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อประโยชน์
สูงสุดของทุกฝ่าย

๔.๕ ปลูกเพิ่มเติมและดูแลรักษาทำนุบำรุงเพาะปลูกและใช้สอยเลี้ยงสัตว์และอื่น ๆ สิ่งสำคัญ
คือไถสอย อบรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ ข้าราชการ นิสิต นักศึกษา นักเรียนและประชาชนให้รู้จักปลูกป่า
ปลูกต้นไม้ ปลูกพืชและสงวน รักษาแหล่งน้ำ แม่น้ำลำธาร ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการดำรงชีวิต
ให้เป็นสุขสันต์เอง แต่คนส่วนใหญ่ก็ทำลายทรัพยากรเหล่านี้ไปอย่างเห็นแก่ตัว เพราะความโลภเขลา
และการขาดความสำนึก ป่าในประเทศไทยถูกทำลายย่อยยับ การสอนการปลูกป่าโดยวิธีการต่าง ๆ
จึงจำเป็นสำหรับความอยู่รอดของชาติและสังคมไทย

๔.๖ ให้ความสำคัญและประชาชนในพื้นที่โดยการฝึกอบรมและการปฏิบัติการพัฒนาเศรษฐกิจ
ของตนเอง ครอบครัวและชุมชนโดยการประกอบกรธุรกิจขนาดเล็กเพื่อทำให้ตนเอง ครอบครัวและ
ชุมชนก้าวไปสู่ความเจริญทางเศรษฐกิจ มีรายได้เพิ่มขึ้น มีโอกาสทางการศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง
การสังคม ฯลฯ ดีขึ้น และทำให้สังคมชนบทชายแดนมีความมั่นคง เป็นปึกแผ่นยิ่งขึ้น นั่นคือชาติไทย

มีความมั่นคงมากขึ้น

๔.๗ โครงการสำนักงานศูนย์ศึกษาทดลองการพัฒน เป็นเสมือนป้อมปราการหรือฐานทัพ
 อารยทางปัญญาทั้งปวง ๗ ชายแดนของชาติไทย เป็นที่ทำงานของคณะอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ
 นักวิจัย ผู้ปฏิบัติงานภาคสนาม บัณฑิต นักศึกษาที่ไปศึกษาและฝึกงานภาคสนามที่อำเภอหนองนาแห้วหรือ
 ศูนย์ยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศด้วยอารยทางปัญญา อาคารสำนักงานศูนย์ศึกษาทดลองการ
 พัฒนามีความสำคัญมาก เพราะ เป็นสัญลักษณ์ของการ สร้างมหาวิทยาลัย ณ ทองถิ่นรกรังการทางไกล
 เมืองหลวงและความเจริญจนทำให้ประชาชนทั้งถิ่น เป็นการประกาศความจริงใจของชาติ รัฐบาล
 ผู้นำทางการศึกษา รัฐสภา ผู้บริหารประเทศที่ตอบประชาชนและแผนดินของตนเอง

โครงการย่อยที่ ๑ โครงการสำรวจ ทำแผนที่และรักษาสภาพพื้นที่

งบประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

มีรายละเอียดดังนี้

งานที่ ๑.๑ งานสำรวจพื้นที่ สภาพดิน น้ำ ป่า ต้นไม้ พันธุ์พืช แหล่งทรัพยากร เส้นทาง
 ระยะทาง

- ๑.๑.๑ ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานในพื้นที่ ๑๐๐ วัน จ้างเจ้าหน้าที่
 ผู้ช่วยงานการ วิศวกร รวม ๑๐ คน ค่าจ้างเหมาเฉลี่ยวันละ ๓๐๐ บาท
 ต่อคน เป็นเงิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท
- ๑.๑.๒ ค่าอุปกรณ์ เอกสาร ตำรา फिल्मส์ กล้องถ่ายภาพ สไลด์ วิดีโอ สำหรับ
 เก็บข้อมูล บันทึกข้อมูล เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
- ๑.๑.๓ ค่าทำรายงานการสำรวจพื้นที่ สภาพดิน น้ำ ป่า ต้นไม้ พันธุ์พืช แหล่ง
 ทรัพยากร เส้นทาง ระยะทาง เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

งานที่ ๑.๒ งานทำหมุด เสวสำหรับปักแสดง เขต กำหนดเขตมหาวิทยาลัย ทำป้าย ทำ
 เครื่องหมาย เขตมหาวิทยาลัยโดยรอบ

๑.๒.๑ ค่าทำหมึก เล่า ป้าย

- ค่าหมึก ๕๐๐ หมึก หมึกละ ๕๐ บาท

เป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท

- ค่าเล่า ๑๐๐ คน คนละ ๒๐๐ บาท

เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

- ค่าป้าย ๒๐ ป้าย ป้ายละ ๓,๐๐๐ บาท

เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท

๑.๒.๒ ค่าหมึก เล่า คัดคัดป้ายเขตมหาวิทยาลัย

เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท

งานที่ ๑.๓ งานซ่อมมัติใช้ที่ดินป่าสงวนและการค้า เป็นการให้ที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

๑.๓.๑ ค่าใช้จ่ายในการประสานงาน การติดต่อ การเตรียมเอกสาร หลักฐาน ข้อมูลประกอบ การทำโครงการ

การพิมพ์เอกสาร เป็นเงิน ๓๕,๐๐๐ บาท

๑.๓.๒ ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายในการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน ค่าใช้จ่ายในการวิจัยที่ดิน การออกโฉนด

เป็นเงิน ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท

งานที่ ๑.๔ งานชดเชยเจ้าของที่ดินและผู้ทำกินอยู่ในเขตมหาวิทยาลัย เป็นค่าที่ดินและ/หรือสิ่งก่อสร้างที่มหาวิทยาลัยนำมาใช้ประโยชน์

๑.๔.๑ เงินชดเชยเจ้าของที่ดิน ๔๕๐,๐๐๐ บาท

๑.๔.๒ เงินชดเชยค่าสิ่งก่อสร้าง ๒๕๐,๐๐๐ บาท

๑.๔.๓ เงินชดเชยพืชผล ๒๐๐,๐๐๐ บาท

งานที่ ๑.๕ งานทำแผนแม่บท

๑.๕.๑ ค่าทำแผนแม่บทโครงการพัฒนามหาวิทยาลัย ๒๐ ปี ให้ถูกหลักวิชา

โดยกำหนดให้มีบัณฑิตศึกษามารับบริการตั้งแต่ ๕๐๐ คน ในปีแรก

จนถึง ๓๐,๐๐๐ คน ในปี ๒๐ (ประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๕๓)

และให้การพัฒนากับการอนุรักษ์สภาพและความงามตามธรรมชาติให้
สมดุลกัน ไม่ให้พัฒนาจนทำลายธรรมชาติและ ความงามเดิมของพื้นที่

- ค่าทำแผนแม่บท เป็นเงิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๕.๒ ค่าพิมพ์แผนแม่บท แผนที่ รายละเอียดโครงการ แนวปฏิบัติในการ
พัฒนามหาวิทยาลัยให้บรรลุตามแผนแม่บท

- ค่าพิมพ์ เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท

งานที่ ๑.๖ งานรักษาสภาพพื้นที่

๑.๖.๑ การฝึกอบรมชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ ปักเรียน นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับ

ความงามของสภาพสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ การอนุรักษ์สภาพแวดล้อม
ตามธรรมชาติ การดูแลรักษาป่าไม้ น้ำตก แม่น้ำ ลำธาร ภูเขา เป็น
การปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ จำนวน
๑,๐๐๐ คน เป็นเวลา ๑๐ วัน ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

- ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ค่าวิทยากร ค่าอุปกรณ์ในการฝึกอบรม

เป็นเงิน ๒๕๐,๐๐๐ บาท

๑.๖.๒ การตรวจตรา ดูแลรักษาสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ ให้เจ้าหน้าที่ดูแล

ทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน ๓ คน มีหน้าที่เป็นยามดูแลความเรียบร้อย
ของสภาพแวดล้อมในเขตมหาวิทยาลัย ป้องกันการทำลายสภาพอันสวยงาม
ของสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ น้ำตก ต้นไม้ หินทราย หินปูน สัตว์ป่า
 ฯลฯ เป็นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท

๑.๖.๓ ค่าบำรุง ตกแต่งสภาพแวดล้อมให้ประทับใจนิสิต นักศึกษาและชุมชนเห็น

เพื่อเป็นแบบอย่าง เป็นบทเรียนชีวิตและเป็นอุปกรณ์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
การปรับปรุงถนนและทางเดิน เป็นเงิน ๔๑๐,๐๐๐ บาท

โครงการย่อยที่ ๒

โครงการทดลองฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมโดยธรรมชาติ

๑. หลักการและ เหตุผล

ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ แม่น้ำ ลำธาร ภูเขา เป็นสิ่งที่มีค่ามีคุณประโยชน์แก่การดำรงชีวิตของมนุษย์และสัตว์อย่างยิ่ง ปัจจุบันมีการทำลายทรัพยากรธรรมชาติกันมาก เพราะมีมนุษย์มากขึ้น มีการพัฒนาทางวัตถุมากขึ้น คนเห็นแก่ตัวมากขึ้น ประเทศไทยเคยมีป่าอุดมสมบูรณ์ ปัจจุบันจึงมีแต่ภูเขาหัวโล้น ต้นไม้ใหญ่ถูกทำลาย ด้วงคิบถูกใจจนเข้ากัดคว้านสมสมบูรณ์ การอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพความเสื่อมโทรมทำแต่ปากหรือเขียน แต่ขาดการปฏิบัติ ขาดการส่งเสริมอบรมและฝึกฝนจนเป็นนิสัยอีกไม่นานประเทศไทยคงจะเป็นทะเลทราย เพราะความเห็นแก่ตัวของคนในชาติ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจและนายทุนที่ขาดคุณธรรม การหยุดยั้งการทำลายป่าทั่วไโดยาก เพราะการทำลายป่าเกิดจากความเห็นแก่ตัวและความโลภโหด การขาดจิตสำนึกทางสังคม วิธีการที่ทำได้ของใช้เวลาเงิน คือการให้การศึกษ การสร้างจิตสำนึกและการสร้างประสบการณ์ที่ค่อยๆ ต่อเนื่องการให้เห็นตัวอย่างที่ดีงาม สังคมไทยเป็นสังคมที่มีลักษณะปล่อยปละละเลย ขาดการวางแผนและการปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง คนส่วนใหญ่มุ่งประโยชน์ส่วนตัว จนลืมความรับผิดชอบต่อสังคม หากไม่คนพยายามปรับปรุงแก้ไขลักษณะดังกล่าว ชาติไทยคงจะตกต่ำ และก้าวไกลความหายนะไปเรื่อย ๆ

การทดลองฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมโดยธรรมชาติเป็นทางออกที่จะช่วยสอนคนไทยให้สำนึกในความจริงของชีวิต ให้ทุกคนมองเห็นความจำเป็นในการให้ความร่วมมือกับธรรมชาติ โดยหยุดยั้งการทำลายป่า และช่วยกันรักษาป่าทุ่งป่าและสิ่งธรรมชาติที่มีคุณค่าอื่น ๆ เพื่อประโยชน์และความสุขอันยืนนานของมนุษย์เอง

๒. ความมุ่งหมาย

๒.๑ เพื่อทดลองการฟื้นป่าเสื่อมโทรมโดยธรรมชาติในพื้นที่โครงการมหาวิทยาลัย ณ อำเภอหนอง จันทวิทย์

๒.๒ เพื่อศึกษากระบวนการ เกิดความรู้ ความคิดและเจตคติ การอนุรักษ์ธรรมชาติและป่าไม้ของประชาชนในอำเภอเขาหลวง

๒.๓ เพื่อสร้างประสบการณ์ ความชำนาญ และความรู้ในการอนุรักษ์ป่าให้แก่ประชาชน นักเรียน ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ในอำเภอเขาหลวง จังหวัดเลย

๒.๔ เพื่อสะสมประสบการณ์ ข้อมูล และเทคนิควิธีการส่งเสริมและพัฒนาป่า เพื่อประโยชน์ในการสอน การอบรม นิสิต นักศึกษาและประชาชน ตลอดจนเพื่อพัฒนาวิชาการด้านการอนุรักษ์ป่าและทรัพยากรธรรมชาติต่อไป

๒.๕ เพื่อพัฒนาพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้เป็นสถานที่ทดลองค่าน้ำไม้ การวิจัยความเติบโตของต้นไม้ ป่าไม้ เพื่อใช้ประสบการณ์และหลักวิชาที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมในท้องถิ่น ๆ ของประเทศไทยต่อไป

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๓.๑ ได้ข้อมูล เทคนิควิธี และกระบวนการฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมโดยวิธีธรรมชาติ เพื่อจะนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

๓.๒ ได้รักษาพื้นที่ป่าเพื่อเพิ่มคุณค่าสิ่งแวดล้อม ความงามตามธรรมชาติ คุณประโยชน์ทางนิเวศวิทยา ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่ ในอำเภอเขาหลวงเพื่อเป็นตัวเร่งฟื้นฟูสภาพป่าและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ๆ ต่อไป

๓.๓ ได้ฝึกอบรมประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ในอำเภอเขาหลวงและท้องถิ่นใกล้เคียงเกี่ยวกับการฟื้นฟูสภาพป่าโดยธรรมชาติ ประมาณ ๒๐๐ คน

๓.๔ ได้รับความร่วมมือจากประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ป่าไม้ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน

๓.๕ ได้สถานที่ทดลองฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมโดยธรรมชาติ เพื่อใช้เป็นที่พักงานภาคสนามแก่นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกคน และมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ตลอดจนหน่วยราชการและองค์กรต่าง ๆ

๔. ขั้นตอนการดำเนินงานและกิจกรรม

- ๔.๑ สำรวจสภาพพื้นที่และเลือกพื้นที่เหมาะสมสำหรับการทดลองฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรม โดยธรรมชาติ และเลือกไว้ จำนวน ๕ จุด จุดละ ๕ ตารางกิโลเมตร รวม ๒๐ ตารางกิโลเมตร
- ๔.๒ จัดเตรียมพื้นที่โดยการจัดทำเขต การแจ้งบ้านแม่ไม้มันไม่ ทำบัญชี แผนที่ และจัดบันทึก รายละเอียดต่าง ๆ ไว้ จัดทำผังแปลงทดลอง และกำหนดจุดสังเกตที่จะหาประชาชน นิสิต นักศึกษา เจ้าหน้าที่ไปเยี่ยมชมได้
- ๔.๓ จัดฝึกอบรมประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับ หลักการ วิธีการ และแนวปฏิบัติของการทดลองฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมโดยธรรมชาติ รวมทั้ง ประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นแก่ชุมชนและประเทศชาติ
- ๔.๔ จัดฝึกอบรมชาวบ้านที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยนักวิจัย และตรวจรักษา คู่มือสภาพป่า เขตทดลองทั้ง ๕ จุด จำนวน ๒๐ คน
- ๔.๕ จัดประชาสัมพันธ์โครงการวิจัยโครงการทดลองฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรมโดยธรรมชาติ ให้ประชาชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่อำเภอหนองบัว จังหวัดเลย
- ๔.๖ จัดทำบทเรียนโดยใช้ภาพถ่าย สไลด์ วิดีโอและภาพยนตร์ เพื่อสร้างอุปกรณ์สื่อทัศนศึกษาแบบแพร่โครงการและเพื่อการสอน ภาควิชา นิสิต นักศึกษา ประชาชน ฯลฯ
- ๔.๗ ทบทวนข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

๕. ระยะเวลาการเป็นภาระ

จากเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๓๓ ถึงก่อนมิถุนายน ๒๕๓๔

รวม ๑๒ เดือน

๖. การดำเนินงาน

ขั้นตอน \ กิจกรรม	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๖.๑ สำรวจและเลือกพื้นที่	↔											
๖.๒ เตรียมพื้นที่		↔										
๖.๓ เก็บข้อมูล	↔											↔
๖.๔ จัดอบรม				↔		↔		↔		↔		
๖.๕ ประชาสัมพันธ์โครงการ	↔											↔
๖.๖ จัดทำบทเรียนสื่อทัศนูปกรณ์	↔		↔		↔		↔					
๖.๗ วิเคราะห์ข้อมูล						↔				↔		↔
๖.๘ ทำรายงานสมบูรณ์												↔

๗. งบประมาณ

๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีรายละเอียดดังนี้

๗.๑ ค่าจ้างชั่วคราว

- ผู้ปฏิบัติงานในหน้าที่ ๕ คน คนละ ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน

เป็นเงิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท

๗.๒ ค่าใช้จ่าย

- ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางผู้ปฏิบัติงาน นักวิจัย ๔ คน

เฉลี่ยคนละ ๑๐,๐๐๐ บาท

เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท

- ค่าอาหารและพาหนะในการฝึกอบรม ๔ ครั้ง ครั้งละ ๑๐๐ คน

เป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

- ค่าทำรายงานทางวิจัย วิเคราะห์ข้อมูล

เป็นเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๓ ค่าตอบแทน

- ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลาของเจ้าหน้าที่ ๕ คน

เฉลี่ยคนละ ๑๒,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท

- ค่าสมนาคุณวิทยากร ๒๐ คน

เฉลี่ยคนละ ๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

- ค่าตอบแทนช่างเทคนิค ๓ คน

เป็นเงิน ๔๕,๐๐๐ บาท

๓.๔ วัสดุอุปกรณ์

- อุปกรณ์ในการสำรวจ แจกนับ ทำสถิติการเจริญเติบโตของต้นไม้ พันธุ์ไม้

เป็นเงิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

- อุปกรณ์การสร้างบทเรียนและสื่อทัศนศึกษา फिल्म สไลด์ วิดีโอ

เป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท

- วัสดุสำนักงาน กระดาษ ปากกา ดินสอ ฯลฯ เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

รวม ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๔.๑ นายประเสริฐ วิทยารัฐ

๔.๒ นายทวี วรกวิน

๔.๓ นายนอม งานนิตย์

๔.๔ นายสุรจิต วรรณจันทร์

๔.๕ นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร

๔.๖ นายเสนาะ บุญ

โครงการย่อยที่ ๓

โครงการปลูกไม้ยืนต้นและพัฒนาแหล่งน้ำ

หลักการและเหตุผล

พื้นที่ในเขตอำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเสนอตัวเข้าไปมีส่วนพัฒนาและมีส่วนรับผิดชอบ ประเทศชาติตามขีดความสามารถอันสูงส่งของบุคลากร ของมหาวิทยาลัยและองค์กรอื่นที่จะให้ความร่วมมือกัน มีพื้นที่จำนวนมากที่มีสภาพซากการบำรุงรักษามืออยู่บนเนินเขา และมีสภาพเสื่อมโทรม ซึ่งเข้าใจว่ามีสาเหตุจากการตัดไม้ทำลายป่าธรรมชาติ เพื่อทำไร่เลื่อนลอยหรือทำลายป่าเพื่อนำไม้มาใช้ประโยชน์ พื้นที่เหล่านี้ไม่มีแม่ไม้ของถิ่นเพียงพอดที่จะก่อให้เกิดการฟื้นฟูสภาพป่าไม้โดยวิธีทางธรรมชาติ การปลูกป่าไม้สกุลท้องถิ่นเดิมหรือไม้ยืนต้นสกุลอื่นจากแหล่งอื่น สามารถรวมฟื้นฟูสภาพป่าให้กลับคืนมาได้

ในบางพื้นที่ซึ่งที่ราบลุ่ม ที่ตามเนินเขาและตามยอดเขาสูง ๆ ยังมีสภาพป่าธรรมชาติเหลืออยู่ในสภาพที่พอสมควร ในพื้นที่เหล่านี้ควรให้มีการศึกษาทดลองการฟื้นฟูสภาพป่าโดยวิธีธรรมชาติ (natural regeneration) โดยอาศัยแม่ไม้พื้นถิ่น ที่ยังหลงเหลืออยู่กระจายเมล็ดตามฤดูกาลธรรมชาติ ในพื้นที่ที่แสดงศักยภาพของการฟื้นฟูสภาพป่าตามธรรมชาติเหล่านี้ ทางโครงการจะทำหน้าที่ปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติอันเกิดจากไฟป่าและภัยจากสัตว์เลื้อยและมนุษย์ ข้อมูลของสภาพป่าธรรมชาติที่เหลืออยู่จะได้รับการบันทึกทั้งการกระจายของแม่ไม้พื้นเมือง และการกระจายของลูกไม้ระดับอายุต่าง ๆ กัน กายจำแนกสกุลและวงศ์ของไม้ก็จะรวบรวมไว้เป็นข้อมูลด้วย

ในพื้นที่จำนวนหลายพันไร่ที่อยู่ในพื้นที่ของโครงการนี้ยังมีร่องน้ำตามธรรมชาติ กระจายอยู่ตามหุบระหว่างเนินเขาและภูเขา ร่องน้ำเหล่านี้ยังไม่มีการพัฒนาทั้ง ๆ ที่เนินเขาและภูเขาเป็นพื้นที่รับน้ำจำนวนหลายพันไร่ เพื่อที่จะให้มีการเก็บน้ำฝนไว้ใช้สอยในฤดูแล้งให้เพียงพอ ขบวนการพัฒนาแหล่งน้ำตามร่องน้ำไหลระหว่าง เนินเขาจึงมีความจำเป็นจะต้องทำควบคู่ไปกับการพัฒนาป่าไม้ในบริเวณเดียวกันและบริเวณใกล้เคียง

เมื่อมีป่าไม้แหล่งใดสมบูรณ์ ระบบวนเกษตรกรรมก็น่าจะนำมาเป็นวิธีการช่วยพัฒนาป่าไม้ใหม่ โดยความร่วมมือของชาวบ้าน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่เดิมมีป่าไม้น้อยมาก่อน โดยการปลูกป่าไม้ขึ้นมาบนที่ดินเสื่อมโทรมให้ได้ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ไร่ และฟื้นฟูสภาพป่าโดยวิธีทางธรรมชาติในพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ ไร่

๒. เพื่อพัฒนาร่องน้ำไหลธรรมชาติระหว่าง เป็นเขาให้เป็นแหล่งเก็บน้ำขนาดเล็ก เพื่อตอบสนองกิจกรรมการปลูกป่าและวนเกษตรกรรม ประมาณ ๒๐ สถานี

๓. เพื่อการศึกษาวิจัยสาริตและฝึกอบรมประชากรในจังหวัดเลย และจังหวัดอื่น ๆ ในด้านการพัฒนาป่าไม้โดยใช้ระบบวนเกษตรกรรมเป็นกิจกรรมเริ่มต้นของการพัฒนาที่ดินถือครองของเกษตรกรเอง ให้ได้ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ครอบครัว

ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. นายสุรจิต	วรรณจักร
๒. นายทวี	วรกวิน
๓. นายนอม	งามนิตย์
๔. นายเสนาะ	บุญมี
๕. นายพิสิทธิ์	สารวัจจิตร
๖. ป่าไม้อำเภอ	
๗. เกษตรอำเภอ	
๘. นายอำเภอ	
๙. อาจารย์โรงเรียนในพื้นที่	

วิธีการดำเนินการ

๑. การปลูกป่าในพื้นที่ว่างเปล่าตามที่ทำบล่มเป็นเขาและภูเขา

๑.๑ ชนิดของพันธุ์ไม้ที่จะปลูก จะเป็นไปตามขอเสนอแนะของกองบำรุง
กรมป่าไม้ ซึ่งจะมีทั้งไม้พันธุ์ท้องถิ่นและไม้พันธุ์ใหม่ สำหรับท้องถิ่น
และไม้ผลชนิดต่าง ๆ

๑.๒ เว้นเพาะชำกล้าไม้ ใช้วิธีสร้างเรือนเพาะชำกล้าไม้ขนาดเล็ก คือ
ผลิตกล้าไม้ส่งป้อนพื้นที่ ประมาณไม่เกิน ๕๐๐ ไร่ เรือนเพาะชำนี้จะ
กระจายอยู่ตามพื้นที่หลายแห่งแล้วแต่จะขึ้นว่าแหล่งน้ำบริเวณน้ำไหล
ระหว่างเนินเขาไต่ไต่ ก็จะอาศัยน้ำที่เก็บไว้ได้นั้นเป็นแหล่งน้ำใช้สอยใน
การเพาะกล้าไม้ทั้งระบบเพาะลงแปลงดิน และระบบเพาะในถุงพลาสติก

๑.๓ ถูกกาลสำหรับการเพาะกล้าไม้ โครงการนี้จะเร่งเพาะพันธุ์กล้าไม้ให้
มากที่สุดในช่วง เดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม คือเป็นต้นฤดูฝน เพื่อลด
ภาระในการให้น้ำแก่กล้าไม้

ส่วนพันธุ์ไม้บางชนิดที่มีเมล็ดเฉพาะบางฤดูกาลและไม่สามารถ
เก็บเมล็ดไว้ได้ก็จะทำการเพาะในปักชำไป หลังจากที่มีการเก็บน้ำไว้ใช้
ได้อย่างเพียงพอ

๑.๔ ดำเนินการปลูกป่า เมื่อกล้าไม้โตพอจะนำลงปลูกในพื้นที่เป้าหมายได้
ก็จะทำการเตรียมดินโครงการโดยช่วยเครื่องจักรแล้วปลูกต้นไม้ให้เสร็จ
ก่อนสิ้นฤดูฝน ต้นไม้บางเผ่าพันธุ์มีขีดความสามารถทนแล้ง ปลูกได้ทุก
ฤดูกาลก็จะเก็บเอาไว้ปลูกช่วงฤดูที่หาคนงานง่าย คือฤดูแล้ง (พื้นที่ปลูกป่า
กุแผนท์ภาคผนวก)

๑.๕ การดูแลรักษาต้นไม้ที่ปลูกแล้ว หลังจากปลูกต้นไม้แล้ว สิ่งที่ต้องทำ คือ
การป้องกันไฟป่า ป้องกันสัตว์เลื้อยเข้ามาเหยียบย่ำ

๑.๖. การเพิ่มเกษตรกิจกรรมผสมผสานในพื้นที่ปลูกป่าใหม่ เนื่องจากพื้นที่ปลูกป่าได้รับการไถเตรียมดินอย่างดี ดังนั้นหลังการปลูกป่าเสร็จ เพื่อไม่ให้ดินว่างเสียประโยชน์จึงต้องปลูกพืชไร่แซมเสริมลงไป พืชที่ปลูก อาจจะเป็น ถั่ว ส้มุนไพร งามา หรือพืชไร่ชนิดอื่น ๆ ที่ประชาชนท้องถิ่นสนใจ โครงการ จะอนุญาตให้ชาวบ้านหันเข้ามาปลูกพืชไร่ในพื้นที่นี้โดยมีข้อตกลงพิเศษ คือให้ช่วยดูแลรักษาต้นไม้ที่เราปลูกไว้ด้วย ชาวบ้านจะลงทุนเฉพาะค่าพันธุ์ เมล็ดพันธุ์ ส่วนค่าไถ โครงการ ได้ถอนปลูกต้นไม้ยืนต้นออกก่อนแล้ว ส่วนปีถัดไปหากชาวบ้านอยากปลูก เราอาจจะช่วยค่าไถเตรียมดินสักครั้งราคาของทุนที่ลงไป

๒. การฟื้นฟูระบบนิเวศป่าโดยวิธีทางธรรมชาติ

๒.๑. สำรวจการกระจายของแมลงไม้พันธุ์พื้นเมือง ในพื้นที่ของโครงการในบริเวณที่สภาพป่าไม้เดิมยัง เหลืออยู่และแสดงศักยภาพของการฟื้นตัวป่าเองได้ ก็จะทำการสำรวจแจกแจงการกระจายของแมลงไม้สกุลต่าง ๆ

๒.๒. สำรวจการกระจายและความหนาแน่นของลูกไม้สกุลต่าง ๆ ในบริเวณที่มีแมลงไม้และแสดงศักยภาพของการฟื้นฟูสภาพป่าโดยวิธีธรรมชาติ โดยการกระจายของลูกไม้ชั้นอายุต่าง ๆ จะได้รับการบันทึกเป็นข้อมูลทุกปี ด้วยวิธีการวางทราเวลเล็ก (transects) การวัดในลักษณะของหมุดหลักในบริเวณที่ทำการศึกษา

๒.๓. การปลูกปกรักษาป้องกันภัยธรรมชาติ และภัยจากมนุษย์ โดยทางโครงการ จะทำแนวกันไฟโดยวิธีการ คัดหญ้า รอบแปลงป่าไม้ขนาดพื้นที่ตั้งแต่ ๑๐๐ ไร่ ขึ้นไป และจะขอความร่วมมือจากชาวบ้านในละแวกใกล้เคียง การจ้างยามดูแลไฟป่าและประชาสัมพันธ์เรื่องแนวกันไฟป่าก็จะดำเนินการในช่วง เดือน มีนาคม - มิถุนายน

๒.๔. การสำรวจพันธุ์สัตว์ในป่าธรรมชาติ ใช้วิธีการ สังเกตและบันทึกข้อมูล
 ชนิดและจำนวนของสัตว์ ตลอดจนการ เคลื่อนย้ายของสัตว์ชนิดต่าง ๆ
 ในพื้นที่ของ โครงการ

๒.๕ การฟื้นฟูพันธุ์สัตว์ป่าโดยการ จัดเตรียมอาหารธรรมชาติ และการ ประชาสัมพันธ์
 ขอความช่วยเหลือจากชาวบ้านให้ช่วยกันอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าทุกชนิดทั้งโดยวิธี
 ธรรมชาติ และโดยวิธีการช่วยอนุบาลสัตว์อ่อนและสัตว์เจ็บป่วย

๓. การพัฒนาร่องน้ำไหลระหว่าง เนินเขา ซึ่งบริเวณร่องน้ำไหลระหว่าง เนินเขาโคที่มี
 ความเป็นไปได้ในการสร้าง เขื่อนขนาดเล็ก ฝ่ายน้ำล้นขนาดเล็ก ก็จะทำการ สร้าง โดยในขั้นแรก
 ก็จะสร้าง เป็นคันขนาดเล็กพอมัน้ำใช้ในฤดูแล้ง ส่วนปีต่อ ๆ ไปหากน้ำที่เก็บได้สามารถตอบสนอง
 ประโยชน์ใช้สอย หรือแสดงศักยภาพจะตอบสนอง เกษตรกิจกรรมบางอย่าง เช่น การประมง ก็จะ
 ทำการขยายขนาดคันกันน้ำให้ใหญ่ขึ้น เก็บน้ำได้มากขึ้น คือคันที่จะขยายจึงจะขยายคันกันน้ำจนขึ้น ๆ

๔. การผสมผสานเกษตรกิจกรรมในแปลงป่าไม้ ทางโครงการ เตรียมดินปลูกป่าไคควยเงิน
 จำนวนมาก ก็ควรที่จะมีโครงการ ถอนทุนคืนบ้างเป็นคือ การผสมเกษตรกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง ลงใน
 พื้นที่เดียวกันกับที่ปลูกป่า เกษตรกิจกรรมที่พอจะทำได้คือ การ เลี้ยงไก่ การ เลี้ยงวัว การทำปุ๋ยหมัก
 กาก เพาะเห็ด เพาะเลี้ยงอึ่งอ่าง กับ ปลาไหล หรือแม่ปลาน้ำจืดบางชนิด เกษตรกิจกรรมแต่ละ
 ชนิดจะมีกิจกรรม และผลพลอยได้สนับสนุนส่งเสริมกันและกันพร้อมกันให้ผลตอบแทนในรูปแบบผลิตทาง
 การ เกษตรและเงินรายได้ตอบแทนการลงทุนของ โครงการ วิธีการในรายละเอียดนั้นปฏิบัติการได้
 ผลในโครงการ อีสานเขียวแล้ว ตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ - ๒๕๓๔ ในเขตจังหวัดนครราชสีมา

โครงการปลูกไม้ผลและพืชเมืองหนาวก็จะผสมผสานเข้าไปในงานนี้ โดยขอความร่วมมือ
 จากโครงการหลวงพัฒนาชาวเขา จังหวัดเชียงใหม่

งบประมาณที่โครงการ

งบประมาณหมวดเงินอุดหนุน จำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

รายละเอียดงบประมาณ

๑. ค่าจ้างลูกจ้างดูแลเรือนเพาะชำ ๓ คน ๑๒ เดือน (๓ + ๑๒ + ๑,๕๐๐)	๕๔,๐๐๐ บาท
๒. ค่าจ้างยามดูแลไฟฟ้า ๖ คน ๔ เดือน (๖ + ๔ + ๑,๕๐๐)	๓๖,๐๐๐ บาท
๓. ค่าจ้างปลูกป่าและพืชไร่ ๕๐ คน ๕๐ เดือน (๕๐ + ๕ + ๑๕๐)	๓๗,๕๐๐ บาท
๔. ค่าจ้างเตรียมดินปลูกป่า ๒,๐๐๐ ไร่	๖๒,๕๐๐ บาท
๕. ค่าจ้างทำแนวป้องกันไฟฟ้า ๓๐ แปลง (๓๐ + ๑๐๐)	๓๐,๐๐๐ บาท
๖. ค่าพาหนะเกิดทางของความร่วมมือโครงการ	๓๐,๐๐๐ บาท
๗. ค่าเบี้ยเลี้ยง ของความร่วมมือโครงการ	๕๐,๐๐๐ บาท
๘. ค่าจ้างเหมาขนส่ง	๓๐,๐๐๐ บาท
๙. ค่าเครื่องมือทำเกษตร ๖๖๖๖๖๖๖๖	๑๕๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ค่าพันธุ์สัตว์	๕๐,๐๐๐ บาท
๑๑. ค่าอาหาร สัตว์	๕๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ค่าเมล็ดพันธุ์พืชไร่	๑๐,๐๐๐ บาท
๑๓. ค่าเมล็ดพันธุ์ไม้ยืนต้นและไม้ผล	๕๐,๐๐๐ บาท
๑๔. ค่าจ้างสร้างคันดินกั้นร่องน้ำไหล ๕ สถานี (๕ + ๒๐,๐๐๐)	๑๐๐,๐๐๐ บาท
๑๕. ค่าจ้างสร้างบ่อเก็บน้ำผิวดิน ขนาด ๔๐ + ๔๐ + ๑ เมตร	
จำนวน ๒ บ่อ (๒ + ๒๐,๐๐๐)	๔๐,๐๐๐ บาท
๑๖. ค่าจ้างสร้างเรือนเพาะชำ ๒ สถานี (๒ + ๒๐,๐๐๐)	๔๐,๐๐๐ บาท
๑๗. ค่าจ้างสร้างโรงเรือนชั่วคราวสำหรับปฏิบัติงาน ๑ หลัง	๒๐,๐๐๐ บาท
๑๘. ค่าจ้างสร้างโรงเรือนสัตว์ ๒ หลัง (๒ + ๕,๐๐๐)	๑๐,๐๐๐ บาท
๑๙. ค่าวัสดุก่อสร้างและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการก่อสร้าง	๑๕๐,๐๐๐ บาท

โครงการย่อยที่ ๔

โครงการพัฒนาการประกอบการธุรกิจขนาดย่อม

๑. หลักการและเหตุผล

มนุษย์ย่อมเป็นตามสภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อมเกื้อกูลอย่างไรย่อมเป็นไปอย่างนั้น ชาวชนบทอยู่กับธรรมชาติ ป่าเขา ท้องไร่ ท้องนา การประกอบอาชีพ และวิถีชีวิตก็ย่อมเป็นไปตามธรรมชาติ จะเกิดอุปสรรค เพื่อปรับปรุง เปลี่ยนแปลงวิธีการดำรงชีวิตของชาวชนบทให้ดีขึ้น หันสมัยขึ้น มีรายได้สูงขึ้น จำเป็นต้องให้การศึกษา ให้ความรู้ จัดประสบการณ์และการฝึกอบรมให้ การปล่อยให้ประชาชนพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ อาจจะไม่ทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้ชาวชนบทเสียเปรียบและค่อยโอกาสลงมือเรื่อย ๆ ดังนั้นการส่งเสริมชีวิตชาวชนบทให้ดีขึ้น ด้วยการส่งเสริมให้รู้จักประกอบธุรกิจขนาดย่อม เช่น การค้าขายสินค้าในหมู่บ้าน การขนส่งผลิตภัณฑ์ทางเศรษฐกิจของชุมชนไปขายในตลาดในเมือง จึงจำเป็นเพราะจะเป็นการเปิดโอกาสให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทำให้ชาวบ้านได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองในร้านค้าต่าง ๆ มากขึ้น

๒. ความหมาย

- ๒.๑ เพื่อส่งเสริมประชาชน นักเรียน ครู อาจารย์ ในอำเภอห้วยแก้วให้มีความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์และความชำนาญในการทำธุรกิจขนาดย่อม
- ๒.๒ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ ความเกื้อกูลกันระหว่างประชาชนในหมู่บ้านต่าง ๆ โดยรวมกันประกอบการธุรกิจขนาดย่อม
- ๒.๓ เพื่อสอนวิชาชีพใหม่ในท้องถิ่นที่เหมาะสมกับการพัฒนาท้องถิ่น
- ๒.๔ เพื่อส่งเสริมอาชีพเดิมในท้องถิ่น เช่น การจักสาน การทำเครื่องใช้ในครัวเรือน การเลี้ยงไหม การเลี้ยงสัตว์ การปลูกผลไม้ยืนต้น เป็นต้น
- ๒.๕ เพื่อส่งเสริมความรู้วิวัฒนาการใหม่ ๆ ในการพัฒนาธุรกิจขนาดย่อมในชุมชนที่เตรียมจะก้าวไปสู่ชุมชนที่มีมหาวิทยาลัยมาตั้งอยู่ในพื้นที่

๓. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ๓.๑. สำรวจกิจการที่อาจเป็นไปได้
- ๓.๒. วิเคราะห์การก่อตั้งและการเข้าสู่อาชีพนั้น ๆ
- ๓.๓. พัฒนาคู่มือการก่อตั้งและดำเนินอาชีพนั้น ๆ
- ๓.๔. จัดฝึกอบรมและเสริมประสบการณ์ทางอาชีพ
- ๓.๕. ลงมือส่งเสริมให้บางครอบครัวก่อตั้งการอาชีพ
- ๓.๖. ประเมินผลและสรุปรายงาน

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๔.๑. ได้ข้อมูลอาชีพที่ประชาชนในอำเภอหนองบัวลำภูจะพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าได้
- ๔.๒. ได้อบรมประชาชน นักเรียนและผู้สนใจการประกอบธุรกิจขนาดย่อม ๑๕๐ คน
- ๔.๓. ได้แบบฝึกหัด คู่มือ เอกสาร อุปกรณ์การฝึกอบรมที่มีมาตรฐาน ๑๕๐ ชุด
- ๔.๔. ได้ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมที่ลงมือปฏิบัติจริง จำนวนประมาณ ๒๐ ครอบครัว
- ๔.๕. ได้เตรียมฐานชีวิตให้บุคคลในอำเภอหนองบัวลำภูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการดำรงชีวิตในชุมชนมหาวิทยาลัย ประมาณ ๒๐๐ ครอบครัว เป็นการส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น ชนบทและเศรษฐกิจของชุมชนเพิ่มเติม
- ๔.๖. ได้สร้างแรงจูงใจในการศึกษา การพัฒนาอาชีพและตนเองให้แก่ประชาชนและนักเรียน นิสิต นักศึกษา ประมาณ ๑,๐๐๐ คน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มจากเดือนตุลาคม ๒๕๓๓ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๓๔ รวม ๑๒ เดือน

๖. เวลาจัดกิจกรรม

กิจกรรม	เดือนที่	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒
๖.๑ ดำรงกิจการ		↔											
๖.๒ วิเคราะห์การก่อตั้งและการเข้าสู่อาชีพ			↔										
๖.๓ พัฒนาคู่มือ อุปกรณ์การฝึกอบรม				↔									
๖.๔ จัดฝึกอบรมและ เสริมประสบการณ์								↔					
๖.๕ ลงมือส่งเสริมการประกอบอาชีพธุรกิจขนาดเล็ก									↔				
๖.๖ ประเมินผลและสรุปรายงาน										↔			

๓. งบประมาณ

หมวดจ่ายเงิน	ความต้องการ งบประมาณ/ปี	งวดที่ ๑	งวดที่ ๒	งวดที่ ๓
๑. ค่าจ้างชั่วคราว - ผู้ประสานงาน ๑ คน เดือนละ ๔๕๐๐ บาท ๑๒ เดือน ๕๔,๐๐๐ บาท - เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง ๑ คน เดือนละ ๓๕๐๐ บาท ๑๒ เดือน ๔๒,๐๐๐ บาท - เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ๓ คน เดือนละ ๒๐๐๐ บาท ต่อคน ๑๒ เดือน ๗๒,๐๐๐ บาท	๑๖๘,๐๐๐	๕๖,๐๐๐	๕๖,๐๐๐	๕๖,๐๐๐
๒. ค่าใช้จ่าย - ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปปฏิบัติงาน - ค่าอาหารและพาหนะในการฝึกอบรมและทัศนศึกษา ของประชาชนในชุมชน - ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและกิจกรรมสำคัญของ ประชาชนในชุมชน	๓๗๐,๐๐๐	๑๗๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
๓. ค่าตอบแทน - ค่าปฏิบัติงานล่วง เวลาของเจ้าหน้าที่ - ค่าสมมนาคุณวิทยากรในแต่ละกิจกรรมการฝึกอบรม	๑๔๔,๕๐๐	๘๐,๐๐๐	๗๒,๒๕๐	๗๒,๒๕๐
๔. วัสดุอุปกรณ์ - สำหรับการทำชุดฝึกอบรม - สำหรับการสำรวจและวิเคราะห์อาชีพ	๒๒๔,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๔,๐๐๐	-
๕. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ - กองทุนยืมหมุนเวียนทำธุรกิจ	๘๘,๕๐๐	-	๘๘,๕๐๐	-
รวม	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๖,๐๐๐	๓๐๕,๗๕๐	๑๘๘,๒๕๐

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๔.๑	นาย เฉลียว	บุรีภักดิ์
๔.๒	นาย พิสิทธิ์	สาร วิจิตร
๔.๓	นาย ทศพล	ข้า จิตร ฤทธิ์
๔.๔	นาย เสรีวัฒน์	สมินทร บุญญา

โครงการย่อยที่ ๕

โครงการสร้างอาคารสำนักงาน

โครงการศึกษาทดลองการพัฒนา

๑. หลักการและเหตุผล

การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มที่ต้องมีอุปกรณ์ มีเครื่องอำนวยความสะดวก สะดวกมีทุนและบุคลากรที่มีความชำนาญ ตลอดจนมีแรงจูงใจสูงในการทำงาน การสร้างอาคารสำนักงาน โครงการศึกษาทดลองการพัฒนา ณ อำเภอเขาหลวง จังหวัดเลย เป็นการเสริมการปฏิบัติงานทุกด้านให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ทำให้บุคลากรที่ไปปฏิบัติงานมีแรงจูงใจและกำลังใจ เป็นที่ประทับใจผู้มาทำงานและฝึกอบรม และเกิดผลการทำงานด้านต่าง ๆ ให้ลุล่วงไป ด้วยมีความปลอดภัย และเรียบร้อย สมศักดิ์ศรีสถาบันระดับอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ ณ ชายแดน เพื่อเป็น สัญลักษณ์ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และเกียรติภูมิของชาติไทย

๒. ความมุ่งหมาย

- ๒.๑ เพื่อสร้างอาคารสำนักงานโครงการศึกษาทดลองการพัฒนาที่เขตปฏิบัติงานโครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอเขาหลวง จังหวัดเลย ขนาด ๔๕๐ ตารางเมตร สูง ๒ ชั้น มีห้องประชุมและโรงอาหารชั้นล่าง ชั้นบนเป็นสำนักงานและห้องพัก ๔ ห้อง
- ๒.๒ เพื่อจัดหาครุภัณฑ์สำหรับสำนักงานโครงการศึกษาทดลองการพัฒนา ให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ

- ๓.๑ อาคารสำนักงานโครงการศึกษาทดลองการพัฒนา ๑ หลัง ขนาด ๔๕๐ ตารางเมตร สูง ๒ ชั้น มีห้องประชุมและโรงอาหารอยู่ชั้นล่าง และชั้นบนเป็นสำนักงาน ๒ ห้อง และมีห้องพัก ๔ ห้อง

๓.๒ โค้ดกรรมสำหรับปฏิบัติงานในสำนักงานเพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ๔.๑ เลือกแบบอาคารสำนักงานตามแบบที่มียุ
- ๔.๒ ประกาศประกวดราคาอาคาร และครุภัณฑ์ตามระเบียบราชการ
- ๔.๓ ทำสัญญาและดำเนินการก่อสร้าง
- ๔.๔ ตรวจรับอาคาร และครุภัณฑ์

๕. ระยะเวลา เป็นการ

จากเดือนตุลาคม ๒๕๓๓ ถึงกันยายน ๒๕๓๔ รวม ๑๒ เดือน

๖. เวลาทำเนิกร

[illegible]

๗. งบประมาณ

๗.๑ อาคารสำนักงานขนาด ๔๕๐ ตารางเมตร สูง ๒ ชั้น มีโรงอาหาร ห้องประชุม
ห้องสำนักงาน ๒ ห้อง และห้องพัก ๔ ห้อง

งบประมาณ

๑,๙๔๓,๖๐๐ บาท

๗.๒ ครุภัณฑ์

- โต๊ะทำงานข้าราชการระดับ ๑ - ๒ (๔ ตัว) ๔,๔๐๐ บาท
- โต๊ะทำงานข้าราชการระดับ ๓ - ๖ (๕ ตัว) ๕,๔๐๐ บาท
- โต๊ะทำงานอาจารย์ (๓ ตัว) ๕,๙๐๐ บาท
- เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า ๒ ภาษา ๑ เครื่อง ๒๕,๐๐๐ บาท
- เครื่องพิมพ์ดีดธรรมดา ๑๕ นิ้ว ๒ เครื่อง (ไทย, อังกฤษ) ๑๗,๒๐๐ บาท
- โต๊ะพิมพ์ดีด ๓ ตัว ๓,๖๐๐ บาท
- ตู้เหล็ก ๔ ชั้นสูง ๕ ตู้ ๕,๐๐๐ บาท
- ตู้เหล็ก ๒ ชั้น ๕ ตู้ ๕,๐๐๐ บาท
- เครื่องอัดสำเนา ๒ เครื่อง ๕๒,๐๐๐ บาท
- เครื่องถ่ายเอกสาร ๑ เครื่อง ๕๐,๐๐๐ บาท
- เครื่องคำนวณ ๒ เครื่อง ๕,๖๐๐ บาท
- ม้านั่ง ๑๐๐ ตัว ๆ ละ ๒๕๐ บาท ๒๕,๐๐๐ บาท

รวม

๒๕๖,๔๐๐ บาท

รวมทั้งหมด

๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(สองล้านบาทถ้วน)

๔. ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ๔.๑ รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 - ๔.๒ ผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม
 - ๔.๓ นายเนติยว บุรีภักดิ์
 - ๔.๔ ผู้อำนวยการกองแผนงาน
 - ๔.๕ นายพิสิทธิ์ สารวิจิตร
 - ๔.๖ นายทศพล ชำจิตรสิทธิ์
 - ๔.๗ นายเสวีวัฒน์ สมนิทรปัญญา
-

๑.๒ โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ อำเภอหนองหัวเจียง จังหวัดเลย
ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙)

๑.๒ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

สาขา

แผนงาน

แผนงานรอง

งาน

๑. ชื่อโครงการ

๑.๑ ชื่อภาษาไทย

โครงการการศึกษาเพื่อการพัฒนาและความมั่นคงของชาติ

๑.๒ ชื่อภาษาอังกฤษ

The Education for Development and National Security

๒. ลักษณะงาน/โครงการ

โครงการใหม่

๓. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

๔. ที่ตั้งและสถานที่ดำเนินงาน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร และอำเภอหนาแห้ว จังหวัดเลย

๕. ความสัมพันธ์กับโครงการอื่น

โครงการนี้สัมพันธ์กับแผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนงานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนงานทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมและแผนงานกิจกรรมนิสิตนักศึกษา

๖. หลักการและเหตุผล

การจัดตั้งมหาวิทยาลัยในประเทศไทยตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบันมักตั้งในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่อื่นเป็นศูนย์กลางความเจริญและอำนาจการปกครอง ทำให้เกิดปัญหาคนหลั่งไหลเข้าสู่เมืองหลวงและเมืองใหญ่และทอดทิ้งชนบทและชายแดน รวมทั้งพื้นที่ภูเขาและถิ่นทุรกันดาร ก่อให้

เกิดปัญหาความแออัด มลภาวะและอาชญากรรมในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ของประเทศ ทำให้คนเห็นแก่ตัวมากขึ้น มุ่งทำลายธรรมชาติ ป่าไม้ แม่น้ำ ลำธาร เพื่อประโยชน์ของตนเอง ชาค ความรัก ความภาคภูมิใจ ความทนถนอมธรรมชาติ ทำให้คนในสังคมขาดคุณธรรมและความสงบสุข แม้จะมีความเจริญทางวัตถุอย่างยิ่งและได้รับการศึกษาสูงถึงระดับอุดมศึกษา เป็นเหตุให้สังคมและโลกโดยรวมเต็มไปด้วยความวุ่นวาย สับสนและมีการทำลายล้างกับเองด้วยอาวุธ และวิธีการที่โหดร้าย รุนแรง เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็นการทำลายความมั่นคงและสันติสุขของสังคมและประเทศชาติทั้งในชนบทและในเมือง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำแห่งหนึ่งของชาติ ได้สำนึกถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม จึงเห็นความจำเป็นในการที่จะแสวงหาวิธีการและทางออกใหม่ให้สังคมไทย พร้อมทั้งทดลองแนวปฏิบัติและแนวทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาและความมั่นคงของชาติในระยะยาวนาน จึงเห็นสมควรนำการศึกษาระดับอุดมศึกษาไปจัดให้บริการแก่ผู้อยู่ชนบท ชายแดนอันห่างไกล เมืองหลวง เพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางสังคม ก้าวพัฒนาตนเองของประชาชนชาวไทยผู้ยากไร้และคอยโอกาสทางการศึกษา และทำนุบำรุงวัฒนธรรมดั้งเดิมของไทยให้เจริญงอกงามและดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติ และความมั่นคงของประเทศ

๗. วัตถุประสงค์

๗.๑ เพื่อพัฒนาพื้นที่ป่าเขตโครงการมหาวิทยาลัยแห่งการงานและพัฒนาการ (พ.ศ. ๒๕๐๖ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๓) ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่ ในอำเภอภูพาน จังหวัดเลย เป็นสถาบันอุดมศึกษา สมบูรณ์แบบ โดยคำนึงการเป็นขั้นตอน

๗.๒ เพื่อขยายบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มุ่งการพัฒนาและความมั่นคงของชาติไปให้แก่ประชาชนชาวไทยที่อยู่ตามชายแดนและชนบทของประเทศ

๗.๓ เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพของบัณฑิตในคำณจริยธรรม การพึ่งตนเอง การสร้างงานและความเสียสละเพื่อส่วนรวม

๗.๔ เพื่อพัฒนาชนบทชายแดนและท้องถิ่นที่ห่างไกลให้เป็นฐานความเจริญและความมั่นคงของชาติไทย

๓.๕ เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้รักธรรมชาติ ห่วงแหนธรรมชาติ ป่าไม้ แม่น้ำ ลำธาร และภาคภูมิ
ในแผ่นดินไทย รู้จักสงวนรักษาทรัพยากรของชาติและมีอุดมการณ์ ทำงานเพื่อสันติสุขของสังคม

๔. เป้าหมาย

ตาราง เป้าหมายของ โครงการ การศึกษาเพื่อการพัฒนาและความมั่นคง ของชาติ

พ.ศ.	กิจกรรม	เป้าหมาย	หน่วย
๒๕๓๕ - ๒๕๓๘	๑. <u>งานบริหารธุรกิจ</u> - ดำเนินการปรับปรุงสถานที่ ก่อสร้างอาคาร หอพัก สิ่ง อำนวยความสะดวก โรง อาหาร โรงครัว บ้านพัก โรง ฝึกงาน เรือนพืช เรือนสัตว์ เรือนปลา บ่อบาคาล หอสมุด ห้องเรียน สำนักบริหาร ห้อง ทดสอบวิจัย ห้องปฏิบัติการ โรงเก็บเครื่องจักรกล สนาม กีฬา หองน้ำ หอสงวม - ดำเนินการสอบ คัดเลือก บรรจุ แต่งตั้งข้าราชการ เจ้าหน้าที่ พนักงาน คนงานภารโรง ยาม รักษาการณ์ นักวิจัย นักการ ศึกษา อาจารย์ ผู้รับผิดชอบงาน และกิจกรรมต่าง ๆ	มีอาคารและสิ่งก่อสร้าง เพื่อดำเนินงานของ สถานศึกษาระดับอุดม ศึกษาที่เรียบร้อย เหมาะสม ข้าราชการสาย ก สาย ข และสาย ค	๑๓ ประเภท ๓๐ ตำแหน่ง

ตาราง (ต่อ)

พ.ศ.	กิจกรรม	เป้าหมาย	หน่วย
	- จัดซื้อ จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ - ติดตาม คัดต่อ ประสานงาน และเร่งรัดสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายของโครงการ	ครุภัณฑ์	๑๑ รายการ
๒๕๓๕ - ๒๕๓๘	๒. <u>งานบริหารวิชาการ</u> - ให้การศึกษาค้นคว้าปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการฝึกภาคสนามให้แก่ นิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรี โท เอก ภาควิชาต่าง ๆ ในคณะศึกษาศาสตร์ สังคมศาสตร์ พลศึกษา วิทยาศาสตร์ แพทยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย และคณะอื่น ๆ - ฝึกอบรมจริยธรรม คุณธรรม คุณสมบัติพึงประสงค์โดยฝึกภาคปฏิบัติในพนทของสถานศึกษา	นิสิตนักศึกษา และอาจารย์	ปีละประมาณ ๑,๐๐๐ ถึง ๓,๐๐๐ คน
			ปีละ ๑๕๐ - ๕๐๐ คน

ตาราง (ต่อ)

พ.ศ.	กิจกรรม	เป้าหมาย	หน่วย
	- ให้บริการทางวิชาการแก่ประชาชนในอำเภอเขาหลวง จังหวัดเลย และพื้นที่อื่น ๆ ในการพัฒนาอาชีพเดิมและอาชีพใหม่ เป็กรอบวิชาการ พัฒนาตนเอง การพัฒนาจริยธรรม การพัฒนาสิ่งแวดล้อม การพัฒนาชุมชนและสังคม - สอน คนควา วิจัยเกี่ยวกับพืช สัตว์ ปลา ต้นไม้ พันธุ์ไม้ในท้องถิ่น และจัดทำสถานทีทดลองทางเกษตร เลี้ยงสัตว์ พัฒนาสายพันธุ์พืช สัตว์ เพื่อผลทางเศรษฐกิจ - พัฒนาเทคนิควิชาการ เรียน การสอน พัฒนาวิชาชีพศึกษาศาสตร์ การศึกษา	ประชาชน อาจารย์ นักวิจัย นิสิตนักศึกษา อาจารย์ นักวิจัย นิสิตนักศึกษา	ปีละ ๓๕๐ - ๔๐๐ คน ปีละ ๕๐ - ๑๐๐ เรื่อง
๒๕๓๕ - ๒๕๓๘	- ตามแนวพหุศาสตร์ การศึกษา ตามแนวการพัฒนาตนเอง การศึกษาเพื่อพัฒนาองค์การนิเวศวิทยา การศึกษาเพื่อพัฒนาจริยธรรมและจูงมุงหมายแห่งชีวิต	นิสิตนักศึกษา	ปีละ ๕๐ - ๖๐ เรื่อง

ตาราง (ต่อ)

พ.ศ.	กิจกรรม	เป้าหมาย	หน่วย
๒๕๓๕ - ๒๕๓๘	- ฝึกอบรมการสร้างงานด้วยตนเอง การ เปลี่ยนจุดมุ่งหมายแห่งชีวิตให้ เป็นความจริง การสร้างอุดมการณ์ ให้รักชาติ ท่องถิ่นเดิมและการนำ ตนเองไปสู่ความดีงาม - สอน ฝึกอบรมหลักวิชาทาง พึ่งตน เอง การ รักชาติ การพัฒนาชาติ การ อนุรักษ์ทรัพยากร ของชาติ การ เสียสละ เพื่อส่วนรวม สังคมและ ประเทศชาติ การ เสริมความมั่นคง ของชาติ - ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาจาก ธรรมชาติ การค้นคว้าวิจัยด้วยตน เองโดยอาศัยสภาพแวดล้อมตาม ธรรมชาติเป็นครู การ เรียนรู้จาก ของจริง การดำรงชีวิตอยู่กับ ธรรมชาติ การสร้างความประทับใจ ในคุณค่า และความสุขจากสิ่ง แวดล้อมในธรรมชาติ	นิสิตนักศึกษา ประชาชน นักเรียนในโรงเรียน ใกล้เคียง อาจารย์ นิสิตนักศึกษา ประชาชน เด็กที่อยู่ใกล้ เคียง อาจารย์ นิสิตนักศึกษา ประชาชน นักเรียน เด็กที่อยู่ใกล้เคียง	ปีละ ๓๐๐ - ๕๐๐ คน ปีละ ๕๐๐ - ๑๐๐๐ คน ปีละ ๒๐๐ - ๓๐๐ คน

๕. ระยะเวลาของโครงการ ประมาณ ๕ ปี เริ่มต้นโครงการประมาณ ตุลาคม ๒๕๓๔ ถึงสิ้นโครงการประมาณ กันยายน ๒๕๓๙

๑๐. ทรัพยากรที่ต้องการ

๑๐.๑ บุคลากร

ตาราง จำนวนอาจารย์ประจำโครงการ

หน่วย : คน

ระดับปริญญา	๒๕๓๓	๒๕๓๔	ระดับปริญญา สาขาวิชา	จำนวนที่ต้องการ เพิ่มแต่ละปี				
				๒๕๓๕	๒๕๓๖	๒๕๓๗	๒๕๓๘	๒๕๓๙
โท	-	-	โท	๒	๒	๒	๒	๒
เอก	-	-	เอก	๑	๑	๑	๑	๑
รวม	-	-		๓	๓	๓	๓	๓

ตาราง จำนวนข้าราชการสาย ข และสาย ค และลูกจ้างประจำโครงการ

ชื่อตำแหน่ง/ระดับ	จำนวนที่ มีอยู่แล้ว		จำนวนที่ต้องการ เพิ่มแต่ละปี				
	๒๕๓๓	๒๕๓๔	๒๕๓๕	๒๕๓๖	๒๕๓๗	๒๕๓๘	๒๕๓๙
ผู้ช่วยทนายวิชาการ (สาย ข)							
นักวิชาการศึกษา ๓	-	-	๑	-	๑	-	๑
นักวิจัย ๓	-	-	๑	-	๑	-	๑
รวม	-	-	๒	-	๒	-	๒

ตาราง (ต่อ)

ชื่อตำแหน่ง/ระดับ	จำนวนที่ มีอยู่แล้ว		จำนวนที่ต้องการเพิ่มแต่ละปี				
	๒๕๓๓	๒๕๓๔	๒๕๓๕	๒๕๓๖	๒๕๓๗	๒๕๓๘	๒๕๓๙
ข้าราชการสายงานธุรการ (สาย ค)							
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๓	-	-	๑	-	-	๑	-
พนักงานธุรการ ๓	-	-	๑	-	-	๑	-
พนักงานการเงินและบัญชี ๓	-	-	๑	-	-	-	-
พนักงานการการเงินและบัญชี ๒	-	-	๑	-	-	-	-
พนักงานพัสดุ ๒	-	-	๑	-	-	-	-
เจ้าหน้าที่พิมพ์ึก ๒	-	-	๑	-	-	-	-
เจ้าหน้าที่พิมพ์ึก ๒	-	-	๑	-	-	-	-
รวม	-	-	๓	-	-	-	-
ลูกจ้างประจำ							
นักการภารโรง							
คนครัว							
รวม							
รวมทั้งสิ้น	-	-	๓	-	๒	๒	๒

๑๐.๒ ครัวเรือน

ตาราง

ความต้องการครัวเรือน

หน่วย : ๑,๐๐๐ บาท

ชื่อครัวเรือน	จำนวนที่มีอยู่แล้ว		จำนวนที่ต้องการเพิ่มแต่ละปี									
	๒๕๓๓	๒๕๓๔	๒๕๓๕		๒๕๓๖		๒๕๓๗		๒๕๓๘		๒๕๓๙	
			จำ นวน	รวม เงิน	จำ นวน	รวม เงิน	จำ นวน	รวม เงิน	จำ นวน	รวม เงิน	จำ นวน	รวม เงิน
๑. โต๊ะทำงานข้าราชการ												
ระดับ ๑ - ๒	-	-	๔	๔.๘	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. โต๊ะทำงานข้าราชการ												
ระดับ ๓ - ๖	-	-	๕	๕.๕	-	-	-	-	๒	๓.๘	๒	๓.๘
๓. โต๊ะทำงานของอาจารย์	-	-	๓	๕.๗	๓	๕.๗	๓	๕.๗	๓	๕.๗	๓	๕.๗
๔. เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า ๒ ภาษา	-	-	๑	๒๕.๐	-	-	๑	๒๕.๐	-	-	-	-
๕. เครื่องพิมพ์ดีดธรรมดา												
แคร์ ๑๘ นิ้ว	-	-	๒	๑๗.๒	-	-	-	-	-	-	-	-
๖. โต๊ะพิมพ์ดีด	-	-	๓	๓.๖	-	-	๑	๑.๒	-	-	-	-
๗. ตู้เหล็ก ๔ ล้นชัก	-	-	๕	๕.๐	-	-	๕	๕.๐	-	-	๕	๕.๐
๘. ตู้เหล็ก ๒ บาน	-	-	๕	๕.๐	-	-	๕	๕.๐	-	-	๕	๕.๐
๙. เครื่องซักผ้า	-	-	๑	๕๒.๐	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๐. เครื่องฉายเอกสาร	-	-	๑	๕๐.๐	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๑. เครื่องคำนวณ	-	-	๒	๕.๖	-	-	-	-	-	-	๒	๕.๖
รวม	-	-	๓๒	๑๓๑.๔	๓	๕.๗	๑๕	๔๕.๙	๕	๕.๕	๑๗	๓๓.๑

๑๐.๓ ความต้องการอาคารและสิ่งก่อสร้าง หน่วย : พท. = ตารางเมตร อาคาร = หลัง

ประเภทอาคารและ สิ่งก่อสร้าง	จำนวนพื้นที่ก่อสร้าง														ค่าก่อสร้าง
	จำนวนที่มีอยู่แล้ว						จำนวนพื้นที่ที่ต้องการเพิ่มเติม								
	๒๕๓๓		๒๕๓๔		๒๕๓๕		๒๕๓๖		๒๕๓๗		๒๕๓๘		๒๕๓๙		
	พท.	อา คาร	พท.	อา คาร	พท.	อา คาร	พท.	อา คาร	พท.	อา คาร	พท.	อา คาร	พท.	อา คาร	
๑. ห้องเรียน (บรรยาย)	-	-	-	-	-	-	-	-	๓๖๘	๑	-	-	-	-	๓,๑๔๔,๘
๒. ห้องพักอาจารย์และ สำนักบริหาร	-	-	-	-	๔๕๐	๑	-	-	-	-	-	-	-	-	๑,๘๔๕,
๓. บ้านพักข้าราชการ ระดับ ๙ - ๘	-	-	-	-	๒๔๐	๒	-	-	-	-	-	-	-	-	๓๐๐,
๔. หอพักนักศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๔๕๐	๒	-	-	-	-	๕,๕๓๘,
๕. หอพักอาจารย์	-	-	-	-	๓๖๐	๑	-	-	-	-	-	-	-	-	๑,๔๕๐,
๖. โรงอาหาร	-	-	-	-	๒๐๐	๑	-	-	-	-	-	-	-	-	๕๐๐,๐
๗. โรงครัว	-	-	-	-	๖๔	๑	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๑๑,๒
๘. ห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	๔๐	๒	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๒๐,๐
๙. โรงฝึกงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๐๐	๑	๕๖๐,๐
๑๐. โรงเก็บเครื่องจักรกล	-	-	-	-	-	-	๒๐๐	๑	-	-	-	-	-	-	๓๒๒,๐
๑๑. เรือนพืช (ศึกษา วิจัย)	-	-	-	-	-	-	๒๐๐	๑	-	-	-	-	-	-	๒,๐๐๐,๐
๑๒. เรือนสัตว์ (ศึกษา วิจัย)	-	-	-	-	-	-	๒๐๐	๑	-	-	-	-	-	-	๒,๐๐๐,
๑๓. เรือนปลา (ศึกษา วิจัย)	-	-	-	-	-	-	๒๐๐	๑	-	-	-	-	-	-	๒,๐๐๐,๐
๑๔. สนามฝึกกีฬาอเนกประสงค์	-	-	-	-	-	-	-	-	๔๐๐๐๐	๑	-	-	-	-	๒,๐๐๐,๐
๑๕. หอสมุด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๒๐๐	๑	-	-	๕,๐๐๐,๐
๑๖. บูบอากาศ	-	-	-	-	๑๖	๑	-	-	-	-	-	-	-	-	๕๐,๐
๑๗. ห้องทดสอบวิจัย ปฏิบัติการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๐๐	๑	๕๒๐,๐

รวม ๑๗ สิ่ง พท. ๔๕,๔๓๕ ตารางเมตร งบประมาณ ๒๔,๒๐๕,๐๐๐ บาท

๑๐.๕ ความต้องการงบประมาณแผ่นดิน (รวม จำนวน ๓๖,๙๕๐,๐๐๐ บาท)

	งบประมาณที่ ได้รับจัดสรร						
	๒๕๓๓	๒๕๓๔	๒๕๓๕	๒๕๓๖	๒๕๓๗	๒๕๓๘	๒๕๓๙
เงินเคื่อน							
อัตราเดิม	-	-	-	๓๓๒,๖๐๐	๑,๐๖๙,๕๖๐	๑,๕๒๕,๒๐๐	๒,๐๐๑,๔๘๐
อัตราใหม่	-	-	๓๔๖,๘๐๐	๒๘๐,๐๘๐	๓๓๖,๕๖๐	๓๓๖,๕๖๐	๓๓๖,๕๖๐
ค่าจ้างประจำ							
อัตราเดิม							
อัตราใหม่							
ค่าจ้างชั่วคราว							
อัตราเดิม							
อัตราใหม่							
ค่าตอบแทน	-	-	๓๐,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
ค่าใช้สอย	-	-	๒๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐
ค่าวัสดุ	-	-	๒๕,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐
ค่าสาธารณูปโภค	-	-	๕๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐
เงินอุดหนุน							
รายจ่ายอื่น							
รวมงบดำเนินการ	-	-	๔๓๑,๘๐๐	๑,๑๖๒,๖๘๐	๑,๖๕๑,๑๒๐	๒,๑๓๑,๗๖๐	๒,๔๔๘,๐๔๐
ค่าครุภัณฑ์	-	-	๒๓๑,๔๐๐	๕,๓๐๐	๔๔,๕๐๐	๕,๕๐๐	๓๓,๑๐๐
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	-	-	๔,๘๖๖,๒๐๐	๖,๑๓๒,๐๐๐	๑๐,๖๘๖,๘๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	๑,๔๔๓,๐๐๐
รวมงบลงทุน	-	-	๕,๐๙๗,๖๐๐	๖,๑๓๗,๓๐๐	๑๐,๗๓๑,๓๐๐	๕,๐๐๕,๕๐๐	๑,๕๑๓,๑๐๐
รวมทั้งหมด	-	-	๕,๕๒๙,๔๐๐	๗,๓๐๐,๙๘๐	๑๒,๓๘๒,๔๒๐	๗,๑๓๖,๒๖๐	๔,๐๐๑,๑๔๐

๑๑. แนวทางการประเมินผล

๑๑.๑ ประเมินจากการดำเนินงานบริหารโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงาน บริการที่จัดให้ แก่เป้าหมายต่าง ๆ การประสานงาน การจัดกิจกรรม และความสำเร็จของแต่ละกิจกรรม ตาม เวลาและทรัพยากรที่ได้รับจัดสรร

๑๑.๒ ประเมินจากงานบริการให้แก่บุคลากร นิสิตนักศึกษา อาจารย์ ประชาชน นักเรียน และชุมชนในด้านการให้ความรู้ ความประทับใจ ความร่วมมือและการมาใช้บริการต่าง ๆ ที่จัด

๑๑.๓ ประเมินจากอุปกรณ์ วัสดุ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ได้รับมาใช้ ตรงจุดประสงค์ บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพเพียงใด

๑๑.๔ ประเมินจากผลงานของอาจารย์ นิสิตนักศึกษาและผู้เกี่ยวข้องที่เกิดขึ้นในช่วงของการ ดำเนินโครงการและจากการศึกษา อบรม การฝึก การพัฒนาต่าง ๆ ในโครงการ

๑๑.๕ ประเมินจากความเปลี่ยนแปลง การพัฒนาของท้องถิ่น ชุมชนที่ถูกรอบ ๆ พื้นที่ของ โครงการ ความสงบสุข ความมั่นคงของท้องถิ่นและประชากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

ด้านปริมาณ

๑. สามารถจัดกิจกรรมทุกขั้นตอนสำเร็จตามโครงการ ทั้งการก่อสร้างอาคาร สิ่งก่อสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม

๒. สามารถจัดการฝึกอบรม การสอน การวิจัย เสริมคุณภาพของบัณฑิตและการฝึกภาคสนาม ในเหตุการณ์จริง สถานการณ์จริงได้ตามที่กำหนดไว้

๓. สามารถให้บริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ผู้ยากไร้ ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษา ในชนบทชายแดนและท้องถิ่นทุรกันดาร ตามวัตถุประสงค์

๔. สามารถส่งเสริมการพัฒนาชนบทและความมั่นคงของชาติได้ตามเกณฑ์

ด้านคุณภาพ

๑. สามารถสร้างความหวัง ความประทับใจแก่ผู้ได้รับการศึกษา อบรมและเข้าร่วมใน กิจกรรมต่าง ๆ ได้

๒. สามารถเพิ่มพูนความรักชาติ ความเสียสละเพื่อส่วนรวม ความสามัคคีและความ
สงบสุขในชุมชนและสังคมได้

๑.๓ โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ อำเภอหนอง
จันทักเลย ช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๕

๑.๓ โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ที่อำเภอหนองหลวง จังหวัดเลย ช่วง พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๔

จำนวนอาจารย์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๔

คณะ/สถาบัน - พ.ศ.	๒๕๔๐	๒๕๔๑	๒๕๔๒	๒๕๔๓	๒๕๔๔	๒๕๔๕ - ๒๕๔๘	๒๕๕๐ - ๒๕๕๔
๑. คณะพัฒนาศาสตร์	๑๒	๑๘	๒๔	๓๐	๓๕	๕๐	๖๐
๒. คณะทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๗	๑๐	๑๔	๑๘	๒๐	๓๐	๔๕
๓. คณะเกษตรศาสตร์	๘	๑๒	๑๖	๒๐	๒๕	๓๐	๕๐
๔. คณะอาชีวธรรมศึกษา	๒	๔	๖	๑๐	๑๕	๓๐	๔๐
๕. คณะเทคโนโลยีการพัฒนา	๓	๕	๘	๑๔	๑๘	๒๕	๓๕
๖. สถาบันพัฒนาและถนอมอาหาร	๓	๕	๗	๑๐	๑๕	๓๐	๔๐
๗. สถาบันการพัฒนาค้นเองและสังคม	๓	๕	๘	๑๔	๑๘	๒๕	๓๕
๘. สถาบันความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ	๒	๓	๕	๑๐	๑๕	๒๕	๓๕
รวม	๔๐	๖๒	๘๐	๑๒๖	๑๖๑	๒๔๕	๓๔๐

จำนวนเจ้าหน้าที่ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๔

คณะ/สถาบัน - พ.ศ.	๒๕๔๐	๒๕๔๑	๒๕๔๒	๒๕๔๓	๒๕๔๔	๒๕๔๕ - ๒๕๔๘	๒๕๕๐ - ๒๕๕๔
๑. คณะพัฒนศาสตร์	๔	๗	๑๑	๑๓	๑๕	๓๐	๔๕
๒. คณะทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๓	๖	๘	๑๒	๑๘	๒๕	๔๑
๓. คณะเกษตรศาสตร์	๔	๘	๑๒	๑๕	๒๐	๓๐	๔๕
๔. คณะอารยธรรมศึกษา	๕	๘	๑๔	๑๘	๒๓	๓๒	๔๘
๕. คณะเทคโนโลยีการพัฒนา	๓	๖	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	๓๖
๖. สถาบันพัฒนาและถนอมอาหาร	๓	๔	๖	๑๐	๑๒	๒๐	๓๐
๗. สถาบันการพัฒนาศนเองและสังคม	๔	๖	๘	๑๒	๑๖	๒๓	๓๕
๘. สถาบันความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ	๓	๖	๘	๑๒	๑๖	๒๕	๔๕
รวม	๒๕	๕๒	๘๘	๑๐๓	๑๓๘	๑๙๘	๓๒๔

จำนวนผู้รับบริการการศึกษาจาก พ.ศ. ๒๕๔๐ - ๒๕๕๔
(การศึกษา การฝึกอบรม การ ฝึกงานภาคปฏิบัติและภาคสนาม)

ประเภทผู้รับบริการ - พ.ศ.	๒๕๔๐	๒๕๔๑	๒๕๔๒	๒๕๔๓	๒๕๔๔	๒๕๔๕ - ๒๕๔๘	๒๕๕๐ - ๒๕๕๔
นิสิต นักศึกษา (ปริญญาตรี, โท, เอก) ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเอกชน ประชาชน	๑๕๐๐	๑๘๐๐	๒๐๐๐	๒๕๐๐	๓๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐
	๒๐๐	๒๕๐	๓๐๐	๔๐๐	๖๐๐	๒,๕๐๐	๔,๕๐๐
	๔๐๐	๖๐๐	๑๐๐๐	๑๕๐๐	๒๐๐๐	๘,๕๐๐	๑๒,๐๐๐
รวม	๒๑๐๐	๒๖๕๐	๓๓๐๐	๔๔๐๐	๕๖๐๐	๒๖,๐๐๐	๔๑,๕๐๐

การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกีฬา

ระยะของแผน	พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๔	พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๘	พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔	รวม
สนามฟุตบอล	๑	๒	๓	๖
สนามรักบี้	๑	๒	๒	๕
สนามเทนนิส	๔	๕	๖	๑๕
สนามบาสเกตบอล	๒	๒	๒	๖
สนามวอลเลย์บอล	๒	๒	๒	๖
กรีฑาสถาณมีอัฒจันทร์	—	๑	๑	๒
รวม	๑๐	๑๔	๑๖	๔๐

